

**MINUTES AND TAPE RECORDING
(transcript?)
OF THE RS NATIONAL ASSEMBLY's
39TH SESSION
held on 24 and 25 March 1994**

02152251

**МАГНЕТОФОНСКИ СНИМАК
СА 39. СЛЕДНИЦЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
одржане 24. и 25. марта 1994. године**

МАГНЕТОФОНСКИ СНИМАК

02152252

СА 39. СЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ОДРЖАНЕ НА
ПАЛАМА 24. И 25.03.1994. ГОДИНЕ

СЈЕДНИЦОМ ЈЕ ПРЕДСЈЕДАВАО МР МОМЧИЛО КРАЈИШНИК

Даме и господо, посланици, поштовани гости.

Отварам 39. седницу Народне скупштине Републике Српске.

/ Х И М Н А /

На седницу су позвани Председник и потпредседници Републике, Председник и чланови Владе, представници Главног штаба Војске, његово високо преосвештенство господин Николај и епископи наше српске православне цркве са подручја бивше БиХ, гувернер Народне банке, председник Врховног суда, републички јавни тужилац, представници Привредне коморе, представници Синдиката, директори републичких фондова и други гости.

Све присутне посланике и друге госте све срдачно поздрављам.

Према извештају службе седници присуствује 74 посланика, што значи да имамо кворум и да можемо радити и доносити пуноважен одлуке. Господо посланици и драги гости са жаљењем вас посећам да је из наших редова отишао још један наш саборац, умро је посланик наше скупштине господин Бошко Мишић.

Позивам вас да минутом ћутања одамо почаст посланику Бошку Мишићу и свим борцима Републике Српске који су покинули од последње сједнице до данас.

Нека им је лака земља и нека им Бог да рајско насеље.

Дозволите да пређемо на утврђивање дневног реда данашње седнице. Чрењуће, пре почетка рада комисија добили сте предлог дневног реда и један дио материјала који су најније достављени Скупштини. Већину материјала сте добили раније па сте имали времена да их проучите и припремите за расправу. Пошто је обиман дневни ред, а ја сам јуче на Клубу посланика, на сједници која је одржана скупа са Главним одбором СДС, вам предложио да се одлучимо да дневни ред или подјелимо у два дијела и да један дио који би могли данас да обавимо да о њему водимо расправу а да друге тачке одгодимо за нередну Скупштину коју би требали да одржимо колико је год могуће прије, а друга је алтернатива да цијели дневни ред узмемо у разматрање с тиме да морамо планирати вјероватно да останемо и сутра или можда и дуже.

Ја вас молим да прво предложим оно што ме је већина посланика замолила, а ако не будете хтјели онда ћемо ићи по дневном реду са допунама јер ту има око 70 тачака јер је дошло додатног материјала умеђу времену.

Предлог је да дневни ред, да буде прва тачка усвајање записника са 36, 37. и 38. сједнице Народне скупштине.

2. Извјештај о току женевских преговора.

3. Извјештај Комисије која је била задужена за испитивање функционисања Скупштине општине Туребе, ту материјала нема то би усмено информисао г. Срђа Срдић.

4. Провођење избора у Скупштини општине Центар. То су додатне тачке.

5. Извјештај Владе, то је 44 тачка у вашем дневном реду, Извјештај Владе о спровођењу закључака усвојених на 34. сједници Народне скупштине и онда би ишла тачка извјештај Министарства одбране, Информација о примарној емисији, извјештај о раду министарстава и републичких управних организација за 1993. годину, то би била све 46. 47. под а.б. в.г.д. итд све до 48. тачке и 48. тачка би се узела у обзир и то би била као 5. тачка.

6. Захтјев за смјештај француског батаљона у Рајловцу, ту исто немате материјала али смо расправу водили јуче.

7. Резолуција о збрињавању и интегрисању расељених лица. Материјал би требало да припреми Комисија коју смо јуче формирали.

8. Предлог закона о издавању мјесних заједница из општине Пелагићево и припајању општини Модрича, пошто је то прошло Владу и нема неких посебних проблема, јесте да је то закон, али се ради о конституисању општине Модрича.

9. Предлог одлуке о стављању ван снаге одлуке о платним разредима, то је наша 36. тачка.

10. Предлог одлуке о праву посланика на посланички додатак.

11. 37. и 38. Предлог одлуке о усвајању Ребаланса буџета Републике Српске за 1993. годину.

12. тачка је била 39. Предлог одлуке о броју судија и поротник у редовним судовима.

13. је 40. тачка, Предлог одлуке о броју замјеника републичког јавног правобраниоца.

14. то је 41. Предлог одлуке о приступању и изради просторног плана Републике Српске.

15. то је 42. Орјентациони програм рада Народне скупштине за 1994. годину.

16. Плани производње за 1994. годину, то је 43.

Требало би бити задња тачка избор и именовање.

Не знам да ли сам све ово побројао, али би то био дневни ред, извјештаји и одлуке што би данас могли да завршимо и пардон, још представка делегације општине Озрен она би била под тачком 5. уз извјештај. Немојте замјерити када будемо усвајали ја ћу све једну тачку по једну да предлажем ово сам само хтио да предложим орјентационо. Ако се слажем

са овим дневним редом, алтернативом да узмемо дио дневног реда а да законе оставимо за идују сједници, уколико неки закон баш није хитан да га морамо ставити на данашњу сједницу дневног реда.

Сада је дискусија о утврђивању дневног реда и успостављању алтернатива, да ли све или можда убацити још нешто и прихватити овај дневни ред.

Госпођа ПЛАВШИЋ:

Овај комплетан дневни ред који је достављен, чини ми се сасвим нереалан да можемо ми да га обавимо таман и три дана сједили овдје. Че и овај скраћени о којем ви говорите. Ја мислим да би требали одмах да кажемо шта ми можемо да урадимо. Ја не знам да ли ви имате тај осећај али ја га заиста имам и вероватно и посланици још боље можда од мене, од ове скупштине српски народ Републике Српске очекује много, мислим очекује да му се дају орјентири у овој новонасталој ситуацији, то ова скупштина мора да обави, мислим да су орјентири и вама преговарачима потребни. Ова скупштина треба да вам да директиве и овлаштења шта се може урадити тамо, а шта не може. Предсједник Републике је рекао јуче или прењуче, не знам ни ја чула сам и то се очекује, ови су рекли Американци за 14 дана за двије недеље, хајде да кажемо за 20 дана све треба да се обави. Ми можемо очекивати да ћете врло брзо бити позвани и да се одлучује о виталним интересима овог народа, а никаквих договора у односу на ново настalu ситуацију (полмика смјеста) Ја мислим да би требало уважити пошто су људи са озреном дошли и синоћ су били овдје да обавимо то, покушајте можда ћemo бити конструктивни, што кажу више него обично, па можда ће и нешто друго да дође, али ја знајући из практике ја не вјерујем да је реална и ова друга варијанта коју предлажете.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Па не можемо сада да се предамо, дневни ред је комплетан дат за два дана, али један је дан већ прошао и зато га скраћујемо дневни ред. Само да ја мало свој предлог појасним, да ли је реалан или не, иако није проблем можемо поћи по дневном реду редуцираном па онда смањити, ако не и пребацимо на наредну сједницу. Мислили смо да ови извјештаји сви се изнесу и да ову дискусију водимо заједнички што би скратило тако некакво вријеме, а мени се чини да смо много тока рекли и у току расправа сада би се требало да се не понавља дискусија, то је био предлог.

Господин ВОЈИНОВИЋ:

Ја би предложио да у дневни ред уђе Закон о доприносима то је од изузетног значаја за функционисање здравства, просвете и осталих пензионера, јуче смо констатовали да су то најугроженије категорије становништва и ако то сада не усвојимо, бојим се да ће они и даље остати на леду као што су и досад били. Ја мислим да ту неће бити посебних проблема и да нам неће узети доста времена.

Господин ХЕРЦЕГ:

Ако смо се већ одлучили за редукцију дневног реда, а мислим да треба и даље него што је ово предложено. Ја предлажем да се тачка дневног реда 46. која је у редукованом предлогу од стране предсједника Скупштине номинована да буде на овој тачци дневног реда да је скинемо из више разлога. Пре свега посланици немају приговора на комисијски налаз од стране налаза у Народној банци, затим има још један извештај који ће доћи на Скупшину, то је извештај финансијске полиције и јуче смо у току јучерашњег дана чули тешке квалификације око рада Народне банке, то су све аргументи који ми дају за право да предложим да ову тачку дневног реда скинемо и да је уобличимо са свим материјалима из којих ћемо онда видјети шта је права истина око Народне банке, наиме налаз овај комисијски извјештај, затим приговор који је дала Народна банка, а који ми не посједујемо и извјештај финансијске полиције који такође немамо, па да не би трошли, односно три пута дискутовали о овој темо, обзиром да ће следећа скупштина бити брзо да би то требало једноставно концентрисати и онда расправљати о Народној банци.

Највише ме понукало ово јучерашње око некакве квалификације о тешкој стању у једном тренутку је један члан Извршног одбора мислим рекао је да теже стање у Народној банци него сви проблеми унутрашње политике коју имамо, то је једна тешка квалификација о којој стварно требамо добро разабрати, па зато предлажем да се ово скине за следећу скупшину.

Господин САВКИЋ:

Ја сам мислио исто о овој тачци дневног реда о којој је говорио колега, међутим ја сам прије бањалучке сједнице тражио, посланичко питање је било везано за примарну мисију, нисам га никада добијо ја вјерујем да је ово технички проблем, случајно се десило да рецимо у материјалима нисам добио ни ову информацију о примарној емисији, видим да су колеге добиле, сматрам уколико сва ова документа постоје и ако се већ расправља о свим овим извјештајима, значи ако би се могло све ово презентирати не видим разлога да ова тачка дневног реда иде уз извјештај финансијске полиције о пословању Народне банке и овај приговор Народне банке не разматра већ данас.

Друго, предлажем пошто су ови људи са Озрена већ данима да ова тачка везано за њихов проблем, ако је то велики проблем стави на прву тачку дневног реда.

Господин БОРКОВИЋ РАТКО:

Господине предсједничке, господо посланици и остали гости, ја би имао у суштини два предлога.

Први да се омогући посланицима да добију дневни ред прије или у тоју заказивања сједнице. Закључци ове скупштине постоје у том правцу, да би се стварно могли припремити по дневном реду и да без разлога не носимо материјале и враћамо назад, да се достави дневни ред, бар да га знамо, ми смо га добили прексиноћ, да знамо када креномо на сједницу.

Друго предлажем да се прихвати сугестија посланика и да се уврсти у дневни ред одлука о доприносима, ми не можемо критиковати Владу за стања уколико све нормативно није покривено, а има још ствари које нису нормативно покривене и које Владу блокирају у извршењу одређених задатака и одређене политике, то ћу говорити када буде око Владе.

Треће, предлажем да се скине са дневног реда информација о примарној емисији из разлога који су речени, само да допуним те разлоге, јер је налаз Скупштинске комисије на последњој страни и сугерирао да се изврши контрола, да то не читам, само предлажем да контролу у Народној банци изврши Народна банка Југославије у којем је систему дјеволовала и егзистирала Народна банка ка означајна институција. То је најмјеродавнији налаз, других специјалиста у монетарној политици те врсте нема, према томе да се уврсти да контролу Народне банке изврши Народна банка Југославије, то је и дужност. Ово говорим са аспекта функције члана Савјета народне банке, ако су квалификације тачне које су дате у Народној банци Републике Српске има нас посланика мислим четири или пет који су у савјету, има да и ми повучемо одговорности. У Савјету је и министар финансија, такође према томе предложио би да се то скине док добијемо све ове материјале које треба добити и онда да водимо једну коректну расправу, аргументовану расправу да би могли донијети и адекватне закључке. Хвала.

Господин ЛЕРО:

Комисија за привреду и финансије одржала је сједницу 22.03. 1994. године, размотрила је предлог биланса јавних прихода и јавних расхода РС за 94. годину и заузела следећи став.

Узимајући у обзир сложеност ситуације у којој се Република налази недостатак извора прихода за финансирање јавних расхода из надлежности Републике неријешене поједине односе са СРЈ, потребно је усвојити предложени биланс као радни материјал, односно информацију у складу са Законом о јавним приходима и јавним расходима обезбједити привремено финансирање Републике најдуже за један мјесец до усвајања буџета Републике и у овом периоду разрјешити питање финансирања дијела јавне потрошње Републике са СРЈ.

Предлажем, да се продужи одлука за један мјесец дана док се не ријеше неки финансијски односи са СРЈ, финансирање буџета прихода и расхода.

Госпоша МАРКОВИЋ:

Ако могу ја само једно појашњење. Законом о јавним приходима и расходима остављена је могућност да Влада РС доноси одлуку о привременом финансирању, дакле није ограничен период на који се доноси одлука о привременом финансирању. Ми смо на Влади донијели одлуку за привремено финансирање за прва три мјесеца, то је један уобичајени период за који се иначе врши привремено финансирање због продужетка буџетске године, због обједињавања прихода из претходне године итд. Пошто би требало продужити одлуку за један мјесец, ми смо сматрали да би било добро да скупштина верификује ту одлуку о привременом финансирању коју доноси влада из разлога што јавни приходи који се планираји као реални приходи за 94. годину не могу обезбиједити укупне јавне расходе и постоји могућност да се један дио јавне потрошње финансира на други начин, према томе ја би замолила да ми до усаглашења, дакле укупног финансираја јавне потрошње продужимо одлуку о привременом финансирању за април, дакле још за април мјесец, то је суштина овог предлога. Да се верификује одлука Владе о продужењу привременог финансирања још за април мјесец, дакле само верификација одлуке.

Господин МИРНО МИЈАТОВИЋ:

Господине предсједниче, господо посланици и уважени гости. Поводом предлога дневног реда, тачке која се односи на извјештај Комисије о контроли примарне емисије ја предлажем да та тачка остане у дневном реду, колеге које су предлагале да се она скине због непостојања довољног броја релевантног извјештаја, ја би рекао да не стоји јер је Скупштина формирала Комисију, та комисија обавила посао подноси извјештај Скупштини, уколико је било још додатних неких контрола Народне банке, од стране других институција то такође треба процјенити да ли може у овом тренутку да иде, међутим нема никаквог разлога да овај извјештај који је по налогу Скупштине вршен не буде данас на дневном реду.

Хожу да кажем г. Борковићу да сам и ја један од чланова Савјета банке и то однедавно, ја сам два пута позиван на тај савјет банке, једном када су били немогући услови из Херцеговине да се дође до Б.Луке, други пут сам насно обавјештен, неосећам се одговорним као члан Савјета банке због евентуалних пропуста банке.

Господин МИРОСЛАВ ВЈЕШТИЦА:

Ја ћу од невном реду само. Очito је да овај дневни ред који смо ми добили за ову сједницу ми не можемо стварно завршити. Ми смо се синоћ на Клубу посланика покушали договорити али нисмо, сада ћемо се договорити да идемо са овим предлогом који сте ви дали предсједниче, ја немам ништа против дневног реда који сте ви предложили, само сматрам да нећемо моћи све то да завршимо ни данас, али ја и на тако предложен дневни ред имам само једну допуну. Та допуна односи се, то би остала опет тачка број 2. најприје иде усвајање записника, па извјештај женевских преговора, у тој тачки предлажем допуну:

Очito је да женевских преговора нема да су, тај извјештај може бити кратак у једној реченици да је Американци онако како то они иначе раде каубојски су Женеву ставили ван снаге и преселили су то све у Вашингтон, урадили су тамо што су урадили и сада зову нас на накнадно након све што су урадили да ми дођемо да разговарамо итд. То је страшан ултиматум о којем морамо водити рачуна и о поносу народа којег представљамс и ми нисмо монете за поткусуривање, ми смо први требали бити позвани на преговоре, а тек онда остали.

Предлажем да се овај извјештај о току женевских преговора остане то и плус, због чега ја сматрам да смо ми највише данас дошли овде да видимо шта ћемо ми сада у датој ситуацији када знамо шта се све дешава, ша нам се спрема, шта нам се све пријети, како да се понашамо, ова скупштина мора о томе стварно заузети став. Уз ову тачку ја сам јуче инсистирао да ми се достави папир о Српском Сарајеву, да видимо шта је то договорено, када је Српско Сарајево у питању. Ја хоћу тачно да знам да ли је то Српско Сарајево, наше Сарајево стављено под протекторат УН, да ли смо изгубили пословну способност двије године, да ли ће неки градоначелник да не кажем из Зимбабвеа нама бити старјешина, можда из из Кеније не знам ја, а можда и из Сомалије, а може бити и из Турске, желим тај папир да добијем и сматрам да у саставу овог дијела имам право да о томе расправљам и на томе инсистирам Скупштина о доме мора донијети одлуку. Све то кажем због тога што сам ја инсистирао и на Клубу посланика и да ми морамо да видимо које се одлуке Скупштине поштују које се не поштују које се не поштују и уједно користим прилику да у будуће стварно никада више не кажемо нећемо дати ово или оно а послије дамо. Сами себе срамотимо, као нпр. аеродром Тузла нећемо га дати отворити, а оно на крају шта је нас брига

то и није наша територија то је турска. Мислим народу морамо, ја морам давати одговоре ви не долазите, мене ће послије ове скупштине питати све и један борац и људи шта се то дешава, дајемо ли територију, дајемо ли аеродром, шта се дешава у Сарајеву, јели то наше Сарајево итд. Толико.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Мислим да све ово стоји, можда је ова тачка недовољно вјешто формулисана, Извјештај око женевских преговора с тиме да ћемо ми морати донијети одређене закључке по том извјештају који ће бити овом приликом усмен и ти закључци могу бити или платформа или нека резолуција зависно како се ми одлучимо. Овај уговор у Сарајеву постоји само један уговор о Сарајеву то је отварање плавих ruta он је фотокопира, мени је жао да ви то нисте добили и он ће бити подијељен у току ове расправе да можете имати увида шта је све предузето и шта смо ми до сада потписали, значи шта је потписано по Резолуцији 900.

Господин ДРАГАН ЂУРИЋ:

Ја сматрам, без обзира што су на дневном реду ова више национална стратешка питања и сигурно да је то веома битно али битни су и ови закони, односно уредбе које одређују живот. Према томе сматрам да би требало на овој или следећој Скупштини или под извјештајем Министарства финансија да се, посланици Народне скупштине размотре уредбу о утврђивању и плаћању пореза за вријеме непосредне ратне опасности из више разлога, један од разлога што није било потребе за уредбом то се могло преточити у форму закона без обзира иако је преписиван србијански закон, значи могло се то све преточити у форму закона, то једно. Друго, овом уредбом, а наравно се и не може, није укинут Закон о порезу на промет, ако би сада финансијска полиција дословно поштова-ла закон она би морала да примењује два закона, Закон о порезу на про-мет и онај наш закон РС и ову уредбу.

Друго, да се због оваквог дневног реда и проблема и држави и свему молим да Влада, односно да Скупштина нареди Влади да одлуку о одређивању катастарских прихода од земљишта стави ван снаге док се не промену порези и доприноси на катастарски приходи. Да смо ми ефикасна држава и на основу овог Службеног гласника и ове одлуке да су управе прихода послале већ решења ми би имали револуцију на селу, може бити дискутиран и приход у овим условима, а порез стопе пореза су такве да је немогуће то је непроводива одлука и не долази ништа у обзир него да људе, људи би морали да раде као да не поштују државу, немогуће је тај порез на земљиште плаћати, ова одлука би се требала ставити ван снаге. То је Одлука о одређивању катастарског прихода о земљишту.

Господин ЛЕРО:

Став Комисије за привреду и финансије је је да се на овој скупштини данас расправља о пласману примарне емисије. Комисија заједно са стручним људима радила је на овом послу већ три мјесеца, сачинила је одређене записнике, обрађени вјероватно стручно и проткани још уговорима и табелама и мислим да се о томе проблему овдје може сасвим квалификовано може дискутовати, имајући у виду да је ту данас и гувернер Народне банке г. Момо Пејић који сигурно о свим тим пословима можда највише зна. Сматрам да не би требало пропустити прилику и одлагати овај посао за неку наредну скупштину него би данас требали да чујемо обадвије стране, инспекцију друштвенога књиговодства, односно њеног инспектора г. Гутића који је радио на овом послу више од мјесец дана и с друге стране финансијску полицију која је радила по налогу шефа државе. Нешто по томе је јуче расправљано, поготово је доста рекао г. министар унутрашњих послова Мишо Станишић и ми смо се на Комисији договорили да ова тачка дневног реда буде данас у Скупштини, да ли ће се привести крају то отом потом. Комисија сматра такође да би требало наставити са радом, односно извршити контролу код пословних банака и трагом извода видјети где су средства потрошена, јесу ли дата намјенски или не и ја ћу се вјероватно још јавити за ријеч сигурно ће се тражити један од ставова Комисије ће бити да се изврши ревалоризација и да се комплетан дуг наплати, односно по некој информацији коју ми имамо, ако је дато милијон марака тај дуг не може, несмије и неће вратити са пар хиљада марака.

Ја би замолио колеге посланике када се буде о овоме дефинитивно одлучивало да се опредјеле да овај материјал иде данас на овој скупштини и да се о њему дискутује.

Госпођа МАРКОВИЋ:

Ја само везано за предлог посланика да се на дневни ред стави Закон о порезу на промет, односно да се ова уредба која је већ на снази практично претвори у закон.

Ми смо на Влади донијели пакет уредби везано за програм мјера економске, односно програм мјера јединственог монетарног система. Дакле, пакет свијуз уредби и осталих законских и подзаконских аката смо практично преузели и добро кажете и преписали исте, дакле, потпуно исте као у Србији, то се у том моменту морало тако урадити јер другачије не би ушли у јединствен монетарни и платни систем. Било је дилема међу правницима да ли је могуће примјенити уредбе, преовладало је мишљење да се могу примјенити уредбе јер оне у основном начелу не дерогирају Закон о порезу на промет и остале законе. Влада је на прошлој сједници разматрала нацрт закона о обрачуну и уплати пореза на промет

и није се успјело да се припреми за данашњу сједницу, односно за данашње скупштинско засједање, за следеће скупштинско засједање ће бити Закон о порезу на промет, а ми ћемо га доставити коморама и осталим институцијама тако да ћете имати могућност да дате примједбу на тај закон и на остале законе и на овај Закон о порезу на катастарску имовину, према томе ја би молила да се сада не ставља на дневни ред Закон, није припремљен, није јошово изучен и мислим да би за следеће скупштинско засједање тај и остали закони који су из тог пакета односно уредбе које наравно морамо прилагођавати условима, донијети вјероватно квалитетнија рјешења.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Предлог је г. Ђурића да се одлука укине и претвори у закон.

(Г. Петра Марковић: Видите наједноставније је претворити уредбу у закон али морамо ми доста још по том питању прилагодити нашој ситуацији, dakле по питању обрачуна, уплате пореза, увођење акциза на неке наше производе и тд. то су крупна и врло озбиљна питања и мислим да тај закон заслужује да буде на јавној расправи.)

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Да мени буде јасније, ја сам разумио г. Ђурића следеће:
Одлука о утврђивању катастарског прихода од земљишта да се фактички укине и претвори у закон.

(Полемика смјеста)

Господин ВЛАДО ЛУКИЋ:

Заиста постоји вјероватноћа да су остале старе стопе на ново валоризовани катастарски приход, ако је то урађено то не смије, јер како када се изврши валоризација катастарског прихода онда се морају оборити стопе наравно у одређеној пропорцији, па заиста то заслужује да се преиспита.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Само да питам да ли је предлог да може ићи на дневни ред или ако има нека нелогичност да не стављамо, као што се г. Ђурић сложио са уредбом сложио би се и са образложение, значи по вама можемо ставити на дневни ред да разправљамо хоћемо ли скинути ту одлуку. Молим вас утврђујемо само дневни ред, сада сте образложили зашто ову уредбу не би требало ставити на дневни ред и г. Ђурић се сложио и не морамо је стављати на дневни ред због тога што није потребно. Сада има одлука о утврђивању катастарског прихода од земљишта да се она стави ван снаге. Ако има образложение да не треба стављати на дневни ред

ви то сада реците, ако нема потребе ставићемо на дневни ред одлучити хоћемо ли укинути или нећемо. Мислите да треба ићи на дневни ред, добро

Господин БОРНОВИЋ:

Вјероватно ја и колега Насакић, вјероватно нисмо дали довољно образложења, г. Херцег нада смо предлагали да се ова тачна скине са дневног реда. Наиме, господо то смо предлагали на основу онога што посједујемо за расправу. Ми смо за данашњу тачку дневног реда добили информацију о висини пласмана примарне емисије Народне бане РС коју је урадила Комисија за привреду и финансије Народне скупштине РС. Цијеним да је Комисија урадила ту информацију онако како је могла. Та информација има писаног текста четири стране има табеларни дио који је фотокопиран из извјештаја Народне банке који је ова скупштина усвојила, мислим већина извјештаја да би се водила расправа и евентуално расвијетлиле квалификације које се чују онда морају се имати и комплетни извјештаји, то једно.

Друго сама Комисија у предлогу каже следеће, да Скупштина РС формира стручну радну групу која ће извршити контролу цјелокупног пословања код Народне банке за 1992. и 1993. годину. Ја не тврдим да та група није формирана, не тврдим да није нешто радила или урадила, али као посланик ја то немам, ја се немам о чему изјашњавати, према томе цијенили смо да овај материјал није докомплетиран да се може правоваљено разматрати на Скупштини и доносити правоваљане одлуке то је образложење.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Да ја само мало помогнем, господо данашња сједница мора тећи у том смислу да се само у оквиру дневног реда задржавамо, ако неко мисли да ће бити извјештај о примарној емисији и расправа о низу проблема који су покренути то се вара, мора бити извјештај ако се договоримо ове комисије табеларно изнешено, све остало што би било ток даљих разговора или истраживање не знам чега то је додатно, тако да не би се смјело покретати низ питања онда шта би ми урадили ако би такав дневни ред усвојили. Да ја дам у прилог што мислим да би требало да се изјасни и предсједник Народне банке.

Низ је квалификација дато у току дискусије и то неодмјерених можда и одмјерених, можда и на основу провизорија не би требало сада да остане та цијела атмосфера, бар би требала Народна банка да каже по том основу свој, јер јуче оно што је речено кроз низ извјештаја то није сигурно уреду да се не да могућност Народној банци да да своје мишљење, то је мишљење.

Ова комисија је требала да нас информише како је подјељена примарна емисија, све остало није њена надлежност, шта ће радити финансијска полиција и некаква народна банка све су то радње које можемо радити а неморамо, зависи све од будућности. Ја не би никако се сложио да ми ставимо сада и финансијску полицију и извјештаје и криминалне радње и не знам шта сада некоме може пасти на памет. Зато би вас замолио сви извјештаји морају бити у оквиру дневног реда, па ако се одлучимо да то иде ево ту су и представници Народне банке па ево и они могу да кажу у вези уврштења ове тачке иако то надлежност ове скупштине

Господин КУПРЕШАНИН:

Господо желим да упознам ову скупштину да се навршава 80 година од атентата Гаврила Принципа на Фердинанта у Сарајеву и да се навршава 100 година од рођења Гаврила Принципа. Мислим да је то један од најзначајнијих историјских тренутака у опште у српском на роду и да ми овај значајан историјски тренутак не смијемо заборавити, не смијемо заобићи и да ова скупштина се одреди према овом историјском значајном тренутку да се одреди место где ће бити централна манифестација и да није само то у питању упитању је и 80 година од Церске колубарске битке и упитању је 400 година од спаљивања моштију Светог Саве.

Ја предлажем и молим ову скупштину да ово уврсти у дневни ред, па би мало детаљније и квалитетније све ово образложио.

Професор МИЉАНОВИЋ:

Господине предсједниче ове године се навршава 120 година од рођења Јована Дучића највећег пјесника од српског језика послије његога предлажем да се уз ове датуме обиљежи и та 120-есето годишњица.

Господин ЈУГОВИЋ РИСТО:

Господине предсједниче, господо посланици, ја би везано за овај предлог око примарне емисије можда је добро билода смо прво чули представнике Народне банке, али по оном колико ја знам тај проблем, али знам га сигурно квалификовано и саспекта онога што сам прочитao мислим да би материјал требало оставити за неку наредну сједницу да се изврше припреме и додатне радње које су натукнуте у овом извјештају.

Господин БЈЕЛИЋ:

Господине предсједниче, даме и господо, морам да се изјасним овдје да сам за редуковани дневни ред и да се договоримо о сатници рада, ми смо то урадили пре једно пола године, годину дана, рекли смо колико ће нам трајати заседања, уколико оценимо да морамо и сутра да се задржимо да то обавезно буде тако и у тој петка, дакле и сутра да радимо, с тим што сматрам да то мора да буде драстично редуковано, јер

након два три дана колико смо овдје исцрљени не бих волио да нам се након расправе о некаквим крунским националним стратешким стварима које сматрамо морају да буду међу првима тачкама дневног реда дододи да оно што се односи на унутрашњу политику, у маниру једне гласачке машинерије исподижемо руке разбежимо и разиђемо кући. Пранса је често била таква услед премора, али се послије тога дешава да одређени кулоари, кругови итд. замишљају да је то ствар некаквог концепта вођења скупштине, стратегије итд. што је не вјерујем да је истина. У контексту овога што је рекла г. Плавшић, сматрам без обзира што ми нисмо као што знамо били партнери у Вашингтону да морамо добрано да претресемо све на овом скупу данас и да донесемо одређени акт, хоће ли то бити резолуција или неки други документ и да се запитамо, сећамо се да смо раније говорили да нећемо никада допустити да дођу војници који због одређених историјских разлога не могу да дођу на ове просторе. Ми смо сада чули да су њемачки оперативци на Аваксима радили од прилике срушили су неке тамо дуђе авиона, сада чујемо да ће доћи неки туђи војници, идући пут ћу да чујем од г. Налинића да се појавио сифилис или нека анадолска болест на српској Ђедовини итд. Да чујемо докле ми можемо ићи са овим попуштањима. Толико и хвала.

Предлажем сатницу до 10 часова вечерас.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Можемо ли сада да утврдимо дневни ред да ја поновим и да дамо одговор у вези ових додатних тачака. Прво да се о свим додатним тачкама да се изјаснимо да ли ћемо их уврстити у дневни ред, а онда ћемо прићи утврђивању дневног реда. Молим вас ако може мало више пажње пошто је овдје много тачака које су наведене као додатне и тешко се сналазити. Морам приговорити да има доста иницијатора дневног реда који доносе непосредно да укључе тачку дневног реда на ову сједницу, тако да су ово све додаци који су дошли који се нису могли припремити. Ви сте добили дневни ред, технички је једине било могуће, јер много додатних тачака је било пред саму сједницу, тако да ово није никаква исприка него једноставно објашњење.

Идемо прво на изјашњавање прво да ли да унјучимо на дневни ред, мислим да смо све ово договорили, објашњење једно, верификација одлуке Владе за привремено финансирање за мјесец април, мислим да то није потребно Влада има то право, једноставно продужите то одмах чим дође ви имато на то право. Ево упознат је цијели посланички Клуб и то је сасвимово да ви то урадите да ми то не уврштавамо.

Представна делегације општине Озрен. Они ће усмено образложити, оцјена је г. Каракића и моја да би требало да их саслужамо, има једна специфична ситуација, па предлажем да усмену информацију саслушамо, биће само један предлагач и да онда зауземемо став. Можда би мога-

бити у оквиру женевских разговора ако дозволите, јер водићемо разговор о свим питањима па да буде и то да не би била посебна тачка, може ли тако? Може.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо укључили ову тачку уз тачку, значи није посебна тачка.

Предлог је да се скине са дневног реда информација о примарној емисији, ја сам предложио. Но је да се скине са дневног реда? 31.гласова.

Одлука о утврђивању катастарског прихода од земљишта да се стави ван снаге да то буде дневни ред, ово укидање одлуке да то буде на дневном реду.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

/Полемика смјеста/

Тачка дневног реда: Формирање одбора за обиљежавање датума значајних личности из историје српског народа у току 1994. године.

Формирање одбора за обиљежавање значајних догађаја, личности и датума из историје српског народа у 1994. години.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан? Један суздржан.

Констатујем да смо и ову тачку дневног реда укључили у дневни ред.

Тачка дневног реда је захтјев за смјештај француског батаљона у касарну Рај洛вац и Неџарићи.

Но је да се уврсти у дневни ред?

Но је против? 2 против.

Суздржаних?

Констатујем да смо са два суздржана и један против укључили и ову тачку дневног реда.

Само да питам г. Остојића да ли је припремљена резолуција о збрињавању и интегрисању расељених лица. Биће.

Резолуција о збрињавању и интегрисању расељених лица. Но је да се уврсти у дневни ред?

Против?

Суздржан?

Констатујем да смо и ову тачку дневног реда уврстили.

Из додатног дневног реда је овдје предложен закон о издавању мјесних заједница из општине Пелагићево и припајању општини Модрича.

Ко је да се уврсти ова тачка дневног реда?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо и ову тачку дневног реда укључили.

Има овдје један закон, Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносима, то је предлог г. Војиновића да само овај закон иде данас а остале да оставимо.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо и овај закон уврстили у дневни ред.

Молим вас пошто је била примједба да се ова тачка о примарној мисији пошто је било примједби, да би требало да се гласа посебно.

Хоћемо ли да сваку тачку да се изјаснимо посебно или да се изјаснимо о дневном реду.

/Предлог с мјестс/

Ја се потпуно слажем са г. Херцегом осим да јуче нисмо покренули низ питања. Ја предлажем ово, ако хоћете да саслушамо ову информацију с тим све квалификације које овдје нису доказане да скинемо и да о њима водимо расправу.

/Полемика смјеста/

Ја би замолио већ ако је расправа вођена да саслушамо представнике Народне банке прије утврђивања дневног реда, да ли мисле да ли би ова тачка требала бити ту или не.

Господин МОМО ПЕЈИЋ:

Ја би вас замолио, јако је много инсинуација не знам због чега, праћени су чиними се неким закулисаним радњама око констатација. Знате констатовати да је Народна банка куповала девизе је много неозбиљна ствар. Ваљда да је најстабилније вријеме Народна банка мора имати девизно покриће за постојећи новац. Констатовати да Народна банка није могла куповати из примарне емисије је такође ван сваке дискусије. Јесмо ли били у систему Народне банке Југославије, нису нас они за то стимулисали јер су сами за себе то радили, ми смо онда покушали њих да плагирамо и да се грабимо колико можемо да учинимо за нашу Народну банку и Републику. Нису мале паре 20 милиона долара, могли смо бити и без тога и да ови људи који размишљају о девизама буду лишени те могућности да стручно размишљају.

Те девизе су св енупљене на територији РС, купљене су преко пословних банака, јединствени платни промет Југо банка је ушла на друго подручје, по мом мошљењу нема никаквих проблема, јер је Југославија на нашем подручју једно сто пута више купила, што нисте то поставили питање.

Ја вам морам казати да Народну банку не може контролисати финансијска инспекција која се бави порезима, доприносима и таксама то су такозване секундиске службе како се зову у народу и ући у Народну банку посматрати динамику пуштања примарне емисије у време када је дневна инфлација износила 65% па каже што се није планирало па одједном пуштало па из тога извући закључак да је то волунтаризам и непрофесионалност је много неофицијална ствар. Прво по закону није смјела ући, ја морам Скупштину да обавјестим да сам ја инспектора првог који је дошао са рјешењем Предсједника наше Републике вратио, хтио сам и њега да заштитим, извињавам се што овако говорим, конкретно уз сво уважавање г. Каракића и њега и себе. Други пут сам то дозволио када су дошли по ново рачунајући да људи неће помислити да има неки криминал, тога сеничега није доказало. Ја се извињавам што ћу да повучем неке ствари, знate расправља се на Скупштини РС овај финансијски извјештај, тај инспектор који је био кодмене он подноси тај извјештај тамо, он је странка у спору. Оставља Народној банци пет дана да да извјештај инспектор ваљда мора да зна да је најкраћи рок 8 дана у Закону о управном поступку за овакав материјал је 15 дана. Ја нисам добио ни овај први извјештај који је радила Скупштина да би могао преко Савјета дати одговор. Ви имате овдје пет чланова Савјета па ће они ваљда вама одговорити како је Народна банка радила. Народна банка у 1993. години је радила онако како је радила Народна банка Југославије, све грешке њене су плахиране коднас, констатација да је вулгаризам нестручност, је констатација на систем, ја мислим захваљујући Каракићу је ипак проведен. Ја га нисам могао у то вријеме провести, требао је један политички ауторитет, па не можемо сада када смо то смуком освојили давати те констатације.

Ја би вас замолио следеће, пошто гарантујем овдје имам и моје људе, људи ме ваљда добро знају неки и овдје, гарантујем за чистоту рада Народне банке, борио сам се да са свим стварима изађемо онако како треба да се не дају паушалне оцјене, тражим да све ове материјале размотри Савјет народне банке Југославије, а пошто се овдје ради о извјештају пословних банака да на том савјету буду и директори банака да чујете и њихов глас, ми немамо пословних банака господо. Ми смо формирали банку у Фочи, у Зворнику, Требињу све су то филијале да не набрајам изузев бањалучке банке ми нисмо имали банака. Поставља се питање монгих ствари око примарне мисије, ја да сам проводио оно што неки

мисле да треба проводити ми ни динара примарне емисије небисмо могли користити. Примарна емисија је исто као киша када је сушни период, човек не зна како да је распореди, ја би вас замолио следеће да ми ове материјале све размотримо на Савјету народне банке РС, Влада је донијела одлуку да замоли Народну банку Југославије да изврши преглед, ми се у Народној банци тог прегледа не бојимо наравно као и свих других, да један састанак организујемо и да скупштину неоптерећујемо са низом питања које се чисто тичу извршних органа. Ми се овдје бавите стварима које су чисте извршних органа, а не Скупштине, да изађемо на Скупштину само са оним што је скупштинско, да вас информишемо са тог састанка који ће одржати Савјет, позвали би директоре банака, ја сам лично замолио г. Карадића да и он буде ту, да буде Крајишник да буде предсједник Владе са својим тимом да на том састанку све у детаље докажемо, мислим да је Народна банка у 1993. години, ја лично мислим да и 1992. нема никаквих проблема иако те године нисам био да је потпуно одговорила својим обавезама ипак је уложила у Електропривреду 20 милиона, ја вам и то морам образложити одакле су те паре да се не поставља на Извршном одбору СДС зна Момо где је 8 милиона, зна врло добро Момо и где су и друге паре које су отишле у републичке резерве које су дате за лијекове, изгледа то нико неће да зна, зато имају и одлуке од Владе, па вам то треба презентирати да се такве ствари непонављају. На том састанку када расчистимо и када се ствари докажу онакве какве јесу ми ћемо изаћи на Скупштину и вамиа презентирати уколико ви сматрате да и ово данас треба разматрати ја ништа немам против, врло сам спреман да на сва ваша питања одговорим. Толико и хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја сам дозволио да г. Пејић образложи око ове тачке дневног реда и сада би требали да се изјаснимо о дневном реду.

Хоћемо ли се изјашњавати о цијелом дневном реду или од ове тачке, ви можете да одбијете и да онда редуцирамо. Господин Пејић је спреман да даје одговоре на све, с тиме да се задржимо на извјештају ове комисије, а све остало што треба расправити да расправимо касније, извјештај финансијске полције, контроле Народне банке или било какве све то може касније.

/Полемика смјеста, предлог смјеста/

Господин МОМО ПЕЈИЋ:

Народна банка има и примједбе, на окружење у коме је радила које је формирала, да кажем наши услови. Народна банка ће изаћи са својом анализом колико смо ми имали штете у постојећем платном промету који сами нисмо могли да регулишемо из разлога тога што се поставља питање тамо готовог новца, баш зато што се поменуо извјештај, ви знајте да ми дugo готов новац дugo времена нисмо могли да штампамо и то морамо дати образложение због чега, да је то у међувремену југословенски новац нахрлио овамо и покупио девизе, знајте као пола овдје ове сале ми смо спалили југословенског новца који је девизног поријекла и морамо неке друге ствари казати које су неструктурног карактера, а које су врло битно утицале на стручан рад Народне банке, када кажем на стручан на продуктиван рад и те ствари морамо на савјету разјаснити, већ када се то све покреће онда ћемо ићи до краја да видимо колико је то зашта одговоран. Ја тврдим све што је радила Народна банка и што су дале ове инспекције да то није уреду и Народна банка ће то у цјелини оспорити.

Господин ЈОВО МИЈАТОВИЋ:

Господине предсједниче, dame и господо. Ја немогу овдје да не кажем, да морам да кажем да прекретница наша од данас од ове сједнице не треба да буде у оквиру онога што је спољно него у оквиру онога што је унутрашња политика, ако хоћемо да направимо државу онда морамо да знамо шта се догађа у тој држави да ми кројимо оно што ће се догађати, а да нам нешто нестане па да ми онда реагујемо, акоћемо тако да радимо онда морамо поштовати оно што до говоримо. Овдје имамо извјештај Скупштинске комисије зар не можемо расправљати о том извјештају. Па овдје лијепо пише шта је гдје пласирано, па молим вас да то прокоментаришемо једном, јел треба да нестане примарна емисија па да ми онда се сјетимо да о томе расправљамо. Ја нећу да кажем да је ико лопов, али хоћу да знам где је улагано ако то за дviјe године не може да се каже онда није способан ни гувернер ни службеници ни наш савјет. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја морам овдје приговорити, не требамо жуч уносити.

Предлажем следеће: извјештај који је тражио г. Вјештица он се односи на приговор финансијске полиције то можемо ставити на дневни ред никако нити извјештај финансијске полиције нити извјештај, односно приговор Народне банке. Ако мисли г. Пејић да не треба, можда је боље да имамо у оквиру, то је његов проблем гласаћемо о томе на крају.

Господин МИЉАНОВИЋ:

Господине предсједниче, даме и господо. Ми морамо чувати дигнитет овога парламента, никакви извјештаји да кажем, никакви извјештаји не могу бити ранга извјештаја Скупштинске комисије, ја се не опредјељујем ни за ни против, али ми не можемо дезавуисати своју комисију јер тиме дезавуишемо свој парламент. Овај извјештај мора имати примаран, битан значај и о њему ми морамо разматрати, никакве финансијске и друге полиције и девизне ја не знам како се зову, ово је извјештај скупштинске комисије и ми њега морамо разматрати ако хоћемо да чувамо дигнитет парламента и властити дигнитет.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ми да би ријешили тај проблем ја ипак желим да се о овој тачци изјаснимо посебно, ја не желим да у оквиру иако би могли комплетан дневни ред. Мени није јасно због чега о извјештају скупштинске комисије не би требало да разговарамо. Ја сам економиста и не видим зашто, не морамо друкчију расправу водити него о тој комисији, осим ако нисмо спремни да још већу тајну ставимо на тај извјештај, ја да сам умјесто Моме Пејића ја бих рекао дајте и све би им овдје одговорио и нико ми неби могао да одове комисије која није стручна као он да ми парира. Зашто ми доводимо Народну банку још у гору ситуацију да сумњају да ту има питајте Бога шта јер неко онемогућава да се извјештај скупштинске комисије расправља, нећемо финансијске полиције ни било кога, зашто сте људи против тога, само дољевате уље на ватру да се сада дискутује по окуларима има ту нешто чим неко не да да разговарамо о томе и Савјет треба расправљати и остали, нећемо то завршити на данашњој сједници све. Има овдје пет чланова из Народне банке, сваку ставку овдје могу из рукава да образложе зашто, ако неко жeli да их окриji, a остало је доказивање и то тако треба течи. Ајте само један посажник ми реците зашто то не би требало ставити на дневни ред, али да ми неко не би приговорио ја то могу да примјеним, али људи само стварамо тежу атмосферу. Ја не видим са најбољом намјером, гувернер Народне банке и сви ови људи више знају него сви ми скупа, свако од њих појединачно. Пружимо им могућност, јуче сте причали на Клубу причали свашта, они ништа нису чули, нека чују и нека одговоре и нека иду даље. Ја вас молим ово је Скупштина и ја сам обавезан, јуче сте много квалификација изнијели овдје врло тешкић, за које људи нису имали могућности да одговоре.

О финансијској полицији и остали извјештаји биће накнадно репрезентирани.

Господин ХЕРЦЕГ:

/Дискусија с мјеста/

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја би замолио док је данас овдје гувернер Народне банке и његови сарадници и ако је потребно ми имамо право да то буде затворена сједница, не за наш народ, закључци ће се знати него да ми неби сада дали подлогу за неке приче тамо где не треба.

Предлог је мој ово што каже г. Херцег и ја ћу посјетити ако неко не буде хтио да то каже, јер саставни дио активности је цијела јучерашња сједница она и немојмо да стављамо нешто под некаквом мистеријом.

Ја би вас замолио да буде све у оквиру дневног реда, да испадне овдје квалификација без суђења нити ово може бити судница.

Добро да идемо на цијели дневни ред. Да ја још једном прочитам цијели дневни ред, ја би вас замолио да сједете на своје мјесто да утврдимо дневни ред.

1. Усвајање записника са 36, 37. и 38. сједнице Народне скупштине.
2. Извјештај о току женевских преговора, проширене са оним што смо предложили.
3. Извјештај комисије која је била задужена за испитивање случаја Скупштине општине Турбе, тај извјештај ће изнијети г. Срдић Срђа усмено.
4. Провођење избора у Скупштини општине Центар, распуштање Скупштине општине Центар.
5. У оквиру пете тачке дневног реда биће укључене следеће тачке дневног реда, 44, 45, 46. и 47. цјелокупна са још два извјештаја која овдје нису у дневном реду наведена, то је извјештај Министарства трговине и снабдјевања и информација о раду редовних судова у 1993. години то је додатна тачка дневног реда.
- Пот петом тачком такође улази и 48. запажање комисије за представке и предлоге и друштвени надзор о провођењу закона РС од стране општинских органа власти и управе.
6. Захтјев за смјештај ~~чардакног~~ баталјона у Рајловцу и Нечарићима.
7. Резолуција о збрињавању и интегрисању расељених лица.
8. Предлог закона о издавању мјесних заједница из општине Пелагићево и припајање општини Модрича.
9. Је тачка 36.
10. је тачка 37.
11. је тачка 38.
12. је тачка 39.
13. је тачка 40.

14. је тачна 41.

15. је тачна 42.

16. је тачна 43.

17. Укидање одлуке о утврђивању катастарског прихода од земљишта.

18. Формирање одбора за обиљешавање значајних датума и личношти из историје српског народа у 1994. години, односно формирање одбора.

19. Закон о измјенама и допунама закона о доприносима.

20. Избор именовање и разрешење.

Молим вас јесмо ли испустили неку тачну дневног реда. Ја не знам да ли ћу се добро снаћи.

Можемо ли се изјаснити о цјелокупном предложеном дневном реду?

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили дневни ред данашње 39. сједнице Народне скупштине Републике Српске.

Стиме објашњење ова верификација одлуке Владе за привремено финансирање РС за мјесец април, то се подразумијева да је то надлежности Владе. Сви сте информисани довољна је информација.

Прелазимо на прву тачку дневног реда усвајање записника са 36,37. и 38. сједнице Народне скупштине.

Има ли неко потребу да дискутује, има ли примједби? Нема.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили записнике са 36,37. и 38. сједнице Народне скупштине РС.

2. тачка дневног реда Извјештај о току женевских преговора у оквиру које ћемо покушати формирати платформу и циљеве будућег понашања нашег преговарачког тима и кретање наше републике према остварењу наших циљева. Нормално биће ту извјештај кратак једног од представника делегације са озреном. Ја молим чланове преговарачког тима, ту је г. Каракић, г. Кољевић и г. Буха да се договоре по ком ће редоследу да информишу, да буду кратке информације јер ми смо велики број информација већ чули у току ова три дана, оно што је основно да би била подлога за доношење наших одлука.

Господин НАРАЦИЋ:

Никола и ја смо се договорили да прогласамо па да ја кажем неколико ријечи, с обзиром на то да није било пуно збивања и пуно финеса у читавом овом периоду. Ја ћу замолити г. Кољевића и г. Буху да ме допуне уколико пропустим нешто од онога што смо заједно разматрали и договарали.

/ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Опростите господине Нараџићу да ли да ово иде у јавност или је доста што су ту наши новинари./

Можда уводно излагање да иде, дискусију и питања можда да не преносимо.

/ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Уводно излагање радио и телевизија и новинарима је доступно могу да преносе./

Даме и господо, поштовани посланици, поштовани гости.

Ми смо након преговора о којима је ова скупштина извјештена дошли у једну нову фазу. Та нова фаза је била окарактерисана одређеним збивањима на терену, прије свега Америке, а потом Русије у преговарачком процесу. Сада из ове перспективе чини се да је уствари ЕЗ намјерно готово мрцварена, а заједно са њом и ми и да у основи није било могућности да се дође до решења пошто је једна од страна муслиманска увијек охрабривана када се приближимо рјешњеу, то рјешење одбаци и тако је вјероватно припремљен улазак Америке у овај процес.

Догађаји на терену су били карактерисани нападима муслимана на наше линије на многим тачкама и посебно исенацијама крвавиг догађаја у Сарајеву убиствима масовним убиствима од којих је оно на пижаци Маркале већ сада јасно и недвосмислено читавом свијету сопштено је и такорећи доказано и извршено од стране муслимана при чему је наводно убијено 68 лица, међутим ми знамо да је тамо било којекаквих лутана и старих лешева из размјене мусиманског војске са хрватском војском која се десила неколико дана прије тога. Но било је заиста погинулих и рањених у том тренутку и то је један од најтежих удара на нас био из МЗ. Ми смо по правилу и обичају одмах оптужени да смо то учинили ми и то је родило многе проблеме.

6. фебруара смо се договорили са г. Анашијем да умиримо сарајевско ратиште, да доведемо до једне квалитетне ситуације у којој ћемо обуставити војне активности, такорећи замрзнути линију у Сарајеву, затим надгледати оруђа тешка оруђа и једних и других и скинити Сарајево са првих вијести у Свијету, јер је заиста мусиманска страна обила-то користила ту пропагандну карту у борби против нас. Десило се као

као што знате да је 9. дошло до ултиматума који је уствари садржавао углавном оно што смо ми договорили са г. Анашијем, тако да смо ми своја поступања прилагодили искључиво по договору са Анашијем. Међутим, није била потпуна воља да се оружје дјелимично повлачи, а дјелимично ставља под контролу, јер се тако нисмо ни договорили са анашијем јер међународна заједница је очигледно процјенила, можда и сама Русија а можда у сагласности са другима да је наступио опасан тренутак да од 7-10 дана ултиматума 7 дана Срби нису повукли оружје и да ће неизбјежно доћи до удара НАТО-а чији би крећибилитет потпуно пропао и НАТО би се распао и да би добро било да се са Србима направи неки компромис, компромис је направљен појавом Чурнина који је носио поруку предсједника Јелцина предсједнику Милошевићу и нама овдје да се Руси умјешају односно да Руси гарантују прекид ватре и ми смо онда дошли у ситуацију да тај предлог прихватимо и натај начин смо поред Америке на широка врата увели и Русију у решавање овог проблема, већ знате како је то даље било. Тада се, након ултиматума као последње врсте притиска најтежег притиска, најтеже пријетње појавила америчка дипломатија, а можда је и ултиматум бијо у улози отварања врата и обезбеђивања успјеха америчкој дипломатији и америчка дипломатија, будући, да је Америка пристрасна прије свега на страни муслимана а затим и Хрвата, почела је да ради са муслиманима и Хрватима, а мис мо још 9. или 10. у Женеви обавјештени од г. Редмана америчког изасланника да ће они нешто да раде и да то неће бити уперено против Срба и да ће Србима бити омогућено да они о томе ради итд.

Вашинhtonска рунда је саставни дио мировне конференције не оне у Женеви, али мировних напора МЗ око Југославије, прије свега бивше БиХ. У тој рунди ми нисмо учествовали. Ми смо то пратили издале-на, нисмо ометали, намјерно нисмо хтјели да ометамо америчку дипломатију да неби смо били оптужени да би она постигла успјех да смо ми били толерантнији и упозоравали смо једино да та коалиција из историје нама позната као анти српска и да се питамо да ли ће поново та коалиција бити антисрпска, собзиром нато да нисмо имали већ 14-15 мјесеци рата са Хрватима, да ли ће се обновити ратна дејства између Хрвата и Срба и на неки начин смо морало обавезали Америку да њен производ мусиманско-хрватске коалиција а касније се испоставило да је то мусиманско-хрватска федерација и евентуална конфедерација са Хрватском неће бити усмјерена против Срба. Ми не знамо да ли ће то тако бити, пре тпостављамо да то може лако тако бити, али држимо Америку одговорном за то што је створена та креатура уколико мотиви и резултат стварања те креатуре буде антисрпска кампања.

Морам да кажем да смо са двојаким осећањима пратили збивања у Вашингтону, с једне стране били су опрези на које имамо право због читаве наше историје у 20 вјеку, а с друге стране размишљали смо да можда и јесте то рјешење. Тешкоће које је доживио предлог ЕЗ о подјели БиХ на три дијела сада су почеле да се превазилазе, јер се појавила могућност да се Босна подијели на два дијела. Ми смо и раније чули у европским круговима разна нагађања да би се Босна могла подијелити у два дијела у више варијанти.

Једна варијанта би била ова да се Хрвати и муслимани удруже у једну државу, а Срби остану у другој. Друга варијанта је да мусимани иду са Србима у српско-мусиманску државу, односно неку варијанту или да се прикључе Југославији и трећа варијанта је била да се подијели Босна између Срба и Хрвата због неких настојања у тузланском базену да се преоријентише према Југославији, а у зеничком и цазинском према Хрватској. Та варијанта вјероватно не би била повољна по мусимане, а ни ми нисмо били луди за том варијантом, јер сматрамо да би антагонизирање наших националних заједница било настављено. Такође, постојале су друге варијанте на двоје, с обзиром на огромну кампању и дјелничне војне успјехе мусиманске стране постала је опасност да се Хрвати потпуно изгуве територије, зашта ми нисмо били заинтересовани иако смо били у непријатељству у 20-вијеку ми сматрамо да треба да дође до једног рјешња у коме ће бити задовољна сва три народа и само такво решење би било трајно и стабилно, а поготово не би било повољно рјешење које би евентуално унесрећило Србе и Хрвate јер је основа балканске стабилности у односима Срба и Хрвата.

Дакле, могућност превазилажења кризе подјелом на двоје будила нам је неке наде да се ближи крај рата и заиста смо примјетили у МЗ много више искрених настојања да се рат заустави без прејудицирања политичких и територијалних рјешења што је у основи добро јер није лако завршити било политичко или територијално питање док су борбе у највећем јеку.

Правно гледано, па и политички гледано то је потпис два сувремена народа и њихових легитимних представника који одлучује о животу тих националних заједница на њиховим територијама, дакле тај потпис је укинуо било какву БиХ, унитарну, унију или било какву БиХ. Једноставно правно и политички гледано од тога тренутка БиХ је - инстату на сценди - она је сада материјал и у коме свако прави оно што сматра да треба да направи и може да направи. Ми смо у међувремену продубили односе са руском дипломатијом, нешто раније, прије тога је боравио г. Буха, ја мислим да ви знато о његовом бораву у Русији који је на неки начин био полуофицијелан, што кажу Руси тајно је дошао, тајно је разговарао са свима једино није тајно отишао. Међутим то је било

наше право имамо тамо добре односе и са опозицијом итд. Дошло је до официјелног позива руске Владе, односно у име Министарства спољних послова и ми смо у једној обимној делегацији отишли и имали тамо чиними се пуна три дана боравка, средли се са министром, а са замјеником министра г. Чуркином и личним изаслаником г. Јелцина радили смо често и дуго између осталог на варијанти отварања тузланског аеродрома, затим на варијанти резолуције коју је вранчуска гурала око Сарајева, резултат тога рада је значајан и видљив и та резолуција је у основи за нас постала прихватљива, односно мање неприхватљива него што је била.

У каквој смо ми сада позицији, што се тиче Конференција ми смо такорећи заобиђени да не кажем избачени, да не кажем остављени сами сирочићи они су се тамо састали и праве своју државу. То има и много више бољих страна него лоших. Оно у чему нисмо учествовали у припреми не морамо да прихватимо и не морамо у том облику ни да се прикључимо, можемо да отворимо сасвим нови процес преговарања, јер је ситуација која је настала потписом за нас сасвим нова. Данас нас нико нема право и не може позивати да се прикључимо, јер ми нисмо прикључни народ јер смо исто толико суверени колико су суверени и Хрвати и муслимани и иста права која су они себи узели морају и нама признати и у њиховом документу што је г. Буха први запазио као преамбула, као база за њихово поступање послужило је суверено право и државотворно право та два народа и ми смо тим задовољни.

Ми смо у претходној конференцији ви знате били притиснути од европске заједнице да обезбедимо муслиманској републици муслиманској држави 30% територије и приступ Сави и св ешта тамо није било и ова скупштина је стешком муном уз много бола и отпора усвојила такву једну мапу при чему је ту било и неколико, 5-6 концесија које смо ми учинили под условом и пот претпоставком да се рат одмах заврши и да нико више не гине и да се тада на неки начин нама исплати да направимо територијалне жртве уколико ће рат бити одмах готов. Тада предлог није прошао и није прихваћен, на нас је вршен и даље притисак од стратешке Француске и Њемачке, односно њихове иницијативе да се сада обезбеди 33% ми смо направили огромне напоре и од оне наше територије што је некада било понуђено Хрватима такорећи прекомандовали смо муслиманима и изашли смо са једним хрватско-муслимanskим предлогом тај хрватско-муслимански предлог нас је коштао једне претпоставке, односно подразумијевања да ће Хрватска република имати до 17% зависно до наших неких центнимских споразума. Тада предлог је важио за тај дан и постоји споразум између нас и водства конференције уколико се концесије које се дају у име мира оне се повлаче односно непостоје и тачније речено уколико није све договорено ништа није договорено, значи уколико се не стави тачка и потпис ништа није договорено, увијек се имамо

право вратити на нулу и заштитити своје интересе којих дио смо били спремни да жртвујемо у име мира тога дана. ЕЗ за такву нашу сарадњу обећала, предузела обавезе да се скину санкције или да се бар суспендују њихово провођење, а да се скида касније како се имплементира мировни план. Европска заједница то није испунила. Ми се сада налазимо у ситуацији да треба да кренмо у неку нову конференцију након испуњавања захтјева. Прво од 30%, па затим од 33%. Ми се налазимо у ситуацији да идемо даље у разговоре иако је, рецимо сама Резолуција 820 на снази, а та резолуција је била искључиво везана за наше неприхваташће Венс-Овеновог плана. Прихваташће плана ЕЗ у двије варијанте није навело никога на идеју да бар Резолуцију 820 суспендује или укине. То је резолуција која дави српски народ, дави комплету Југославију не може вилџан нафте да се увее на папире и хуманитарне нафте.

Ми треба да се одлучимо да ли ћемо приступати било каквој конференцији која је припремљена без нас, чији су базични документи и базични материјали разматрани и припремљени и усвојени од дviјe strane без потпуно без нашег присуства и учешћа.

Да ли ћемо улазити у било какву нову конференцију уколико МЗ не учини неке гесте добра воље и неко признање за сарадњивост српске стране. Не тражимо да укину или суспендују санкције и кажу Србија није крива, иако је сада читавом Свијету јасно да Србија није крива, али тражимо да бар испуне базична обећања, односно споразуме који су нас руководили да дајемо одређене жртве територијалне и политичке итд. Значи не тражимо да сада они дају коначни суд да санкције нису требале бити, да Србија није крива и одговорна и умјешана у рат, тражимо један практичан приступ Србима у њиховој методологији мркве и штапа у једној руци понуда у другој батина. Питамо се каква је Србима понуда? У једној руци имају батину и другој руци имају батину, да три руке имају и у трећој руци би била батина. Питамо се зашто бисмо сарађивали с неким ко аранжира наше поразе и прижељкује наше поразе и покушава да нас укалупи у своје стратешке интересе иако се основна претпоставка да они који воде преговоре између дviјe strane америчко посредовање без било каквог знака добра воље према Србима од стране Америке. УН се takoђe налазе на самој ивици да српска страна размотри да ли је сарадња са УН препоручљива или не. Морам да кажем да много елемената УН и напора и отпора које даје генерални секретар говоре о томе да треба сарађивати са УН, али треба упозорити и на пристрасне елементе пристрасности понашања УН, прије свега у Савјету безбедности а онда понекадје и на терену.

02152278

Последња одлука неког комитета која даје право генералном секретару да прихвати турске војнике овдје у БиХ наводи нас на помисао да се припрема велики сукоб Балкански и уколико међународним факторима тај сукоб буде потребан уласком турских трупа у БиХ стварају се потпуни услови за велики балкански рат. Ми тражимо да генерални секретар не позове ни једну сусједну земљу, ни једну земљу бившег окупатора овдје да буде војно присутна, ни у облику посматрача ни у облику техничара као што су њемачки техничари на Аваксима итд. Разлози доброг укуса требали би да руководе њемачку Владу да држи прсте даље од остатка Југославије и БиХ. На рушевинама Југославије свуда су отисци пристију њемачке дипломатије и њемачке велико државне политиле. То ће историја показати и Њемачка је крила и одговорна за редефинисање исхода другог свјетског рата. Но то нека буде брига Британије и Француске, то нека буде брига Словеније и Хрватске које су поново потпале под њемачки утицај и које су омогућиле да Њемачка добије други свјетски рат за зеленим столом. Наша брига је то да се не односи на нас, ми смо други свјетски рат добили, овај рат смо добили и тражимо да се Њемачка држи даље од нас да не говоримо о Турској. Уколико турске трупе дођу, макар нама у сусједну државу муслиманско-хрватску федерацију ми треба да тражимо да југословенске трупе, трупе Југославије као чланице УН и као сусједне земље такође буду присутне на нашој страни. Нису Руси пандам Турској, Руси су пандам Француској, Енглеској, Америци. Турској је пандам Југославија и ако ћемо данас изаћи са платформом ја предлажем да данемо неколико идеја која платформа не мора бити дуга, али која ће нам бити путоказ за даље поступање у овим преговорима. Такође, желио бих да предложим Скупштини, да уколико муслиманска страна не обустави офанзиву која је у току, вјероватно је то почетак прољетне офанзиве, да наш став буде да их јасно обавејстимо да неће бити територијалних концесија уколико наши момци гину за неко мјесто и одбране то неко мјесто, то мјесто ми више не можемо да дамо. Према томе задржаћемо оно што имамо, ово не би бијо први рат у коме је статус кво на крају одлучио, можда би ово био први рат у коме би се једна победничка војска повлачила са неке територије, већи би то био преседан него да ми све задржимо што смо одбранили, а што је наша територија, не кажем свих 72%, али бар 64% што је наша територија. Мусимане морамо ставити пред алтернативу или ће мирно политичко решење или ће војно решење. Уколико ће војно решење ми онда нећемо да станемо никадје, ако они нас нападају на Требави ми имамо легитимно право да узмемо Маглај, ако они нас нападају на јужној страни бихаћког ратишта ми имамо право да им узмемо сјеверну страну ратишта. Рат је један, не можемо ми пустити и умирити ратишта тамо где је мусиманима лоше иде, а тамо где они имају наду да ће направити нешто да ми гледамо на то као на неку парцијалну акцију.

Нема парцијалних акција, уколико нас нападају на истоку ми морамо напасти на западу да повучемо њихове снаге и да олакшамо нашим снагама на истоку и то мора и МЗ да схвати или је рат или је мир. Уколико је мир и политичко рјешење, војне акције се морају обуставити све и српске, муслиманске и хрватске и све. Ми смо Срби спремни да заледимо ово ратиште да никадје нико не крене напријед, да ни један метак се не опале, ми смо спремни да се распореде посматрачи имаћу српских и хрватских и муслиманских јединица, засада посматрачи, а не бисмо смјели одбацити могућност да се распореде и снаге као куфер, као једна тампон зона између страна у сукобу, то би могло да заврши рат и омогићи нам да би послије могли у миру да дођемо до политичког рјешења.

Ја би предложио то је мишљење бројне наше делегације, па и овог најужег преговарачког тима, да ми данас донесемо платформу за наше даље поступање. Платформа би по нашем мишљењу требала да садржи следеће идеје.

На првом мејстру би требало ставити захтјев за успостављање мира, dakле мир. Обустављање војних активности без прејудицирања политичког или територијалног питања. Да се забрани даље помјерање линија да се стане.

Друга фаза би требала да буде праведно разграничење, муслимани би сигурно боље прошли на лисабонској конференцији, а ми бисмо изbjегли рат и ми се данас налазимо на истом мјесту где смо се налазили за вријеме лисабонске конференције пред рат, само што имамо огроман број жртава сва три народа заједно, имамо порушене градове и зато је неко одговоран сад није питање одговорности, dakле да се правилно разграничи узимајући у обзир и нове реалности које је овај рат донио. Више мапа лисабонска није примјењива, нема више Срба у Зеници, они су сви у Источној Босни и то одређује судбину Источне Босне: Нема више Срба у Цазинској крајини они су сви у Санској долини и то одређује судбину Санске долине. Озрен је српска територија и ми имамо разлога и права јер се најужније на најужнијем дијелу нашег фронта налази средњовјековни храм српске православне цркве када прије на том дијелу није постојао ни један словенски народ неговорим о античким народима, али од словена најстарији најсарије становништво на Озрену и у тој зони су Срби. Ми морамо одржати територијалне националне интересе српског народа и српска држава мора у овом условима када говоримо о делимитаризацији да водимо о још једној чињеници, ново створена федерација није на самом почетку пријатељска творевина у односу на српски народ, никада није била и имамо ли право да закључимо како ће сутра бити добар сусјед и пријатељски расположена према нама? Немамо право. Морамо да се обезбедимо, значи у новој делимитацији у новим условима када су они створили своју државу ми морамо водити рачуна да границе буду нешто другачије. Морамо да водимо рачуна о природним границама, морамо да

водимо рачуна о одбрањивости тих граница. Тек након тога када се потпуно делимитирамо ми тражимо по основу права народа на самоопредјење, по основу права која проистичу из Сенђерменског уговора, Крфске декларације и из Повеље УН из Међународног пакта о људским правима, право на самоопредјење, а опредјељујемо се за сувереност и независност. После тога, после те четврте фазе ми допуштамо могућност да ступимо у релације у односе са новоствореним југословенским републикама па и са старим ранијим југословенским републикама не одбацијемо могућност да се нешто од вашинhtonских идеја прихвати и да се размотри, наравно чувајући базичне интересе српског народа. Предлажем да се у платформи одмах одбије учешће у федерацији хрватско-муслиманској. Федерација је једна држава. Ми немамо право након двије године рата, након толико жртава, након толико плебисцита да уђемо у заједничку државу са Хрватима и муслиманима. Ми хоћемо своју државу, њену сувереност и независност, њене границе, пристојне границе, одбрањиве границе које ће укључивати највећи дио српских територија и након тога сувереност и независност граница које подразумијевају излаз на море, јер имамо право, не само по основу размјене, а спремни смо да са Хрватском размјенимо при чему би она више добила квадрата, више квадратних км него ми по основу размјене ми тражимо излаз на море, а имамо право и треба да остане то наше право по основу Крфске декларације да добијемо парче мора и то значајно парче мора.

У Крфској декларацији коју је у име Србе из тадашњих простотра БиХ потписао Душан Вучковић пише да море припада свима. Крфску декларацију су потписали с једне стране југословенски одбор, а то су Срби, Хрвати и Словенци из бивше Аустроугарске, муслимани тада на Сенђерменском Миру, ни у изведеним законима о мањинама из 1922. године нису сматрани конститутивним народом и обухваћени су законима и параграфима о националним мањинама. Према томе, Срби, Хрвати и Словенци са својим провинцијама, имамо документ америчког стејдепартмента који такође о томе говоре удружују се Југославијом под једнаким условима, то је ушло у сенђерменски мир. Са својим провинцијама, дакле ако Хрвати и Словенци са својим провинцијама излaze из те уније са Србијом, заправо прво из те монархије а послије федерације и праве своје националне државе тада и Срби из бивше Аустроугарске имају на то право, то укључује и Србе из Српске Крајине. По основу сенђерменског мира, а и по основу Крфске декларације ми имамо право на море, но сада прихватамо размјену и то је услов да прихватимо и признајмо хрватско-муслиманске договоре у оној мјери у којој они не штете наше интересе. Услов је да у разграничењу српска страна, односно Република Српска добије свој излаз на море, овога пута ради оланшања и хрватској страни и они имају својих интереса, путем замјене територија, а касније треба разматрати у разрјешењу свеукупног југословенског проблема разматрати и наша додатна права на обалу.

Дакле, поред закључка да се не иде у федерацију да платформа садржи ове четири тачке и да се на крају допушта могућност да се са својом сувереношћу и независношћу чини што народ одлучи, а ја не искључујем могућност и не треба да ми искључимо могућност различитих веза, федералних никако, али различитих веза са новоствореним и бившим југословенским републикама мислим да ће нас економија и живот водити у том правцу, ја се надам да ће се и ране заборавити и да ће се моћи живјети у добром сусједству.

Ја молим г. Кољевића и г. Буху да ме допуне ради краткоће сам се ја трудио да се обухвати све и молим дискутанте да се осврну да би смо били ефикасни, има пуно тачака дневног реда, да се осврну на предлог елемената за платформу, да изнесу неку идеју, морамо бити веома флексибилни не смијемо ни једна врата затворити, треба да оставимо могућности за маневар. Оно што не можемо оставити отворена врата, то је било нека заједничка држава са Хрватима и муслиманима, све друго након праведног разграничења и признања суверености и независности треба оставити као могуће за наше преговоре, а будите уверени да сва наша прихваташа тамо, сви наши уговори и договори које евентуално постигнемо подлежни су верификацији овога парламента а ако је потребно и верификацији читавог народа на референдуму. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ.

Ако могу само да допуним да само у оквиру тачке о извјештаву о раду Министарства иностраних послова буде припремљена платформа и да се тада изјаснимо, јер нам треба вријеме да се она направи, то је само једна сугестија да не би чекали и правили паузу.

Господин КОЉЕВИЋ:

Ево само да кратко кажем, чини ми се ми смо и г. Буха и ја јуче опширно говорили, а предсједник је заиста био врло исцрпан и на сам штрихирао једну по једну ствар у глави која је била. Ја немам нешто посебно да додам мислим уколико буде питања и колега Буха и ја се можемо укључити у одговоре, а и због времена и због исцрпности једноставно ја овдје немам шта да додам.

Госпођа ПЛАВШИЋ:

Ево скоро нас дијели година дана од серије оних скупштинских засједања када смо расправљали о Венс-Овеновом плану и којег одбисмо 6. маја прошле године, иако је то прихваташа или неприхваташа Венс-Овеновог плана постављено као један ултиматум добро се сећате речено је уколико неприхватимо да ће бомбардовати наше положаје ова скупштина а и народ путем референдума рекао је "не" Венс-Овеновом плану и ништа

се не деси него послије два дана Христофер је изашао и рекао да је неприхватљив Венс-Овенов план, нефункционалан зато што га један народ не прихвата. Ми смо спасили тада државу, ја мислим зашто вам ово спомињем, имам утисак да се ово приводи крају и да ћемо опет бити, тако да кажем притиснути уз зид и сигурно ће опет бити неки ултиматум вероватно у вези са територијом.

Ми смо ојачали, подигли смо морал нашем народу, што је стваро вито значајно. Прихваћен је наш став од света, оног света који верујте позна само закон силе. Од тог времена ево година дана води се политика, како је једном врло класично и не једном него више пута наш председник рекао, као у арени "бик лети, а ми се измичемо" у тој тактици је про текла година дана. На крају или ће страдати тај тореадор или ће бик да страда, изгледа да смо ми дошли ду гдје је заиста та тактика истрошена. Ја лично да кажем хвала Богу да је истрошена, а ту истрошеношт уствари условили други, нисмо је ми прекинули па је истрошена.

Шта се десило за време употребе ове тактике, десиле су се да кажем и неке добре ствари. Светска јавност је схватила да је немогућа унитарна БиХ. Нарочито је то повећано конфликтом између Хрвата и муслимана, онда се десио тај конфликт између муслимана и Хрвата. Само ми је жао да ми то нисмо још док тај конфликт траје повукли неке потезе и да немамо сада ту ситуацију као нпр. на Озрену да 111 бригада која је радила са Србима сада се окреће против Срба, али то је цена за дugo трајање тактике измицања. По мом мишљењу десиле су се и неке ствари које не иду баш нама у прилог. Ми смо за ово време омогућили муслиманима да постану од лоших бораца да бостају врло добри ратници. Добили су оружје. Исценирали су неколико догађаја у Сарајеву и на другим мјестима који су имали катастрофалне последице на неке политичке закључке који, наравно нама нису ишли у прилог. Дали смо ослобођени Игман и Бјелашнику под контролу УНПРОФОР-а. Ово што се тиче тузланског аеродрома, прекључер је рекао предсједник, нисмо требали ни тражити дозволу зато што је њихова територија, ако то не треба плаћање, што се тиче тузланског аеродрома, ја мислим ако не треба да траже на територије и молим вас, ја уопште не знам каква је забуна овдје, јер ми сада говоримо нешто што треба да уђе у платформу. Ја сматрам да територија, да територије које ми имамо нико нам их не може одузети ми их само можемо да дамо.

Друго досада када се говорило о територијама, ви добро znate колико смо ми овдје пута говорили о минимуму територија које ми задржавамо за себе, а они којима смо ми говорили тај минимум они су то схватили као једно полазиште од кога могу сада још даље да смањују. Молим вас што се тиче територије, територија је српског народа када год буде питање територије Скупштина о томе треба да да свој став и

не само можда Скупштина бојим се да је губљење земље, када је то у питању, када је у питању губљење територије можда је то тежак тврет за плећа ове скупштине, има други механизам, да питамо народ је ли зато да се њихова територија губи. Малоприје г. предсједник рекао да онај дио где више муслимана нема говорио је малоприје о територији, ево видите полазећи од тога ја би рекла озренцима овдје није добро никако оно о чему смо синоћ овдје говорили и зашто сте ви овдје дошли да то спречите. Озренци остају на Озрену и тамо где остаје српски народ то је српска територија.

Зашто ми једном не би отворено, онако што је својствено једном народу који треба да води рачуна и о свом достојанству и о свом поносу, знate представници једног народа морају да штите и заступају све оно што једном народу припада. Овај народ је доживио свој, постоји и дан данас кроз ону своју историју ако је анализирате врло често зато што је имао своје достојанство и свој понос. Молим вас никада на то не сме да се заборави у преговорима, а поготово када се ради о неквим преговарачима који не поштују историју, не поштују разноразне податке и право ни етику ни међународно право итд. Ти преговарачи познају само силу. Ми не наступамо са становишта сile да је некоме намећемо нешто, Да некоме одузимљемо територије, јер то никада кроз историју нисмо радили, али ми имамо право на силу када штитимо наш народ, опстанак биолошки његов и наравно нема биолошког опстанка без територије. Од 33% о којима смо говорили требају сви да забораве то. То је било у оним аранжманима који су једном били актуелни, муслимани нису прихватили те аранжмане, ми немамо више никакве обавезе. Ми сада што кажу од нуле почињемо и што се тиче облика државе наше, ја не би рекла само федерацију нећемо прихватити, нећемо прихватити ја мислим ни конфедерацију. Што се тиче економских комуникација, саобраћајних комуникација и др. па то радимо са Њемачком комуницирамо и са другим земљама комуницирамо. Немојте да падне на памет тако нешто да у неке аранжманима улазимо, једини аранжмани и једина земља са којом ми можемо да уђемо у аранжмане и ја би предложила то, то је Српска Крајина, а ако је тамо моментално немогуће то извести па нека се изјасни Југославија да ли је она за конфедерацију или федерацију са нашом државом. Понудимо то Русима, ако смо ми Русима, наша делегација која је отишла тамо и да кажем довела их на политичку сцену и то са значајним поенима, јер наши су тамо усагласили са тузланским аеродрому и дошли су у Вашингтон и рекли су ми можемо да радимо не знам са ким, можда са американцима. Опрезно са тим, једном је проф. Екмечић дивно рекао "примакнисе Русији онолико то је огањ, примакни се онолико да те угрије а не да те опече". Ми још не знамо за кога Руси раде, дајете да их испробамо, дефинишемо овдје наше циљеве и понудимо Русима то нека то заступају, ми ћемо их тако проверити, али без обзира на то поверавање најпузданији

оно своју судбину ус воје руке. Ја би једноставно формулисала неколико тих захтева, тих наших циљева од којих ми дефинитивно нећемо да одустајемо и понудити Русима да они заступају ако им је у интересу да даље остану у тој политичкој сцени и вероватно да извону Русију из оне летаргије у којој се она налази.

Ја би волела да се на овој скупштини тачно дефинише, шта преговарачи могу самостално да ураде на преговори а зашта морају да питају Скупштину или евентуално да иде путем референдума, онолико колико ја могу да оцијеним то је питање територије и можда ћете сада ви још неки да кажете, али то треба заиста да се поштује, изјаве у вези са територијом су обезглавиле наш народ зато се дешава ово што се дешава када пођете на терен људи вас вуку десно и лево и питају шта ће бити, хоћемо ли остати овдје и гдећемо итд.

Према томе мој је предлог да се заиста да један оквир докле могу преговарачи самостално, јер заиста немогу они за сваку ситницу, или не знам ја, ништа није ситница када се ради о оваквим проблемима, нешто могу самостално нешто, оланшајмо и њима, никаквих парата као што је било раније, оланшајмо и њима они ће се комотније понашати тамо када знају да има ствари о којима они не могу да одлучују.

Господин БУХА:

Ја бих у својој ријечи, уважени посланици, даме и господо, господине предсједничве, хтио да вам испричам неколико детаља којима би илустровао пристрасност о којој је говорио предсједник Карапић, међународних фактора и замештейство у коме се ми налазимо и које направно морамо стално имати на очима. Почеку од Овен-Столтемберговог плана.

Ми смо након што је муслиманска скупштина тај план одбила, а иницијатива је била од стране ЕЗ и ЕЗ је била поставила услов 30% па да онда имамо унију три републике и да имамо мир. Данле након одбијања тог плана ми дознајемо из једног интервију предпоследњег америчког амбасадора у Југославији г. Хорста Граберта да је Нинкел три дана прије Скупштине упутио телеграм Изветбеномићу у коме тражи од њега да се не повинује притиску и да не прихвати тај план, након тога предсједник Крајишник и ја смо у ноћи између 15. и 16. септембра у Женеви на преговорима са муслиманима с друге стране су Изветбеномић и Силајчић и ријеч је о документу који је послије назван српско-муслиманска декларација. Тада документ апострофирал из још једног разлога у њему црно на бијело и уз потписе стоји да републике у унији имају право да референдумом у року од двије године одлуче да ли желе или не желе остати у тој унији. Важније од тога или барем интересантније од

овога јесте сами разговор, рекон у ноћи између 15. и 16.септембра. У једном тренутку Силајчић тражи од нас следеће, дајте нам идеалну трећину то је 33,3% и ви сте онда самостални и ви сте независни не морати ни остати у унији, то чују копресједавајући то се нотира и у том тренутку наравно ми не моћемо да пристанемо на тих 33,3% јер немамо за то мандат Скупштине и цијела ствар као предлог долази изненада. Ово што су у ноћи између 15. и 16. септембра тражили од нас Изетбеговић и Силајчић, шчепала је да тако кажем, ЕУ као своју идеју и онда излази са њемачко-француском иницијативом којој је кључна ствар тих 33,3%. Долазимо у Женеву и са Њемачке стране, то је сада та дипломатија која се не види нашој страни буде пренесен став Њемачке и то Министарства иностраних послова од Кинкела, уколико пристанемо на тих 33,3% њихова је ствар да се на муслимане изврши притисак и да дефинитивно ставимо тачку и на мировни споразум и на територијално разграничење. Долази до нових преговора ми пристајемо и на тих 33,3% Изетбеговић одлази у Америку и вјероватно у обећања са америчке стране одустаје и од ових 33,3%. Ја ово причам због тога што хоћу да упозорим да ћемо морати и у будуће рачунати са ненаклоношћу међународних фактора, односно оних дистанци које ипак одлучују о томе како ће се ствар на крају расплести. На сву срећу у међувремену су се по мени дододиле двије значајне ствари које су нашу већ, и онако ојачалу позицију у сваком погледу и у погледу и у погледу наших признања и у погледу самосталан политички статус и у погледу наших права на сопствену територију, даље у међувремену су се двије ствари десиле које су ојачале ту нашу позицију.

Прва је улазак Русије, један енергичнији ја би казао улазак у цијелу ову аферу, чини ми се нешто сам о томе казао који се подударио са нашим интересима. Ми наравно Русији не можемо диктирati своје услове али можемо увијек осјетивши да Руси имају интересе у које бисмо ми могли на сретан начин уклонити своје интересе можемо даље у томе погледу доста постићи. Русија је сада ушла у ову аферу на начин који јој не омогућава повратак назад и то не можда толико због нас колико због саме Русије. Ако сте пратили пажљиво све ово што је са руске стране дошло након рунде вашингтонских преговора и ових докумената могли сте видјети да Ђуркин иде у изјавама, с обзиром на нас даље него што смо ми то чинили. Из његових уста, на конференцији за штампу, изашла она формулатија која је за нас врло значајна, наравно знамо је и ми али смо мислили да није право вријеме да је исказјемо и не треба са њом сигурно много махати, изјава која каже да након овога концепта, односно договора о федерацији и конфедерацији муслимана и Хрвата, Срби, то је сада у симетрији мишљено, имају такође право да се на сличан начин понесу, што значи да створе своју државу федералну или некакву другу и онда да иду у конфедерацију са Југославијом. То је нешто што је добило

право грађанства и то је освојена позиција наша преко Русије и ја вјерујем да Русија не смије назад са ове већ освојене позиције.

Други догађај који нама иде у прилог јесте стварање ове федерације. Стварање федерације садржи усеби концептуално гледано то да ми у ту федерацију не можемо ући. Цијела ствар је што се тиче ових рјешења у погледу политичког устројства, ја говорим о ономе нацрт нисам видио дефинитивни документ, али вјерујем да се много не разликује, цијела ствар је тако постављена да се ми не можемо укључити у то. Од структуре скupštine, владе, од заступљености једног или другог народа, дакле све је тако постављено да је то држава муслимана и хrvata. Ми смо остављени по страни и ми наравно имамо право на самосталан корак. Тада наш самосталан корак треба да иде у правцу верификовања и на међународном плану и то оног дефинитивног наше државе, односно наше самосталности.

Прије тога остаје овај најтежи проблем, проблем територија. Одакле ће се почети и са чиме ми можемо рачунати, по мојој оцјени, по моме осећању ствари и на томе подручју нешто се десило што нама иде у прилог. Сваки пут када би тражили нове процене, односно када би тражили толику и толику територију од нас, међународни фактори, копресједавајући су у први план гурали да то мора бити територија који је у државном смислу способан за живот. Мало је дакле 30%, односно мало је мање од 30%, па се сада лицитира мало је и 33,3% и тако се иде у бескрај. Овога пута се може ићи на то да се територија фактички мора подијелити на два дијела. Ми се дакле приближавамо оном проценту који је и у нашим очима, реалистичан, прагматичан, односно проценту за једне и друге, који ће обезбиједити и једнима и другима у државном смислу услове да самостално живе. Ја не знам одакле ће се почети, по ономе што сам ја могао видјети из изјава америчких представника ићиће се од овога процента из Овен-Столтемберговог плана. Ја ћу вас посјетити да је према томе плану било казано да се муслиманима осигурава, вратићу се још једном на ову ријеч, 30%, а Хрвати су чини ми се били нотирали за себе нешто преко 16% територије. Када сам употребио ову ријеч осигурава само још један детаљ и тиме ћу завршити. Наравно нема потребе да понављам ове тачке које би требало да садржи наша резолуција.

Лорд Овен је човјек који поред осталог има обичај да о свему овоме, ја то тако кажем понекад и ~~асистички~~ проговори. То значи на начин који га на овај начин не обавезује у овој функцији копредседавајућег, чини то у облику интервијуа, сусрета са новинарима а онда и у облику предавања која имају знатно већу тежину. У једном од таквих предавања на питање које је најтежи проблем у вези са БиХ, лорд Овен казује једну истину, али врло ефенту која баца свјетло на ово чиме ми муку мучимо. Он вели да је најтежи проблем то што муслимани никада нису имали своју сопствену територију, мисли у државном смислу, а сада им се та територија мора осигурати, подвлачим ово "мора осигурати". У

документима стоји такође да се муслиманима осигурава не знам 30% или 33% посто. Сада је мени се чини ствар сретно приведена крају овом федерацијом између муслимана и Хрвата утолико што ће та територија нека она буде и 40% или који проценат више бити у државном смислу способна за живот. Ја сам намјерно ишао на ове моменте који чиними се иду нама у прилог и то не без покрића и хтио би да кажем да је сада ситуација боља него што је била раније бар што се тиче међународних фактора. До дуже, има још увијек мјешања онога језика од почетка, те једном ће Клинтон прије можда 7-8 мјесеци казати да је посриједи грађански рат да није по сриједи агресија, а сада ће казати да је српска агресија на дјелу, али све у свему када цијелу ствар сумирало онда се види да ми на међународном плану стојимо много боље него у било ком периоду. До нас је да ово приведемо зналачки и стрпљиво крају и ја се не бојим да то нећемо постићи уз један једини услов да не направимо некакву велику глупост и да не дај Боже не крене нешто из наших споствених редова. Завршићу Његашем "страх ме од зла домаћег" не буде ли тога зла домаћег и не буде ли наших глупости ја вјерујем да ћемо ми овај посао сретно и можда брже него што вјерујемо привести крају.

Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Замолио би представнике Озрена да дођу и да само у оквиру онога што је за скуп дозвољено пошто се преноси јавно и ја се надам да ће господин, ово се преноси и немојте рећи нешто што је државна тајна, јер ово је отворено или затворити Скупштину. Уводно излагање сте рекли да буде отворено, а ако хоћете затворену Скупштину онда ћемо затворити Скупштину. Можете ли ви изнijети нама оно што сте синоћ рекли осим оног војног дијела, ја не видим да то не може. Ја не могу да због представника Озрена затворим Скупштину и ја би замолио г. Благојевића да он изнесе онај свој став то није осим статуса Озрена који је актуелан да он то изнесе, а остале појединости у директним разговорима са војском и остало да контактира. Добро онда у оквиру извјештаја када буде ви напомените и биће и ова ваша тачка у склопу тачке 5.

Господо отварам расправу о овој тачки дневног реда и молио би да се не преноси то у јавност, а новинаре који су овдје акредитовани ово ће бити полу затворена сједница, милим да воде рачуна о томе да се не преноси оно што би могло и што ће бити алармантно за наше грађанство и што је на крају државна тајна.

02152288

Господин БРЂАНИН РАДОСЛАВ:

Господине предсједниче ја ћу дати пар предлога оно платформе и даћу двије примједбе на уводно излагање с тим да мислим да неће имати разлога предсједник Републике да ми реплицира јер ћу дати примедбе на ова два друга уводна излагања.

. Прво ја сам био страшно изненађен када је г. Биљана рекла да су муслимани постали добри ратници и ја мислим да су они само добри ратници преко Радио Сарајева, ми љима нудимо мир, нудимо и Хрватима мир, али посебјам вас да смо им на заједничкој Скупштини рекли да ће им бити последња грешка ако они изазову рат против Срба. Мислим да ће бити још већ агрешка да г. Гали дозволи улазак турских трупа у Сарајево, јер на подручје муслиманске државе, јер сматрамо да онај ко је поробљавао овај народ 500 година да ће народ добити накнадни мотив и да ће тек онда доказати да нису ни муслимани ни Турци баш тако добри борци као што се очекује. Ја сам имао прилике да видим те муслиманске борце који су у просјеку тешки 50 кила и сви су по правилу крезави, ја се извињавам, али су баш такви и никакви и због тога ми у првој тачци треба да кажемо да не смијемо дозволити и да ми морамо УН послати захтјев да турске трупе не могу ући овдје као мировњаци јер турске трупе ће ући само као почетници рата.

Када сам слушао излагање г. Бухе које је било, којега ја уважајам систематично, прецизно, ја би замолио да ме погрешно не схвати и да и ту небуде реплика. Ја мислим да никада на ХТВ нисам господо чуо нити на Радио Сарајеву да се они пуно брину о Србима, чак нас и не спомињу него само под именом агресори, ја знам да то није злонамјерно и да је то добро намјерно за Србе, али превише ми кажемо они су добили толико, добили су толико, ваљда су задовољни, ваљда нисмо задовољни. Мене уопште не интересује колико су они задовољни, мене интересује колико је задовољан српски народ и зато ми морамо поћи господо од фактичког стања са правом допуштања преговарачкој екипи да има право обликовати границе онако како одговарају геометријски, стручно итд. Дакле само на уштрб геометријских линија које захтјевају границе да не би биле сувише изломљене, али такође се може ући у територију муслимана и Хрвата. Ово фактичко стање које ми имамо, ту је дословице, ово није демагогија за сваку стопу пала српска крв и ако су они дозволили да се направи тања креатура од државе, удружене две геноцидне нације, јер су то доказали са ратом између себе. Починили су највеће злочине управо између себе, сада их је свијет натјерао да се удруже и аутоматски је наше право да ми барем тражимо независност, да не би поновио оно јуче јер ћу бити критикован, али опет мислим оно што сам јуче рекао, али нећу овдје јаво, али то иде у другој фази. Зато, господо да ми у платформу уградимо такођер, да ако буду почели са пролјетном

02152289

- 38 -

офањивом не само да ћемо узвратити на свим подручјима, без обзира што је наша војска доста ратовала, што је уморна, ја мислим да ми реално имамо најспособнију пјешадију у Европи, најбоље ратнике јер се налазе присилно у рату три пуне године, односно четврту годину, није никоме до рата, али неће сигурно наш војник нити наша војска дозволити да се ово добијено изгуби. Треба ове границе сачувати и рећи и озренцима и купрешацима итд. да је то наша територија, а да ће само о тој територији договарати се овдје у Скупштини у оном облику у којем сам већ изнио. Немогу они ићи на 33% и Хрвати на 17,5% они већ прелазе 50%, а ми знајмо шта значи у дионицама када неко има 50%, то су већ нека права која су много већ аод оних која се зову 49%. Још нешто, господин Буха је рекао да се боји домаћег зла. Ја би рекао нешто оптимистичкије, ми се можемо сукобљавати овдје око Владе, око рада посланика, око рада Главног одбора, али мислим да никада неће на овим теренима доћи сукоб оно националног интереса. Ми оне који буду радили против националног интереса знајмо да су проклети још од Косова, а како нам се пише муслимани се спремају или да они доврше или да ми довршимо Косово доласком турских трупа. Зато господо у тој платформи врло кратко и јасно рецимо шта хоћемо, а да не кажемо шта нећемо и у тој платформи само да буде интерес српског народа да ни једном ријечју не буде споменута њихова коалиција, њихова им коалиција чаба и срећан им пут и да никада не буду са нама. Ја нисам чак ни за конфедерацију ни да се спомиње ни у једном тренутку, дамо можемо бити самостални у будућности за уједињење са Србијом и са Српском Крајином. Толико и хвала.

Господин ЉУБО БОСИЋИЋ:

Поштовани митрополите, господо предсједници. Ја сам помно прatio нашег предсједника, када је овдје малоприје имао своје излагање и мислим да би се у потпуности могло прихватити шта би ми требали да урадимо, односно какву платформу данас овдје да донесемо. Ја би се овдје само на тренутак осврнуо на најважнији дио. Пошто је федерација ипак Хрвата и муслимана формирана, они су чак донијели и Устав, рецимо онај ријечник из Устава је типично усташки, на једном мјесту каже ухидба и притвор се одређују законом. Ми нећемо никада пристати ни на ухидбу, а нећемо пристати никада да присушимо таквој једној федерацији. Ја мислим, без обзира што се овдје ради о Америци највећој сили на Свјету да су они нас као суврени народ, равноправан народ у бившој БиХ и понизили помало. Управо тако недајмо се да се понизимо и не пристајмо на федерацију, а нормална ствар можемо закључити да пристајомо на преговоре, пристајемо да се занључи равноправан мир, а што нама овдје највише одговара то оно знау колеге (.....), фактичка ситуација сасвим иде нама у прилог. Хвала.

Господин РАШУЛА:

Ваше високо преосвештенство, господине предсједниче. Имам утисак да сваки следећи који излази је помало хендикепиран јер предходни узме најљепше мисли, али чиними се то да смо оно свега овога јединствени и да је готово и у самом предлогу резолуције речено оно како ми треба да поставимо, можда се само уз појединачна излагања та резолуција или нешто слично може поправити, па у том смислу ја ћу бити врло кратак и покушаћу да предложим нашто што би поправило евентуалну резолуцију уколико ви оцјените.

Мислим да смо кроз излагања господе из преговарачког састава сазнали многе појединости, посебно су биле оне интересантне које нам је г. Буха изнео овдје, а које одражавају односе према Србима са аспекта тих спољашњих фактора. Ја бих поред свих оних дијелова изречених од стране г. Карадића за ову платформу предложио да упочетку, у уводном дијелу да се истакне да севе оно што је урађено, народ то каже направљен рачун без крчмаре, односно бе з нас Срба да нас не обавезује, али у сваком случају да прихватамо разговоре и изложити ова наша битна мјеста за прекид ватре, забрана помјерања линија итд. како је то г. Карадић изложио. Чињеница је да ми ово морам да кажем за нас, да овај састав и ова скупштина и ови посланици и надам се цјелокупни српски народ у овом дијелу српске државе неће никада прихватити, не само федерацију и конфедерацију и савез не дај Боже да ми будемо са њима и у савезу неком. Ми морамо да полазимо од чињенице да је нама циљ и интерес самостална српска држава. У овом случају то је РС и то је наш једини циљ, ово сигурно нећемо унијети у платформу да смо већ данас, одлучни мада мислим да нема оступања. Чињеница је да су се ствари измениле за 180 степени, сада ми више на супрот нас немамо два ентитета национална и државна него један. Према томе мијења се и онај однос г. Буха је тај фактор истакао територије, сада се већ може говорити о једној држави то је мусиманско-хрватској, али ми имамо прије свега интерес као што је рекао г. Брђанин српске државе Републике Српске и о томе ми можемо да говоримо шта је наш интерес и да тај наш интерес не доведемо у питање. Ми се слажемо само са тим да се једна држава и на том не треба инсистирати, може формирати само онда ако се има територија и има народ. Они су формирали једну државу, дакле на једној територији коју насељава њихов народ, ми имамо своју државу и своју територију и свој народ и немамо више никаквих обавеза према једној другој држави. То је мислим једно основно опредјељење и дадам се да так мислимо.

Дакле, свако питање шта се може уступити или дати неко каже, немојмо бити широке руке ни у давању, јер нама нико никада ништа није дао, дали смо ми животе за ову земљу и неможемо дати ту земљу, јер бисмо поново дали те исте животе. То је гријех, не смијемо гријешти не ни због нас, а посебно због оних којима желимо да оставимо једном као никада до сада српску државу на овим просторима. Хвала.

Господин СРДИЋ:

Ваше преосвештенство, господо предсједници, dame и господо. Ја ћу се у свом излагању мало дотакети потписивању договора између муслимана и Хрвата који је у скорање вријеме обављен у Вашингтону. Нас не треба да изненадијује став ни муслимана ни Хрвата, јер њихов став је био јасан још од самог почетка када смо наводно удруженi хтјели да преузмемо ону ранију власт и да је поштено подијелимо и да свако створи своју државу, или пак да створимо једну државу, али да будемо поштени једни према другима, да живимо и радимо онако како то каже наш народ, онако како то Бог заповједа. У самом старту муслимански и хрватски народ је показао своју праву боју и своје право лице вежући заставе и усрдсредујући сву своју моћ против српског народа. Признање хрватске државе пропраћено је пјесмом "данке дојчланд", потписивање уговора са Хрватима од стране муслимана "евалаесад" а ми немамо коме ни да се захвалимо, ни да кажемо нашим старим пријатељима мерси франс, тенк ју, енгланд, него можемо само да кажемо Бугу хвала и српском народу што му је Бог дао толико снаге и мићи да се супростави свим овима који су се усрдсредили да нас униште.

Ми смо данас чули да турска војска долази у састав војске УН. Није то војска УН него је добро увјежбана војска која треба само у датом моменту да се окрене против српског народа. Ми смо прије пар дана чули да се из Њемачке треба да уклони неколико стотина изbjеглица, господо ја вам то тврдим да то нису никакве изbjеглице, него је то увјежбана војска у Републици Њемачкој која треба такође да уђе у састав муслиманске војске и да удара на срpsку војску и срpski народ. Ја имам једу своју визију када је у питању формирање Аутономне регије цазинске крајине, ја мислим да је ту најопаснији играч муслиманског народа то је Фикрет Абдић, који је створио регију и на тај начин дијелимо BiH на четири дијела, а не на три дијела. Његов дио је одијељен и његов дио је осигуран. Фикрет Абдић ће преко Цазинске Крајине, а користећи ријечку луку, користећи коридор преко Карловца доћи преко Велике Кладуше до свега онога што је потребно муслиманима да ојачају и осигурају бихаћки фронт. Одатле господо може нас ујести змија. Све орушје које је Источна Њемачка донијела у мираз Западној Њемачкој приликом њиховог уједињења доћи ће преко Аустрије и Словеније на сјеверни јадран, а са сјеверног јадрана користиће ријечки аеродром и ријечку

луку на тај начин, заправо наоружати муслиманску војску. Ми смо такође прије можда мјесец, мјесец-ипо дана чули да Енглази продају 100 својих борбених авиона јер су застарјелог типа. То је господо само моменат да се не посумња у њих да имају сарадњу са муслиманима, а зна се ко ће те авионе добити, ко ће их платити и против кога ће бити усмјерени.

На нас се врши господо још увијек територијални притисак, ја сам једном приликом разговарао у повратку из Русије са нашим предсједником г. Крајишником и рекао му да потпис пријатељства између муслимана и Хрвата довешће Србе у танку ситуацију да ће им се сада тражити да они прихвате било предложену федерацију или конфедерацију јер у противном они ће бити криви и они ће бити главни кривци зашто не може да се постигне мир у бившој РБиХ. Ја мислим да ми немамо много избора, да се ми морамо консолидовати, да ми морамо такође да се припремимо за рат, односно за одбрану у офанзиви коју је најавио још јесенас Алија Иzetбеговић. Ми морамо средити своје редове и доченати те који су у читавом свијету виђени каопаштен народ и као народ који жели мир, а у ствари то је поробљивачки народ и народ који заједно са свим њиховим сектитима желе да униште један мали и поштени народ као што је српски народ.

Ја мислим да ми морамо тражити у будућим нашим преговорима од наше преговарачке екипе да не праве више никакве уступке. Знамо ми чији је био озрен, знамо ми такође чија је била територија, сва она која је, а видили смо јуче овом салом је прошла карта слободне далматије, спорна територија, да је то територија спрког народа и да та територија неможе доћи у обзор за преговоре. Ја мислим да једном за сва времена треба да прекинемо писање платформе. Ми смо у задње три четири скупштине на свакој написали по неку платформу и како рече наш предсједник Каракић ја имам џокера у џепу. Овај ко игра карте он зна шта је џочер. Џокера ви можете бацити ако играмо ремија а имамо смао два мала терца у руци баците противнику џокера не може га узети. Тако исто и тај џокер политички да га тако назовем може бити безуспјешан и да ми увијек имамо послу са онима који нам увијек на све могуће начине припремају само да нас униште и помјере са ових крајева.

Не можемо ми дати ни Озрен ни Купрес ни Брчко ни Санску долину ни Долину Неретве него се морамо борити за те територије и тражити да нам поново те територије насељи српски народ тамо где нема српског народа, где се иселио српски народ и да створимо једну јаку српску државу са којом ћемо послије већ одлучити шта како и на који начин припосјети се нашој матици Србији. Ми смо се о припајању матици Србији изјаснили на прошлом референдуму. Ја мислим да ми то треба и да одржимо.

Што се тиче уласка у федерацију и нуђења било каквих прегово-ра по питању федерације или конфедерације, ја мислим да треба да одбацим. Ја би препоручио нашем преговарачком тиму када нам се понуди улазак у конфедерацију да им ми само кажемо ми нисмо дошли по том питању него по питању да нам признаћете државу, ако нам траже улазак у федерацију, онда кажемо ми смо дошли да нам скинете санкције. Да се и ми мало са њима поигравамо исто као што се они поигравају са нама. Можда је ово лудо што ја говорим, али некада је и слабији треба да покаже неком зубе, јер знамо причу Петра Кочића када је Јаблан убио Рудању.

Господин САВИЋ:

Поштована господо, желио би прво да изнесем један предлог и захтјевао бих да он у крајњем случају уђе у завршно разматрање и да се итјасним гласањем јер сматрам уласком у сверу стратешког, иако наизглед у овом тренутку можда неће изгледати тако.

Сматрамо да сви почевши од ових наших овлаштених, да тако кажем у овим државним разговорима, значи ове наше комисије како је већ зовемо, а тако исто и господе генерала који учествују у разговорима са МЗ, по мени то је страна са којом ми једино требамо разговарати, да се тражи ултимативно разоружавање муслимана у њиховим енклавама Сребреници, Жепи, Горажди и ако је још нена утврђена прецизно као што су ове три, с једне стране ако је то само ове три енклаве о којима сам рекао, то је да УНПРОФОР мора гарантовати безbjедност приграничног, односно нашег становништва око енклава и неповредивост суверенитета територије изван линије демилитаризације. Мислим да је то предлог, непотребно је да ја то сада објашњавам, мислим да вам је свима јасно. Мислим да још увијек шест наших бригада на овом подручју, када би се то успјело, по мени би било доволно најмање три бригаде да остану, значи три бригаде имамо на располагању, или не мора бити то та резерва, мислим да би производња могла да иде преко 50% да се ових 50% ослободи, мислим чиста једна оваква рачуница. Ако се ово не може постићи у преговорима ја не видим стварно разлог да са нашим знањем ратовања не правимо исто оно што су правили турци у Сарајеву, да правимо инциденте у нашим приграничним мјестима, нормално да ми нећемо убијати своје људе, али врло често на другим подручјима имамо тих убијених муслимана и наших рањеника, на жалост којих би за добро наше државе и свих нас могли употребити да их довеземо на лице мјеста и да пиротехником направимо оно што треба бар за то смо спремни и да са тим инцидентима идемо све дотле док их већ једном не натјерамо на нешто од ово двоје што сам рекао.

Имам три опаске, сложио би се са Брђанином, мислим вријеме је да ипак на одређен начин престанемо, ја не желим поцијенити непrijатеља да говоримо о тим турским војницима као да су они сада у овом

тренутку нешто и неко. Мислим људима који су се мало жешће са њима сударали углавном је то смјешно. Право да вам кажем колико сам их пута видио како бјеже да не би баш стекао тај дојам, сваки та борац који је мало жешће сударао и био дуже у непосредном додиру, њему то на изглед ће стварно изгледати смјешно и да и ми мало те тренутке мало коригујемо. Можда су они нешто сада у овом тренутку направили, али не би то требало да буде то. Ове двије опасне да не губим вријеме.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја претпостављам када је г. Плавшић то рекла, да су се они поправили а да они нису стигли близу Србе. Сада ви Срби упоређујете муслимане и мислите да су они стигли Србе, нису они бољи од Срба. Него ово је само да су они напредовали од онога где су били на којој степеници.

Господин БЛАГОВЈЕВИЋ:

Господине предсједниче, ваше високо преосвештенство, колеге посланици. Ја мислим да су нав уводна излагања наших преговарача много ствари разјаснила о ономе што нисмо могли да чујемо у средствима јавног информсања. Међутим, кратко речено, ја мислим да ова патолошка веза између муслимана и Хрвата не може дugo да траје јер је таква али се ја ипак позадини тога пригојавам и мислим да је она усмјерена против Срба и чиним се они мало консолидују, обзиром да је далеко већа мржња и код једних и код других него међусобна љубав. Ако они то не буду могли да ураде онда ће то сигурно покушати Америка. Ја то закључујем из тога што је скоро Кристофер изјавио да Срби требају најмање 50%, а и више територије да уступе, према томе они очito имају своју економску некакву рачуницу. Немају разлога историског, јер очito да они не познају историју, не познају дух Балкана и да једноставно нису зрели да се опусте у рјешавање проблема на Балкану где су обиљежја атрибутивна итд. далеко сложенија него што они знају.

Ја сам се јавио због тога да ову тезу коју је предсједник рекао дургу задржавања граница, задржавања линија остваримо, међутим ми нисмо ни дефинисали потпуно све границе. Ја само јуче говорио за јужну границу, прије свега сам рекао за Требаву и Озрен не само због тога што сам ја одатле него што је то јужна граница коридора, нашег најјушнијег подручја. Ми се ту налазимо у једном горком сендвичу на југу је ислам, на сјеверу је католицизам преко Саве уз саму Саву и чини ми се да смо се мало опустили што се тиче овог подручја, а оно је jako атрактивно за живљење ту и због индустрије и привреде, пољопривреде, саобраћајница, жељезнице, пута главног итд. Али нам је најуж

и они имају очито аспирације на ово подручје, а ових дана и војничке провокације на Требави око Орашја итд. Мислим да би ову тезу разрадили да би је прихватили треба да одредимо тачно границе и да кажемо то је наше, довде је наше и онда ћемо далеко више моћи и да мотивишемо војнике да то чувају, јер ако је нешто апстрактно, мислим сви ћете се сложити да то не може дugo да траје.

Што се тиче односа са Русијом, ја мислим да је Русија ушла на велика врата не потрошивши ни једну рубљу. Ови на западу мислим много су везани за тај новац, али очито он не може много да уради у решавању оваквих историјских процеса. Ја сам због тога мишљења да са Русима треба да продубљујемо и ширимо односе, јер су они сигурни ако могу тако да кажем, у неквој су они опасности ако се ово по њихову штету заврши попут Срба у РС.

Друго што би хтио да подвучем то су санкције. Ми морамо у свим овим нашим платформама морамо да стављамо санкције, јер су оне заиста неправедне и заиста ће нас оне уништити, јер су они наши противници велики економисти и они знају како се савремен човјек може уништити, према томе у свим платформама и у свим преговорима сматрам да треба да потенцирамо на санкцијама и да их износимо колико код можемо погубне последице на нејач које ове санкције наносе.

Ја мислим, раније аспирације према Посавини, што се тиче Хрватске само да кажем око Оџака да не можемо прихватити, јер оно што се дешавало у Оџаку, што се дешавало на Плехану у другом свјетском рату и у љето 1992. године то заиста искључује заједништво и живљење. Мислим и ако Хрвати желе мир онд азаиста треба да буде Сава сјеверна граница, а ако не желе онда нека то и форсирају као што су покушавали са неким диверзантским акцијама ових дана. Толико и хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја сугеришем да ипак пошто ћемо имати платформу припремљену, а у њој ће бити садржани сви елементи које ми сада износимо, а мислим да је много дискусија било, ово само ако има неко нешто ново да износи да не иде друга дискусија, у нас су чини ми се ставови јасни.

Господин ВЈЕШТИЦА:

Ваше преосвјештенство, господине предсједниче, поштоване колеге и драги гости. Сви моји предходници су били стварно кратки и коректни и ја ћу исто тако настојати да будем и ја ћу се придржавати овога као што сте ви рекли и тако сам и нешто концептиро, поготова шо имамо већ елементе платформе које је предложио наш предсједник и мислим да сам се уклопио у тај програм.

Поставља се питање како даље. Поставља се питање зашто баш то питање. Морамо дати одговор. Када код смо пристали на оно што нам се нуди укључујући и ову Женеву све се ставља ван снаге, јер забога Срби су добри кооперативни, значи увјек смо их сизали у предлозима и Американце и Европу и све. Идемо даље у притисцима на Србе зато је Женева и нестала идемо сада у Вашингтон, па ћемо онда нови уговор, нову територијалну подјелу, Србе смо сменили сада ћемо их још боље притиснути итд. то би ишло до краја, а зна се гдје је крај, да живимо као национална мањина у Алиној муслиманској држави. Сада са Вашингтоном са тим циркусом око потписом Алије и Фрање и свједока видјелисте и који су своји свједоци, ја сам то стварно посматро било ми то смјешто ја сам се смијо, полицајац још једино није држао пендрек у руци али добро он се подразумијевао изнад Алине и Фрањине главе. Значи с том политичком фарсом за мене, али на жалост погрешном процјеном американаца политичком и код Фрање су погријешили и код Алије. Желе да нас још више омаловаже да нас доведу пред свршен чин. Сматрају нас неком споредном страном. Увреду не можемо оправити зато наш одговор мора бити адекватан па ја зато предлажем прво:

Пристаћемо на даље преговоре, услов зато је да претходно укину санкције против српског народа. Да укину колективни логор у којем су затворили цјелокупни српски народ, ми смо до сада увијек говорили да морамо на неки начин и ми да кажемо тим моћницима да и ми више нећемо прелазити преко таквих увреда. Ја мислим да је сада стварно прави тренутак, а имамо и могућности да то кажемо, довели су нас пред свршен чин, радили су без нас да им кажемо да, ми смо за преговоре као и до сада, али услов је за то да ви те санкције укинете итд. Тек по том вольни смо да дати свој допринос и то на следећи начин.

1. Српски народ има исто право на опредјељење као и Хрвати и мусимани, нама је добро дошао овај споразум који су исфорсирали америчанци, јер ако га буду поштовали доследно као што су изјављивали и ми немамо ништа против да Хрвати и мусимани имају своју федерацију и да иду у конфедералну заједницу са Хрватима.

2. Српски народ користећи то право формира своју српску самосталу суверену државу, као што су Хрвати и мусимани формирали своју федерацију. И исто тако ја мислим да је то у складу са елементима за декларацију које је предложио наш предсједник, предлажемо потпис на споразум о примирју, да о миру, подусловом да за тај мир, односно тренутно прекорачење гарантују мировне снаге зна се које ми једино можемо уважити и то на достигнутим линијама, а уколико се не буде поштовао такав мир на достигнутим линијама у току даљих преговора онда нормално долази она, ја би је зато г. предсједниче ставио на задње мјесто ви сте је ставили на прво мјесто, колико се ја сећам рекли сте да, захтјев за успостављање мира, ја би њега на задње мјесто ставио, онда нормално иду

пријетње уколико муслимани не прихвате и такав мир и гаранције онда ми морамо да завршимо то, обзиром на то да нам што год више вријеме пролази биће нам теже на крају одрадити тај посао.

На крају сам мислио да кажем, ја знам ово о чему су моје колеге претходно покушале да кажу, биће много притисака на нашу делегацију, биће много притисака на нашу скупштину, ти притисци ће долазити и из Москве, која је изгледа задужена да заједно са Американцима направи ред на Балкану, а изгледа да су се тако договорили да американци врше притисак на Хрвате и муслимане а Руси на нас, па ће онда наша преговарачка делегација, богме и ми из ове скупштине бити присиљени да се више пута састанемо, па ће наш предсједник морати у Београд па ће морати на ову скупштини итд. Ја мислим метод који смо до сада имали, ја мислим да је био успјешан, да ми одувлачимо, развлачимо да наша делегација покуша да тај опробани метод који је до сада покуша да га и сада примјене, међутим бојим се да је дошло вријеме када нам више нећедати простора да ми то све развлачимо тако паметно и стручно и да увијек идемо на Скупштину, али да се покуша наша делегација и даље на тај начин супроставити свим тим притисцима, да добијемо у времену, јер сигурно од споразума између Фрање и Алије нема ништа они се територијално не могу разграничити нити се могу разграничити и од те територијалне заједнице нема баш ништа. Ми морамо исто тако добити на времену.

Зато предлажем, уколико стварно дође г. предсједниче, ја се извињавам што ћу се вама овако обратити, на вас ће извршити притисак као у Атини, сигурно. Морамо сада стварно бити овдје сви у овој скупштини, дошло је вријеме коначног разрешења ове драме на Балкану и нећемо ми имати баш много времена исто тако као и онај притисак који је био успјешно иквалитетно завршите, одредбом, клаузулом да ова скупштина ипак доноси коначну одлуку итд. па ћемо ми опет овдје одлучивати, издржаћемо притисак онако као што смо га издржали када је био господин Мицотакис и сва екипа која је дошла са њим.

Господин РАДИЋ ТРИФКО:

Придружујем се ранијем поздраву свих да не понављам. Ја ћу брзо. Ово се могло отприлике све и оченивати, неко нас је пустио да се тучемо двије године, нико никог није побједио. Свијету је доста Босне и њеног рата и неко мора то да прекине. Када је у питању ова платформа пдоржавам да се она направи иако је раније прављена, али Боже мој вријеме и околности диктирају да она мора бити другачије и по нашем, ако се може рећи укусу. Ја би у овој платформи предложио да се дода још:

Статус Сарајев аза ове двије године дана да га имамо у некој платформи и статус Срба у заробљеним градовима турским који се налазе.

Морам напоменути, Њого је најбоље осликао споразум Хрвата и муслимана у додатној емисији о кловновима. Онако размишљам можда ћете се насмијати овом мом предлогу, када већ користимо Алија и Туђман би дали читавом свијету да користе авионе и са авионима и бродовима, да буде овдје потпуно и Њемачка и Америка, да некако дипломатским потезима, договор са Србијом да се види са Русима шта они мисле. Ајмо им понудити мало овдје неких база 10-сетак година, волили би Рuse гледати него никог жива, већ турке и Хрвате код нас. Хвала.

Господин ЛЕРО:

Даме и господо, ја би почeo сa моjim предлогом, а каснијe ћu да кажem пар реченица шta мисlim.

Мoj предлог јe да комплетан народ дижemo на устанак. Што вријeme више одмичe, у смислу одбранe, што вријeme више одмичe јa сам све више у убеђeњu да сe припремa, да сe не спремa мир него рат ширих размјera. Евентуалним доласком турсke мислим да јe свакo свјестan овдјe да бi буkнуo јeдан рат гдјe бi сe укључila Србијa јer јe то стари и вјековni непријатељ и мислим да бi тада дошlo до дефинитивнog разрачунавањa многих ствари којe досадa нисu рjeшene на овим просторимa. Знатe, јa бi јoш xтиo да предложим да бi мi мало, обзиром на ову новu ситуацијu више контакta оствarити, ово говорим као херцеговац сa Црном Гором, у ствари сa православним народом сa Црногорцима и постоji болe расположeњe велиkогa дијела Црне ГOре, то сe односи на Никшић, Жабљак, Шавник, Пљевљa, Бијelo Пољe, Херцег Нovi, Долина Зете и Бока да сe прикључe и мислим да бi сe приkључili омах, том јedном рату ширих размјera. Ми смо на јedном пословном сastанку у Никшићu, недавно разговарали како освојiti Дубровnik, па јe пао предлог да у Никшићu да у општини Никшић имa такve мотивацијe и такvих снагa да им сe кажe хајde момци напријed па шta ко ухвати бићe њeгово, Дубровnik bi паo за пet данa.

Иначe, што сe тичe нас из Херцеговине нећemo сe лакo одрећi Неретве, а и Конавле су некадa билe срpske и ту ћemo дефинитивно расчистити свe ствари. Толико хвала.

Господин, отац САВО КНЕЖЕВИЋ:

Вашe високо преосвештенство, господинe предсједничe наше Државe и Скупштине. Кадa јe у питањu ova платформa којom дајemo сугестијe или овлашћavamo наше прегovaraче за наставak oвих европских преговорa, нећu нишta novo измисliti јer мисlim da довolno зreло o tome размишљaju наши прегovaraчи, јa сам ovакo уопшte задовољan схватањem ovog problema с њihovе странe и имam довolno повјерењa да ћe то испasti vrло добro, ali размишљajuћi логичнод oшао sam до неког

02152299

до неког суда и мислим да у ту платформу првенствено требало уградити један услов, рећи: Ми јесмо за наставак мировних преговора под условом да идемо са равноправних позиција, а то је, пошто је двема супротним странама призната држава тражимо да се и нама прво призна држава па да онда разговарамо о миру, истина ми немамо са њиме да потписујемо ту државу тамо су биле двије стране и оне су у присуству сила потписале, нама то не треба, једноставно нам треба да то верификују. Ако нам поставе питање територија, па и они су ужли у државу без јасних територија, па нека и нама признају па ћемо се онда договорати за територије и за мир и остало. Нада је у питању овај проблем који сматрам величним долазак у оквиру снага УН турске армаде, то нема шта да размишљамо то мора априори да одбацимо и да ставимо одмах до знања свјетским мочницима да то нећемо да прихватимо ни по коју цијену.

Што се тиче православних народа на Балкану и односа према Турској као старом нашем истребљивачу, крвнику и непријатељу 5-вјековном, не би било тешко окупити православни народ у одбрану од овога зла. Истина православни народи на Балкану се повезују духовно на плану вјере, ачи то није доволно оперативно да би се дочекала с тим једна империјална сила која има аспирације поново на српским просторима. Потребно је размишљати и стварати нову хетерију, нови савез и дочекати те Турке у отранским вратима а не тамо са њима се јурити по територији неке суверене Босне која припада Хрватима и муслиманима. Мислим да би за ово били заинтересовани Грци, Бугари, а свакако обавеза ис вета дужност је наше српске браће из Црне Горе и Србије, ако овај пута југословенска армија и Срби, нећу рећи Црногорци, јер те нације не прихватам да постоји, све укупно српство би морало да се томе одубре и ми морамо да радимо на томе и да позовемо да о томе размишљају наша браћа преко дрине, темо у црној гори и наша православна браћа Грци и Бугари да то на самом почетку дочекамо, јер тада по ту цијену доласка турака слободно ми би смјели прихватити балкански рат јер немамо шта више да чекамо.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Направићемо изузетак да генерал Гверо узме дискусију иако смо се били договорили да завршимо са господином Кнежевићем.

Генерал ГВЕРО:

Ваше високо преосвештенство, господине предсједниче. И уз ову напомену осећам бар неколико реченица на ову тему кажем.

Прво мислим да су ставови уводног излагања и теза јасни и произилазе из досадашњих размишљања.

Друго, трагање за миром сасвим сигурно биће под снажним међународним притисцима, разноврсним и упорним са циљем изнуђивања наших уступака до задњег момента. Посебно од оних који су осведочени хрватско-муслмански ментори. Мислим да морамо сви, а посебно преговарачки тим бити непрекидно у ситуацији да процењују колико су нам поред ових притисака других и декларисани пријатељи стварно пријатељи. У овој комплетној ситуацији посјетиobi у једној реченици од 875. до 78. у великом делу Босанске Крајине води се крвави антитурски рат, устаници имају слободну територију, скупштину, владу оружје и способност да одбране територију. Рачунају да ће на конгресу њихови ментори Руси и овдашњи Срби да им изађу у сусрет и да прихвате реално стање. Резултат, морали су положити оружје и предати га преко Уне аустроугарима који су скупирали ту територију. Надам се и молимо се Богу да се то више никада не непонови, али нека као искуство буде присутно.

Требамо имати у виду непрекидно да никакву историју, или бар ја не знам да јесте, било удрживање муслмана и Хрвата у корист Срба увијек је имало антисрпску конотацију. Можда би ово могао бити неки изузетак под притиском света али тешко је у тако нешто поверовати.

Желим овде у расправи у овој тачки рећи да лично изражавам уверење и да су наше процене такве, да је наша војска совим народом спремна да брани садашње линије конфронтације и ако не прихвате мир да их поправљамо у нашу корист, једини додатни услов за то јесте да искривимо неискоришћене потенцијале и да још више сви идемо у истом правцу ка том јединственом циљу као циљем над циљевима. Мислим да треба рећи и следеће. Овде је било говора о квалитету муслмана, будимо реали, уче и они, посебно се извештили у одбрани и утврдили су се добро, али знамо и ми начин како то да постане недовољно ефикасно. Најбоља њихова варијанта јесте да иду на прихваташа ових сушлова у које су доведени, које им наша држава, наше руководство у овом моменту нуди, ако не буду то прихватили ја сам лично уверен да ће проћи много лошије и коначно мислим да су овдје предложи посебно у оном делу које сам пратио које је г. Плавшић изнела у односу улоге Скупштине и преговарачког тима у наредном периоду у онај елеменат који се треба имати у виду, о тим најкрупнијим стварима Скупштина када је територија у питању онда Скупштина, па и референдум морају бити инструменти који ће бити прихваћени. Хвала и извињавам се г. предсједнику.

Митрополит НИКОЛАЈ:

Пажљиво сам слушао све говорнике и сви сте ви свједоци досадашњег развоја целе ове ствари. Наша делегација која је преговарала у миру, сведоци сте да су се обично ствари доводиле до краја, па када је готово требало ствар завршити онда је искрсле нешто друго и није дошло до потписа. То је већ говорило да они којима није до мира већ до рата и онима који иза њих стоје имају неке планове који ће бити далеко компликованији, а и за нас тежи. Ово сада најновије што се сада дешава, то није ни мало наивна ствар. Мени се чини да смо ми овдје стављени на један велики испит. Јавност зна да су у заједницу ушли под притиском Америке и Хрвати и муслимани у ову заједницу, они су једноставно притиснути да они морају да уђи, а када су овај рат почели против нас, тих притисака није било, можда је било неких договора, оних који су стајали иза њих, али баш оваквих јавних иступа да стоје иза њих није сигурно било. Сада су се сасвим показали, следи сигурно да ће бити врло великих притисака на нашу страну и да ће то ићи врло тешко, али мене нарочито храбри једна чињеница и оцена Венс Овена који је казао да је српски народ, достојанствен народ. Хвала му на тој оцени, овде пред свима вама, а наша је дужност да заиста одржимо то достојанство, као што смо га знали и у прошлости да га увек одржимо и 1941. године, када је патријар Гаврило одржао онај чувени говор послије склапања пакта и када је рекао јавности да се пред Богом понизимо а пред људима повисимо и 1914. године када смо са оним ултиматумом Аустрије били ите како уцењени, па је влада наша ишла донекле докле је могла, али оно преко чега није могла да пређе она није и она је ту остала достојанствена. Тако смо ми то чинили и даље у прошлости, па и приликом косовске битке, увек смо ми знали са врло много и поноса и достојанства да кажемо не онда када би требало понизити наше достојанство, наше српско ја, наш српски образ и понос. Нама изгледа стоји опет то исто, да и о овоме парламенту данас и у овом времену можда стоји то да попут наших предака баш данас кажемо не и да очувамо своје достојанство.

Дошло је до уједињења ове непријатељске федерације, како да је назовемо, потписали су они тај докуменат, говори се о томе да свакако треба нешто радити и са српском страном, ја не знам колико ће се они моћи међусобно одржати, али ја знам само ово да ће они бити у заједници онда када ће устајати против нас, то ће бити сигурно онда ће бити увек заједно као што су били и на почетку овог рата. Ја знам ово да два добра увек могу заједно, једно и једно зло не могу заједно, а два зла поготово не могу заједно. У овом рату ви имате заиста једну чињеницу која има разум да разуме је ова: та два народа који су се сада објединили устали су против нас и заједнички су на спочели истребљивати

али када су се међусобно посвађали и почeli да истребљују вистини су се више међусобно истребили него што су нас заједно истребили. То је чињеница, а зашто је то тако, то је тако што два зла не могу заједно.

Молим вас ви треба и ово да знate оно што се догодило и 1914. до 1918. године и оно што се догађало 1941. па 19945. године са српским народом нико од тих народа није казао, па ми смо погрешили према том народу и ми то више чинити нећемо. Српски народ није тражио извиђење, а српски народ је по устима патријарха рекао у Јасеновцу, устима српског патријарха Германа, ми свима опроштамо, а не можемо заборавити, јер када би заборавили онда не можемо историју писати, јер ако заборавимо немамо шта да пишемо. Према томе за поколења треба нашто да остане, а блажене успомене николај владика је рекао и ово: "ONO што се догодило над српским народом у 1941, 42, 43. да је то једна страшна инквизиција која се није извршила ни на иједним народом нити има такве вртојевске ноћи која се за тоно кратко вријеме и на тако једним малим народом извршила како се извршила над српским народом, али додаје и ово: "недо Бог да се српски народ за ово свети, али је дужност страјјима да причају млађима шта се догодило са њиховим прецима да знају да и њих не би неко тако зло изненадило" то је и нама исто тако дужност. Када се ово сада овако догодило, нама је господо дужност да будемо у свакоме погледу спремни. Може се догодити и оно најбоље оно што ми прижељкујемо, да се ми лепо одвојимо, да имамо своју државу, па нека лепо они куће своју кућу, а ми ћемо своји и да лепо гајимо комшијске односе, али можда неће бити тако и ако будемо морали да се бранимо, онда сасвим се разуме онда ми морамо све могуће што кашу, методе употребити да би могли да се одбрамим од тога зла. То је једно што сам овдје хтио пред вами да кажем. Ја сам пред овим парламентом, чини ми се онога пута када су овдје били високи гости рекао, да је нама дужност, а и овом парламенту да се покрене српско-хрватско и српско-муслиманско питање на научној основи. Да ми видимо однада су Срби у овим крајевима, од када муслимани, од када Хрвати и да то зна цео Свет, а не да нам неко сада из Америке или не знам одакле кроји овдје капу како он хоће и да нас овдје чини скоројевићима или мањином и можда не и народом. Ми смо криви зато није нико други, јер то су наши пропусти јер то ми до сада нисмо учинили, а тако нам је исто и у Хрватској јер и тамо то нисмо учинили. Оно што је рекао владика Николај у своје вријеме: "Уби нас сервијелост и незнање", ми смо увијек били сдервијелни према свима исто тако нисмо ни учили ни читали, ни стицали знање а они су нас глодали где су год могли и како су год могли. Недавно сам читao једну књигу, да је тај човјек који је писао и написао ту књигу и одмах је послије свршетка рата изашла и само неколико примерака је отишло у јавност остало је отишло на ломачу, тамо се говори да су се Срби у ове предјеле доселили

чак можда и пре Христа и да је српски народ био веома велики народ и Наполепорези имао своју републику пуних 200 година, да је у Малој Азији а и тамо их има, има ите како доказа да су тамо, да су учествовали на франачким саборима итд. Наши незнаници и историчари често пута су чинили онако и ишли за онима који су нас џапали и који су у своју корист своју стварали историју. Не можемо ми тако да радимо, ми нисмо само дужни на бојном пољу да бранимо своју огњиште, него смо ми дужни да бранимо и пером, књигом и на друге начине, па према томе сасвим се разме ово је ите како горуће питање да се покрене. Ја би молио да овај парламент донесе одлуку да се на научној основи покрене српско-хрватско питање и муслиманско-српско питање и да се то једампут, овде у Босни, за свагда разграничи да се зна ко је то на свом огњишту, ми знамо када су муслимани овде дошли? Но су ти Богумили да се они сада прилепљују уз њих, покојни Светозар Душанић наше да Богумила овде никада није ни било, ако су се ти људи који су овде били помало понечему разликовали у својој вери, нису то још и Богумили итд.

Према томе на научној основи те ствари треба расчистити и да би то требало да се једнампута за свагда зна, а онда да ми станемо једампута и да ми стојимо на својим ногама и да нам нико не може како хоће да маше пред очима како ко хоће својом лепезом. То је оно господо што сам мислио.

Мој предлог би био, али ово је време дошло. Американци су изјавили да они баш не гледају са великим симпатијом да би се ми објединили и прикључили се Србији и Црној Гори, али ми би требали, ако не то да створимо Западну Србију и да се објединимо са РСК, па нас ће бити овде више, па ћемо више значити него што јесмо, па некако на неки начин бити јачи и вальда ће на нас на неки начин рачунати више него што овако рачунају. Не знам да ли може једна сламка међу вихорови не знам да ли је баш добро. С друге стране нама је јасно да ми имамо и у земљи а исто тако имамо много и вани и оно што још нешто треба да кажем. Имамо много непријатеља сами међу собом. Несрећни комунизам је направио велики русвајд међу нама 100 година да се вратимо оним нашим изворима гдје ми заиста треба да пијемо чисту воду и да ми одатле полазимо и долазимо.

Ја ћу само да вам кажем један пример како је то нас одвело далеко, а да ми не знамо ко смо. Молим вас у Светом писму стоји овако: "Не знate да су и телеса ваша храм Дјуха светога", свако ово наше тело је храм, а у њему борави душа, богољика душа са разумом, са вољом, са осећањем са три божије особине, дакле ми смо храм. Ако ми такву свест гајимо и ако наш живот треба да буде така, онда ће мој живот увен да буде усмерен тако да ја увен будем храм. С друге стране речено је где су двоје троје скупљени у име моје онда сам и ја међу вама, дакле Бог је међу нама. За породицу се каже да је црква у маломе, ако

је та наша породица црква у маломе и ако сам ја појединац храм и онда се сасвим разумије да ћемо ми другачије радити и да ћемо на моралној висини бити дружији људи него што смо сада, не онако да будемо индивидуа као што нас данас запад приказује или нека социјална бића као што смо примили од комунизма, а оно што нам је црква дала и Јеванђеље и што нам је дао овај свети оци то смо ставили на маргине живота и о томе ништа не знамо. Ми не знамо ко смо, ми не знамо да смо ми живи ходећи крстови, јер нас је Бог да нас је таке створио, ми не знамо да једног нашег просечног човека неко пита ко си ты итд. он неће знати да каже, зато што ништа не знамо о себи. Не зна ништа о својој дужи, не зна ништа о својим духовним способностима, не зна ништа о своме телу човек има свој почетак нема свога kraja, ми то не знамо ништа и када то ништа не знамо сасвим се разуме да идемо на њивама глади западне европе тражимо некакве рошчиће да се са њима нахвалимо, а онда још гори постајемо и још пијанији него што смо што ту и јесмо. Хвала.
(Аплауз).

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Хвала на лијепим ријечима, само ако дозволите да кажем шта смо изнијели и шта би требали да закључимо на kraju ове тачке. Мислим да немамо овдје никакве дилеме, да је јасан јединствен став да се наша платформа не мијења, ово је један допринос да је ново настала ситуација само нас учврстила у томе да ми наставимо путем на остварењу својих циљева.

Мислим да наш преговарачки тим би требао да има платформу коју би ми, наше Министарство иностраних послова, видим да се већ припрема припремило и у оквиру извјештаја Министарства иностраних послова да ту платформу још једном продискутујемо и усвојимо. У њој би требало свакако да се нађу следеће напомене.

Да се размотри питање санкција, да се размотри питање ултимативног или не знам неког облигаторног разоружања муслимана у енклавама, да се угради захтјев за прекид рата од стране муслимана, да се уграде и одређена органичења која свакако одговарају овом преговарачком тиму гдје би се за неко ново решење дошло на ову скупштину и ту доносио заједнички став. Да се угради питање Сарајева, питање заробљених Срба у оквиру бивше РБиХ и да се угради српско-хрватско-муслиманско питање, да се покрене иницијатива да се то рјешава на научној основи и да се јасно да до знања да ми ни у некву федерацију не улазимо, нити у конфедерацију са Хрватском, него да смо за разговоре који могу на основу, којих можемо доћи до вида повезивања ако то буде интерес српског народа и ако ми у томе видимо остварење својих циљева.

Предлажем да усвојимо следећи закључак:

Да прихватимо извјештај чланова преговарачког тима, који су водили преговоре са муслиманима, односно са мусиманском-хрватском страном у оквиру Женевске конференције о бившој БиХ,

- да се задужује Министарство иностраних послова, то је официјелни орган, да припреми платформу за будућу рунду разговора у оквиру Женевске конференције и да се у платформу уграде циљеви српског народа које треба остварити у будућем времену у борби српског народа за коначно признавање права на формирање српске државе. Ја мислим да је ту уоквирено све, а онда ћemo када будемо имали платформу на дневном реду заузети став исправити и додати.

Можемо ли усвојити овај закључак у оквиру ове тачке дневног реда? Може.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем једногласно смо усвојили овај закључак који је везан за ову тачку дневног реда.

Предлажем да још размотримо, ако је могуће, а мислим да је могуће, тачку 3. и 4. то ће бити прије ручка нећемо стићи имамо велики дневни ред. Не може Озрен мора у оквиру извјештаја, извјештај који ће бити тачка 5. Ја вас молим када се договоримо морамо ићи по дневном реду, хтели смо мало прије, али је информација одгођена у оквиру овог извјештаја, али можемо то прво ставити ако дозволите. Имамо двије тачке дневног реда 3. и 4. која је прије 5. и која је велика и у којој има низ тачака, да њу завршимо, мислим да имамо мање ставов, више усаглашене, ево да прочитам које су тачке:

Извјештај Комисије која била задужена за испитивање Скупштине општине Турбе, коју ће поднијети г. Срдић са предлогима за разређење и 4. провођење избора у Скупштине општине Центар, распуштање у ствари Скупштине, то исто не би требала бити велика дискусија, али да то завршимо прије паузе да одемо на ручак и да се вратимо да расправљамо о тачки пет, али да будемо експедитивни.

/полемика смјеста/

Господин СРДИЋ:

Господине предсједниче, скупштанска комисија састављена од посланика именованих на Скупштини 9.1.1994. године на Палама у саставу:

Срдић Срђа, предсједник Комисије

Нисин Никола, члан

Гламочић Славко, члан и

Ступар Вељко, члан,

добила је налог од Скупштине да испита функционисање Српске општине Турбе. На основу горњег захтјева Комисија се састала у наведеном саставу изашла на терен општине Турбе 28.1.1994. године и у вези са тим подноси Скупштини следећи извјештај.

Српска општина Турбе састоји се од четири мјесне заједнице и то: Мјесна заједница Голеш, који је пре рата био у саставу Скупштине Травник, затим мјесних заједница Требевуша, Вођњак и Варошлук.

По изјави предсједника СДС господина Ђурића, предсједника Скупштине општине иако смо га преко члана комисије г. Нисина обавјестили о нашем датуму доласка нисмо затекли у Требевуши где је састанак заказан. У општини живи око 1.000 становника или око 350 до 400 домаћинстава. Резултат овако малог броја становника је тај што се са овог подручја уз сагласност предсједника општине иселио један број српског становништва у својству избјеглица. Још у фебруару 1993. године Мјесна заједница Голеш покренула је иницијативу и поднела је Скупштини РС захтев да се формира Српска општина Турбе, а 21.7.1993. године Скупштина РС на свом заседању у М.Граду дала је сагласност за оснивање општине Турбе под бројем 02-903/93, не указујући шта је све потребно и какви услови условљавају у стварању једне општине.

Предсједник Скупштине општине Радиша Маринко и секретар Скупштине општине Незија Богдо, нису чланови СДС нити намјеравају да се учлене нити да сарађују са СДС. На предлог представника војске, аклатацијом је изабрано 20 одборника из редова војске, а они су затим таночје на предлог војске изабрали предсједника и секретара Скупштине општине. Потребно је напоменути да од 7 одборника изabrани на изборима 1990. године који су добили 90% српских гласова и били на изборним листама нису ни један у саставу Скупштине општине.

Скупштина општине, по изјави предсједника СДС у опште не функционише док по изјави секретара Скупштине општине, Скупштина се састала 5-6 пута и расправљала о расподјели хуманитарне помоћи и превозу ђака. У општини ради само основна школа, а од привредне дјелатности постоји предузеће за израду столица и предузеће "Метало рад" као и шумско газдинство. Од наведених предузећа ради само шумско газдинство, чији ради оверава предсједник Општине печатом који држи код себе, а што се тиче саобраћаја са другим сусједним општинама он уопште не постоји, па чак шта више не постоји ни аутобуска линија. Општина је смештена у једну малу собицу једва 3x3 у приземљу једне мање куће и ниједна служба у општини не функционише. Општина нема извршну власт, нема станицу јавне безbjедnosti, нема секретаријат народне одбране, нема суд ни тужилаштво, нема матични уред, не функционише управа прихода, не функционише ни једна пратећа служб ау општини. Сав посао у општини турбе обављају предсједник и секретар. Предсједник има печат

општине и то је све. Н аподручју општине раде два кафића и једна мања трговина као и предузеће шумско газдинство, али нико од њих по изјави секретара општине не плаћа никакве обавезе, јер управа прихода у општини не функционише.

Изборе за одборнике на терену није проводила СДС, него представници војске који су из својих редова предложили и изабрали и одборнике, а ови предсједника и секретара, тако да у општини сву власт држе ова два човјека.

У Црвеном крсту раде два радника један од њих је војно лице, на основу изјаве предсједника Странке, Скупштина општина не постоји нити се састаје, а све одлуке за ову општину доносе два човјека. Овај извјештај је састављен на основу разговора са секретаром Скупштине општине и предсједником СДС општине Турбе, док са предсједником нисмо разговарали јер је и поред наше најаве био одсутан.

На основу овог извјештаја Комисија је мишљења да општина Турбе не би могла да егзистира и да функционише па предлаже Скупштини РС да се општина Турбе припоји као мјесна заједница општини Србобран или Кнежеву.

/Коментар с мјеста/

Господин ГЛАМОЧИЋ:

Што се тиче овог предлога за општину Турбе новоосновану општину Турбе, ја стојим иза предлога јер сам члан Комисије да се та мјесна заједница, односно 4 мјесне заједнице које су набројане припоје општини Србобран, а ово што ви кажете плато Влашића то је прије 1992. године припојено општини Кнежево и озакоњено у "Службеном гласнику" већ је изашло. Према томе најнормалније и близина пута, односно Србобран, односно Турбе свега 12 км, а Кнежево 50 км, према томе све показује да треба ова општина да се припоји општини Србобран. Ми смо, да вам кажем, ја сам убеђен да је то на руке Владе дошло и на руке предсједника Скупштине, упозоравали са једног састанка који је одржан 1993. године који је одржан у марта мјесецу у Србобрану упозоравали и Владу и предсједника Скупштине да општина Турбе онака кава је замишљена неће моћи егзистирати и супроставили се томе оснивању. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја предлажем следеће, да овај извјештај усвојимо, с тиме да се он достави Влади која мора прво укинути, предложити укидање општине Турбе, па предложити технички како то све провести. Не би било добро да ми овдје укидамо и технику проводимо, битно је да ми усвојимо извјештај који је за нас сасвим уреду, чињенично стање и један предлог.

Можда ће бити предлог у комуникацији да то буде Кнежево или Србобра нама је то сасвим свеједно, осим да се поједности на лицу мјеста утврде.

Предлажем да се усвоји овај извјештај, ако немате ништа против, нema потребе да дискутујемо, ја се надам, да усвојимо овај извјештај да упутимо нашој влади која ће дати предлог закона о укидању општине Турбе и остале поједности везане за реализацију овог извјештаја.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили извјештај Комисије која је била формирана за снимање ситуације везано са Скупштину општине Турбе.

Прелазимо на 4. тачку дневног реда. Распуштање и провођење избора у Скупштини општине Центар.

Молим г. Симић Бранка и Јову Мијатовића који су били у Комисији да кратко изнесу своје виђење има овдје одлука и онда ћемо заузет став по овој тачци.

Господин БРАНКО СИМИЋ:

Ваше величанство господине предсједниче, знам да сте нестрпљиви и ја сам вјерујте, и бићу врло кратак.

Ради се о једној малој српској општини на подручју Сарајева, сада тренутно има око 2600 становника, то је релативно мали број грађана, а огромним проблемима. Нефункционише тамо ништа у задњих годину дана, по мом сјећању слали смо око 10 радних група. На жалост није могло ништа да се успије у 1993. години је покушан сазив две скупштинске седнице једна у мјесецу марта, а друга у 10. мјесецу, ни једна није успела дошло је до прекида обадва заседања скупштина са врло лошим међуљудским односима. Групашења и погрешног тумачења закона. Један типичан пример, када Народна скупштина доноси одлуку о укидању ратних предсједништва, предсједник општине то користи за формирање ратног предсједништва и пре неки дан имали смо тамо врло мучну ситуацију и уколико се брзо решење не нађе упозоравам посланике Народне скупштине може да дође до трагичних последица. Реално и објективна је процјена да се Скупштина оштине распушти и да предсједник Народне скупштине користећи своје уставно право формира комисију и иде на изборе. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Мислим да је овдје доста јасна ситуација ишла је најмање 20 посланика и разних функционера да сниме то стање, једноставно се мора средити стање. Задњи је био Љубо Босиљчић и мислим да иза њега нема нико потребе да иде доле.

Значи ми ћемо донијети одлуку о распуштању Скупштине општине Центар и провођење избора према закону и према овлаштењу које има предсједник НС да формира комисију, да вас упознам ко би био у комисији, то је:

Трифко Радић, Љубо Босиљчић, Митар Миљановић, Срђа Срдић пошто је он познат да то спроводи одлично, има ли ко да допуњавамо комисију, слажетели се.

Министар Росуљ Јобо:

Ја би заист азамолио господо предсједници да и у овим ванредним изборима поштујемо Закон о избору који је на снази, а Закон о избору предвиђа комисију која ће провести изборе у којој би требао да буде бар један судија, ја заиста, мислим да морамо поштовати законитост.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја се извијавам, овдје је предложено Витомир Перић, ја се извијавам.

Господин Трифко Радић, Љубо Босиљчић, Митар Миљановић, Срђа Срдић и Витомир Перић, опростите ја сам сметно сума, није потребно да се о овој комисији изјашњавамо ово је именовање.

Можемо ли се о овој тачци изјаснити, распуштање и провођење избора.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Хвала вам лијепо, господо сада је ручак до 17 часова, али замолио бих вас нешто само.

Има један предлог да сада затворимо сједницу да саслушамо господу са Озрена пошто морају д апутују, па да онда оно вријеме што ћемо касније утрошити да утрошимо сада и да онда ручамо, а да они иду кући јер је дуг пут.

Може ли то? Може.

Молим да затворимо сједницу, новинари затворена је сједница. Ово је извјештај који се не би снимao за јавност а за наше потребе се снима.

Предсједник општине Завидовићи СТОЈКО БЛАГОЈЕВИЋ:

Ваше преосвештенство, господине предсједниче, предсједниче државе, господа посланици, ја вам се извињавам што сам овако задихан јер био сам изашао и мислио сам да се послије паузе ради по овом питању као што је г. предсједник био рекао.

Ја сам Стојко Благојевић, предсједник Српске општине Завидовићи иначе потпредсједник Заједниче општина Озрен.

Било је доста говора о Озрену у дискусијама г. предсједника Државе, потпредсједника и осталих и драгоми је и овој делегацији која је дошла да смо чули то што смо чули, међутим имамо потребу да кажемо још неколико ријечи овдје пред највећим домом, односно пред вама посланицима да знате какво је тамо стање.

Послије дviјe године рата, послије око 1000 погинулих бораца преко 2000-2500 рањених српских бораца са Озрема, господо посланици тражимо од вас као од највећег законодавног тијела у Републици да се одредите према положају и статусу Озрема у оквиру Републике Српске. Полажући пуно право на своју стару постојбину, а имајући у виду величину територије, природна богаства, достигнути ниво развоја, привредних и друштвених дјелатности, број српских насеља и број становника, своја три манастира која нам оставиће Немањићи на десетине цркви највећи и најцјеловитији српски простор. Српски народ бивших општина Жепче, Завидовићи, Бановићи, Лукавац, Маглај, Грачаница предвођени својом политичком организацијом СДС, дошао је до закључка да постоји пуна оправданост за формирање својих српских општина Завидовићи, Маглај, Лукавац и Петрово.

Вољу народа и Народна скупштина је и званично промовисала почетком 1992. године својим одлукама, основно опредјељење народа тог простора био је и остао стварање српске државе, а у оквиру тога и тех простора у њеном саставу. Међутим, положај наведених општина још никада није доволно издефинисан и као циљ постављен пред надлежне органе како у политичком тако и у војном смислу. Наравно пут нашег обраћања углавном је био преко најодговорнијих људи у Републици и где смо углавном добијали обећања да оно што је српско мора и да остане и да ћемо имати пуну подршку у свему што нам буде требало. Такав поглед према нашем положају био је у почетку разумљив јер је објективно требало времена да се све релевантне чињенице сагледају и поставе на своје мјесто, а затим утврде и конкретни циљеви за које се сви скупа морамо борити. На жалост завршава се и друга година како се рат води на овим просторима, а наша судбина у стратешком смислу је све даље неизвјеснија него што је била на самом почетку.

Чињеница да смо до сада све вријеме преговора стављани на тезгу, није нас забрињавала колико садашње стање које има тенденцију погоршања, јер се војни потенцијал у којег смо вјеровали око градова Завидовића и Маглаја извлачи. Без та два административна центра, односно без комуникације низ десну страну ријеке Криваје и десну страну ријеке Босне народ не види своју перспективу у биолошком, а намоли у економском и неком другом погледу. У овом тренутку размишљања људи иду у два правца, једни сматрају да је бесмилено даље задржавати се на овим просторима и узалудно губити животе, јер су многи већ одавно изгубљени, док други сматрају да није све изгубљено и да уз помоћ државе могу се многе ствари отклонити и притећи у помоћ том народу.

Сезона је прољетне сјетве, народ који је двије године бунвалио у рату, осиромашен, без привреде, могућности да купи погонско гориво, сјемена и остало што му је потребно у великој је дилеми којим путем да крене.

Тражимо од Народне скупштине да се дефинитивно опредјели који је њен стратешки циљ на том простору и ако постоје јужне границе да се оне дефинитивно и одреде. Такође ако је тај простор предмет неких договора и ако је то цијена која се мора платити стварањем српске државе, народ тог краја је спреман да то плати, али жели који је то нови простор који ће се звати Завидовићи, Маглај, Лукавац и Петрово до тада ако се жели држати цивилнос тановништво на том простору, држава мора да му обезбиједи најелементарније услове за живот. Пут који не постоји, струја, које нема, здравствену заштиту, школство, храну, авојска да попуни линије које су километрима празне. Материјална техничка средства гориво. Дозволите да изношење ове проблематике пред вас господо посланици има за циљ да се упознате са специфичностима овог простора из своје надлежности донесете потребне одлуке или мјере које ће свакако бити у функцији сачувања територије Озрена и народа на Озрену, наравно скорији долазак једне јаче делегације на Озрен смирило би страсти у народу и његову бојазан да су остављени и заборављени, а политичко и војно руководство тог простора помогло би да се постојеће стање санира. Ја вас још једанпут извињавам што сам трчао одоздо, па мало овако задихан. Толико и хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ др МИЛНОВИЋ:

Чули сте извјештај предсједника Српске општине Завидовићи. Ја ћу вас само информисати да смо се ми у више наврата сусретали, они су информисали и посланички центар у Бањалуци, долазили су са овим проблемима, ми смо их умиривали да треба издржати, договарали смо се шта да се ради и како и обзиром да су они забринути за све ово и уосталом ситуацијом коју су изнијели, чули смо.

Отварам расправу о овом проблему.

Предсједник Српске општине Маглај ДУШАН МИТРОВИЋ:

Ваше преосвештенство, господине предсједниче, господо предсједавајући, даме и господо посланици.

Ја сам Душан Митровић, предсједник Српске општине Маглај, помоћник комаданта тактичке групе Озрен за морал, вјерска и правна питања и други потпредсједник ове Озренске скупштине.

Преносим вам поздраве српских бораца и српског народа са Озрења са жељом да ова скупштина, овај народ српске РС презентује онако коно је и до сада достојно и са пуним поносом, то заиста није подилажење, то је искрено речено, јер не заборављамо ваш однос у заједничкој Скупштини па и касније шта се допринијело.

Ја би вас упознао са правним разлогима нашег доласка. Мислим г. Стојко је изнео уопште ситуацију. У последње вријеме народ на Озрењу да тако кажем заталасао, зашто, зато што смо ми већ два мјесеца борби око Маглаја, могли да уђемо у Маглај, да смо имали подршку, паву подршку. Народ је тада посумњао, ја који сам са овим народом заједно заиста дуго и никада нисам дозволи да се сумња у нешто и сам сам у дилеми. Јер ако нека акција успјешно иде и ако се напредује и ако смо једини чини ми се у овом тренутку били да смо постизали успјех на војном плану, зашто нам се није дала подршка. Људи су, народ од оне своје помоћи које је добио све чинили да војска има обезбеђену храну, смјештај и остало, међутим када је стала акција, једноставно су људи заплакали и казали, па зар је ово крај.

Избјеглице из Завидовића, Маглаја, Зенице, Тузле и Бановића итд. окупили су се и позвали су нас да се једноставно разјаснимо око статуса свега. Ми смо успјели да их умиримо да је то само тренутно, да ће се и даље наставити све ово, међутим чини ми се нисмо били убедљиви, народ се примерио, обећали смо да ћемо доћи са овога скупа, односно са разговора са нашим највишим руководством и пренијећемо им ставове. Зато смо синоћ у разговору са нашим цијењеним предсједницима инсистирали да ви као наши представници народни, сазнате за ово и да се одредите. Када кажем да сам и сам овако у дилеми, зашто? Ја од првих дана сам и припадник Војске РС, међутим не могу неке ствари да схватим. Господин предсједник као Врховни комадант, а то нас је упознато и генерал Талић комадант I краишког корпуса у Прњавору негде прије 2 мјесеца на скупу предсједника свих српских општина у зони одговорности I краишког корпуса да је дозвољено да се закозвана операција "Прстен" заврши то је Тешањ-Маглај. Респективне снаге су биле око тог прстена, респективна техника и све и једини смо ми озренци нешто покушали и нешто учинили. Док смо ми ратовали и гинули са друге стране иако сам лично ишао са начелником штаба тактичке групе Озрен и начелником артиљерије из IV-озренске бригаде да из замолимо

да нам само своје осматраче поставе на одређена мјеста и да наводе и нашу артиљерију и да својом уклапају њихове снаге које долазе у помоћ, нису нам хтјели, као да смо ми из Бангладеша а они неке тамо друге земље. Ја постављам питање јесмо ли ми иста војска? Према томе хоћу ово да ви знate и тражио сам од нашег Врховног комаданта у разговору да се јединствена команда одреди само за операцију Маглај и гарантујем да би за седам дана Маглај био наш и да је то тада урађено да би Маглај био наш, или други примјер, када смо деблокирали село Долац који је било у окружењу неких 7-8 мјесеци и још проширили територију, буквално турци су бежали према Зеници, то имамо извјештаје од Хрвата који су пребјегли послије и могли смо још лакше освојити Завидовиће, тада нам је речено не сада је операција "Прстен" прво операција "Прстен" па ћемо онда то, сада је све стало и господо овај народ доле иако је толико тога учинио, мислим налази се сада у једној тешкој дилеми да не набрајам зашто сумњамо јер имамо основа од 1992. године када смо могли са 50 војника ући у Маглај или у Грачаницу када нам је тада речено не, чекајте док се прво коридор одради онда ћемо то, међутим увијек нам је нешто у датом тренутку ометалу. Ми се морамо над овим замислити, овдје је један господин истако како се доле према Требави атакује и то, ја вам кажем да се огромне снаге одавде сада одвајају и иду према Озрену, Требави тамо други корпус овај њихов према Брчком, затим Маглај и Тешањ и бојим се да ће тек почети рат на тим просторима и можда чак финале, зато ово озбиљно прихватите и схватите, јер смо чули поруке овдје ових турака од Игмана, који су ратовали ту око Игмана и Бјелашнице, не могу бити вулгаран (у п..... материјну) сада нас зову доле а када смо ми овдје ратовали и гинули нама нису долазили са тих простора, значи да одавде долазе и доле се пресељавају.

Ми муниције немамо, ми тражимо да се бар са те стране осигурамо, спремни смо да се још, ми смо то истицали ако треба пет година ту да се сједимо, не да сједимо да се боримо. Чак вам тврдимо може ако ништа друго ону десну обалу Босне да буде наша и код Маглаја и према Завидовићима и од Вијенца до Сија да онаљ дио тамо Пурашти и Деветак и Турије до Језера ослободимо само уз обезбеђење материјално техничких средстава одговарајућих и да нам се обезбиједи нешто људства. Зато да не би дужио јер сте заморни заиста захваљујем вам се на пријему и што сте нам омогућили да ово изнесемо. Молим вас схватите нас као људе, јер ми смо већ од 1990. године фактички тамо у том окружењу турском и у борби са њима. 280 км је требало одржати линије, али ипак смо учествовали и на боровском и вуковарском ратишту, окучанском, личком, батаљон озренача је ратовао на Броду, на Модричи два пута, на пробоју коридора, Добој 65% су озренци учествовали и доле та села према Дервенти, а увијек су нам приписивали неке недоличне изразе. Ја вам тврдим, дођите господо на Озрен да чујете та народ, да се обратите том народу, ми смо спремни да тамо останемо, али уз

одређену потпору са материјално-техничким и другим средствима.
Хвала вам лијепо.

Отац САВО КНЕЖЕВИЋ:

Господине предсједниче, поштована Скупштина српског народа РС, поштовани гости. Зној на лицу нашег брата Стојке и туга у погледу ових људи нас позива и обавезује да их најозбиљније схватимо. Ми смо их саслушали, али да ли ћемо да их схватимо то зависи од наше савјести. Видио сам њихово велико задовољство синоћ што их је примио врло људски г. предсједник Крајишник и г. предсједник Каракић, што су им у једном заиста људском достојанству казали оно што се могло рећи и обећали да ће пустити на Скупштину ову тачку дневног реда и рекли су шта може њима да се помогне, да не би развијали неку велику дискусију и губили вријеме, ја би молио све људе који овдје одлучују да то што можемо учинимо, то ће нам рећи г. предсједник Каракић и Крајишник то отприлике што су и синоћ рекли да то саслушамо и да то усвојимо као неки занључак. Увјерени да ако изгубимо Озрен не сматрајући да је то најсветији део српске земље и једини, има таквих још, мада тамо има на том локалитету три српска средњовековна манастира и све оно што сам ја некада говорио бранећи истину о Озрену и потребу одбране и чувања озрене, ако турци буду на простору Озрена нема више Добоја ту где јест, а Требава, мој родни крај и тамо оне Дуге њиве одакле је командовано коридором, пуно су нејачи и слабији крај од Озрена, а ако оде Озрен нема ту ни Добоја, Требаве коридор је ту јако угрожен и ја вас увјевравам да ми више немамо више ни везе са нашом матичном државом. Зато проблем Озрена колико сам ја схватио озбиљно, мислим да ће сви да схвате и молим да се заиста туга ових људи и брига за будућност Озрена стекне за све нас као нешто тако озбиљно и тако нешто што не може да прође као ситница и будимо сигурни да је њихова судбина и судбина наше Републике.

Господин КУПРЕШАНИН:

Само да се надовежем на говор што је малоприје господин правосвештени када је рекао да смо имали велике шансе, можда не у оригиналу, а све те шансе најчешће смо изгубили због чега ја то не могу да објасним. Ја сам путовао по Озрену и знам како живе ти људи и у неким су мука ма, знам који простор и териториј држе и знам да се према тим људима ова скупштина и српски народ није одужио на прави начин. Ја сам пуно обећавао и онда сам касније видио да ту не вреди помагати, односно обећавати, да неко омета читав тај пројекат. Пре две године сам тражио у Бијељини да се изађе на Оловске Луне, сигуран сам био са једним батаљоном би ми изашли на Оловске Луне и Србима из Крајине омогућили другу варијанту, која је друга варијанта,

ако се затвори коридор друга варијанта је Озрен, ми више варијанти немамо. Велике су шансе на основу свега да се коридор може затворити. Пратећи дисциплину у нашој војсци и све остало ја сам сигуран неколико бригада муслимана може да се сручи у Брчко, а где смо онда господо, шта ако изгубимо и Озрен, ми немамо више излаза, немамо више шансе. Из тог разлога ми стратешки морамо сачувати Озрен, то што смо ми посланици неки предлагали, Скупштина и парламент озбиљно, прије 3 месеца сам предлагao да узмемо Маглај и Завидовиће да заједно са Хрватима одрадимо муслимане, и рекао сам шта ако се помире мусимани и Хрвати, каква нам је будућност. Догодило се то што сам рекао, али кome сам причао, ова скупштина мора једном да кажем ко одлучује о српским територија, ко је тај ко може да да наредбу, ако Скупштина не може да да наредбу, молим вас господо озренци и српски народе обратите се некоме ко може да да наредбу, ми нити можемо нити хоћемо да дамо наредбу. Под својом командом немамо војску, интересује ме ко има војску под својом командом, шта се то са нама догађа. Ја вам молим по први пут, српски парламент, ја вас кумим, сачувавмо Озрен то нам је друга варијанта, а прва варијанта на основу свих догађања постоји велика шанса да нам буде страшно угрожена. Питање је дана када ће нам пасти Теслић, питање је дана када ће нам пасти Добој, да смо одрадили Маглај и Завидовиће са Хрватима имали би 70 хиљада српских војника слободних и имали би 200 km како да кажем скраћене линије фронта с тим што би угрозили Тузлу и вероватно за два месеца 600 km макли линије фронта, али кome то причати. Питање је дана 12 авиона мигова је у Мађарској, турских, мусиманских, али кome причати. Хајде будимо једном достојанствени парламенту у име свог народа па рецимо стоп не може више. Ове преговоре, ја не кажем наш политички врх које је водио са Фикретом Абдићем, он ће се показати као фаталан икобан, они су навукли оружје, навукли гранате, дипломатски и политички су нас побједили, али се то није смело радити без Скупштине и да Скупштина каже нема давања српских територија без одобрења Скупштине. Мој став је да је Босна вечно српска земља, имамо образован свет и појединци то знају и ако пођемо од тога ми ћемо је добити сву, само што ћемо морати да изгубимо 100 хиљада Срба, јер нисмо радили праве послове у право време. Све смо то могли много боље да урадимо, само да је био парламент и да је Скупштина била на нивоу и да је то радила много одговорније, а за све ово што се догађа, додатни мртви Срби, српска дјеца, за то смо сви ми криви. Најчешће овај парламент. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја морам да прокоментаришем, ја нада слушам Воју као да смо ми изгубили рат. Војо мало емотивно то наступа, господо расправљамо о Озрену, нисмо ништа дали, можда можемо коментарисати да смо нешто пропустили, али мало емоције морамо спустити ја то морам рећи због тога што је рашула сада јо горе да каже, а то морамо, видите шта је реално, није нико ништа дао. Ја вас молим дајте да мало спустимо да видимо како ћемо помоћи људима. Конкретне предлоге како рјешити Озрен, хоћемо ли дати или нећемо. Извиљавам се морао сам мало коментарисати.

Господин КУПРЕШАНИН:

Могли смо рат завршити са 1000 жртава, али нисмо, ја знам да је смјена генерала Вуковића сценаријо ко је до те мере ослабио и Крајину да је то радила Вроховна команда Југославије, али ко је тада командовао. Случај генерала Вуковића треба да се разјасни, од тада је пошло све како нетреба најчешће, са снагама које смо ми имали. Шта ако сада повучемо лош потез, коће да одговара за непотребне српске жртве, неко мора бити неодговора, ја знам ко је одговоран, одговоран је српски парламент, али схватимо то да смо ми одговорни. То је моје мишљење, добро ако сад апогрешимо, ја питам овај парламент ко ће да сноси одговорност, али велике су шанске да можемо да погрешимо.

Господин БЛАГОЈЕВИЋ:

Господине предсједниче, мени је жао што по трећи пут понављам да треба да одредимо границе на овом подручју. Ове колеге Митровић и Благојеви су прави свједоци и учесници ових збовања на Озрену и око Озрена раде с анародом и као што видите у истрошеним су униформама. Ми ако не сачувамо Требау и Озрен коридор нећемо моћи сачувати јер ми немамо ни ону минималну дубину војничку која је потребна да се брани ово. Ја сам једанпут говорио како су нас Хрвати и муслимани у почетку мало помјерили из Модриче не зато што су били јачи него су имали подршку артиљеријску преко Саве из Хрватске а довољна им је била и оџачка општина да развију своје пјешадијске јединице. Ми ако изгубимо ово подручје, ми нећемо моћи ни најмањи калибар топа да инсталирамо и да имамо подршку, према томе инсистирам да се заиста одредимо овдје докле можемо, као што видите да је народ и доста образованих људи ту остало и спреми су да се боре за ово подручје. Хвала.

Господин РАШУЛА:

Ја ћу нешто рећи, рекоше ми да ћу рећи још жешће него оно што је рекао г. Војо. Ја ћу нешто рећи што мислим да треба да кажем. То је да овај парламент, овај скуп, ови посланици никада нису стављали на дневни ред операције фронтове, ратишта утицали, ко ће водити, како ће водити и немамо ама баш ни трунке кривице код себе, али знам један детаљ, а то је када смо тамо гласали и говорили о уступању територије муслиманима и Хрватима да је г. Војо рекао да одређене територије између осталог и ова територија и територија Купрешке висоравни нису, које морамо наводно уступити, јер вреднији су људски животи, а сада ја своју маленкост ето нећу да рекламирам, али морам да кажем да сам једини посланик из унутрашњости дакле оних општина које нису биле најдиректније угрожене, мада посредно јесте све и једна српска општина угрожена Венс-Овеновим планом, сам гласао против уступања Купрешке висоравни и нашег Озрена, дакле ми смо гласали о наметнутој политици сједионичких хазардера, али никада нисмо се мјешали, али ја не знам вјерујте ни ко је Вуковић ни како се понашао Вуковић ни ко је утицао и како утицао на смјену поједињих генерала и војсковођа, старјешина итд. Стварно не могу да прихватим да смо ми криви и овај парламент са за ово што се дешава са Озрену и кривца на концу конца нема јер ми Озрен никада нисмо дали нити ћемо дати. Ја мислим да се овдје не треба убијавати у нешто. Ми смо малоприје предложили и платформу и јасно смо рекли да нема уступања српске територије, зашто овјед сада да подижемо и глас и тензије и температуру и да обавезно нађемо међу нама неког кривца. Овдје нема кривца. Ја се само дивим нашој браћи на Озрену и знам да смо имали великих планова, а међу нама је увијек било оних који су се највише истицали у том планирању и ја сматрам да је територија бивше БиХ, него да само сматрам него знам и ја исто да је то српска земља, да смо ми ту дошли давно и давно. Ми смо малоприје имали диван један увод у вјеронауку, али ја бих рекао и у историју нашу од нашег преосвештеног епископа и ја сам се осећао стварно сретним што сам чуо неке лијепе мисли које су ми отвориле очи да спозnam и самог себе у толикој мјери да схватимо да нисмо сами. Ми када најбоље нешто предлажемо ми када покушавамо да исправимо грешке, нико од нас сам не може све ни научити, али ни одбранити, ни покудити и немојмо се по сваку цијену покудити. Озрен је наш српски и проклет био онај ко тај Озрен да а не брани га.

Господин ВОЈО КУПРЕШАНИН:

Ја сам био у то вријеме предсједник Крајине АРК, када је генерал Вуковић дошао на наше просторе, командовао је операцијом Книн итд. ударио је темеље граница у Крајини. То је тачно, измјестио команду корпуса на линији додира са усташама, на тим просторима од када је он дошао код нас је цватила правна држава. Наоружао све општине формирао бригаде, батаљоне итд, Командовао операцијом Купрес, командовао операцијом Влашић, погинуо на Носову, то је најзаслужнији Србин на нашим просторима тамо, а ми не знамо ко је тај човјек, то је жалосно, то је генерал Вуковић и Крајина ће се вјероватно њему одужити, много је урадио, али је време да научимо ко је био. Но су били још неки други људи

Господин ЈЛОДИЋ:

Ја сам мислио да не излазим, међутим ова жалосна лица мојих дивних Срба са којима сам ја прекрстарио Озрен уздужи попријеко у своје време. На једној од оних наших седница ако се сећате када смо се договарали, ако евентуално дође до тога да се Озрен мора дати да ли баш читав, не знам исцртао сам то руком па сам доживео да су ме људи са Озрена критиковали, пљували па казали нека он иде у своју Мачву па нека тамо исцртава границе. Ја сам заправо и тада говорио, одавде преносио ту атмосферу, да ли је боље човјеку осећи руку овде или овдје ипак је боље овдје јер се са овим дјелом може служити, то је био мој предлог докле да иду границе. Од овога што је колега разшила рекао, можемо ми проклињати колико год хоћемо, клетва није ништа остварила. Ја сам се народу озренском обраћао, останите ту будите, српски народ је са вама, свама је наше врховно руководство Скупштина итд. посланици, али господо бојим се једне ствари на Озрену је живјело 70 хиљада људи на Озрену, ако Озрен буде имао само оно Петровце од Озрена нема ништа, све се то сјатило у Добој, господо пролазио сам и видео оглодане куће које су биле дивне то су палате биле, можда би било паметније, немојте ме схватити да ширим дефетизам, можда би било паметније да смо ми те озренце преместили одатле у те готове куће у та очувана имања, бојим се, не знам добро да не ширим дефетизам, шта је било у главама и у идеји, јесу ли те идеје биле недоступне нама посланицима у затвореном кругу да знамо, ја заиста и сада не знам хоће ли Озрен остати српски или неће. Овдје међу нама то смем да кажем, ја то не би смео да кажем на озрену. Ја немогу да схватим још једну ствар, то сам рекао синоћ или прексиноћ 40 хиљада војника је било окојо, па то је удављено и једног дивног мајора Станковића који је отишао на Озрен и који јена неки начин, сложићете

се самном у тим фигулативно речено роговима у чаку ипак да некако то сложи и војнички увеже, то су данас четири бригаде једна фактичка група, једна врло јака целина и са моралом, а и моралу господо моја има граница, по оној причи неће ме он лагати, ово што је душно рекао, када су се та дејства одвијала, да ли ту није било сирхронизације да ме опет војска не схвати да се петљам у војне ствари, па сми ми господо војско знамо пуцати, али не знамо сви лечити и предавати у школи. Немогу да схватим, Маглај је сада, мислим видео сам може се пиштольом гађати, Озрен не може бар без једног Маглаја или једних Завидовића, неће моћи. Што се тиче Озрен је наш, Озрен је српски, проклет био овај и онај па то је господо моја вербално ја овдје заиста последњи пут, не знам од кога још да тражим одговор да заиста обиљно нешто, да буде то чврсто, сигурно да том народу не само да се обратимо, то треба показати, народ губи веру, народ у Добоју председниче губи веру. Народ је у Добоју видио одошве, да ви знате видео сам неколико аутомобила натоварених оним горе галеријама, ако оспе паника уђе, не дај боже то је велики град, чини ми се немојте ме схватити погрешно јер сам лаик, нисам, јесам резервни официр, али ја се објим да смо ми испустили из шака ту птичуруну и тако, мало је фалило да буде удаљена фигулативно речено.

Господин КАРАЦИЋ:

Ја сам у прилици да цитирам високо преосвећеног митрополита нарочито о храму о разуму, вољи и осећајима и увијек се питам да ми нешто од тога не предњачи да то није у дискре-панцији не зна се шта је горе ако ниси у равнотежи. Ако је воља у првом плану разум и осећања позади то има своје име у свим уџбеницима психијатрије и има катастрофалне последице за ту особу и његову окolinу, ако су осећања у првом плану а воља и разум у другом и то има своје име у уџбеницима, а ако је разум у првом плану а воља и осећање поиснути и то су тешни поремећаји психички. Народне не смију и немају право да разравнатеже та три елемента душе и да врше надси-ље над светим духом и да се поведу за једном или другом или трећом ствари, само за једном. Знате ја би тако смраком тако рекао ми хоћемо читаву Босну, ми ћемо тих 70 хињада у прстену да спрштимо, ми ћемо овдје да јурцамо, ми ћемо ондје, можемо 10 година да ратујемо, је ли то истина, јели то реално или да пустимо панику која је емоционална ствар без разума и воље. Ја вас молим није парламент крив, немојмо бркати шта ради парламент шта ради извршна власт, ако постоји кривица, а постоји дио кривице, ја сам крив. За војску посебно ја сам задужен, ја се господо нисам одлучио на смјене одлучио сам се на промјене, на стални притисак на војску на стално утицање и зато

сам генералу Гвери рекао, помоћнику комаданта ГШ за чморал да мора-
лце промијени, ово је моралац и СДС фалили нешто овоме човјеку, а
зnamо каквих моралаца имамо да опрости ова скупштина ужирених и напи-
јених и како они међународом дјелују и како народ гледа на њих. Ми
зnamо за који се морал овај народ опредјелио, гласајући за СДС која
је у свом програму имала и СДС и духовност и државу и све. Хоћу да
моралци буду у складу са вољом народа израженом на изборима. Да је
тај потпуковник Пејовић којег сам наредио да се смијени и да се изв-
рши истрага који је први пут направио на међународном конвоју, који
је морао да прође по међународном ратном праву и хуманитарном праву
..... итд. да је садејствовао са Станковићем са лијеве на десну
облау, можда би то било узето. Ја сам одговоран вама и народу, мени
су одговорни комаданти, комадант ГШ, ГШ и комаданти корпуса и бригада.
Дата је сагласност ја сам формирао Врховну команду да сам не одлучујем,
не да се заклањам иза те Врховне команде, ја потписујем, ја одлучујем
и одговарајућ за сваку одлуку, али сам формирао Врховну команду на
широкој основи и мислим да има девет људи који су по положају ту да
ми помогну да сагледамо да одлучимо и прихватили смо да се тај прстен
решава, огромне снаге су биле концентрисане, зашто није ријешен то
треба да добијемо анализу за Врховну команду, анализу комаданта ГШ и
команде корпуса. Озрен, мапе преговори, сватимо једну ствар. Ових дана
је боравио генерал Макензи и рекао је г. Колјевићу када га је господин
Колјевић питао шта ви мислите, он је рекао не знам, али не знам неки
случај у мировним операцијама УН а да се није завршио фактичким стањем,
никада није било да се није завршило фактичким стањем, значи мировне
снаге можемо да искористимо ако их затиснемо између нас и муслимана и
заледимо стање али морамо да добијемо и тапију на ту земљу, јер ако
ћемо бити непризнати као турска република Кипар 30 година, поставља
се питање хоћемо ли опстати, а неће нико дати ништа, мапе су интерме-
дијерни продукт и требало их је занемарити стално говоримо
и војска да занемари, била је лисабонска мапа па су је муслимани
одбацили, обрадовали смосе када су је одбацили, ми смо је прихватили
даје увучемо у лисабонски процес и то је мудрост и вјештина г. Краји-
шника који их је увукao да кажу три ствари, да прихвате три ствари да
ће бити подјела на троје, да ће бити на националној основи и рефере-
ндум и ми смо њих увукli тада када су рекли прихватамо подјelu на
троје и да ће бити на националној основи Босна је била готова за МЗ,
то је било велико постигнућe. Мапе су ваке и онаке, мапе се могу
порушити и након потписа, ево потписали су пред клиントоном Арафат и
..... потписали па опет хаос. Народ и војска треба да има или
нема повјерење у своје руководство. Мора се власт ићи у шпиц, мора
постојати пирамида, нема ли те пирамиде и нема ли чврсте организације
извршне власти, која је одговорна Скупштини и народу, али извршна власт

која је аутономна и одговорна и муњевита и организована нема од нас ништа. Ја вас молим ово су заиста јунаци, нема више 90 хиљада нема више толико нема више, побјегли су са много безбједнијег мјеста него што је Возућа, Завидовићи, Маглај и Лукавац, отишли људи побјегли, ми ове људе нећемо и не смијемо напустити и заборавити, у овој фази сада треба да се трудимо да њихова одбрана огњишта буде што успјешнија и живот што лакжи, не смије се десити да немају горива и њима треба рецимо за Возућу 5 тона горива мјесечно, били су прије десетак дана код нас исто овакви јунаци, 5 тона нафте и 600 литара бензина мјесечно, па мукаме ухватила, стидиме да по овој Републици претанала се толика нафта да није 15 тона обезбеђено да се пут доврши и 5 тона мјесечно да се Возућа и још су тражили петролеја немају струје итд. Морамо им то обезбиједити не смију бити гладни не смију остати без муниције, треба размотрити могућност даље вођења војничких операција, ако би остало и ово ја сам то реко синоћ нашој браћи, није попаст Возућа се може развити напорима читавога друштва, ми већ сада доносимо одлуке да се фабрике пребаце у невесиње, да се пребаце на Х.Пијесак, у Клайновик, Б. Грахово, морамо као нација мислити сви на све и тако ћемо мислити на Возућу, ако не добијемо Завидовиће и не буде ништа од Маглаја, али вјерујте ако за два мјесеца Маглај није узет сада се више не може јер је на столу резолуција о заштити Маглаја иако виде да ми напредујемо они ће одмах изгласати и капак. Молим вас за Бихаћ су изгласали, ја сам дао дозволу поред тога што смо обуставили неке акције дао сам дозволу да се узме Алибеговића коса и ја сам за ових 10 дана толике притиске истрпио, сваки дан ме неко звао или амгасадор Шикин или Анакаш или онај или овај, да се обустави у бихаћкој зони акција, ја нисам обуставио и хвала Богу уродило је неким плодом и то значајним плодом уродило. Сада ако би се поново кренуло на Маглај не може, вјерујте ми смо Добрињу радили, генерал Мекензи је видио код г. Шипчића на столу планове и рекао па господо не нападају муслимани ви имате планирану акцију, ми смо слегли раменима он нас пустио 8 дана, али не може више од 8 дана, као што је и југословенској војсци пуштено да среди Југославију, да притисне Словенију и Хрватску и сачува границе, пуштено и када се то гњави, отеже и отаљава не може више. Ја нећу да вам кријем о стању у војсци, нешто сте чули на Клубу посланика и на Главном одбору, ја ћу даље инсистирати да се стање у војсци поправи, да се прије свега поправља стање борбене готовости ове војске. То не може и без моралиста и без официра, генерал Гверо има елегантан начин да све моралисте, све школоване официре, професионалне пребаци за командовање, сваки официр зна да командује, г.Гверо је одлично командовао на Олову, према тома ативни официри да воде батаљоне и чете и саставе било какве, а из резервног састава угледни људи попут овог повека предсједника општине Завидовићи да се ставе на мјесто моралиста и начин је једноставан бригада сама ће рећи ко је најугледнији борац међу њима, као што су бригаде саме дијелиле медаље, донесе

се 10 медаља и бригада непогрешиво зна које заслужио медаљу, тако раде прави моралисти.

Ја вас молим да сводимо, да не идемо даље о дискусији о војсци и овоме и ономе. То мора да извршина власт и предсједник Републике да воде рачуна свакодневно и водим свакодневно и трудићу се и уколико не будем у ситуацији да поправим стање предузећемо другим мјерама и средствима. За ову ствар, велика је шанса да Озрен постане наш, на неколико начина је шанса да Озрен постане наш, да се узме фактичко стање, да се развргне њихова федерација, па се онда тузлански базен одвоји, тада ћемо ми, прије рата проф. Милојевић прије рата, планирајући шта ће све бити од оне БиХ упланирали смо и испало је скоро слично ономе шта ће бити у Сарајеву, размишљали смо тада да освојимо планину Звијезду и да то буде граница а да кањон ријеке Криваје послужи за повезивање Сарајева и Бањалуке да се за 1,5 једним добрым путем може стићи из Сарајева у Бањалуку, то је држава, то је добро интегрисана нација, то је био наш план далеко прије рата, молим вас да опција још није изгубљена не можемо све рећи, та опција још није изгубљена не можемо све рећи, поготов не све у јавности. Може се десити, видјели сте како су под присилом потписали ово конфедерација, може се десити или ће пробати да нам увале све муслимане или ће пробати да подијеле Босну као Санџак пола Србима пола Хрватима, у том случају ће пробати да нам увале Тузлу, ми ћемо морати, можда бити у прилици да то прихватимо, али ћемо их делимитирати у некој њиховој аутономној покрајини из које неће моћи слободно да се насељавају у наше крајеве, али то ћете опет ви одлучити, може бити наставак рата па ћемо сјећи то, ко зна шта ће све бити. Једна је велика грешка направљена рачунајући да је требало из Љесковице, Гостовића и долине Босне преселити народ, цивиле а борци да остану, нема од тога ништа. Сада ако се они помере за пет километара, турци ће то попунити ко вода и онда ћемо се бранити на тих пет километара, следеће повлачење и тако ћемо доћи до Добоја, ако тако дођемо до Добоја, Добој нећемо одбранити тако ћемо доћи до Саве и изгубићемо западни дио земље и Босанску Крајину бившу и Српску Крајину, значи свака стопа ове земље је битна за читаву нацију. Ја разумијем њихови страхови, њихове тежње и жеље су везане за њих и локално, али се они боре за читаву РС, не боре се за своје село. Ми ћемо се трудити свим силама да одржимо и да остане Озрен код нас. Ми смо били срећни када смо могли вратити трећину Озрена у оним преговорима у другој мапи, чопкали смо са других страна помало да наберемо да вратимо бар онај равничарски дио до Краљице итд. Када су мапе одбили, ево г. Крајишника и Кољевића ми смо били срећни. Сваки досадашњи дого- вор када су муслимани одбијали ми смо се радовали и прижељивали да га одбију, ми треба да направимо један закључак. Ја нема у глави и

мислим да је то г. Крајишиник синоћ добро формулисао закључак који ће тим људима значити нешто и иза којега ми стојимо и изгубићемо парче Озрена само ако будемо морали ради спаса читаве државе и нације, али ни у том случају ти људи са дијела који се евентуално изгубио неће бити претпуштени на милост и немилост него ће бити брига читаве нације и читаве државе, зато морамо бити држава, зато морамо бити нација, зато морамо превазићи лонализме и племенштину и г. Плавшић ми је обећала књигу о српској, толико не волим ту појаву да је стално заборављам и потискујем о појави фронија, о феномену фронија то је предисторијском дијелу Срба, фроније све мале енклавице које имају свога шефа и своју војску и све своје то није феудални систем него је то племенштина сваки церебаша огради нешто своје и буде ту апсолутни господар и продаје се ко му више, па то нам је познато, имамо то у Сарајеву који се продају, зато вас молим и заклети смо на устав пред Богом и да то сваки пут код себе препознамо, да све регионализме, свако прониацство да мислимо као држава и као нација, ако је тако онда ови људи морају знати да иза њих стоји читава држава и нација и да ће до последње капи снаге и воље и вјештине, разума сачувати Озрен. За случај да се неко парче и неки дио не сачува то је брига читаве ове државе.

Ја не знам, има ли г. Крајишиник предлог тог закључка, ја би да закључимо, вјерујте да нема разлога да поводом Озрена још нешто расправљамо и сви стојимо иза тога и будите убеђени да се ништа неће дешавати тако без Скупштине, а можда и без читавог народа.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Има још пријављених дискутаната, само да предложим да ли овакав закључак, мислим да би требало да дамо представнику војске.

Требао би бити овакав закључак, односно предлажем:

Подржава се српски народ Озрена у праведној борби за одбрану етничких простора Озрена. Становништву се налаће да остане на својим огњиштима до коначног рјешења кризе на подручју бивше БиХ. Налаже се Врховној команди и ГШ РС да предузме све мјере заштите становништва на Озрену са обавезом да се размотри активности за ослобађање окупираних подручја на подручју Озрена, поред осталих окупираних подручја у РС.

Обавезује се Министарство саобраћаја и веза да обави разговор око завршетка пута, да се обавеже директор Електропривреде ако је ту Херцег Никола, да обави разговор око завршетка далековода.

Да се обавеже Министарство народне одбране и ГШ да обаве разговор за обезбеђење техничким средствима за одбрану Озрена и да се обавеже Министарство трговине, односно државне резерве да тачно прецизирају обавезе око перманентног снабдијевања нафтом и оним основним обавезама које су у државне резерве.

Ово би била и политичка обавеза да се у једном разговору постигне сагласност да људи осјете да се брине неко о њима и око преузетих обавеза и око оних које би требало да предузму.

Пуковник ТОЛИМИР:

Ваше високо преосвештенство, господо предсједници и господо посланици. Нећуд а полемишем желим само да кажем. Да сам у датуму српске историје новије остаће записан 16.08.1990. године, тада војни обveznici у Книну нису хтели да врате оружје, нису примили генерала Трајческог, тражили су да дођем ја, дошао сам и рекли су, реците када ћемо пучати, рекао сам када нас нападну усташе и тада сам рекао да сам најсретнији официр зато што српски војник неће да врати оружје. Сада могу да кажем да сам најсретнији официр зато што српски парламент критикује српску војску што није ослободила неки град, а не критикује је што га је изгубила и ја нећу да се љутим на то, али хоћу да кажем исто да сам још сретнији када чујем српске посланике и руководиоце да кажу да српску земљу не може да уступа нико или да о територији РС може да одлучује српски народ на референдуму, а представници српског народа да дефинишу границе које ће бити међународно признате, а не на штету српског народа. Озренци знају да је Члан ГШ дошао на озрен и да је наводио луне на своју осматрачницу када смо хтели да погодимо центар Маглаја и погодили смо га зато што с у старе 16 година и што оствују 1800 метара, толико и хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Слажетели се да прочитамо овај закључак још једанпут и да га усвојимо? Не треба. Јесте ли ви са Озреном задовољни? Јесте.

Хо је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Дај Боже да буде слобода што прије и наша држава, а лако ћемо застало. Пауза мора бити до 6 сати.

/Пауза/

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Да ли да буде затворена или јавна сједница. Ево шта би могли да урадимо или да буде затворена потпуно, или да дозволимо нашој ТВ и Гласу српском и ове двије три наше новинске агенције да они буду ту да могу да напишу, надам се да ће водити рачуна, новинари су, па ће још нешто измислити. Нека воде рачуна не би дали страним средствима информисања. Мислим требали би и овим гласилима која су патријотска, видим ту има неких из Београда. Ми ћемо дати министру да он направи о томе тријажу да ми о томе не водимо рачуна, да не буде пренос него само снимање ово за транку. Слажетели се, немојте у тој расправи да кажете, хајмо отворити или отворити.

Ја молим да г. Тохоль договори са новинарима ако буде нека осјетљива материја, они ће сигурно послушати да се то не објављује у неком исхитреном облику, а поготово неће бити, ја се надам нешто, али може бити нека информација на основу изјаве која није одмјерена.

Има једна иницијатива да ови извјештаји владе, да уколико постоји потреба да неко да кратко излагање, а ако буде питања да сваки министар и предсједник и потпредсједници могу давати одговоре и елаборирати одређена питања, да покушамо бити експедитивни, с тиме да не иде појединачно свако министарство. Извјештаје сте добили, значи ако немате потребе за уводно излагање, ако сте прочитали онда морате бити задовољни или незадовољни, ако сте незадовољни то реците, а ако сте незадовољни да се дискутује и да подједноставимо. Јер би на тај начин могли би можда завршити цијели дневни ред. Ове остале извјештаје замолићемо да буде кратко излагање.

Је ли има материјал за ово, имали сваки материјал, сви ови извјештаји су подијељени. Да ја поменем под тачком пет шта би требало да буде.

Извјештај Владе о спровођењу закључака усвојених на 34.сједници Народне скупштине, имају закључци. Ја би замолио кратко ће потпредсједник да вас подсјети који закључци нису завршени, боље речено можда су завршени али ми нисмо информисани, јер је то г. Вјештица напомену да немамо извјештаја шта је завршено од наших закључака. Извјештај од Министарства одбране о извршењу закључака са 34.сједнице то је везано за реорганизацију војске. Информација о примарном емисији. Извјештај о раду министарства и републичких управних организација за 1993. годину, то је народне одбране МУП-а, правосуђа, иностраних послова, финансија, саобраћаја, индустрије и енергетике итд. све редом.

Ја колико видим да имате све извјештаје, па ако се слажете да идемо овим редом, имате дневни ред, све је под тачком пет.

Господо отварам наставак ове сједнице на дневном реду је тачка 5. Има ли потребе да се да извјештај Владе о провођењу закључака усвојених на 34.сједници Народне скупштине, или да кратко потпредсједника замолим да вас напомене, било је велики број закључака неки нису завршени и да се посјетимо јер су били облигаторни за све учеснике.

Господин др МИЛНОВИЋ:

Господине предсједниче велики је број закључака, ви знате, ја мислим да посланици имају код себе. Било их је 29, тешко је сада назати који је од њих проведен и у обиму у коме је проведен. Неки од њих траже и дуга рјешавања и вјероватно ће тражити један континуитет који се не може завршити за један врло карантан период. Ја не знам да ли да их читам, али први закључак да Народна скупштина тражи од свих

посланика да својом активношћу испуњавају дух Устава, ево нас овдје ја не би хтио да коментаришем. Ја мислим да ту, друго, Народна скупштина тражи од општина као највећа полуогла власти у Републици да анализирају свој рад, то је послато свим скупштинама општина, немамо података од скупштина општина колико суо томе радили. У циљу обезбеђивања демократске контроле, власт на свим нивоима Народна скупштина обавезује Владу и носиоце функција у НС да у што краћем року у виду прописа или правила предложе погодне механизме међусобне комуникације у сарадњи републичких и општинских органа. Многе од ових тачака које и данас доносимо имамо на дневном реду, поред остало и територијална организација и функција, дакле многи од ових прописа које смо донијели на прошлој скупштини на овој су у току.

/Коментар смјеста/.

Скупштина обавезује предсједника НС да у случају тамо где не функционише скупштина општине примјени Закон о избору посланика и одборника и распише превремене изборе за одборнике скупштине општине, па ево то смо и данас нешто урадили. Народна скупштина задужује Уставну комисију да предложи прописе који ће омогућити попуна Скупштине до 120 посланика како је прописано Уставом. Уставна комисија је разматрала овај материјал, предложила вам рјешења и уматеријалу вам доставила свој став.

Четврто, Скупштина је констатовала да су профитерства неплаћање пореза, црна берза, шверц, крађа, пљачка државне и приватне имовине достигла забрињавајуће размјере. Скупштина захтијева од Владе, министарстава и њихових служби, судова и тужилаштава, цивилне и војне полиције да најенергичније свим законским редствима пресијеку ове појаве. Борба против ових појава став је Скупштине, јер представља поред одбране Републике највежнији задатак свих државних институција. О предузетим мјерама извршни и правосудни органи дужни су информисати представничка тијела најмање једанпут сваког мејсца. Скупштина упозорава све носиоце функције у органима власти на свим нивоима, да ће против њих уколико се не укључе у реализацију предњих активности, бити покренут поступак за утврђивање личне одговорности.

Пето, констатовано је да ратно профитерство као појава, резултат поред криминалних активности појединача и група последица нефинансности државних мјера, прије свега недоречености једног броја прописа и закона, Закона опорезу на промет и друге који нису примјерни времену, с тога се налаже Влади да путем одговарајућих законских рјешења у најкраћем року изврши организационо издавање виталних контролних функција из ресорних министарстава и материјалних који су способни за вршење свих функција с ходно ситуацији која се налази, у којој се налази Република Српска.

02152327

- 76 -

Задужује се Министарство унутрашњих послова да предузме све законске мјере у заштити државне и приватне имовине, као и безбједности грађана уз обавезу да се на наредној сједници поднесе потпуна информација о случајевима, посебно апострофирено на сједници Скупштине: голфови, продаја четири милиона триста хиљада литара горива за Црну Гору, алуминијум из Херцеговине, убиство у Петровцу, напад на посланика Купрешанина итд.

Задужује се Министарство за правосуђе и управу да предложи промјену прописа у циљу пооштравања казни за кривична дјела учињена за вријеме ратног стања и непосредне ратне околности, од застаре гоњења извршилаца кривичних дјела, о застари извршилаца кривичних дела.

Седмо, Скупштина је констатовала да дugo трају ратна дејства, недостатак производње, посебно неравномјерна расподјела, као и нерационална потрошња материјалних и новчаних средстава, резултирало осиромашењу становништва, исто тако блокада унутрашње слабости и неблаговремено подuzимање мјера државних органа довели су до тешког социјалног стања породица погинулих бораца, инвалида, породица бораца и свих других којима су новчана примања једини извор егзистенције. Народна скупштина захтијева од Владе и најодговорнијих институција да у најкраћем могућем року најдање од 30 дана припреми програм мјера. Социјални програм који ће обезбедити најрационалнију расподјелу материјалних добара у којој се предност даје породицама погинулих бораца, рањеницима инвалидима овог рата, војницима на првим линијама фронта и њиховим породицама.

Програм је донесен, питање је његове реализације, Скупштина усвојила.

Осмо, задужује се Влада да уз ангажовање свих стручних институција у најкраћем року припреми и предложи цјеловит програм економске политике са краткорочним и дугорочним циљевима као и програм активности укојем ће се предвидјети носиоци рокова за рјешавање свих пре-прека у функционисању државе. Рок 30 дана.

Девето, Скупштина налаже Влади и надлежним министарствима да одмах предузму конкретне мере, активирања производње у свим предузећима где то дозвољавају ратна дејства и да у року од 30 дана поднесе скупштини извјештај. Мислим тај извјештај нисмо добили.

Задужује се Влада да у свери финансијске и монетарне активности респектујући одредбе Устава о орјентацији на тржишну привреду и равноправност свих облика својине у конкретним условима ратних дејстава, блокаде предложи хитне мјере које ће обезбиједити стварање механизама за рационално преусмјерање финансијских токова укључујући и део примарне емисије ка оживљавању производње, опреме и материјала за потребе војне Војске РС, оживљавање остале производње тамо где ратна дејства

дозвољавају или где за то постоје компаративне предности. Откупу тржишних вишкова пољопривредних производа ис тварању робних резерви, финансирање пољопривредне производње, ефикасно ублажавање хипер инфлације уз примернију и праведнију пореску политику. Наведене мере Влада је обавезна предложити Скупштини на начин који ће се темељити на решењима искључиво модерних држава уз напуштање принципа механичко преузимање прописа из других средина које у пракси нису дале резултате.

Задужује се Влада да за наредну сједницу Скупштине припреми информацију о пласирању средстава примарне емисије и информацију о неплаћеном порезу од увоза нафте и нафтних деривата. Једна од ових информација је и данас на дневном реду.

Народна скупштина тражи од Владе и министарства да хитно предложе измјену прописа и доношење мјера које ће омогућити равнотежно распоређивање терета рата на све слојеве становништва и просторе РС. Ово је мјера која није урађена.

Дванесто, Скупштина задужује надлежно министарство и Комесаријат за изbjеглице и хуманитарну помоћ да припреме све обухватан програм збрињавања расељених лица и свих који су морали напустити своје огњишта. Рок 30 дана. То није урађено.

Тринесто, Народна скупштина задужује надлежно министарство и општинске органе управе да одмах подузму неопходне мјере за провођење прописа о мобилизацији и радној обавези и потпуно у обухвату свих становника РС, посебно за укључивање у народну одбрану и производњу. Обавезни су државни органи да Скупштину информишу о предузетим мјерама и резултатима сваких 30 дана. То имамо данас информацију па ћемо да видимо.

Четрнаесто, задужује се Министарство одбране да припреми предлог реорганизације Војске РС у циљу повећања мобилности и борбене готовости свих јединица уз истовремено ослобађање једног броја војних обвезника за оживљавање производње. Ја морам рећи да ово на жалост није проведено.

Задужује се Министарство одбране да за наредну сједницу припреми информацију о материјалном положају Војске РС, ту информацију смо чули на прошлој сједници.

Обавезује се ГШ Војске РС и МУП да координираном активношћу у међусобној сарадњи дефинитивно реше проблем остатка паравојних формација на простору РС и да поднесу скупштини извјештај на наредној сједници. То нисмо добили

Седамнаесто, задужује се Владе и Предсједник Републике да проуче и процјене потребу о проглашењу ратног стања и о томе извјесе Скупштину на наредном заседању. Ми то нисмо урадили, нисмо добили информацију.

18. Задужује се Влада да у најкраћем року најдаље 30 дана обезбједи стручне, материјалне и техничке услове за рад надлежног органа за истраживање злочина извршени над српским кадром и његовим духовним и материјалним добрима. Надлежни орган је дужан да Скупшти- ни и јавности редовно презентира своје налазе и то је обезбјеђено.

19. Задужује се предсједник Републике да припреми нови концепт организације Биро Републике у Београду и исти презентира НС на наредном засједању.

20. Задујује се Дирекција за приватизацију и развој да хитно припреми и предлжи програм денационализације. Дата је једна информација али није припремљен програм.

Истовремено се задужује влада да до коначног законског решења проучи могућност враћања српској православној цркви одузете земље у време претходне власи. Ја знам да смо то на неким мјестима радили. Знам да смо то у Б. Луци, на задњој Скупштини општине у Б.Луци донијели једну оваку одлуку.

21. Народна скупштина обавезује државне органе чија је дјелатност прикупљање и дистрибуција хуманитарне помоћи да у року од 30 дана се поднесе детаљан извјештај о свом раду и предложи организационе промјене које ће обезбиједити бољу координацију и равномјернији распоред неопходних артикала. Знам да је Влада то урадила.

22. Задужују се сва јавна гласила и средства информисања да своју уређивачку политику подреде борби српског народа за одбрану слободе и независности, односно појачају активности које доприносе јединству Републике и јачању патриотизма. Од посебног је значаја покривеност цијеле Републике информацивним гласилима Републике. Нисмо покрили све, ни западни дио ни источни.

/Полемика смјеста/

Ја знам да у Петровцу не могу да гледају нашу телевизију Гламоч, Купрес не гледају нашу телевизију итд.

Задужује се надлежно министарство да хитно, најдање за 30 дана проучи могућност административног распоређивања лекара и другог медицинског особља на одређена подручја док траје рат, односно непосредна ратна опасност. Ја сам информисан да је то г. Налинић урадио.

24. Задужује се Комисија за одликовање и признања да поднесе скупштини извјештај о додјењеним одликовањима и признањима на наредној сједници. Имали смо ту информацију.

Задужује се надлежно министарство да информише Скупштину о начину формирања и постављања Синдиката РС. Ми смо то на задњој скупштини разматрасли активности Синдиката, али нисмо добили, односно јесмо, то је завршено.

26. Задужује се Влада да припреми, прописе начине евидентије имовног стања носилаца државних функција, рок 30 дана. То није урађено.

27. Задужују се носиоци функције у Народној скупштини да се до наредног засједања припреми извјештај о досадашњем раду скупштине и програм рада до краја Скупштине. Извјештај скупштине смо разматрали прошли пут, а програм рада имате.

28. Задужује се истражна комисија за испитивање и процјену догађаја насталих у Бањалуци у периоду од 10. до 17.септембра 1993. године да за наредну сједницу поднесе извјештај. Тада извјештај је усвојила Скупштина.

29. Народна скупштина подржава иницијативу да се смијене лица која се налазе на функцијама у РС, а чији су синови војни обвезници изbjегли војну обавезу, с тим да се задужује Влада да за наредну сједницу предложи прописе којима би се регулисала питања. То није, ми о томе нисмо информисани.

/Полемика смјеста/.

Овим смо само подсјетили на закључке 34.сједнице, наравно извршавање ових задатака требало би да буде тема расправе око овог.

/Полемика с мјеста/.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ово је извјештај, једанаест закључака није извршено. Ово је извјештај идемо даље па ћемо онда дискутовати о свим извјештајима како смо се договорили.

Извјештај Министарства одбране о извршењу закључака са 34. сједнице НС то су ови закључци везани су за реализацију војске и има неких још закључака, ја би молио министра пошто је речено да није извршен тај закључак, а врло су заинтересовани ти посланици, да да врло кратко о реорганизацији војске шта је било. То морамо јер смо поставили то питање.

Генерал НОВАЧЕВИЋ:

Господине предсједничче, господо посланици. Један од закључака ове скупштине био је о достигнутом степену реорганизације војске. На Врховној команди је више пута расправљано то питање, а на задњој Врховној команди је донета одлука о новом начину организовања војске, одступа се од оног првог предлога који је подржан од стране НС на 35. заседању.

Суштина је да смо по том првом предлогу Министарство добило формације јединица војске, бројно стање прелази далеко већу цифру од цифре која обезбеђује и попуну јединица и обезбеђивање довољног броја људи за запошљавање у привреди. На задњој Врховној команди је донета одлука да се формирају професионалне покретне, оперативне јединице које ће извршавати борбене задатке на целом простору Републике. Истовремено да се формирају јединице резервног састава од целокупног војно способног људства које је запослено по основу радних обавеза. Ми смо отпочели овај процес задужен је ГШ да достави предлог формација нових јединица, предлог формација је у раду, није се стигло израдити до ове скупштине, а Министарство одбране је почело формирати резервне јединице од људства радних обавеза тако смо Б.Луку скоро завршили и скоро око 10 хиљада војних обvezника који су у радним обавезама формирали у чете и батаљоне.

Например, ако једној бригади по формацији припада три хиљаде људи, а садашњи положај који та бригада држи може да покрије са хиљаду људи остали ће ићи у производњу, односно на радну обавезу. Уколико затреба за сад-два или најдање за три сата то људство се може употребити на линију фронта. Доста је сложен процес због тога што војска ипак тешко се опредељује или одриче да не буде комплетан формацијски састав стално на линији и сада имамо другу појаву, да ово мање бројно стање које је на линијама не може покрити смене одмарања и тражи се додатно људство које се мобилише, углавном нешто од Министарства, али добрым делом и од стране војске и ремети нам ту производњу. Ја молим ову скупштину да сачека наредно заседање сигуро ће мо доставити праву и детаљну информацију шта је урађено по овом питању, а основни је разлог кажем, што је на Врховној команди донета нова одлука о новој организацији.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ:

Информација о примарној емисији подјељена је свима.

Извјештај о раду министарства и управних организација за 1993. годину. Извјештај Министарства народне одбране, мислим да сте добили такође, Министарство унутрашњих послова, јесте ли добили. Је ли потребно уводно излагање? Није. Министарство правосуђа и управе је ли потребно уводно излагање? Није. Министарство иностраних послова. Ја би замолио да се платформа у оквиру овог министарства, сви извјештаји имају скраћени, ево рече ми потпредседник, гдје је потребно уводно излагање реците, због еспедитивности ја покушавам да то што прије урадимо. Ако буде послије питања или некаквих дискусија онда ће имати могућности и министри и потпредсједници и предсједник да узму учешће.

Извјештај Министарства финансија. Је ли потребно уводно излагање? Нетреба. Министарство саобраћаја и веза. Министарство индустрије и енергетике. Је ли се слажете са овим методом, ако има неко потребу да да уводно излагање да се да, ако не онда ћемо кроз дискусију и одговоре анализирати одређене ствари.

Министарство за образовање, науку и културу, је ли потребно уводно излагање? Није. Министарство за урбанизам, стамбено комуналне дјелатности и грађевинарство. Има ли потребе за уводно излагање? Нема. Министарство за пољопривреду, шумарство и водопривреду. Министарство здравља, рада и социјалну заштиту и орјентациони план рада за 1994. годину. Имали потребе за уводно излагање? Нема. Министарство информација. Министарство за питање бораца и жртава рата. Министарство вера. Министарство трговине и снабдијевања. Има ли потребе за уводно излагање? Нема.

Извјештај о раду Набинета министра бејз портфеља. Преглед најважнијих питања на којима је био ангажован Републички секретаријат за законодавство. Извјештај о раду Комесеријата за изbjеглице. Има ли потребе за уводно излагање? Нема. Извјештај о раду Републичког завода за статистику. Извјештај о раду Републичког завода за запошљавање. Извјештај о раду Републичког хидрометеролошког завода. Извјештај о раду Републичке управе за годетске и имовинске правне послове. Извјештај о раду Врховног суда РС. Извјештај о раду редовних судова у 1993. години. Извјештај о раду Републичког јавног тужилаштва. Запажања комисије за представке, предлоге и друштвени надзор о провођењу закона РС од стране општинских органа власти и управе, ово је г. Љубо Босиљчић.

Сада ћемо прећи на расправу, али молим има господин Тохоль једно саопштење које би требало усвојити, авеzanо је за засједање некаквог националног вијећа Срба у Сарајеву.

Господин ТОХОЉ:

Господине предсједниче, даме и господо посланици. Ви знate сви из средстава информисања о манипулатији коју муслимани праве са српским таоцима на својим територијама, па сам ја лично, лично сматрам да треба ова скупштина да заузме свој став прије свега што се тиче и ње саме, али исто тако мислим да тај став не треба да буде ни директан да му се не придаје значаја, па сам ја нашао форму саопштења Министарства информација да се све ствари кажу на један начин који је мало слободнији него што би скупштина могла. Ја ћу прочитати тај текст ако се слажете да га за вечерас пласирамо усредствима информисања.

У расправи о положају српског народа у бившој БиХ у светлу најновије ситуације условљене стварањем хрватско-муслиманске федерације посланици НС РС на 39. редовном заседању осврнули су се на покушај муслиманских власти да манипулишу делом српског народа које као етничке таоце држе у градовима под својом окупацијом. Није било тешко прозрети првобитну сврху одузимања грађанских права Србима у муслиманској делу Сарајева, Тузли, Зеници и др. градовима од почетка рата. Сврху оснивања националнопонижавајући и наводних српских консултационих већа као што није тешко прозрети ни стварну позадину најновијег формирања такозване скупштине грађана српске националности.

Нелегалним, нелегитимним и тобожњим представницима Срба у муслиманској власти на тај начин жели се прибавити некав такав легитимитет и легалитет пред домаћом и светском јавношћу, а фундаменталистичкој, ово је мало прејака ријеч, али може стајати, а фундаменталистичкој парадржавној творевини и углед грађанске и мултинационалне републике. Незаконита војна мобилизација Срба у наведеним градовима већ сада добија најшире разmere што недвосмислено указује на намеру мусиманског војства да у новим и планираним ратним операцијама уместо својих следбеника жртвује српске таоце, или таоце Србе.

Народна скупштина РС указује на своје легитимно право и опредељење да изузимајући оне који су се определили за велениздају или за то да своја грађанска права заувек остварују под мусиманском или хрватском влашћу све остале сугороднике сматра интегралним делом српског народа у РС и сходно томе и даље ће настојати да заштити њихова грађанска и национална права.

Народна скупштина је овластила је учеснике у међународним преговорима, да представницима УНПРОФОР-а уpute хитан захтев о уздржавању од било какве помоћи у политичким манипулатијама грађанима српске националности.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Мислим да је добро што је нас г. Тохолј обавјестио. Боље би било да ово буде саопштење министарства, да ми то не усвајамо, али смо информисани да знамо о чему се ради и да у склопу ових збивања смо у току.

Господин БУХА АЛЕКСА:

Ја се надам да су у овоме тексту платформе који ћу вам прочитати сложени сви они елементи, исказани сви ставови који су овдје изнесени на начин како се нама чини да је најпогодније, с обзиром на сврху овог самог документа. Ево тога текста.

Потврђујући опредељење РС за мир и политичко рјешење грађанског рата у бившој БиХ, подсећајући да је српска страна до сада у два маха испунила захтеве европске уније уз обавезу европске уније за сuspendовање санкција, истичући да у припреми мулсиманско-хрватског уговора о стварању заједничке државе, српска страна није учествовала. Указујући на резултате два референдума српског народа, рјешењу српског државног питања на неотуђива права народа на самоопредељење, као и на досада потврђена права на сувереност три народа бивше БиХ у оквиру женевске мировне конференције о бившој Југославији и у Вашингтонском нацрту споразума између Хрвата и муслимана. Подсећајући да српска права на сопствену државу гарантују и сви документи на основу којих је настала Југославија, као и Повеља УН и међународни пакти о људским правима из 1966. године. Народна скупштина РС на свом 39. засједању одржаном 24.03.1994. године усвојила је платформу о даљем поступању делегације РС на преговорима о миру.

1. РС тражи да МЗ пре било каквих нових преговора испуни своје обавезе према Србима у погледу сuspendије, односно скидања санкција.

2. Уговор Хрвата и муслимана о њиховој федерацији и уговор о конфедерацији са Хрватском НС РС схвата као реализацију права ова два народа да слободно одлуче о свом политичко државном статусу. Исто тако Скупштина сматра да стварање нове федерације и њен улазак у конфедерацију са Хрватском значи и формално правни нестанак бивше југословенске РБиХ.

3. Изостављањем из преговора РС је дефакто призната државна самосталност. Република Српска не може се прикључити хрватско-муслиманској федерацији јер не постоје услови за заједничку државу.

4. Пошто нова муслиманско-хрватска држава може бити непријатељски актив напрема РС у циљу трајног мира и стабилности у региону РС мора обезбедити праведне и одбрањиве границе које ће обухватати српске етничке просторе.

5. Када се стекну услови за наставак преговора, став делегације РС је да се процес преговарања одвија у следећим фазама:

а) закључење мира и замрзавање свих војних активности без прејудицирања територијалних рјешења или карактера будућих међудржавних веза;

б) делимитација и коначно утврђивање граница између муслиманско-хрватске федерације и РС;

в) признавање суверености и независности РС;

г) преговори о међусобним односима ових држава уз разматрање могућности успостављања различних врста веза између новонасталих и бивших југословенских република. Српски приоритет је потпуно уједињење са Србијом и другим српским земљама.

У разрјешењу кризе треба поћи од научно утврђених чињеница о Србима, Хрватима и муслиманима и њиховим територијама, као и од међународних докумената о стварању Југославије.

Платформа предлаже и алтернативни редослед какав је МЗ укључујући и Америку признала у случају стварања Југославије 1919. године.

1. Поред већ признате хрватско-муслиманске федерације МЗ треба да призна и РС уз остављање територијалних питања за касније.

2. Мирно разрјешење територијалних питања.

3. Разматрање могућих веза међу државама.

Наравно послије ће доћи потписи предсједника Скупштине и датум.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја мислим да нам неће требати фотокопирати ту платформу. Мени се чини да је овај текст погођен баш оно што смо ми жељели.

Сада да је усвојимо и даћемо нашим средствима информисања да је објаве.

Господин БРЂАНИН:

Ви сте рекли Скупштина је то наложила. Око дезертера

(ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Народна скупштина подржава иницијативу да се сва лица која се налазе на функцији у РС, а чији су синови војни обvezници избегли војну обавезу, с тим да се задужује Влада да се за нареду сједницу Скупштине предложе прописи којима би се регулисало.)

Влада је одредила Комисију: Трбојевић, Брђанин и Вито Поповић и Остојић. Ми смо написали овакав текст отприлике. Ја сам имао смртни случај, жао ми је нисам могао доћи и однио га је г. Трбојевић. Ја сам се накнадно сјетио како је тај текст завршио.

Да они родитељи чији су војно способни синови за вријем ратних дејстава, а зна се од када је то од опште мобилизација у мају 1991. године, који су склонили своје синове изван РС не могу се налазити на руководећим радним мјестима у РС. Међутим, неко је сугерисао да то иде на Извршни или Главни одбор СДС да то буде политичка препорука. Одмах да разјаснимо, у те родитеље не спадају људи који су позвани да раде у РС чија су се дјеца родила на подручју Србије и која су прије тога живјела да не би било забуна, да смо ми као некадашњи комитет правили одстрјел, не то. Него ко је за вријем ратних дејстава, јер господо ту смо побрали највише поена због тога што стварно нема смисла да нам држа час патриотизма они који не учествују са својим најближим у одбрани РС.

Међутим, ја сам изашао, појавио се послије тога Нацрт закона којег смо ми данас скинули који је опет случајно био залутао на Скупштину о помиловању дезертера. Господо ми смо то скинули у Бијељини ако неко некога жели да помилује, не мислим буквально да помилује, него да га ослободи онда нека то не раде и не траже од нас јавно то ће изазвати страшно негативне конотације у војсци и због тога мислим да би се данас требали договорити да Извршни одбор СДС, пошаље свим општинским одобрима препоруку да такве људе разреше руководећих радним мјеста да не би дискутовали да је то острел, то страшно иритира људе. Углавном се на многим руководећим мјестима налазе они који би ратовали, који би решавали све проблеме али са туђим синовима. Само сам изашао да кажем да је то одрађено. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Мени није јасно ко је требао да одрати посао.

(БРЂАНИН: Неко је на Скупштини рекао да то не иде на Скупштину не могу рећи ко. Нема Трбојевића, он је мене извјестио као, да кажем условно, некаквог предсједника комисије да је речено да се то не може доносити као законски акт него као препорука моралне природе Извршног одбора СДС.)

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Сада је већа забуна створена, ово није извршено, не мислим да се утврђује ко је кривац.

/Полемика с мјеста/

Господин Брђанин је хтио да каже ша је урађено у једној фази коју је Влада урадила и то прихватамо и ту нема проблема. Ја мислим да ми сада не требамо истрагу водити поводом овога, ове закључке за све закључке је скупштинска служба послала свим носиоцима да дају одговоре и да их посјети да су обавезни да изврше.

/Полемика с мјеста/

Предлажем у вези закључака са 34. сједнице да ово евидентирамо у записник који нису закључци завршени и да се послије тога по тим закључцима за наредну сједницу припреми сво објашњење, нормално дискутујемо по томе што се рокови нису испоштовали.

Господин МИЋО СТАНИШИЋ:

Обзиром да су ови закључци донешени када је нисам био, имам примједбу на овај закључак да МУП да одговор на продају алуминијума, ја мислим да Министарство запривреду и трговину треба да да тај одговор, а да се задужи Министарство унутрашњих послова да својим радом уколико дође до одређених сазнања да има негативности о томе обавијести Скупштину. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Министарство је у својој информацији у Бањалуци поменуло те проблеме, као што је онај у Петровцу, министар није у то вријеме био и сада нека министар тражи другог министра он је надлежан нека изврши обавезу иако то није његово вјероватно треба Министарство трговине. Ако ми помогнете да завршимо ово о 34. сједници. Има ли неко примједбе.

Господин МИЈАТОВИЋ МИРКО:

Господине предсједниче, уважени колеге посланици. Ја само могу рећи да ми на терену због неодрађивања оваквих ових закључана имамо великих потешкоћа. Ја вас желим обавијестити да смо ми у Требињу не чекајући препоруку Владе на Скупштини општине донијели Одлуку и код нас се не налази у радном односу нико чији је син побјегао у Савезну Југославију или у иностранство, dakле не да се не може налазити на руководећем мјесту него није у радном односу и налази се на чекању. Ми смо чак, појединци су се жалили и од стране министарства наше Владе долазило је појашњење како смо ми ту погријешили иако смо на једном састанку у Херцеговини којег смо одржали са Владом добили пуну подршку за доношење такве одлуке. Ја могу рећи да смо се ми користили законским овлаштењем јер у Закону о одбрани каже да се за вријеме непосредне ратне опасности и ванредних прилика и ратног стања могу суспендовати одређена права грађана, а једно од права је и право раду.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ово што је Мирко рекао могу, код њих је мора, а мора треба бити законска подлога. Ево Милан Трбојевић ће да појасни.

Господин ТРБОЈЕВИЋ МИЛАН:

Ако се сећате у Бањалуци смо о томе разговарали, закључак је био да се напише неки пропис, Комисију сте именовали у саставу Велибор Остоји, Вито Поповић, Радослав Брђанин и, и ја као УНПРОФОР пружам добре услуге у тој комисији. Ми смо сјели написали текст. Одлучили се да то буде скупштанска препорука свим органима да у вођењу кадровске политике итд. има у виду и сада смо држећи се законског текста побројали све облике неизвршавања обавеза према одбрани земље, према дужностима које из тога произистичу, за војна лица, цивилна и сва остала лица итд. То је дошло на сједницу Владе, да Влада усвоји ид а то предложи Скупштини, на сједници Владе, био је и г. Каракић присутан, смо закључили да је то, како би човек рекао, претврд

став, да се стим не иде. Ево Радоване ако се сећаш и ти си заступао становиште да то не би требало када се то стави на папир и мало детаљније размотри, закључено је да се стим не иде и то је повучено. Према томе, Комисија је свој дио посла одрадила заиста, стављено је на папир и тако смо закључили. У најкраћем тај текст постоји у Влади.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ.

Објашњење сте чули, ја не желим да коментаришем углавном знате шта је стога било. Ово је објашњење тачно како је текло, а отворићемо дискусију о свим тачкама.

Господин ОСТОЈИЋ:

Господине предсједниче, господо посланици. Након оваквог става Владе, а и без обзира на то на основу захтјева и става Скупштине Извршни одбор СДС-а је покренуо посао у вези са утврђивањем елемената и критерија вођења кадровске политике у РС и у СДС и ми смо већ при kraju sa tim poslom. On ће biti na narедnoj sjednici Glavnog odbora i u tim elementima i kriterijima је i ovo koje se zove vojno dezerters-tvo, osim vojnog dezerters-tva ima i moralno kapitulans-tvo ima i političko disidenstvo i СДС ће dostaviti Скупštini jedan papir koji је kriterij vođeњa kadrovskе politike u državi i Srpanci koji i ova problem ће biti tamо obuhvaćen i mislim da nema potrebe da se pravi neki propis i zakon.

Господин МИРОСЛАВ ВЈЕШТИЦА:

Господине предсједниче ја ћу принципијелно. Ово су закључци Скупштине као највећег органа власти и не може их нико мијењати. То је изгравање ове скупштине и поставља се питање суординације и осталог. Овдје изричito стоји НС подржава иницијативу да се смијене сва лица која се налазе на функцији у РС а чији су синови војни обveznici izbjegli vojnu obaveznu. Према томе, или ћемо овај закључак Скупштине сада да изгласамо поново да га укинемо, или ће бити извршен. У овој Држави српској, у ратном стању ниједан Србин не може бити на руководе-ћем mjestu aко има оваквог sina ili člana porodiće, to da mu буде јасно i СДС неће ићи na izbore sa takvim ljudima i neћemo izbore dobiti. Ja molim, aко ћемо to raditi onda ћемо to odložiti, prvo došo nam закон за амнестију i значи sada ћемо amnestirati, pa ћемо sada praviti kriterije, kao komunisti da ne uradimo, formiraćemo jednu komisiju pa ћемо onda formirati super komisiju, pa kriterije, pa dрушtveni dogovor pa rezoluciju i onda ništa neћemo zavrshiti tako su komunisti radili. Mi moramo biti praktični ja predlажem da se do naredne Скупштине naredi da se tачно daју imena i prezimena tih ljudi i da ne mogu više to raditi. Molim vas znate šta se dečava, mi imao strashne problem na terenu, svи који smo na terenu, barata se sa imenima, mi ne možemo

02152339

- 88 -

рекла казала, зато смо тражили и Скупштина је највећи орган наредила и има тако да буде. Да кажемо народу, тачно је да је син тога и тога функционера дезертирао, од првог дана рата није био у рату сматрали смакнули смо га и готово, то морамо рећи народу. Са врха до дна. Јуче када сам слушао ове стражне ствари, не можемо ми више међу народ изаћи. Узмимо мене за пример као народног посланика. Све што сам имао изгубио сам, запаљено и живим на селу. Пољопривредник сам и мени дође овдје неко и држи морална предавања на овој скупштини, ја то не дозвољавам, а настојим да свој образ сачувам и сачуваћу га у овом рату сигурно и зато сам тражио јуче оне занључке са скупштине, свима има да се испита где смо били прије рата и шта смо били, шта смо имали и шта сада имамо, где сада живимо и како се понашамо./Аплауз/.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Само да вам нешто објасним, пошто с редства информисања тражев ову платформу, има ли потребе да нешто дописујемо? Нема.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно без иједног гласа против и суздраног усвојили платформу о даљем поступању делегације РС у преговорима о миру.

Молим да се ова платформа умножи и подијели посланицима.

Господин КАРАЦИЋ:

Ја сам био на влади када је дошла реализација овога занључна Скупштине, односно препоруке, уствари подршке иницијативи. Молим вас све што је речено о тим људима и о потреби да се то тако заврши је тачно. Али ми смо држава, а поготово ова скупштина је скупштина и не смијемо бркati инструменталије моралне и политичке са правним, ако немамо правни основ да то аутоматизмом правним рјешавамо, донесемо закон и рјешавамо правним аутоматизмом, то треба да иде другим путем, другим средствима из сврхе морала и политике. Зато се на Влади преопоручило да се то препусти Странци односно да странка изда налод да њени кадровици односно који воде кадровску политику са моралног и политичког становишта, а не са правног. Није могуће пренијети кривицу на другог, односно није могуће да један човјек уради нешто а други да испашта, правно гледано то је немогуће. Ево правника овдје има пуна сала, једина грешка је што Скупштина није извјештана, урадили смо то, дошли смо до сазнања да би то могла бити црна мрља на нашој правној држави, односно једна ружна ствар, волунтаристичка, не у циљевима него у извједби. Изведба не би смјела бити правна да се један човјек може да направи дјело а други да буде за то кажњен, макар му био и отац. Све је то ипак из сврхе морала и политике, зато вас молим да то прихватите.

Мислим да смо погрешили што Влада није известила о судбини тога и то је једина грешка. Урађено, а није извјештена Скупштина о судбини тога закључка. Хвала.

Господин ЧАНЧАР:

Господине предсједниче, ја сам тражио и уставни и правни основ за ову варијанту око закључка. Ја се слажем са предсједником Републике и знам једно. Постављам само једно морално питање? Ако мене моји пунолетни синови војни обvezници не слушају него побјегну у Србију или Црну Гору, како ће ме слушати Срби у Србију. Хвала.

Господин РАШУЛА:

Ја ћу послије поставити питање, али ћу прво навести један случај. Један Србин у мом селу најче, мој син сад једе пљескавицу и бечку шницулу у Београду. Постављам питање. Хоће ли бити морални чин или правни чин када његов син дође након годину дана у то село па га неко убије?

Господин МИРНО МИЈАТОВИЋ:

Ја се извињавам свима што се поново јављам за ријеч. Ово је бар код нас на терену изузетно важно питање. Ми да у Требињу нисмо такву одлуку току донијели код нас би се војници са фронта вратили. Ми смо имали покушај напада на касарну због овога. Били смо и присиљени току одлуку да донесемо. Ми смо испоштовали ту одлуку за предузећа са сједиштем у Требињу, међутим имамо ситуацију да нам у регионалним институцијама, републичким у већини случајева те институције воде људи чији је побјегао један или два сина у Савезну Државу. Скупштина је на захтјев Борачке организације и на захтјев одборника који су у већини случајева борци, одборника СДС, је заузела енергичан став да се тражи објашњење и тражи од мене као посланика, ко су ти из републике који те људе постављају на руководећа мјеста. Ми када смо на одборничко питање и на став одборника Одборничког клуба СДС који су поставили такав захтјев добили анкету да установимо ко ради тамо и ко га је поставио итд. Ти људи су игнорисали, нису хтјели ништа одговорити, скривали се иза неких тајни итд. Ја би вас молио, ја као посланик тим људима не могу одговорити. Ако ћемо заузимат такве ставове, ја би замолио некога или из Владе или из врха Републике да дође да људима практично на терену објасни оправдање зашто се то не може реализовати.

/Полемика с мјеста/.

Господин НАРАЦИЋ:

Молим вас, ви сте правник, ево вас овдје има доста правника, нема везе јели припадник СДС-а или није. СДС је одговоран за функционисање комплетне власти и комплетне привреде, осим приватне. Све то можемо урадити кроз рад политичке Странке, кроз политичку власт. Немојте да државна власт доноси одлуке и законе који ће бити мрља, правна мрља у правној историји наше државе, није у реду. Све се то може, Кадровска комисија донесе или Извршни одбор, или директно шаље Извршном одбору, Извршни одбор смије.

Господин МИРКО МИЈАТОВИЋ:

Предсједниче ево ја ћу вам директно одговорити сада на регионалном одбору СДС одржаном у Билећи, заузели смо такав став и препоручили да се не постављају такви људи и оно што је Регионални одбор СДС у Билећи заузeo стави и договорио се ни једно постављење од стране Републике није учињено у складу са тим. Знам ко је све учествовао у тим постављењима и од стране Републике.

Господин МИРОСЛАВ ВЈЕШТИЦА:

Желим да помогнем и као правник, прије рата комунисти су имали закон о радним односима и у њему је стајала уредба једна, ко избјегава војну вјежбу и тако неодазивање на војне позиве чини тежу повреду радне дужности и одмах му се може ирећи прекид радног односа. Низ одредби је било да ја више не набрајам у мирнодобским условима, а у нас је је проглашена општа мобилизација Одлуком итд. Постоји закон у коме је изричito речено то се Мирко одлично позвао у општини код себе и ми смо се позвали код мене. Код мене у општини ради жена у управу, два сина свјесно смјестила у Богград и сви радници у општинској управи и грађани кажу ако она не оде из општине и прекине јој се радни однос неће ради-ти нико у тој општини и нећемо ми своје синове јединце да гину а они да бјеже тамо. Ми смо се позвали исто на пропис који си и ти, међутим госпођа се жалила овдје неком министарству и добили смо ту препоруку да преиспитамо своју одлуку.

Ми смо преиспитали и потврдили зато што имамо упориште у закону наше државе РС. позвали смо се на одлуку о општој мобилизацији гдје је и тај грађанин обадва сина и она дужни, и она је под општом одлуком за мобилизацију и остала је без посла и не жали се више ником. Нема нико код нас у општини да се то може десити, овдје се дешава. Имамо и ми упориште и упориште у материјално правномпропису наше државе. Нормално је да парција, као комунисти бивши имају морални лик члана савеза комуниста па је онда речено да тај и тај не може бити члан партије, према томе тај и тај, ако постоји код нас а чујем, не може бити члан СДС по том основу партијском, морално политичком и не може бити на функцији у овој држави. Јер такав човјек не може водити Србе.

Господин Момчило Родијачин:

Господо, господин Вјештица је правник и он вјероватно укључује неке правне коденсе, ја сам просветни радник и покушаћу да укључим неке просветне коденсе. Мислим да, одмах да кажем да то мене не погађа и ја сам зато да сваки посланик да податке о себи и својој дјеци. Ја имам сина и на ратишту ми је, према томе не погађаме. Али полазим са једног другог аспекта, чини ми се да никадје у толикој мјери не можемо бити доследни и у толикој мјери тврдоглави па да заступамо неки став и да од њега нема одступања. Има родитеља који су имали више среће па имају два три сина, ја имам једнога и шта ако му је један син у Србији на факултету, други побјегао бави се неким шверцом а треби син на ратишту, како поступити према томе родитељу. Дакле, свудје постоје нека оступања и свудје то на неки начин мач са двије оштрице. Сви ми на неки начин се можемо ухватити у одређеним ситуацијама у нечemu гдје не одрађујемо своје послове па да чак и у дрогледној мјери не васпитавамо своју дјецу. Ја вјерујем са правничког становишта да је момак од двадесет година пунолетан и да родитељ не може одговарати за њега, а сада је ту ствар моралних норми, ја као родитељ рецимо и са тог моралног становишта не бих могао дозволити да вршим неку функцију а да ми је син, дакле постоје ту неке моралне више законитости, по мени него правне, али погледајмо ове двојне ситуације. Погледајмо гдје је довоје троје, петворо дјеце итд. како у тим ситуацијама поступити. Мислим да свако правило има изузетак па и овдје. Нама се посланицима, не само посланицима него и члановима предсједништва и Владе итд импутира многошто шта и што нијесмо, сви смо ми богаташи, сви имамо своје фабрике, имамо фирме и ово и оно, иако сам ја пошао јуче из свога невесина са три динара у цепу само да купим некадје узгред новине, а овамо смо БОГ те пито шта, ако су у стању људи да на основу ничега створе неке инсинуације неке приче, онда им треба избити, разумије се из руку адуте тамо гдје тих адути има, а то је више морално.

Господин ЈОВАНОВИЋ:

Господо посланици, мене збзијују изјаве појединих посланика када једанпут причају о држави српској, па други пута причају да се тражи признање те државе, па трећи пут причају да немамо државе итд. Да би имали државу, да не би остала мрља и да би могли имати основа да тражимо признавање, прикључење морамо доносити законе који нису у супротности са међународним правом, да ли то било миродобско или ратно право. Када је у питању овај конкретни случај Предсједник државе и Странке рече требамо створити пирамиду држави и ја му препоручујем да створи пирамиду у Странци. Када направи пирамиду ус транци овога проблема неће бити.

Брђанину ја нисам архитекта и што си се увриједио што сам споменуо пирамиду, јесте грађевинац али глуми све и политичара и архитекту и грађевинца и све, ја покушавам.

Господин НАСАГИЋ:

Ја сам о овоме много размишљао па сам чак предложио измену једне одлуке о критеријима вођења кадровске политике од 13.априла 1992. године, који је Предсједништво донело и потврдила ова скупштина. Ту већ пише само треба мало доградити, али ја сам сувише строго и круто предложио да се она догради. Ја овог пута размишљајући да је одговорност лична и никако другачија и немојмо се само позивати на међународне конвенције да они који немају веза са правом, међународне конвенције штите право на рад, а не право на руководна мјеста. У тој одлуци коју ја спомињем од 13.априла 1992. године лијепо пише: "Републички функционер може да буде лице, ако он и чланови њихових породица раде у интересу РС, републички функционери и директори републичких институција". Ја мислим да би једно умирујуће рјешење буде само да Влада размотри ту одлуку и предложи проширивање те одлуке и на друге функционере, односно директоре који раде у фабрикама од значаја за Републику, онда је даље умјешност Странке да ту одлуку испоштује и да је спроведе у живот.

Господин ОСТОЈИЋ ВЕЛИБОР:

Ја сам сагласан да се овде успостави правна норма тамо где има за то мјеста, као што сам зато да се поштује политичка и морална норма у вези са овим послом, када је у питању обављање функција и руководних мјеста и исто тако да обавијестим Извршни одбор је израдио критерије кадровске политике Главни одбор је то разматрао чим усвоји то ће бити достављено свим општинским одборима и биће дужни у томе приликом вођења кадровске политике на нивоу општине придржавају. Замолио би да заиста више не чујемо поређење СДС са савезом комуниста у области вођења кадровске политике и да обавијестим посланике да Кадровска комисија и Извршни одбор не пропушта ни једно именовање без преходно прибављене сагласности и мишљења општинског одбора Странке.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Господо можда ја немам морално право да узимам учешће, јер немам сина војног обvezника него су ми мала дјеца. Немамо ми шансу да не донесемо такву одлуку. На дезертерима и на овом ће нам пасти држава. Ја мислим да ми више не идемо око Крагујевца, ми морамо наши мјеру, ево ја ћу вам наши мјеру ако ви хоћете правници: Може бити мјера непосредне ратне опасности, јер ови људи стварају забуну и дефетизам

у редовима РС, не могу, ја би пристао ако му је син отишао и сада се жели да врати, а онај који хоће да задржи тамо, сваком је његово дијете драго, Рашула има право да дискутује и има морално право и због тога треба разумијети, држава ће нам пасти на дезертерима. Није умјесно да ми бранимо, мора се наћи мјера и ако правници неће да нађу или нису вјешти. Ево мјера непосредне опасности, нека кажу војници, сигурно да највећу забуну и кошмар који имају своје синове тамо. Не треба њих изостављати, али не могу бити руководиоци и функционери. Ја би замолио да водимо дискусију у том правцу, има неко ко је намјерно сина ослободио онога ко не може сина вратити, јер га не слуша, али је мало таквих вјерујте, ја то не могу да кажем ја имам малог сина, малу дјецу, али сигурно да немамо могућности да другачије завршимо.

Господин ПЕРИЋ:

Поштована Скупштина, господине предсједниче. Имам дојам, али немамовољнодокументадасвевишедискутујемоидемоидемосвеувећипораз. Ја вас молим, нема родитеља који не воли своје дијете, зато дозволите, неко је црв сумње међу нас бацио. Хоће да нас посвађа. Господо ја не припадам СДС припадам српском народу и никада ни једној странци у будуће нећу припадати, типујем на СДС, али она сама себи доволно да се Ја вас, вјерујте ми најдобронајмјернијеубјеђујем у то, нико вам не треба, увијек ћу гласати за СДС, али имам дојам два дана и две ноћи се глажемо око односа Главног одбора, кадровске политике и генералне политике. Ако смо ми запели господо за два сина који су отишли пре или раније или касније, а имамо море крупних проблема које нећемо да видимо, нећемо завршити процес. Плашим се и волио би да ме неко демантује да ја нисам у праву. Плашим се да ћемо све изгубити ово што смо до сада добили. Дајте људи да се уразумимо, дајте не браним дезертере, али сватите да имамо страшно више проблема које требамо решити и запињемо да ли нечији син вози колфа или југа, а не видимо неке друге ствари које треба да решавамо, ово треба да решавамо и ово треба да решавамо, али ово није елементарна ствар, запели смо пет или два сада око овога и ту ћемо се посвађати. Плашим се да тај синдром, ја живим, нећу да кријем, живим у Србији и плашим се да тај синдром из Србије преко Крајине не иде и овдје и да ми не будемо и ту губитници. Мајка је Србија за мене моја Мајка и увијек ће остати али ми смо господо у већој предности од њих и ми ћемо се њима приључити и помоћи њима и они нама помажу, али немојте дозволити да се свађамо око неких ствари које треба расчисти, али које у овом моменту нису битне, вјерујте ми да нису битне. Дозволите молим вас, имамо толико кандидовани проблем примарне емисије, имамо проблем примарне емисије ми сада се. Ја најмање сигурно дискутујем, ако треба ја ћу да прекинем. Господине Никола, примарна емисија, ми морамо да створимо

механизам ако је роба изашла неко да уђе и неко инструменте

/Полемика с мјеста/

Слушајте господо у грађанској држави, син може да оде од оца и да се никада не врати. Ако је нечији син отишао и не жели да се врати у држави, тај човјек не може бити министар или не знам шта, али не можемо ми расправљати пет сати, нека надровсна политика СДС о томе расправља. Немојте да се замајавамо око тога. Мемамо ми времена око тога да се замајавамо пет сати да ли је господина Карапића или Николе Перића отишао син у Београд, Нови Сад итд. То није елементарна ствар сада у овом моменту.

/Полемика с мјеста/

Господо ја ћу завршити, али за мене је елементарна ствар како ћемо направити државу, војску, полицију, оспособити привреду, напунити буџет, а онај чији је син побјегао не треба да буде ту. Господине Рашула ви сте и губили сина, ја сам изгубио и оца и брата за годину дана.

Господин КАРАПИЋ:

Ја вас молим господо, а посебно узимам себи за слободу да свог страначног друга и зачетника, првака СДС Мирослава Вјештицу упитам, зашто господо овака озлојеђеност, људи моји имамо хиљаде важнијих проблема, рецитеми колико међу руководиоцима у процентима има оних чија су дјеца отишла, ви имате једнога у Бањалуци или 2-3. Нека рјешава то Странка, ми смо се прозлили. Говорили смо о томе на Клубу одборника и Главном одбору СДС. Молим вас овако се не управља земљом, не управља се земљом да се тјера држава и предсједник Републике да потпише један незаконит закон. Све можемо завршити политичким каналима, нека Странка залегне и нека посмјењује оно што је у њој, не могу ја смијенити директора приватног предузећа, директора држavnог предузећа Странка може смијенити, видите колико ми око једне ствари, ми смо озлојеђени. Господо шта год нам се деси не смијемо бити озлојеђени, јер нисмо приватне личности овдје, овдје ми радимо за милион ипо Срба и за 12 милиона Срба, молим вас та озлојеђеност и емоције. Миро ја не знам да ли има неки србометар па да измјери мене и тебе ко је већи Србим од нас, али у интересу државе другим средствима, то је против државе ако ми прво дискутујемо толико о томе. Слајемо се о мотивима и слажемо се о пошљном циљу, али немојте да правимо нешто, има човјек право на рад, нема право на руководећа мјесто, али руководеће мјесто одређује политичка власт и нека иде кроз странку и нека се смјељују. До те мјере као да је то прворазредни проблем, јер дјеца од 60 хиљада тих који су дезертирали нису родитељи свих љих ни половине ни 10% ни 2% нису руководиоци.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Мислим да стоји да не треба да озлојеђено дискутујемо и да дижемо тензије да нађемо рјешење, ако се могу наћи по закону онда је у реду, ако није онда нисмо у могућности даћемо политики нека рјешава и завршена ствар. Ја сам предложио на који начин зато што нам је то велики проблем. Има случајева које треба на тај начин решити, не треба никоме скидати главу, али да не може бити руководиоц то је некаква морална и нека друга основа. Зато ја би замолио да правници мало размисле ако има мјера и закон да то решимо. Исто тако озлојеђеност је и нормална, јер то је једна највећа неправда која људе погажа. Животима се то плаћа не плаћа се то парама или не знам чиме, молио би да спустимо тензије. Господин Перић он се врло ријетко јавља, могли смо га саслушати, има право да каже и има право на своје мишљење. Ја мислим да то није проблем, данас нисмо толерантни ни према коме, тако немојте се љутити.

Господин САВО КНЕЖЕВИЋ:

Поштована господо и браћо. Стварно ризикујем да ме испратите са виком одавде или да можда извиждите, али у овом тренутку када ово посматрам као свештеник не могу остати равнодушан да и ја некажем оно што треба да кажем. Поводом ове дилеме како да се поступи са овим законом. На земљи има јако много закона, неких се придржавамо мање неких више, али за нас који на својој застави, усвом парламенту имамо и крст постоји један и виши закон од обичних закона иако имам право да полемишем са правницима са тога нивоа и заиста имам право јер тај закон познајем и етику хришћанства, тј. морални закон и сам је Њутн рекао "морални закон у мени и звјездано небо надамном свједоче да посји Бог". Ради тога вишег закона и хришћанске етике ми не можемо овако од чибука да сада кажемо, треба учинити ово или оно. Морамо поштовати мало и овај виши закон, уколико ми тврдимо да враћамо се духовношћу да смо хришћани итд. Зато молим вас да моралну одговорност разјаснимо, за свако своје дјело човјек је лично одговоран, није никоме другом одговоран. Исус Христос је неколико пута правнике опомињао у оно вријеме су се звали законици, "не товарите људима бремена која не могу да носе, то је лицемјерно", према томе мене се не тиче и не погађаме то, овај закон лично, али вам могу рећи. Не може бити родитељ одговоран зато где је његово пунолетно дете, бар пред богом, ако држава санкционише то што његово дете ту, препустимо то његовом моралном стању нека он сам одлучи, ако већ чује да је ред да се иде са тог положаја нека то свако учини, а мислим да је потпуно г. Каракић у праву када каже да се то не може, не би требало овако категорично да се дефинише законом. Ипак смо држава хришћанска, бар тако ми сада хоћемо

да иступамо пред свијетом и морамо се тих виших принципа држати. Хришћанске етике која подразумијев аи љубав. Сјећам се сиромашног свога краја у мом дјетињству гдје сам ходао до колена блатњавим путевима. Краја из којега је јако много Срба отишло и данас захваљујући неким чињеницама и данас их тамо 5-6 стотина нема на ратишту јер су печалбари, само зато што их је режим послије 1945. године дјецу и омладину ту звао четничким синовима и били су сви кажњени колективно. Ми не смијемо да градимо такву државу гдје идеологија жигоше нечије потомке или родитеље нечијих потомака који су отишли овамо или онамо. Стога молим вас немоте се љутити за ово што сам вам морао рећи.

Господин ~~ЗЕРЦЕГ~~:

Овдје је мени проблем у чињеници да ми о овомпричамо пуну годину и по дана и да немамо смјелости и куражи да кажемо шта је шта. Ту је главни проблем, а ово је врхунац леденог бријега. Мој колега Никола каже да губимо вријеме овдје и у овој сали неколико сати. Проблем је у томе што се на терену губи вријеме у оваквим кружицама на хиљаду мјеста и 500 дана, ту је проблем. Према томе немојте да се овдје ми сами исцрпљујемо. Дајте да се види како на терену, једну реалност а сваку реалност можемо наћи утемељење у ономе што имамо написано или да напишемо ново. Ако немамо нешто написано дај да сmislimo нешто на основу чега ћемо се констатовати да ово није реално. Знате о чему се ради, ти људи који су вани, који су отишли, њихови родитељи полажу право по основу њиховог постојања на нека друга права у овој држави, барем до 27 године, а управо су у питању те генерације 4-5 генерација је у питању. Старије генерације су формирале своје породице и оне су индивидуалне, међутим овдје су синови, по основу чега његов родитељ има и бољи стан и већи стан, има и социјално неко збрињавање јер се и то злоупотребљава, па има запошљавање, па не знам сијасет тих ствари. Отнуд онда нама право, да по једној логици дајемо да чак награђујемо по неким другим, ја нисам правник и не знам како би се изразио, а на другој страни га желимо штитити. Нема стварно смисла и не може се објаснити. Ми можемо овдје себи објаснити у овом случају, шта је етично шта је морално, штаје правно итд. али просјечном нашем становнику нешем у овом евфоричном стању нисмо у позицији да му објашњавамо и стог аспекта ми морамо бјежати и од етичног и моралног и правног, него казати није логично да мој син на ратишту, а твој није, ту је проблем. Према томе морамо тражити нешто чему да се прилагодимо. Ово изузетно много производи штете, dakle треба наћи начина да штета буде мања. Како ћемо ми наћи изволите правници сједите до сутра до зоре, ја вјерујем да се може наћи, чак и у овим писаним законима којих има, да не измишљамо неке друге. Према томе овдје је у питању једна страховита

о злојађеност, пазите ја сада лично размишљам, мој син док није пошао на факултет био је на ратишту, ја сада размишљам, ево предсједниче, ја сада размишљам ја би волио да га сачувам, ја ћу онда рећи ево наш законодавац дозвољава да ја сачувам свог сина и прећиће то у једну логику у једну ситуацију у једну ауфорију и онда ћемо доћи до страховите полеризације. У питању је лијечење једне болести која је узела маха и која производи страховите штете. Не можемо овдје прилазити ни морално ни етички ни ово ни оно, него да излечимо болест. Према томе морамо из овог изаћ.

Господин ГРБИЋ:

Господине председниче, поштовани посланици и остали гости. Мени је жао што поново развијамо дискусију по овој теми. На задњем скупштинском засједању поставио сам као посланичко питање Влади да овај проблем почне решавати од нас, видим да нисте имали слуха да сте ме послушали тада не би ова дискусија постојала данас. Ако се нисте сјетили, или се можда не сећате шта сам рекао поновићу.

Да ово дезертерство у облику војне обавезе, радне обавезе и цивилне заштите које је регулисано нашим законом, није добро поштовано на терену. Прави нам велике проблеме на терену, да ли ми желимо те проблеме да ријешимо на адекватан начин, неким законом или било с чим, ја мислим да је то крајње време, а у будуће као што видим из овога досадашњег рада на том питању онда би препоручио било коме из врха ко је стварно најодговорнији да то преко јавног мјења, ТВ и радија објасни народу. Извините ми смо препуштени на милост и немилост пред народом. Народ је народ, има и он своју моћ, има своје стрпљење, има своју душу, има свој понос, има своје достојанство. Ако ми не можемо да схватимо и уђемо у крај економском шверцу и манипулација, хајде немојмо макар да се то упушта у ону духовну сверу. Хајдемо ријешити духовну сверу. Не треба овдје бити жесток, не треба никоме да сијечемо главу и то сам рекао и задњи пута када сам ово рјешавали, али да морамо сачувати и тима људима који се требају вратити у ову нашу државу и њиховим рођацима ближњима, рођацима, браћи, родитељима онда морамо неки закон или нешто не знам, то правници треба да осмисле да донесемо јер иначе биће крво пролића. Ја сам тада изнисао један конкретан случај у својој Тополи, дошао је човјек умало није изгубио главу. Две бомбе су бачене за две ноћи, да ли је он у праву, није у праву то треба да каже закон, а не ми појединачно као индивидуе да рјешавамо било који спор на ту тему. Ми ако будемо овако наставили препустићемо да народ то рјешава. Неко је малоприје то рекао, да ће стварно бити убиства, људи схватите биће, не зато што ми то желимо, што ми некога мрзимо, ми то нисмо ни са чим регулисали. Ја вам тврдим одговорно да је морал на фронту код добrog дијела војника сигурно је узљуљан и због овога.

Сви смо ми бољечиви према свом ближњем, али не могу да схватим да нисмо могли за ово време, да макар регулишемо да немогу ти људи бити на одговорним функцијама. Нека он ради по својој професији, ако је хемичар нека ради као хемичар, ако је љенкар нека ради као љенкар, али не може бити директор болнице, дима здравља и сл. Не може бити у општинском одбору и горе све хијерјхиски све виће СДС, ја сам задњи пут навео, да добијем информацију не да би се неког кажњавало него ради потпуније информације за нас посланике и за вас остале из Владе итд. а и за добру инфорамцију за народ, да ми видимо међу нама који је проценат тих који имају тих неких неправилности, то како ћемо их звати, па сам зато предложио, од г. Каракића предсједника Републике, комплетне Владе, комплетно нас посланика, комплетног Одбора СДС, па сам спустио на предсједнике општина, предсједнике ИО општина, предсједнике општинских одбора СДС и директоре, директоре јавних и државних предузећа. Ми да смо ту информацију до сада имали, ја мислим да би било довољно времена. Ми би имали одређени увид у ту појаву. Ми сада немамо увида у ту појаву, сви причамо напамет. Извините ја напамет нећу да причам. Колико таквих случајева има међу нама посланицима ја не знам, али желио би да знам. Колико има међу члановима Главног одбора, не знам, али жели да знам и да не набрајам све остало зато би скренуо пажњу, ако хоћемо да ријешимо, то је и предсједник НС г. Крајишник рекао, правници морају нешто да осмисле, ми можемо овдје причати пет дана. Мора се некако регулисати, како ће мо регулисати, ја мислим да то морамо пустити правницима и Влади. Ја би поново тражио ако могу и ако то није тачка на дневном реду само би поновио оно своје посланичко питање што сам прије рекао.

Да ми Влада за следећи пут, не само мени него свима нама приреди овај извјештај на ту тему.

Господин КУПРЕШАНИН:

Господо сваки устав сваке земље је произведен из морала једног народа. Накав је наш морал говори дискриминација која постоји у РС. Једни имају право, други немају право, значи ми нисмо морално друштво, то је очito и ми се морамо борити против неморала. Ми смо дошли овдје као посланици да грешке преточимо у закон и ми то морамо урадити јер нас народ тјера на то. Предсједник Републике каже политички став Странке, имате доста општина где Странке уопште нема власти, шта тад, на доста мјесних одбора где Странка уопште нема власти. Међутим није ни то битно, битно је да на прошлој Скупштини у Бањалуци, Скупштина РС донесена одлука која је стала и која је скренута, ко то смије да исмијава ову скупштину, господине ви сте се одлучили самоиницијативно да скренете одлуку скупштине, и не смије нико да исмијава одлуку Скупштине. Скупштина донијела одлуку та одлука

стићи на Владу, а Влада изаћи са некаквим предлогом, па у вас гледам јер сте ви то радили, па ко је урадио, па ко је урадио, значи Скупштина донијела одлуку послала Влади и нема је нигдје, па ко је урадио зашто није стигла у Владу (полемика с мјеста).

Господин НЕДИЋ МИЛАДИН:

Нисам изашао да утичем ни на чије мишљење овдје, све сам саслушао и свако има право на своје мишљење, али сам изашао да кажем једну ствар која мене тангира. Неки дан сам био у Бијељини и одједном младог човјека чуо сам истину која ми се свидјела па ћу вам је испричati. Србин је великодушан човјек и народ, он ти може опростити и да му оца закољеш и да му мајку убијеш и да му дијете рођено закољеш Србин ти може опростити, али ти само једну ствар Србин не може опрости, не може опрости твој успјех. Па се питам кад ја данас заиста не могу опростим, а немогу јер и о томе размишљам јер ме то и тангира, не могу да опростим човјеку чији је син отишао из ове Републике, а он се налази на руководећем мјесту, ја му то немогу опростити, али како ћу опростити оцу онога дјетета, онога сина чији је отац био официр удбе и на себи носи 100 живота Срба или не знам када ћу опростити Милошу Минићу што је био јавни тужиоц Дражи, ето то су моја размишљања, немојте да утичем ниначија размишљања шта се год овдје договоримо ја ћу то чинити и на Фэрену.

Господин МИЛИНКОВИЋ:

Господине предсједавајући, господине предсједниче наше државе, драги колеге посланици и остали гости. Ја ћу покушати да будем што краћи и што прецизнији и да покушам да дам неки свој предлог и да поновим можда оно што су поједини већ поновили.

Ја би се у потпуности сложио са дискусијама мојих претходника колега који су изузетно и темпараметно и осећајно критиковали и захтијевали да се донесу најригорозније и најоштрији закони за кажњавање дезертерства, али исто тако у потпуности и мислим да је једини конструтивни и прави предлог нашег господина предсједника државе Каракића. Ми можемо потпуно господо ако Главни одбор Странке и нон стоп инсистиратимо да странка узме ствари у своје руке и да води кадровску политику и стално причамо како то странка мора и треба, Странка, Главни одбор потпуно може да смијени сваког министра да замрзне мандат сваком посланику из моралних и етичних разлога, ако има сина или ближег члана породице да је дезертиро. Општински одбори такође могу од предсједника општине, предсједника извршних одбора, директора предузећа и на сваком мјесту да учине исто то. Значи сваког руководног радника може Странка да смијени било да је то Главни одбор, било да је општински одбор, Ја управо видим да је Странка далеко јача, ми можемо донијети закон, а

ко ће спровести, не знам колико закона има а у пракси их нико не спроводи. Ја видим да је механизам јачи Странке и да ће управо одговорност на Странци гдје баш причамо веома битне ствари како Странка да изађе на идуће изборе и да побиједи, то је управо посао страначких првака. Ја сам такође један од предсједника општинског одбора. Мени у општинском одбору испред Главног одбора или Извршног одбора да се упути једно упуштење, остало се све на терену на нивоу општине може завршити, а Главни одбор може потпуно све да заврши на нивоу посланика и на нивоу чланова Влада или министара, директора јавних предузећа и остало. Међутим, мене више забрињава други став, односно директно према дезертерима не члановима њихових породица, **неко лично дезертерима значи војним обveznicima који су напустили и избегли војну обавезу а они фактички немају никакве последице.** Конкретно на терену највише смета када се тај обвезник, био млађи или старији, има доста људи који су дезертирали 50-48-45 имају огромну страшну имовину ти људи дођу комотно се шећу, ја не знам, нека ми неко каже да то није, код мене се десило да је 5-6 баш таквих младића најугледнијих људи међу њима чак, на жалост син свештеника дођу и на вашеру играју воде коло и ја сазивам општински одбор, зовем на одговорност начелника одељења и начелника СЈБ и долази комадант бригаде и не може ништа да се предузме. Они су дезертирали у октобру 1992. Командант бригаде кажњ досада је иза мене не знам колико комаданата ја га не водим на списку, начелник оделега каже ја сам га мобилисао и предао бригади, моје није да га пратим гдје, начелник СЈБ каже такође треба да га гони војна полиција. Далеко је битније о дезертерима који долазе и враћају, ми смо донијели закон о одузимању вишак стамбеног простора и то можемо да урдимо нико нам не брани, да покренемо чији је сваки син дезертирао вишак стамбеног простора, то можемо да урадимо не требају нам закони, али нам требају прецизни закони како кажњавати дезертере.

Госпођа ХРВАЂАНИН СЛОБОДАНКА:

Драга моја браћо, немогу да се отмем утиску, волила би да сам јуче умрла, него што ово чух од вас овдје свију. Нека вам је на част свима понаособ. Ја сам мајка, седам пута сам рађала, а једнога сина има, шест сам их сахранила као бебе. Господо немојте се ви играти са дјецом коју сте ви само правили, а не рађали и немојте ви да се овако односите према веома важној материји. Ја, ~~се~~ драга моја браћо, јер вас тако сваког гледам и доживљавам, доживљавам ово као да ми требамо да подгријавамо дезертерство. Ја мислим да то нема нико право у овој РС. Ја нисам чула овдје да неко треба да се објеси, да треба некоме да буде изречена нека велика казна. Али господо, отац Саво је добро рекао, ја јесам хришћанка православна, нека ми Бог оправди.

ДРУГИ ДИО:

Да ли је наша свијест толико морална и толико висока да сами кажемо хвала. Ја то не могу да будем, мој је син у Енглеској, хвала моји су синови у Норвешкој, хвала ја то не могу да будем моји синови су у Београду, шта ћете господо рећи мајкама које су своју дјецу сахраниле, чији су синови дали своје животе на олтар отаџбине, шта ћете рећи мајкама које имају вјечите инвалиде, шта ћете господо рећи мајкама чији су синови у рововима, немојте ово претварати у једно велико сложено политичко питање, ово се може веома лијепо ријешити. Не треба никакве тензије, не треба никоме главу скидати. Вјерујте ми јако сам узбуђена, јако ме ово боли, мора свако да зана где му је мјесто у овом друштву, које су његове заслуге. Господин Каракић каже требамо сваког Србина сачувати, требамо. Не треба нико да одговара зато што му је син отишао, али не треба да буде министар, не треба да сједи у Главном одбору, не треба да буде ни посланик ако је висока његова морална свијест и зато вас молим у име свих мајки, а бидите сигурни да све и једна ће овако рећи као и ја. Ви морате донијети једну ваљану одлуку немојте ви стално тражити упориште у закону. личним то на излагање г. Симића, када војна полиција треба нешто да одради онда има закон, а када треба хаос како је он рекао онда нема закон. Молим вас ово питање г. Каракићу ми смо покренули на јахоринском пленуму и то постоји у нашим закључцима. Да ли ће се спроводити или неће, али ја вас молим јер негативно ће одјекнути вјерујте ми, јер знам колико смо ми брљив народ, неко ће испричати да је на Влади било тако, да је тај и тај рекао то и то, онај рекао то, апосланци су рекли ово. У име нашег мира, јер рат је пред нама, можда и година, а камо среће да ноћас заврши, ја не вјерујем да ћемо и државу направити ако будемо стварно дезертере награђивали функцијама.

Господин МИЧИЋ ДРАГАН:

Господине предсједниче. Мене је постакао на дискусију г. Недић испричавши туђу причу и ја овдје нећу ништа предлагати него ћу рећи једно мишљење такође туђе, али може добром дијелу да послужи као поука. Лично мислим да ово није јединствен случај како је настала правна држава и да то не можемо однекле узети и преписати ако не можемо измислiti како је то у неким другим народима и државама које ратују или су ратовале па такве случајеве имале. Бојим се једном да ова еуфорија када се емоције ставе у приоритет над памећу, да неће да буде једна, пазите ја не брамим ништа овдје ја ћу то на крају рећи, да ли то није један од видова специјалног рата јер је један сигурно протурио да међунама има 20-30 колико родитеља или у Главном одбору чији синови нису ту и сада треба извршити лов на вјештице, то је једно о чему треба да размислимо.

Друго шта ми исприча један тај када сам га питао како овај ваш функционер колико зnam два су му сина у Србији како спроводите, па каже јесили ти луд, па он је то одрадио и ми вреднујемо његов посао, па шта су требали да ураде четници, зар је Дражо Михајловић, чији је син и ћерка били у партизанима требали четници да га смијене, па на крај памети им није падало, каже они су гледали шта ради Дражо а не његов син и његова ћерка. Видите да има и другачијих ствари. Према томе треба оставити, охладити, ово што је рекла г. Хрваћанка, треба нешто одрадити, али кад то нисмо одрадили немојте ни ноћас да донесемо неке криве одлуке. Није нико госпођо Хрваћанин овде добио на поклон функцију. Ја хоћу да кажем нешто другачије, јер ако будем све амино-вао нисмо се суочили са проблемом и онда је то једноумље, овдје су сви изборили сви себи ове функције нико им није поклонио. Тек ова генерација следећа када дође, она ће бити отац готовом дјетету, они може бити да ће им неко поклонити, значи поклониће им народ. Ми смо првоборци и ми смо ово изборили и ја не би био поборник да сутра некомнажу има сина и треба да обезглавимо сада Републику или Владу или Странку јер то неко једва чека па се иза тога да се смије, узмимо овај примјер који ми исприча гост у Бијељини за свог функционера на и примјер Драже Михајловића.

Господин БРЂАНИН:

Ја сам изашао да се извинем свом колеги, ја сам се нашалио а нисма имао разлога за љутити, али мислим да сам те спасио стио си рећи како ће пропasti држава ако донесемо овакав закон. Ја личном сматрам ако ми не донесемо овакву одлуку да је држава у много горем положају. Све ја прихватам господо образложења, али ја ћу вам рећи није тачно да је лов на вјештице. Бањалука је пуна људи који су са својим новцем склонили синове. Између осталог ја гдје сам био у Крајини грађевинском предузећу, долази човјек којега нико не може да то није рат његове дјеце, да су његова дјеца паметнија, Бањалука је пушка и у предузећима људи појединих који руководе. Ми нисмо рекли да људе треба убијати, господо дозволите, па зар стварно сматрате, што каже Слободанка, ја сам се нашалио пошто смо се ја и Слободанка свађали, реко садаћу устati и пољubitи Слободанку, због што нема смисла да вам говорим детаље. Ја вам морам рећи, лака кључка када смо то покренули у Бањалуци одбила да иде на Вогошћу када је чула да смо покренули то отишли су пјевајући. Каже фала Богу да се једанпут изједначимо. Будимо реални и видимо ко је на фронтовима, немамо право да шtitимо никога и ја предлажем предлог следећи.

Да ова скупштина, па нека се огријеши, питање треба да гласи.

Јесмо ли зато да могу бити на руноводећим функцијама на било којем нивоу они који су своје војноспособне склонили изван РС за вријеме рата. Даље ако нећете до има да се да налог предсједнику Извршног одбора да у току сутрашњег дана пошаље циркулар свим општинским одборима и да се опет да налог господо, па не можемо ми овакав посао. Ја уважавам бизмисмене, поштујем људе од памети, али немојте господо мислити да се ми не знамо бавити бизнисом. Немојте мислити да смо ми око школе завршили школу, немојте нам овдје држати предавање како је најважнија привреда, па зна моја Јелена да је најважнија привреда, она млађа ћерка, па знамо ми то нисмо ми дошли из шуме. Зависи како ко реагује па ви стекнете дојам шта ко зна радити, знам ја да ми не можемо без економије, али господо тренутно је најпримарнији проблем дезертери. Подићемо морал војсци, зар мисли што рече Вјештица, мој пријатељ, зар мислимо ми да је рат завршен. Морам навести, шта кажете за мајку ону са Козаре што је изгубила три сина и ону са Мајевице, шта кажете за мог чувара паркинга тамо где ја радим, са пет синова Маџановића на ратишту, и шта кажете за руководство Фабрике дувана у Бањалуци чији су синови у Енглеској и он њему доноси кутију цигарета, браћи Маџановић, да их купи као директор са кутијом цигарета, ве неће моћи господо и зато треба да изгласамо да такви од сутра иду са радних мјеста, немојмо бити срцерањиви. Још нешто, немојте се сви понашати као да сте психијатри, ја прихваtam предсједника ко год изађе каже хладне главе, ви ће те нас све прогласити будалам ови остали, не мислим на вас предсједниче, часна ријеч, не да ласкам, него сви се сада почели гађати психијатријом. Каже што говориш исрца, пото си подиго температуру, а шта сте сви постали психијатри и психијатрији. /Аплауз/.

Господин ТРИФКО РАДИЋ:

Па ево како неки кажу бвззначајна ствар, овдје код нас колико ми осталосмо времена на њој. Господину Перићу морам одговорити тражио сам реплику, вјерујте да 90% људи других професија не зна шта је монетарни систем, шта је ово шта је оно. Ја када сам дошао из Бање Луке у Илијаш вјерујте тада се ишло на Црну Ријеку горе се ратовало, да ћемо донијети такав закон. Углавном сви су скоро рекли, али када је с тим у вези, не кажем да је и на другим мјестима тако. Молим вас посланици да ако не можете доћи у Сарајево на Скупштину и предсједник Скупштине и предсједник Републике и Влада, да дођете у илијаш да обиђете само гробље и нећете више никада гласати за такав закон. Сами ћете га одбрити. Лако је причати из Бограда и из других мјеста где се не ратује, као што рекао Брђо оних пет синова или она три погинула, или колико их је код нас изгинуло. Сада причати о економији.

Овдје је сада рат да одбрамимо границе и животе и тих 30 хиљада лопова дођу овдје, а знате шта још. Из наше околине је отишло преко двије ипо хиљаде људи. Из једног мјеста 580 и ми смо не питајући ни Владу ни никога договорили се да отворимо картице за сваког лопова, па ћемо провјеравати када се буде рат завршио. Ти су све оплачкали и однијели, када се буде реприватизација вршила, све ће нам покуповати јер ми немамо паре. Остаће живи и здрави, неоштећени без игдје ичега и ми ћемо ту изгубити државу и народ и све. На ситним стварима се господо некада држава прави, а не на великим. Шта се још дешава правили смо статистику, ја сам замолио да направи онај наш војни референ они који су побјегли. Оставили су нам жене дјецу, мајке и све ми их хранимо, они по Београду продају девизе. Милим вас како да се поставимо према њима. Немојте у томе живјети у заблуди, ма неки закони зар УН су имали некве законе о тој блокади Србије што пати народ тамо, какве је Тито имао закона пе нико никад било. Зар ми не можемо неким привредним законом. Друго који се враћају, знамо ми све ко овдје од руководиоца има синове, али ја би препоручио њима да своје синове не узимају за возаче, него нека узме за возаче узме инвалиде као што ми радимо у Илијашу доле. Ми смо отјерали из дома здравља, и код вас предсједниче, шоferi из дома здравља здрави сви на линију, а возиће хитна кола инвалид који може да вози ауто. Али то се не ради свугдје, ми доле морамо да радимо.

Друга ствар, када је у питању Влада, вјерујте ништа насе више не људи као што Влада узима људе побјегле и оне које смо ми отјерали спосла у своје институције систем, то је то што Странка не ради и не може радити јер су у врховима такви.

Господин ПЕРИЋ:

Ја се извињавам г. Вјештици, али г. Трифко је мене поменуо. Ја ~~и~~ милим реплину и за г. Трифка и за г. Брђанина.

Господине Брђанине ако мислите да се рат добија само пушком, идемо да расформирајмо рукometни клуб "Борац", идемо 6 мјесеци да ратујемо, направимо ту стратегију, ако тако мислимо.

Господине Трифко, ми стварно имамо уз дубоко уважавање свих ових проблема, рат и стварање државе је свеобухватни посао. Ајмо ратовати 6 мјесеци, тврдим животом да сам од 90% посланика био више у рову, овдје од вас тврдим животом и тврдим морално. Оног момента када оформите било некву комисију, један фенинг који је Никола Перић украо ја ћу се јавно стрељати. Дабогда се ви обогатили колико сам се ја обогатио у овом рату. Али г. Брђанине, ако се не доведе у Бањалуку рукometни клуб Црвене звезде, Партизан, ако се првенствено не очува фронт нема цјеловите борбе. Ви се можете смијати, али је све цјеловита борба и народно позориште, али подвлачим првенствено је очување фронта, али ако треба идемо скупа наз два 6 мјесеци годину, две у ров

до грла, али морамо господо направити систем односа, све је борба, ја се плашим да Алија, да Хрвати то боље праве од нас и ми можемо набојом говорити колико год хоћемо овдје. Ми морамо првенствено чувати границе, али све обухватно морамо правити државу и кроз монетарни систем, неко зна то да ради, вјероватно ја не знам и кроз спорт и културу и кроз ово и све, а и дезертере осудити ја не брамим дезертере, осудите господо и мене и ничије дијете ја господо не брамим. Али неможемо, ја подвачим да је неко црв сумње и раздора убацио међу нас и лагано се поступак преноси од Крајине, ја знам синдром гдје је, то је синдром из Србије, ја ћу одговорно да кажем.

Господин МИРОСЛАВ ВЈЕШТИЦА:

Ја ћу бити кратак у правилу јане реплицирам предсједнику државе иако сам до сада имао више разлога, али то је било, али сада морам да му реплицирам, зато и ја господине предсједничке када сам наступао овако и можда нисам баш паметан када наступам, ухватиме температура а могао би се и мало смирити, знам се и смирити. Ја ово када сам говорио говорим баш због српске државе, говорим вам то не само вама, него цијелој скупштини нашој, што тачно знам како је мишљење народа у мојој општини. Претпостављам да је тако и у другим општинама то су исто Срби. Ми уколико не будемо ове ствари расчишћавали на овај начин, јер тако народ жели, ми ћemo тај народ изгубити и ја мислим што ова наша, ја се стварно вами извињавам господине Никола стварно ја, ово штос је нама каже да је неко убацио клицу, клица је та ако ми ово не ријешимо, онда смо ми из СДС много изгубили на терену на наредним изборима и ја зато тврдим да је клица то ако ми то баш прихватимо да не регулишемо. Ми то морамо регулисати, ми морамостати томе у крај. Мој колега из Петровца стално понављао и говорио, међутим човјек је одустао. У Петровцу предсједник СДС није војник, бави се човјек бизнисом, ни један брат његов није војник. Ту је СДС на овим изборима сада наредним изгубила и ја вам гарантујем у Петровцу, нећemo побиједити, сигурно нећemo. Предсједник Извршног одбора те општине кога је СДС поставила и његова браћа нису ни један дан провела у српској војсци. У тој општини ми изборе губимо СДС, мора изгубити да не наводим друге примјере. Ја сам једном био у комумистичкој партији и из ње сам наглаву избачен, баш због оваког наступања, имам оволинки штос папира где сам проглашен и четником и четнички орјентисан и нема шта ми нису залијепили. Вако сам наступао и изгледа да ћу и овдје добити по носу. Ја вама кажем грешку ћemo направити не будемо ли радили овако како треба да радимо.

Генерал СУБОТИЋ:

Господо посланици, господине предсједничве. Ја нисам имао намјеру да се јављам, али обэиром да 100% подржавам став посланика по овом питању, желим да вас подсетим све скупа, желим да вас посетим само на једно саопштење које је највећи орган наше државе издо 30.јануара народу, а то је било једна од најрадоснијих саопштења ове године. То је одлука Врховне команде, она је саопштена не само у нашој Републици већ и у Републици Србији и дошла је на изузетан пријем. Врховна команда је донела одлуку, о ригорозном законском поступку према дезертерима и свим другим лицима која избегавају војну обавезу.

Сви државни органи морају функционисати у складу са Уставом и законом утврђеном улогом покрећући све видове кривичне, моралне, дисциплинске и друге одговорности у складу са условима непосредне ратне опасности. Према томе народ и војска су ово изузетно поздравили и сматрам да је ваш захтев, господо посланици на правом месту и да се мора донети тачна одлука, а ево упоришта у закону о одбрани и не треба ту много тражити. Онај ко се под било којим условима и околностима извучкао да не брани земљу, мора бити јавно жигосан. Даље у одлукама врховне команде овдје је био један задатак постављен Влади, односно министру информисања, ја нисам сигуран да је он извршен, али ево дословно гласи.

Да се изради и изрекне јавна и морална осуда свим дезертерима.

Према томе желим само да подпомогнем оне који се залажу да се ово разреши, већ данас.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Мислим да је једно овдје присутно, нико нema ништа против тона да се овака мјера донесе, него је проблем што нема законске правне основе зато. Било је више идеја, ја молим да сада Влада размотри ове идеје да ли је могуће да се подзакони донесу и да се предложе овој скупштини и ако нађе могућност справо да то предложи скупштини на наредном засједању, али на наредном засједању. Ја не би желио да дам на гласање ни једну одлуку ни један предлог, нити имам право, који ми се указују да није по закону. Сада можемо једно урадити, ова информација, ја морам приговорити да је ово све дошло до оваке дискусије што та информација није дошла на Скупштину, што нисмо информисани и што је онда изазвало лавину дискусија и дискутаната који су сада проширили ову тему. Значи не можемо ништа заузмати по овом ставу, али може сугестије које су данас изречене да узме наше Министарство правосуђа уколико је могуће да оно наредбодавно да предложи законски пропис и да нас о томе информише. У том случају уколико није могуће да се то законски регулише остаје ова морална и Скупштинска обавеза.

Господо правници ви морате наћи модус за ово. Ово је моја сугестија, јер ово изазива велике проблеме на терену. Ако нисмо у могућности да нађемо онда ће ови проблеми и остати, јер народ не размје право, народ разумије правду. Ја кажем ја немам морално право да дискутујем као што имају други људи који имају синове, јер су ми мала дјеца, али је једно ово је велики проблем и ако не будемо нашли решење за то, бојим се да смо на дезертерима већ, мало уступнути због тога што има проблема и ако не будемо ово ријешили онда ћемо имати велику политичу штету.

Што се тиче осталих закључака ја вас молим да још једном пошаљем ове закључке онима који нису извршили да буде на наредној сједници дискусија, јер се бојим бавићемо се само овим закључцима, а о овим другим извјештајим анећемо дискутовати. Ја ово због експедитивности, јер овдје има још 13 закључака који нису испуњени и то није добро што се закључци не испуњавају, јер то губи сигурност. Ја ћу на овом истрајати и на идућој Скупштини ћу информисати ко није дао одговор о овим закључцима.

Настављамо расправу по дневном реду, да само посјетим пошто смо отишли далеко, да је 5. тачка извјештај министарства, информације итд.

Ја сам питао и нико није захтјевao да дајемо уводно излагање, ако буде питања сваки министар ће дати одговор.

Пошто је било овдје још једно питање то је реорганизација војске, а то је у 34. сједници, ја би вас замолио ви сте дали кратку информацију, одговор ће бити за идућу сједницу.

Ја би молио министре у дискусијама ко буде поставио питање да дајете одговор, да не би сада у уводним излагањима губили вријевме.

Ин Аушек Кобелецк

Поштована скупштина, мислим да има потребе да заиста информишем Скупштину шта је конкретно урађено од предаје извештаја Скупштини до овог момента.

Донијели смо уредбу о забрани напуштања територије РС војним обveznicima, припадницима цивилне заштите и осталим војно-способним или радно способним становништву или боље речено уредили смо како и на који начин тачно може неко да оде. Направљен је ред, неможе сада нико да оде, а да се не врати или да се не зна да је отишao и где се налази.

Ја сам направио упутство о примјени ове уредбе о напуштању РС. Затим, донијели смо уредбу о извршавању радне обавезе целокупног радно способног становништва на простору Републике, по којој су формиране радне бригаде за извршавање радних задатака у предузетима, у комуналним дјелатностима. Ако се сећате на једној од скупштина, мислим да је била прошла, та је уредба дата општинама и може да се спроведе. Затим смо дали наредбу о ревизији радне обавезе, исправљамо сада већ смо скоро при карају, све грешке које су се десиле у току издавања решења о радној обавези. У току је припрема уредбе по којој ће се одредити приоритет распореда војноспособног становништва, односно војних обвезника. Први приоритет ће бити војска, милиција и остали. Она је била понуђена једној од сједница Владе, па враћена на дораду и ја се надам да ће на следећој сједници бити усвојена.

Реализовали смо поступак враћања војних обвезника са простора СРЈ на један од могућин начина. Министарство одбране је послало своје људе у све округе у Србији и Црногори, упутили позиве око 12 хиљада војних обвезника који се налазе на том простору, односно тачно их тамо има око 19 хиљада, а оно што смо имали око 12. Формирали прихватни центар у Зворнику, користили војну полицију Војске Југославије и делом МУП Југославије и вратили смо 2.768 војних обвезника и поделили их јединицама, међутим у време враћања дошло је до јако негативног одјека у СРЈ, политичке странке су то користиле поротив владајуће странке у Југославији и Врховна команда, односно Савет одбране СРЈ је забранио тај поступак и нама је сада потпуно онемогућено било који начин враћања наших војних обвезника који се налазе на тим просторима. Треба посебно да се договори предсједник Републике др Натаџић и предсједник Милошевић.

Реко сма да смо у складу Врховне команде, радимо нову систематизацију војске. На карају да кажем да смо израдили Нацрт закона о одбрани, он ће бити понуђен, највероватније готов је ако прође на Влади, биће понуђен на наредном заседању Скупштине и Закон о војсци.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Господо отварам расправу о потачкама ове тачке 5. Изволите.

Господин МОМО ГОЛИЈАНИН:

Господине предсједничче, даме и господо, ја ћу бити веома кратак. Прије него што кажем неколико ријечи о извјештају Комисије, односно Комесеријата за изbjеглице, само једно питање а везано је усно за то и господину генералу Ковачевићу.

Постојили могућност да се радном обавезом обавежу између-
осталог и љекари да остану у једном мјесту, а не да одлазе у СРЈ
или иностранство него да прелазе из општине у општину. Ми имамо слу-
чајева да једна општина неће, примјера ради, а ријеч је о доста не-
коректним односима међу општинама, неће да прими ни једног изbjеглицу
којих има маса и о томе ћу мало говорити, али зато неће да прими, си-
ротињу, дјевцу палих бораца, удовице итд. али зато великолично дају
станове, рецимо и примају на љекаре, дакле у питању је један некорек-
тан однос и постоји ли могућност да се то радним обавезама спријечи.
Непрелазак у РСЈ или евентуални одлазак у иностранство, него прелазак
из једне општине у другу јер се тиме слаби и борбена моћ тих оп-
штина ако немају љекара.

Хтио би да кажем ми смо извјештај о раду Комесеријата доби-
ли на 37. сједници и извјештај је, ја сам га прочитao зато што ме
интересује и зато што ме боли и извјештај је добро направљен, међутим
питање је колико се ради на свему томе и колико је руађено и колико
се могло одрадити. Не тврдим да Комесеријат има чаробни штапић и Мини-
старство за изbjеглице на челу са г. министром Остојићем, да имају
чаробни штапић који могу разријешити бројне проблеме који посматрају
појединим општинама, али тврдим да се могло урадити више и да се
мора више урадити, поготово у оним срединама, ја ћу овдје мало бити
личан, мислим конкретно на своје Невесиње где имамо изbjеглица, од-
носно људи који су напустили своја огњишта него домаћег становништва.
По најновјој ревизији пописа прије мјесец дана у Невесињу је било
9.461 изbjеглица, а имали смо 10.170 становника, дакле до је један
на један. Обећава се насеље неко за смјештај тих изbjеглица за 5-6
стотина становника, међутим то је на дугом штапу, јер ће многи људи
отићи одатле, па ће нам Невесиње као војна крајина, без обзира где
граница била, оно ће остати војна крајина остаће нам без бораца. Ове-
ћавају се неки шатори са термо изолацијом, мислим да нису добро реше-
ње и на крају пребачује се на министарство г. Брђанин да обезбеди гра-
ђевински материјал, ја сам управо на томе инсистирао и чини ми се да
би то најсрећније решење у овом тренутку било да се тим општинама да
грађевински материјал да би могли жељезо, цименат итд. цреп и све
што је потребно да би се убрзано могло радити насеља нека да би се
могле смјестити те изbjеглице и људи без кућа, ја се извињавам то је
ствар навике што употребљавам изbjеглица, а сви смо на неки начин из-
bjеглице и да би смо те људе задржали на тим просторима где се налазе
да не би дошло до снажније емиграције, то толико прије што не можемо
вршити озбиљнији размештај све дотле док не знамо какве ће судбина
бити поједињих крајева, односно где ће бити границе и каква је судбина
оних циљева што смо зацrtали, не би хтио да се враћам на проблематику
о којој смо јуче говорили, али узгряд да кажем да је за херцеговце,

још увијек рак рана и болна тачка долина Неретве и судбина лијеве обале Неретве шта ће сјоме бити и дали ће се она ненада ослободити.

Хоћу да кажем, не само декларативно него и практичним потезима Влада и Комесеријат за смјештај изbjеглица и Министарство за изbjеглице морали направити и озбиљније покушаје ипотезе да се уради нешто, да се направе насеља, да се направе неке монтажне куће и да се преговара са УНПРОФОР-ом ко већ то ради и не знам које све свјетске организације да не условљавају градњу насеља Невесиње са градњом насеља у Горажду и негдје друго него да се ипак дају приоритети овим рубним подручјима. Господин предсједник често помиње Невесиње и покушај да се помогне и постоје обећања да ће се довести и фабрике итд. Можете ви дотјерати не знам колико фабрика, али ако нема становништва, ако се оспе становништво онда нема користи од тих фабрика, гвожђе се кује док је вруће, дотле докле има људи који хоће ту да живе и који би остали треба да им обезbjедимо на неки начин да добију кров над главом.

Господин НЕРОВИЋ:

Господине предсједниче, колеге посланици. Синоћ смо водили, већ два дана смо водили веома жучне расправе баш на основу ових извјештаја Владе које смо до сада добили. Оно што је ипак у животу, вјероватно ове државе боде у очи, а то је вјероватно војска и оно од чега се живи, новац, финансије. Што се тиче самог Министарства одбране, мислим да је овај извјештај који је поднесен, да се поново говори о неко футолизацији, прављењу закона о војсци, реконструкцију војске мислим тај исти министар већ годину дана све то ради.

Извјештај какав јесте када погледамо само територију коју покрива оделење Министарства Бијељина где има 45 хиљада војних обvezника да је даља мањкавост вјероватно што није овај извјештај, даљи ток и Главни штаб дао свој налаз и свој извјештај, само да видимо где су ти људи распоређени и где су упућени, ја морам поново се вратити на ова питања да Министарство одбране још није подuzeо одређене санкције, оно што смо малоприје предложили и запињали око одредбе дезертера и људи који су изbjегли војну обавезу, о томе већ годину дана проблематику ту рјешавамо и никако опет да је приведемо крају и да је ријешимо, изгледа да смо ми ти кривци који то оченујемо да се не ријеши Имамо такву ситуацију на терену одакле долазим са Мајевице да одређене бригаде броје и по 4.000 људи, да су од тога 2.000 људи у радној обавези ангажовани, мимо радне обавезе одобрене од министарства, да поред тога покривају се одређени људи и потврдама којекавим, то сам рекао и г. Суботићу, а поменућу и г. Гвери, случај II семберске бригаде. Оно што овај народ највише боде у очи и од чега се живи, а то су средства за живот једноставно финансије.

Пошто потичем са терена гдје је дosta радника запослено у иностранству донели смо овдје одлуке о увођењу одређеног пореза на плату за раднике у иностранству које важи од 1.1.1994. године, које су регулисани законом, пре су то биле на други начин, тај новац се скупљао по више основа у завичајним клубовима, на царинским прелазима, на Рачи и Зворнику итд. Не знам зашто нам је требало такво шаренило и када на крају констатујемо да је по основу тога убрано око 10 ипо милиона марака, а ако узмемо да сигурно из РС ради негдје око 50 хиљада људи онда је требало да се убере преко 50 милиона марака, значи да је један од знатних извора средстава, далеко далеко подмашио. Зашто је то тако подмашило, зато што није радио институционално. Имамо институцију Републичку управу друштвених прихода, односно су пре биле општинске управе друштвених прихода које то нису то урадиле, односно нису имале налог да то раде, него је једноставно из завичајних клубова или из царинских прелаза доносе се паре у торби и предају се даље коме иду не знам ни сам.

Поставио би директно питање министру финансија, баш када нама следи неминовно раслојавање на сиромашне и богате из дана у дан је све веће, али то раслојавање је све веће из тог разлога што једноставно људи нису стекли радом и чистим плаћањем дажбина држави него су стекли одређеним махинацијама код одређене донације преко војске МУП-а, суда, можда не у овом моменту суда, али МУП-а сигурно и војске. Дешава се да одређени донатори у војсци, дајући 20-30 тona одређеној јединици превлаче по 300-400-500 тona па чак и по неколико хиљаде без одређених царинских пореских обавеза на такав начин су се брзо успјели обогатити. Не знам зашто и колико је поднешено таквих кривичних пријава и против таквих прекршиоца, то је вјероватно требало да буде у спрези и финансијска полиција и Министарство финансија и радници МУП-а и царинских служби. Све је то прошло кроз одређене органе царинских служби, али напоменућу само један случај из Бијељине што смо ми и на Регионалном одбору СДС расправљали, колега Мићић је и допис писао, мислим. Директор Републичке царинске управе, г. Милутину Пејићу око случаја шефа царинске испоставе г. Радивоја Јелића који има уједно и приватну фирму на супругу која је била регистрована на њему, да би добио 24 лична дохотка као отишао са том накнадом из те институције, после је та фирма била регистрована на њему, постављењем поново за шефа царинске испоставе исправља фирму на супругу и 90% промета преко Царинске испоставе у Бијељини све обавља преко приватног предузећа Јелић. Господине Пејићу ви сте написали како вам је то један од кључних кадрова, малте не без кога држава не би могла живјети, мислим да је то крајње ингнорантски и такав је одговор био који смо ми доле добили и то је бруна и срамота.

Ако се иде преко "Јеленса" царињење се обави и плаћање поготово у оним стрмоглавим инфлаторном кретању се обављало до 7-8 дана па и 10-15, ако иде преко "Југошпеда" државне фирме морало се вратити камион и оставити на царинском прелазу док се роби не изврши царињење и не плате обавезе. То је истина, и ја вам гарантујем да кажем главом, али тако се дешавало. Међутим, одговор какав смо ми добили добили смо крајње непрофесионално и ингнорантски.

Што се тиче којекаквих обавеза око Министарства финансије што сам ја исто хтио да поставим питање, има мо случај исто на територији Бијељине, где је дионично-осигуравајуће ДД Бобар, где је био цензус за такву институцију, пошто то финансијска институција, негдје око два, два милиона и двесто марака, да ли милион и осамсто, то зна г. Југовић а да је тај човјек осигуравајуће друштво успио да региструје за неких три хиљаде и двесто марака оснивачког улога и цензуса, да је данас покупио паре и без икаквог отвореног рачуна, када су се узимале паре у касу девизни улози носили су се да је тај народ доље опљачкан, да нису способни ни дан данас да надокнаде било некву штету ни 92. и 93. године питај Бога да би се сада свео максиму на оснинвачки квота код осигурања возила неких 400 марака где они гарантују уз одређене обавезе, извијења обавеза.

Ја ја сам званично чуо да је наша г. министарка дала сагласност а није праћено ни инфлаторна кретања, оснивачког улога односно цензуса који је био дозвољен за отварање такве институције, него вјероватно неким одређеним пријатељским везама.

Друга ствар што нас боде у очи, је приватна, а што ме интересује лично, ко су дионичари "ЕКСИМ БАНКЕ" и та приватна банка која на територији и покрива територију Семберије и Мајевице. Доживили смо, углавном та банка из моје информације коју ја тамо посједујем је радила само мјењачке улоге, је могла бити мјењачница а не банка, откупљивала у оним инфлаторним кретањима девиза, далеко по вишеј стопи и проценту чак и до десет и до петнаест некада посто, него друге државене. На то сам указивао лично и прошле године, негдје око овога доба, што сам предлагао и Скупштини, где сам у писменој форми предсједнику Краишнику такав захтјев предао, да бар када је држава у рату да стварно мислим, и мишљења смо да ако хоћемо да направимо државу да нетребају никаква приватна осигуравајућа друштва, никакве приватне банке, то је за вријеме краљевине и Титине државе није тако било, ми морамо поменути, ја сам ипак рођен и живио као дијете Титовог режима али као и омладинац. Морамо рећи да је та држава знала направити закон и ако хоћемо будите убјеђени, није смјешно, али морамо тако да радимо. Трајало је 50 година, вјероватно да је он био у снази и мало млађи трајало би то још, односно ми смо то развалили овдје који сједимо сви, хтјели ми то или не.

Затим даље што ме интересовало је око Министарства саобраћаја и веза које сам желио да поставим питање, ми имамо несретни реле систем на Мајевици који се више не зна чији је, да ли је он Министарства саобраћаја и веза, Министарства информисања , РТВ, ко треба да сноси трошкове електричне енергије, ко да га одржава битно је да је спало на локалне органе. Ого министарства, господину министру без портфеља, који је задужен за смјештај избјеглих и расељених лица. Постављено је питање али није адекватно одговорено. Шта је са градњом прихватног центра који је био одређен да се гради од стране Комесеријата за смјештар избјеглих и расељених лица у Лопарима, где је био одговор да су Лопаре у непосредној зони борбених дјејстава удаљене 1000 метара, не дај Боже да је 1000 метара сав би се народ иселио најближе су удаљене 10 хиљада метара и до 20 хиљада метара удаљености ваздушне линије од непријатељских положаја, сваки дан имамо толике трошкове да изађе 20 до 50 лица из Тузле, да нам не требају никакве комисије ни државне ни паре државне за извођење грађанских лица и да сваки дан имамо директне трошкове бар 50 литара горива, што нафте што бензина. У овом случају помоћ нам је једино дала општина Бијељина два пута гориво, остало ствари решавамо сами како умијемо и знамо. Дај те нам једном реците да ли да затворимо ту линију да више људи не излазе или да нам помогнете како то да ријешимо. Хвала.

Господин ЈОВАНОВИЋ:

Господо посланици, господо посланици. Прије него што ћу се осврнути на два министарства, хоћу да кажем предсједнику Државе, једну констатацију коју сам ја као дијете закључио и сада. Постоји газда у кући, то сте ви сада, мој отац је исто био домаћин и сада је и одлучио је да сруши једну кућу која му се није свиђала, ми смо срушили ту БиХ и правимо нову српску државу, ово сам рекао да ме неко не би погрешно схватио, када је мој отац рушио кућу зовнули смо мобу и срушили смо је прво одозго до доле и тако. Када је требао да прави нову и бољу по свом ћејфу и достигнућима у тој области, он је нашао мајсторе, према томе и кућа је и даље остала његова и домаћинство и чланове и све, али је мајстор. Хоћу да кажем да морате веома, брзо надам се и ефикасно радити на кадровској политици, најмање на идеолошкој, најмање на идеолошкој, јер овај је рат подијелио људе на, односно дошло је до изражaja и за лаиче на поштене и непоштене, храбре, кукавице, према томе немојмо убацити идеологију сада. Ја вјерујем да ви имате начина да то сазнате, не шта ћу ја рећи о некоме, имају службе које су радиле и о свакоме податеке водиле и који надам се вама доступни, према томе не треба неко рећи какав је овај, какав је онај предсједник, општине, извршног одбора итд. има службе и ту одрадите и неће бити проблема.

Прво би дао сугестију, предлог или да се убрза поправка, да не кажем изградња тога несрећног пута Бијељина-Модрича. Тамо се крпе неке рупе док се оне покрше друге се створе и ништа се не уради. Боље би било да је макадански шљунка имамо па би га насули и насилали, а не асфалт насыпали макадамом, тврдим када би се то стручно и у радило, да се више штете направи на тим моторним возилима и трошкови увећају него што вриједи једно солидно ударање једног асфалтног слоја.

Сада би се осврнуо на рад Владе у дијелу Министарства финансија с тим што ћу то допунини касније када буде извјештај о примарној емисији. Сам извјештај о раду Министарства финансија говори о његовом квалитету, двије трећине извјештаја су извјештај, а једна трећина писаног текста су акти законски, одлуке итд. и то је све ређено тим. За овдје прихватам само један цитат: "Непридржавање важећих прописа чај и од стране појединих општина које својим парофикалним и другим обликом суспендују одлуке републичке Владе". У том контексту и на прошлој скупштини када сам ја рекао оно што сам рекао па сам изазвао оно што сам изазвао, нисам реплицирао, али сам питањем посланичким реплицирао и драго ми је што сам и одговором на моје посланичко питање, био у праву.

Причало се и данас је то наша бољка да нема средстава, да нема плата за МУП, за војску, за приоритетне ствари преко којих се удара темељ државе, одговор на ово посланичко питање којег сви имате убирање прихода на плату говори да се у овој области, а морате признати да су то солидни приходи без икаквих малте не трошкова неије урадило ништа самим тим што неких општина уопште нема. Мислим да је из Козарске Дубице, како рече Бијелић 3.000 у иностранству, њих овдје уопште нема, да не причам о другим општинама. Гдје су те паре, то мора Влада да каже и мора да одговора или њезин ресор или неко други, но то су проблеми који надам се су пролазни и који ће се решити, али могу вам рећи да изградња државе, ударање њених темеља стоји на правосуђу, финансијама и МУП-у. Према томе ја гледам у министра правосуђа, г. Станишића, и г. Петру, односно г. предсједника за сада. Хвала.

Господин РАЧУЛА:

Господине предсједниче, даме и господо. Ја ћу говорити о ономе о чему нешто знам, а не знам баш много о многим овим стварима, али сматрам да овдје има у појединим материјалима неких ствари које реба овдје истаћи, а које су потврда претходних наших дискусија по неким питањима, почећу од овог што је строго повјерљиво у информацији Министарства одбране и да истакнем неке ствари.

Тачно цифра од 6.130 Срба војно способних налази се у иностранству, затвору непознат боравак избјегли војну обавезу, што је једна трећина 6 хиљада на према 99 хиљада који су ту. Јер ако буде неке горчине када се овако расправља о неким обзиљним, крупним, тешким питањима онда то треба разумијети јер то и цифре потврђују. На овом материјалу ћу се најдуже задржати и сматрам да је најофицијантији. 3.660 има их бројчано поименично у списковима који су избјегли војну обавезу а налазе се ван Републике Српске, то је велика цифра господо и намеће се питање, њихов правни третман, њихово мјесто у будућој држави. Не можемо од тога бјежати, дезертери су и они, како соји овдје у овом материјали и то треба да има другачији третман и да на некој љествици рангирања буде на некој нижој скали, каже дезертери из јединица у јединицу, али нису они у класичном смислу ни дезертери него они који заварају траг између јединица.

Ја ћу вам навести један пример, код нас расељени Срби из Бугојна кажу наши синови се налазе на Купресу, а из команде бригаде Купреса шаљу у Сански Мост захтјев писмо да се ти и ти пронађу и врате у бригаду, дакле нису то ствари измишљене него оне постоје реално, колико оне наносе штете, тога ми требамо бити свјесни и према тој штети да тоvalorизујемо и да то на неки начин разријешимо. Овај материјал има још један врло један значајан податак који је својевrstan бисер и ако ми се задовољимо голом информацијом и кажемо чули смо, видјели смо, вјерујте нисмо ништа ни урадили само смо себи нанијели зло. Каже, одбијање служења војног рока ван регије у Билећи и Бијељини и поред подршке родитеља ту су и подршке представника власти општине и народних посланика, оставите ви овдје оно морално колико ће кога гристи савјест. Ми зnamо и који су посланици и ко је предједник општине и ко је предсједник извршног одбора и ко је начелник, министарство одбране и које не зnam шта. Ту се зна тачно поименично и не може нико да каже и неће то никада Главни одбор СДС разријешти. Ми смо код разрјешавања неких проблема у С.Мосту не само ангажовали СДС него звали и милицију, а милиција чека да то нареди министар МУП-а зовемо судију, он каже не доц ми то не нареди министар за правосуђе итд.

Команде бригада самовољно и без знања Министарства одбране мобилишу војне обveznike који се налазе на радној обавези у предузећима исто тако врло озбиљно питање које подрива на другој страни економски подрива државу. Ја овдје помињем неке ствари са којим се сусрећем у својој општини и зато их истичем. Потребно је да јединице војне врате у привреду сва моторна возила, специјалне машине и друга материјална средства која нису неопходна војсци, молим вас ми никада који смо у тим цивилним службама не зnam колики је тај број, колико је потребно тој јединици тих возила, само зnam да их има око

путева и по увалама, уништених, да није измјењено уље, да су блокови попуцали зимус итд. а увије се тражи, не да се тражи него се узима, ово је материјал повјерљивог карактера и ово што говорим то је за овај круг и скидам са себе одговорност и никад је ово и не износим и нећу изнијети, али сигурно је то што постоји у стварном животу и што причињава проблем у функционисању неког цивилног живота, функционисању цивилне државе, у општини у најнижој сфери живота. Међутим морамо и ово да кажемо, ја то спомињем, али као примјер, снабдијевање војске да је резултат незадовољавајући. Морам да кажем да се ми у општинама трудимо да се сваком решењу, односно свакој да не кажем директиви, али у сваком случају сваком решењу да се овај проблем разријеши покушавамо прилагодити и да урадимо на најбољи могући начин. Мислим да ће право рјешење бити онда када војска буде финансирана из буџета, када се буде обезбиједила пуна дисциплина у извршавању свих обавеза према држави, од појединца преко колективе, преко радне организације и тада ће бити лакше и у општинама обезбеђивати нормалнији живот осталим сегментима друштва оним посебно који својим радом не стварају материјална добра, здравство, просвета, пензионери итд. а све је то данас на терету општине. Што се тиче других извјештаја ја ћу направити један мали летимичан преглед неких ствари.

Ја стварно не разумијем се много у банкарство, али знам да у С.Мосту игзисира једна приватна банка то је "КРЕДИСАН БАНКА" она је учествовала у примарној емисији, ово су цифре које су релативне у данашњем тренутку, али овамо када погледам на крају нема ни једне цифре ни једног податка који говори ушто је она то утрошила, где је и каква је судбина тог новца из те емисије, а ако би стеме питали да вам кажем каква је судбина ја бих бам тачно рекао. Није никад је пласирана у било који облик привређивања у Санском Мосту, она је стекла ноге и поред оног свег јер је власник те банке човјек којем смо ми дали концесију, у концесију рудник и вјерујте огромне количине де. виза су у ташнама прешле Дрину, односно Саву па вјерујем да су и та средства из примарне емисије, то јемој конкретан прилог овом извјештају друго ништа не знам.

Морам да кажем овдје, када је у питању извјештај Министарства за питање бораца и жртава рата, има овдје једна реченица, даље ово министарство је у 1993. години донијело све законске прописе из своје надлежности, лично знам овај г. био чест гост у С. Мосту и укључивао се у сва питања и разматрања везано за борачку организацију и борце.

Један број ових извјештаја господо, морам поћи од једне констатације није ни ауторизован ни потписан, аутори не знам ни ко је радио па мислим да је помало и неофицијално, бар требало би ако човек упути неком и похвалу и критику да се то зна.

Када су у питању расељена лица, ја бих рекао. Сански Мост је општина која је од јуна мјесеца 1992. године систематски насељавала Србе из општина из којих су прогнани. Данас има неколико хиљаде, боље речено више од 6 хиљада досељених Срба којима је обезбјеђен смјештај, не само смјештај за пољопривредно становништво обезбјеђене обрадиве површине, машине за рад, обављање пољопривредних послова. Да су сви поштено и људски прихваћени и да никадо нису угрођенији од Срба који су сањани по рођењу. Међутим, да има нереда ту има, прије свега нисмо у стању да пратимо њихово кретање. Дешавало се, а и данас се дешава да многи од њих поред тога што имају у С.Мосту кућу имају не знам тамо 15 дунума земље за обраду, имају и стону и све остало, јер неки су ту већ трећу годину, многи од њих имају и у Приједору кућу, у Бијељини и то је оно што потврђује да је ипак ту присутно неко хаотично кретање које није резултат, ако је констатација да су они трагичари, а заснована на овој чињеници онда та констатација нема своје упориште. Зашто се ово дешава, ми не знамо, немамо евидентије, где је ко, али само по неким случајним примјерима сазнајемо да је то тако. Мени је долазио из Бугојна један човјек и ја сам га прихватио и водио својој кући на ручак и вечеру и попожан и фин и све остало у С.Мосту је три куће промјенио и на kraju напустио С.Мост и сасвим случајно сам га сусрео у Приједору и у Приједору се ја вјерујем усидрио. Шта ово значи, хоћу да кажем да је овдје мало система, мало реда и да никада нисмо имали никакву помоћ од било кога ни у оном пакету конзерви или хране како нам је обећавано у Б.Луци када смо били обавезни да примимо све Србе из Ливна и из Дувна. Овећано нам је да ћемо добити толико и толико хране да их за два три дана хранимо на једном мјесту док их не распоредимо, јер су неки изразили жељу да иду у Војводину, неки да иду Бијељину, неки у Б.Луку итд. Дакле нема ту никакве сарадње, све што је урађено ја морам да се захвалим прије свега људима који су у С.Мосту радили и оним људима који су радили у хуманитарним организацијама, коло српских сестара, православној цркви и црвеном крсту и Међународном црвеном крсту. У С. Мост стиже углавном помоћ Међународног црвеног крста, а никада од оних огромних количина које долазе у Бијељину или Б.Луку још никада није дошло у С.Мост. Добили смо још нешто из Удружења Срба Сана у Београду, да ли је то тако и код других ја не знам, говорим оно што знам.

Био сам у Б.Луци и дошао сам у једну ситуацију тако да разговарам са неким својим бившим ученицима они су сада тамо на ТВ хонорарно итд. па има неких ствари, а хтио би ја нешто овдје друго да кажем када је у питању информисано. Овдје је јуче речено да наша средства информисања нису у функцији ни Странке ни ове државе.

02152369

Да је много више информација било о иступима српских посланика у "Ослобођењу" него што то има у "Гласу" него што то има на РТВ. Мислим да се морамо борити за квалитетније информисање не само у оном техничком смислу него и у оном вољном, оном родољубном итд. Мислим да се много више мора радити да та средства информисања буду привржена овом тренутку и да буду у вунцији овог тренутка.

Ја бих похвалио извјештај МУП-а који је врло садржајан, али бих у њему хтио нешто да истакнем, не као недостатак него као нешто на чему би требало посветити пажњу, у поглављу које говори у СНБ. У С.Мосту ми се сусрећемо са том службом у једном судару, односу ми имамо проблема прије свега, јер та служба је своју активност усредредила да дође до података, ко је наоружавао и коме подијелио оружје пред овај рат. Но је дао име једној улици војводе Дреновића, четничког војводе једног учитеља, великог Србина и уопште ко је шта слично урадио, ко се са ким дружи итд. Прате се људи и у кафићима ко ским сједи и вјерујте то нам раде из СНБ. Сада је то државене безбедности, ја ово користим ову могућност да истакнем проблем који је врло обзидан и то је оно што је овдје присутно, да ли ми имамо неко ко нам дува заврат, да ли нам се припрема нека езекуција, али ако ништа друго убацивање у компјутере, то је било пред изборе и вјерујте на жалост данас ти исти који раде те послове прије избора у вријеме конституисања странака прије свега СДС, тражили су од мене ти исти људи да попишем ко је све и шта говорио у Лужци Паланка када је била промоција Странке, а онда је говорио и г. Каракић и покојни г. Јован Рашковић и многи други велики Срби. Даље они сада испituју ко је дао име ул. Војводе Дреновића. Ја сам дао име, ја сам рекао што мене нису питали, ја би признао, додао сам и Тешановића па би морали већу даблу писати.

Желио бих овдје уз извјештај о раду Министарства здравља рада и социјалне заштите да нешто урадим за здравство у С.Мосту. Када смо донијели онај закон о дисперзији здравствених установа на моју интервенцију дом здравља је ушао на једну другу повољнију категорију. Ја би овдје молио, прије свега ово није никаква примједба на извјештај који је врло квалитетан и морам исто тако да кажем да је г. министар често се виђао у тим тамо нашим срединама, врло је агилан и укључује се у конкретна разрјешавања проблема, али би предложио г. министру да дође поново у С.Мост и да у разговору са директором дома здравља и лекарима, као и представницима власти договоримо да ли је могуће нешто да се учини да дом здравља који сем, хирушког одељења, мада има и хирурга може да буде у рангу оних здравствених установа као што је Петровац, уз све то ми имамо, вјерујте још спремну војничку болницу горе на Корчаници која дабогда се никада некористила, али је спремна, хоћу да кажем колико се поклања значај здравству па да у том смислу ти људи који од неких 100% секундарне заштите прушају 80%

секундарне заштите, да им се то плати да не буду ни на небу ни на земљи, јер имају и стационар војни и цивилни, имају породилиште, а то им нико не плаћа па да уђу у ту категорију. Ја сам имао толико ако сам био досадан опростите, а ако сам нешто добро урадио то ми је била дужност.

Господин ЛЕРО:

Даме и господо везано за извјештај министарства поменутог гдје се каже да регрутси из Билеће одбијају да службе војску ван и да имају подршку од органа власти, предсједника општина и посланика. Ја могу да кажем у име своје да ја лично са тим никве везе немам нити сам добио било какву информацију о томе. Што се тиче лично мене, ја нисам штитио ни лично свога сина служио је војску у Хан Пијеску у Црној ријеци, ратовао је на Жепи и Сребреници и Горажду. Ја имам и свједока овдје Тошић Момира из Х.Пијеска, према томе када нисма штитио свога сина нема потребе да штитим ни туђе синове.

Међутим, када сам овдје изашао морам нешто да кажем, да је на задњој акцији на Олову учествовало 280 људи из Билеће, да су двојица погинула и четворица рањена. Морам вам рећи да се све више и више чују приче да је, не знам како би се изразио, да је доста ратовања Херцеговаца по Босни, неке су куће и затворене и морам вам такође рећи, затворене јер су изгубили синове ратујући по Рајловцу итд. Морам вам рећи још да се нас тамо 50 хиљада супроставило Хрватима, Западној Херцеговини која је четири до пет пута бројнија од нас и муслиманима којих је више него нас тамо и да нико са стране није дошао у помоћ и мислим да ниједан војник са стране није погинуо осим херцеговаца на херцеговачком ратишту. Тако да вјерујем да ће бити оваквих ствари истинитих у неком наредном периоду. Хвала.

Господин САВИЋ:

Поштована господо, ја сам разумио да смо се одредили за метод рада да идемо по извјештајима и ја сам и мислио и мислим само да дискутујем о извјештају о раду Министарства одбране за 1993. годину.

Је не знам како ћемо то апсолвирати вечерас, могу да дам предлог да промјенимо метод рада ако се ово отежне да се иде по извјештајима ако ће бити превише дискутаната. Међутим, ја ћу само о овом раду Министарства одбране за 1993. годину.

Извјештај је урађен прецизно, вјероватно онако како треба да се уради, међутим моја основна замјерка је министру што у овим основним разрадама није било мало више аналитичности. У ком смислу? Урађено је перфектно статистичка обрада, рецимо степена мобилизације

у РС. По мени ипак заслужило, јер то се види, ако се уради математички било како да је степен мобилизације од овог округа до округа различит иде од 64% до 94% и по мени овдје је морало да се да због чега је то, ја би то схватио да је то оступање моћда у десетак постотака. Ја знам да социјална ситуација Бањалуке, индустриска развијеност града, мислим на општину, је страховито велика и да вјероватно тамо треба да буде то што јесте. Не схватам баш да толико треба бити велика разлика у овој мобилизацији.

Друго, сматрам овдје је прецизно речено који број се официра школује, међутим да је министар морао да ли је то у овој ратној ситуацији довољно, с обзиром на ситуацију на терену, јер очito по мени ово школовање би и било примјерно миру, али ни у ком случају у рату.

Везано за централизацију овога снабдијевања, односно снабдијевања уопште. Молим вас, сада имамо свакаквих сватања на терену. Поједине команде нижих јединица, па чак и команде корпуса, рецимо команда корпуса нашег сматра да општина треба све да да држави што је следује за финансирање војске, али да опет највећим дијелом и даље финансира војску на општини и требало би то раскринкати. Замјерам министру што није дао у овој информацији мјешање у сферу Министарства од стране ГШ и евентуално неких других установа.

Господин ЛАЛОВИЋ ГРУЈО:

Господине предсједниче, браћо и сестре. Ја сам имао нешто да кажем око извјештај Министарства одбране и нешто у оквиру извјештава о примарној емисији.

Желим да кажем и предлажем да се извјештај Министарства одбране не би могао прихватити овакав какав је постављен, навешћу и због чега. Прво мислим да је ситуација у војсци доста већа уређена и да је то у једном погледу заслуга под наводницима, и Министарства одбране које није регулисало више важних питања. Неко је малоприје напоменуо, чини ми се г. Рашула ситуацију дезертера унатрашњих дезертера у оквиру јединица и у оквиру одређених положаја. Тако да дођете у ситуацију да се бјежи из јединице у јединицу, зависно од тога где су активна дејства. Никаквих мјера нема да се то спријечи, с друге стране из града у град, из корпуса у корпус, а онда свакако и дезертера који су и ван територије државе. Мислим да је Министарство одбране морало предложити и спријечити оваква поступања. С друге стране у извјештају Министарства одбране налази се и налог Фабрици мотора Фамос за измјештај дијела, односно цијеле фабрике из реона Храснице. Ни у једном дијелу не налаже и нема финансијске пројекције мјеста измејештања и начина измејештања, ако се узме у обзир, рок који је

је дан, а то је 7 до 15 дана онда се може оцијенти да је то урађено од чибука и да је то немогуће урадити у оваквом окружењу какво је Храсница. Морам рећи, само ради неког бољег виђења да кажем, да се у Храсници осим линије радилице мотора ТЕ 84 где се налазе 31 машина и линије кућица мотора 51 машина чије измјештање налажете да су то уникатни производни капацитети без које нема производње мотора и линија радилица мотора из фамосовог програма 114 машина, линија кућица замајаца 31 машина и линија глава мотора 50 машина да и у мирнодобским условима измјештање овогликог капацитета какав је Фамос захтјева огромна средства, захтијева мајсторе заната који могу то уопште да ураде јер ја сигурно тврдим да у РС сада не постоји инжењер који ће обезбедити измјештање ових машина без оштећења њиховог и с друге стране окружење, а што је показало у ранијем периоду дијела измјештања готових производа Фабрике мјењача, када су муслимани примијетили гранатирали су фабрику и запалили је тако да је она практично уништена. Задужени људи фабрике Фамос су урадили све неопходно што је могуће урадити у овом периоду да би се заштитила макар технологија производње Фамос, односно сву техничку документацију су измјестили на безбједно мјесто и све готових производа који су били у том реону су измјестили. Предлајем да се прво процјени и оцијени колико је уопште могуће, а затим колико је то и политички ваљано због људи који су много искрварили и одбрали ту фабрику да се приступа оваквом послу. То би г. генерал и његово министарство морали да оцијене заједно са Владом РС.

Осим овога дијела мислим да је у оквиру Министарства и у оквиру његовог извјештаја, који сам на жалост морао вратити, а био би ми потребам да сада имам код себе је и наведена практично немоћ у раду због одређених разлога које смо расправљали ова два читава дана тако да о њима не би више говорио.

Друго, то је извјештај Народне банке, односно извјештај скупштинске комисије која је радила на примарној емисији новца и желио би у оквиру тог ада кажемс ледеће:

Да је расподјела примарне емисије по пословним банкама у 1993. години тако катастрофална да уколико би све, уколико би наш народ познавао и мао ове податке изазвала врло велике политичке проблеме. Ево један смао податак у 1993. години бањалучка банка је добила 58,9% посто средстава примарне емисије, а фочанска банка 0,9% тих средстава, када упоредите то двоје онда можете мислити како једна банка која има у свом окружењу доста неразвијене општине може пословати успешно са 0,9% примарне емисије а неко ова банка 58,9% чији су и свакако комитенти много финансијски јачи него што су комитенти ове фочанске банке. Иначе узевши регионално распоред примарне мисије по пословним банкама аи то је катастрофалан податак и види се да је око

85% средстава од Бијељине до до Приједора да кажем, мада је приједорска банка слична фочанској банци по средствима примарне емисије, а да су неке од банака имале извјесне, односно не извјесне него сигурно огромне повластице и да су користише огромна средства из примарне емисије. Мислим да је то врло дискутабилно питање да би се морало испитати.

С друге стране Савјет народне банке је папиром који није достављен финансијској инспекцији овластио гувернера Народне банке да он може потписивати односно одређивати оквире монетарних пројекција чак и без упознавања НС. Мислим да је у приговору НБ наведено даје то урађено због огромне инфлације, макар је Народна банка могла тражити пренос овлаштења од НС да би могла оквире монетарних пројекција сама сачињавати.

Желио би да укажем на неки начин на некозистетност тих кварталних пројекција. Ево само да вам прочитам. У првом укупан износ монетарних пројекција динарских пласмана Народне банке РС по кварталима је следећи. У првом кварталу изражено у ДМ 43.549.972 у другом 42.050 у трећем 40.763 и у четвртом 498.487.444 ДМ. Можда постоји објашњење за ову драстичну разлику у четвртом кварталу у односу на ова три па би волио да се то и објасни.

Посебно поглавље чине средства за покриће дефицита буџета где је примарна емисија Народне банке за покриће дефицита Буџета за 1993. години износили од укупне примарне емисије 61,1%, средства усмјерена директно на име крајњег корисника у овом периоду износе 10.539.200 ДМ, већином су ова средства преношена путем асигнација, а међутим нема писаних података о томе, нема уговора, односно нема Министарства финансија уопште као посредника у овоме аранжману. Представник министарства финансија је чак изразио неприхватљење највећег дије асигнација које Народна банка учинила у томе периоду тако да постављам питање ко ће измирити разлику у овим средствима, односно у пласману средстава које неће прихватити Министарство финансија, а које је Народна банка већ пласирала крајњим корисницима.

Средства усмјерена на директно на рачун буџета износе 33 милиона и то вјероватно није спорно. Остало питања око емисије готовог новца, око питања девизних кредита и осталог надам се да ћемо расправљати по оном закључку да то буде након извјештаја осталих институција које су задужене да се тиме баве.

Из свега овога види се да је Народна банка учинила извјесне прекршаје који ће се морати охарактерисати као такви и предлажем да се обавезно испита до kraja пословање, а посебно пласман примарне емисије од стране пословних банака према појединим корисницима који су имали на неки начин веће суме и узастопно више пута били корисници

кредита преко примарне емисије. На крају би желио да кажем само једно да је извјештај министарства МУП-а, потврдио би и г. Рашулу да је тај извјештај доста квалитетно урађен, међутим да у појединим општинама међу којима је и моја МУП нема неких посебних успјеха и тражио би да се ова изменјена начелника екстерриторијална изменјена начелника што прије уради, тако да би се могло урадити много више послана.

Министарство енергетике је врло брзо урадило свој дио послана око електрификације овога дијела јужног Сарајева и Калиновика и Србиња и замолио би овдје да се што прије приступи оспособљавању трафоа у Лукавици и куповине трафо уља тако да би овај дио коначно могли да у привреди ураде онолико колико им то привредни капацитети дозвољавају. Хвала.

Господин МИЈАТОВИЋ ЈОВО:

Господине предсједниче, dame и господо, ја сам изашао да прокоментаришам овај извјештај везан за примарну емисију, јер сам јутрос тражио да он буде на дневном реду, мислим прије свега да он треба да буде на дневном реду да ову област не отежамо у недоглед него да кренемо од једног датума и да то завршавамо и да видимо о чему се ту ради.

Гледајући овај извјештај ја би само кратко рекао следеће.

Прво да се примјетити да у источен крајеве, да тако усло- вно назовем ишло је око 30% процената тих пласмана, а има случајева да и од тога што је пласирано у источен крајеве, као примјер ове банке у Сокоцу да се малте не једна квота тог новца врати у четири фирме у Бањалуку од 134 хиљаде марака.

Друго, овдје је речено да има пуно случајева да се може назријети да има случајева ненамјенског трошења кредита и да има низ пропуста и у додјељивању тих кредита и у даљим трансакцијама, а малоприје чини ми се да је Неровић помињао Еским банку, ја сам чуо исто за ту Еским банку, ја би исто волио да нама неко ко се у то не разумије или ко нема прилику да чује о чему се ради да и то разјаснимо. Каже овдје у извјештају, није дозвољено инспектору, односно враћен, то је гувернер јутрос рекао да је враћен да заштити и инспектора и предсједника Нарачића, ја не знам зашто треба штитити предсједника, ако дође инспектор да нешто контролише, а у извјештају пише да Народна банка није пружила на увид одређену документацију то стоји у овом извјештају.

Четврто, јуче смо чули да је било око пропуста око давања девиза за нафту, то смо синоћ чули о оном извјештају, овдје је дошло до спрече око тих давања и пропуста чини ми се између Народне банке и владе, кажем ако је оно било како је и презентирано.

Пето би рекао да највише излазим због тога да подржим предлоге Комисије, ја немогу сада рећи и дати неку осуду без људи који се у то разумију, у то се вјероватно разумију инспекције или неке друге квалитетне комисије које нам могу рећи у ствари шта се ту све догодило и куда је шта отишло, али из овога што је речено ја вам морам рећи да има доста повода за разне сумње, ја сам почeo око овог да сумњам и баш због тих сумњи волио би и био би стрпљив да се реализацију закључци које је предложила ова комисија и да нам се коначно нађе ко је ту шта урадио. Хвала.

Господин МИЋИЋ ДРАГАН:

Господине предсједниче, колеге посланици. Ја ћу врло кратко рекао, пошто ми је г. Мијатовић узео дио да не понављам. Ми смо се били договорили, с обзиром да смо чули јуче када нису били предста.- вници Народне банке, ја мислим да смо је јуче могли назвати табу банке, је ро њој никада ништа до сада нисмо чули ни сазнали иако смо годину и по дана тражили било какав извјештај од тога није било ништа. Сада се чују такве дисквалификације оцјене произвољне, било је један од закључака да се то понови да то господа чују. Ја ћу поновити оно што сам ја рекао.

У мом јучашњем првом јављању рекао да је код нас на власти хаос, а да је у оквиру Народне банке, односно примарне емисије хаос на квадрат. Ја то понови што сам рекао, да видим хоће ли и ови други да понове. Заиста да не понављам иако је дијељена примарна емисија и права је срећа што је више нема, али сада када будемо натјерали до краја да добијемо извјештај од пословних банака, иако су то ненамјенски користили, онда ће се сигурно најти они који су однијели 70% у један регион, па ће имати сигурно далеко више да одговарају тако да ови који су трошили мање мање ће одговарат.

Ја желим да предложим и затражим да се ово настави да по- словне банке поднесу извјештаје, да финансијска полиција на терену у општинама, од пословних банака које су биле трансмисија око подјелe ових средстава поднесу извјештај о намјени и тек тада ћemo видјети колико је тога отишло у џепове и апсолутно у ненамјенске сврхе. Јер ово је само извршена трансмисија од Народне банке према пословним банкама и ту нема Народна банка никакве грешке, али шта су радиле пословне банке тек тада ћemo да се смијемо и да се чудимо, колико нам је машта бујна.

Још би затражи о да извјештај ораду Министарства здравља, заиста је несхватљиво да никадје не напише да се код нас медицинске услуге наплаћују. Ја сватам да средстава нема, и да Министарство мора да живи, али господо ми плаћамо и допринос за здравствено

осигурање, не може и јаре и паре, одлучимо се шта ћете, не може да се узима допринос на плату за здравство и да за сваку услугу прихватали смо давно да плаћамо материјал, рецимо лијекове плаћамо 100% по тржишним цијенама, али да измјери притисак итд. да наплаћује, па то је заиста несхватљиво, а лажно се прича да је то партиципација, па и пензионер који три мјесеца не прима плату и он мора да плати. Па онда каже ми смо то донијели знате нека плати ко може, није ко може, свако мора да плати и у том извјештају треба и то да стоји.

Само да се осврнем по други пут, када се прави извјештај Министарства одбране заиста не треба да се преписује оно што се једном напише па се оцијени да је грешка да се то преписује, нису г. министре посланици Бијељине подржавали родитеље да им дјеца не иду ван регије, него су енергично се ангажовали да оду, чули сте прошли пут да их је 90 и неколико пото извршена мобилизација вен територије регије, а друго је питање да ли сте ви то добро осмислили да мора да буде регрутни центар ни на небу ни на земљи, где морамо да шањемо и дјецу и храну и кревете и одјећу, само зато што то неко хоће тамо да буде. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја би замолио да ми ово до десет завршимо, ако неко почне да дискутује прије десет да му дамо могућност да пређе, али да неможе да се настави иза.

Господин БОСИЉЧИЋ:

Господине предсједниче, ја молим да се направи један изузетак када сте ви утврђивали, односно када сте читали да ли неко има уводну напомену или нема, ја сам рекао да нема, међутим ја се извињавам само би нешто напоменуо у вези ове тачке. Ја сам стекао утисак г. посланици, овај материјал, запажање Комисије за представе, приједлоге и друштвени надзор нису или прочитали или је материјал тако квалитетан па нема примједбе, ако је ово друго ја сам завршио.

Госпођа ПЛАВШИЋ:

Ја само једну реченицу да утврдим да ли је оно ушло у закључак Скупштине да одлуке у вези са теритарионалним уступцима, евентуалним територијалним уступцима доноси само Скупштина РС или народ путем референдума. То ја хоћу само да видим, је ли се Скупштина се слаже са тим, што ћемо ми у платформу стављати, када сам говорила о територији онда сам рекла да нико нема овлаштење да без Скупштине или евентуално референдума народа одлучује о територији и ја би волила, не знам да ли сте ви свјесни да је то важно, не треба у платформи ја не волим да то буде у платформи, тако ми се чини да није згодно да буде у платформи, али да буде закључак Скупштине.

/Полемика с мјеста/

Господин БУХА:

Овако, уступање предпоставља у односу на, рецимо већ на извјесну територију, већ на ограничenu територију. Ми још увијек не знамо на чemu смо, када будемо знали на чemu смо, односно када будемо утваничили евентуалне границе онда долазимо у Скупштину и скупштина ће верификовати тај наш пристанак, ја не знам како другачије се то.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Да формулишемо ово питање. Територијално разграничењу од муслимана и Хрвата одлучује Скупштина.

Територијално разграничење између Хрвата, муслимана и Срба унутар БиХ одлучиће Скупштина. Можемо ли се изјаснити?

Но је за?

Има ли ко против?

Суздржан?

Хвала лијепо.

Господин РАЈНО ДУКИЋ:

Господине предсједниче ја се захваљујем што се ми пружили прилику да вечерас дискутујем, по мени о једном вашем питању. Јуће сам дискутовао као члан Главног одбора јер је била заједничка сједница, а данас овдје присуствујем и као план Предсједништва коморе и као гост, па би желио, јер сам сада у прилици да неке ствари изнесем аргументованије, ја се надам да ће то завриједнити пажљу иако смо заморени јер три дана радимо, а ту смо негдје тек око почетка дневног реда. Ако би отишли одавде а ове ствари не би разјаснили, ја се плашим да постајемо потпуно стерилни, јер иза једне рађа се друга проблематика а ми га не разэрјешавамо, а има у сваком случају јако мног важних и горућих проблема.

Ја господо финансијској полицији наше Републике вјерује. Не зато што ради по закону, што је дужна да ради позакону и што је формирана, што је одредила посао по основу издатог решења издатог од Предсједника државе и НС јер се ради о нашем органу којем ми морамо вјеровати и сутра када дођу кодмене у контролу, ја ћу сигурно вјеравати и бити одговоран за оно што је чињено или није чињено тамо.

Када човјек погледа одређене папире и документа, па онда се просто запита зар је могуће да овако један важан сегмент државе као што је Народна банка без обзира да ли је било или није примарне емисије, то је тако значајна институција да је то стуб једне државе. Да је била ван пажње једног оваког парламента, а да смо се често бавили или бавили сте се да не кажем периферним питањима, него питањима која су се понављала итд. Сада се поставља питање шта даље или како. Да ли

извести ствар до краја или је пустити нека иде како иде.

У нашем систему банкарском функционише 16 банака, од тога их је да назовем условно приватних. Ја не би то овде посебно наглашавао јер ја сматрам да је државна, друштвена и приватна својина има по Уставу исти третман, али има то посебно разлог зашто кажем. Интересантно је нешто што морам рећи нешто претходно. Ми смо господо прије рата формирали нашу банку, која је требала пратити наш Привредник и нашу Странку и звала се Сарајевска банка, па смо формирали ону бившу Енергоинвест банку, па је пуно фирма уложила у те дније банке оснивачки капитал конкретно фирма Бонсит негдје око 800 хиљада марака тада уложила тадашње вриједности уложила у капитал. Када је рат почeo покушали смо да те банке одрадимо да раде, њихови органи су се састали и речено је Сарајевска банка са сједиштем у Соноцу Енергоинвест банка у Зврнику. Сарајевска банка послије годину дана упорног нашег настојања да та банка проради, коначно је прорадила и уврштена да кажемо у тај наш банкарски систем, а банка Енергоинвест није никада, из разлог ашто су прављене сметње и опструкције од Народне банке наше, да та банка добије право грађанства да добије дозволу како је то по закону Народне банке предвиђено, за рад, јер не може радити, јер то није Карић банка, која може неовлаштено да отвори филијалу у Теслићу и да милионе марака подигне девиза, покупује по РС за јефтин новац који није ништа вредио, пише то и уматеријалу то су прекршаји, ја би рекао и кривична дјела да изнесе то тамо где им је и матица, и никоме ништа. Ми нисмо ту банку ни дан данас могли да укључимо у наш систем, а знate добро да је ова скупштина донијела и посебну одлуку када се тиче и великих система укључујући и Енергоинвест и именовала директора итд. Неко мора да одговара зашто те наше банке нису добиле право грађанства. Следеће питање овдје везано за Народну банку, испада по неким подацима да су средства из примарне емисије крећу негде можда што је тешко утврдити због тих промјена што су биле, негдје око 200 милиона марака, конкретно од Народне банке Југославије готовог новца око 75 милиона буџет је остало око 40-сетак, пласмани у пословне банке и не знасе, јер се не може доћи до тачних података, огромна средства.

Зар је могуће да ни Министарство финансија, ни влада ни Скупштина нема увида ни утицаја на то. Сада да вам кажем, прво да погледамо у буџетску потрошњу, ја могу да прихватим, морамо да схватимо ово да је примарна емисија била основни генератор инфлације, а да се то враћало као бумерант и захваљујући таквој галопирајућој инфлацији и ми овдје смо примали уместо 50 марака дније марке плату. Дакле исисавали смо крв из народа да би негдје тај новац скупили.

Ја могу да прихватим тих 44 милиона који су пласирани за потребе покрића буџета, то је за потребе војске итд. То чини једно од прилике 25% иако је и то спорно у значајном проценту, за неких 10-етак милиона марака из разлога што нема покрића, зна се како буџет се доноси, буџет се доноси законом, зна се како се може буџет намиривати. Нема захтјева, нема уговора, нема рјешења и нема ништа.

На страни 22. стоји лијепо да Министарство финансија не признаје, неће да прихвати да су то пласирана као буџетска средства 10 милиона марака која је Народна банка директно дозначавала појединим фирмама. Ја могу да прихватим и то да је било потребе и за те фирме можда су оне биле у систему одбране итд. Али цијела та методологија је прихватљива, шта је она Министарство, шта буџет, ако неко може да на рачун Министарства задужује буџет, а да пласира средства тамо по нечијем налогу или шта ја знам. Дакле то су прекршаји, то су пропусти.

Стоји у материјалу процјена да је 87% средстава пласирano на непрописан начин, оцјена стоји компетентне комисије, ја јој за сада вјерујем, ако је тако онда је то катастрофално. Ја ћу само да се дотажнем неких банака, нећу правити разлику је ли која регионална је ли овамо или онамо, ту је подatak абило, али ћу обратити пажњу само на неке банке назвао сам их приватне банке.

Само неколико повађених бројева говоре нпр. да је у 1993. години у банке пласирano 22 милиона марака много више него што се могло сабрати, а да су банке то вратиле у износу од 200 хиљада марака, што значи да је за 1000 марака узете примарне емисије враћено са 8 марака, посебно је карактеристично то су ти краткорочни кредити, пласмани итд, посебно је карактеристична примарна емисија која је давана за откуп девиза. Не улазећи у то да ли је то Народна банка могла да ради или није, има тамо оцјена да то није могла и није смјела, јер није овлаштена итд. јер су то неке пословне банке то радиле које нису могле да раде, нису смјеле то да раде. Међутим, интересантно је да већи дио тих откупних девиза није стављен на располагање Народној банци него је задржан у тим банка и ту пренјаче приватне банке у томе.

Ја ћу навести неке примјере, банка Агропром, Банка Бањалука која је иначе цијело вријеме фаворизована банка и треба погледати по словање и 1992. године, има разлога, директор те банке је истовремено био и вицегувернер, имао је исту канцеларију и исти сеф, могао је из лијевог цепа у десни итд. Имам већ пуно индиција да је тако рађено. Например, за средства по краткорочним кредитима које је узела банка из примарне емисије у вредности 9 милиона марака то је вратила 17 хиљада марака или 800 марака враћено је Ја могу да прихватим да су та средства од стране банке утрошена паметно, то ће се у даљем

02152330

- 28 - a.

току показати јели или није, али могу и да сумњам да ли је то све пласирало од банке пословне даље и могу да сумњам да је ту постојала спрека Народна банка, пословна банка и крајњи корисник тих средстава, то је та друга или трећа рука.

Зворничка банка итд. за 1000 вратила је са 30 марака, ВЕСТ банка која се помиње то је та банка из Лакташа 430 марака нису враћени, откуп девиза 1.953.000 марака нема података у материјалу да су девизе откупљене од те банке враћене депоноване у трезор Народне банке, Кредисан банка С.Мост већ је било говора, Југобанка, Семберска банка итд. долазим до једне јако интересантне банке зове се "ЕКСЕМ БАНКА", или ЕСКИМ БАНКА, ЕКСИМ добро сам рекао, Бијељина. Сумње су толико веће што одређени људи већ дуже времена су под неком заштитом су власници те банке, а ту је и очигледно и људи који раде у Народној банци, да су на неки начин дионичари у тој банци. Та банка добија врло брзо средства из примарне емисије и узима у вриједности милион и двадесет три хиљаде марака и враћа са 13 хиљада марака, могуће да је та банка, има тамо напомене где је уложила ту примарну емисију, питање је какви су односи између тих у која су пласирана средства из те банке настали сада, је ли он сада постао сувласник тога или некакав добар татица који помаже или има неке друге намјере, то не мора да буде одговорност Народне банке, то је игра даље. У следеће је и интересантно и кроз 47 налога ова банка добија примарну емисију и купује милион и тристо педесет једну хиљаду и девесто педесет марака девиза, пестотина хиљада марака положе у трговачку банку у Београд, дакле не у депо Народне банке наше, а 545 хиљада марака ни дан данас није депоновано у нашу Народну банку. У међу времену та банка врло брзо, интересантно формира филијалу у Београду и купује пословне просторе, окупља кадрове и одмах се јавља и нуди средства на кредите нама.

Мене су звали и питали треба ли ми милион динара кредита, ја сам рекао обзиром да знам ко сте и шта сте не смије са вама да радим. Морда сте поштенији од мене, али.

На крају само да цитирамо ова два три налаза који говоре у суштини шта се дешава.

Дакле произилази да је преко 77% од пласираних средстава дозначено на рачун банке на непрописан начин. Укупан износ буџетских средстава која су усмјеравана из примарне емисије током 1993. године мимо рачуна буџетских корисника предвиђених законом о буџету, значи пласираних директно крајњим корисницима износе 10 милиона песто тридесет девет хиљада двије стотине марака, прорачунато по жиралном курсу. РС за поменути износ терете буџет РС, тврдећи да су средства усмеравана крајњим корисницима путем асигнације. С обзиром да је асигнација искључиво писани

- 28 -
- 28 -

ант, овјером стране учесника у послу овако образложење одговорних лица је крајње проблематично, јер у документацији Народне банке не постоји ни једна писана асигнација за пласирана средства. Министарство финансија оспорава, средства која су директно усмјерена крајњим корисницима буџета, осим неколико асигнација усмјерених директно војно-рачунском центру Бањалука. То нека се сада појасни Министарство и Народна банка. То су моји извјештаји, ја имам право, а на крају ако сте ми дали право да говорим ја ћу да говорим овдје остаје снимљено па.

Ево неких пласмана, говори се о следећим, извршеним увидом у портфеље одређених корисника акредита утврђено је да се у њима не налазе потписани и овјерени уговори о кредитима са крајњим корисницима кредита и наводе се масе тих примјера, јер се дешава у више случајева да се кредит добије а ондакон тога се подноси захтјев, што може бити и то повјерење, али није баш тако речено.

Ја предлажем и да завршим да вас пуно не замарам јер ће бити вјероватно о овом расправе још, закључке, мој је закључак.

Да се изврши ревалоризација свих кредита који су пласирани из примарне емсије, да се држава обештети.

Да се настави даља контрола, од пословне банке ка крајњим корисницима, да се види како је то даље кориштено.

3. Да се подхитно, ако је то већ урађено онда свака част, она средства девизна која су купљена из примарне емисије од појединих банака, што прије депонују у трезор наше Народне банке, јер треба нам сваки динар.

На крају да кажем неколико ријечи око ових девизних средстава која су давата за нафту. Ја се не би тиме посебно бавио, али хоћу да кажем следеће, просто је невероватно да толико овдје и људи и паметних и стручних и искусних, да се направе почетничке грешке, мислим на 3,5 милиона марака које су тек тако дате, зна се како се сада ради са свијетом који је пун махера. Сваки други уговор је ризичан, сваки други човјек кога сртнете нуди вам брод нафте у Бару или има композицију на путу или најмање половине му дунавом бродоби и то само налијећу, ја не могу да вјеријем како, то је требало средства у банку, па акредитив па када се документација презентира тако да. Кад се тиче НРДНЕМИКА ја могу да овдје поверијем г. Остојићу из разлога што он има имовину много већу од тога па ћемо лако наплатити, али мислим да ће он тај посао завршити.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ми по договору завршавамо засједање за вечерас, сутра је договор у 10 сати.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Господо настављамо са радом, утврдили мсд да имамо ипак кворум иако је ово, нећу да кажем неодговорно, али сигурно није уреду да већина посланика да се нису пријавили отишли са Скупштине, само се један пријавио г. Перић коме је болесна мајка, а остали се пријављивали наводно Стручној служби, а нису водили рачуна да нам може да буде угрожен кворум. 47 имамо посланика.

Само да прочитам ко је присутан, присутних посланика је 47.

Према мојој евиденцији сви пријављени су дискутовали. Само ја да поменем овдје Министарству одбране дата је примедба по мојој евиденцији, Министарство за борце и жртаве рата је похвњено, МУП је похваљен, Народној банци има примједби, Министарству здравља је дата примједба, остало ни на једно министарство није дата примједба нити је дата похвала.

Има ли ко потребе из министарства да да одговор и да закључимо тачу.

Генерал КОВАЧЕВИЋ:

Господијн председниче, господо посланици, овде је било постављено једно питање - да ли се лекари могу ангажовати по основу радне обавезе. Министар здравља руководи са стручним кадром, односно лекарима и стручним кадром у здравству. Уколико он достави захтев поименично за лекаре, Министарство одбране ће издати таква решења за цео простор Републике. Данле, у његовој је надлежности да одређује људе, а Министарство одбране издаје решење о радној обавези.

Још једно питање. Већина посланика, или један добар број се обрао у паузи око одређивања начина превођења војних обvezника из војске у радну обавезу. . Ја сам у јануару месецу издао наредбу, у којој, поред осталог, стоји да на основу планова производње и систематизације радних места у осталим државним органима превођење људи - војних обvezника на радну обавезу ради се на следећи начин: учествује орган Министарства одбране, извршни одбор општине, посланици, странка и представник бригаде. Тада поступак тачно утврђује поименично људе који су неопходно потребни. И немогуће је, бар колико је мени познато, да буде злоупотреба. А до сада је углавном то појединач одлучивао - орган министарства одбране и имали смо и злоупотреба. Ја сам некима и дао наредбе, а у паузи ћу по регијама поделити.

Хвала лепо.

НЕДЕЉКО ЛАЈИЋ:

Господине председниче, даме и господо посланици,

Ја сам хтио одговорити на пар питања. Господин Нелечевић је поставио питање - у чијој је надлежности радио-релејна станица на Мајевици. Господо, то је у надлежности јавног ПТТ /Неровић је поставио питање, извињавам се/. Јавно ПТТ врши одржавање и напајање те радио-релејне станице и морам да кажем да је то срце ПТТ преноса у РС. Не дај Боже да се ту нешто деси, за ту цивилизацијску тековину не би за наредних не знам колико година знали шта значи. Наравно, ту се налазе уређаји и од радија и телевизије РС. То војска зна, то сам и раније Скупштину упознао кад је било речи око Венс-Овеновог плана, доставио писмено и највишем врху Републике и мислим да се то мора одбранити.

Наравно, ту је било доста проблема. Морам да кажем да је та радио-релејна станица грађевински уништена 60%. Стоји за стручне људе, не могу ни они дати објашњење како је она уништена од граната и осталог.

Следеће питање које је поставио господин Јовановић - кад ће почети изградња ауто-пута Бијељина - Модрича, односно Книн-Бањалука -Книн. Па видите, господо, ја вам морам рећи да укупан биланс битумена у СРЈ на 16.000 километара магистралних и регионарних путева, односно путева са савременим коловозом, је 1.200 тона. Република Српска од тог биланса добила је до данас 400 тона. Значи, 40% укупних количина. Господо, ви путујете по СРЈ и приметили сте да су њихови путеви практично као и наши. Јако много ударних рупа, а да ни једна ударна рупа до данас још није санирана. А морам да кажем да смо ми прије 15 дана ставили у погон четири фабрике, које су биле разорене у рату - двије у Бањалуци, једна у Добоју, једна у Бијељини. А за 10 дана стављамо и у Зворнику следећу фабрику, и да смо до данашњег дана извршили санацију коловоза око 20 км. од Бањалуке према Бијељини и извршили смо санацију од Раче до Бијељине. У плану је, и то ћемо сигурно извршити закључно са петим мејсецом и санирти све асфалтне коловозе у РС, без обзира на све потешкоће које нас прате.

Везано за ауто-пут - ми морамо, господо, ово прво санирати, а ауто-пут радити кад се стекну услови. Ми смо у току прошле године наручили пројектну документацију, она је у завршној фази. У року од неколико дана биће ревизија те пројектне документације и надам се да ћемо ове године завршити имовинско-правне послове. Кад се изврше солидно припреме, ауто-пут на дијелу Модрича-Бијељина је немогуће направити прије двије грађевинске сезоне, кад би имали комплетно обезбеђена средства и комплетну оперативу. Исто тако морам нагласити, а то није постављено питање, да је договорена изградња пруге Бијељина-Милошевац у току ове године. Затворена је конструкција финансирања, одобрани су

извођачи и иде се у рад. Толико, хвала.

ПЕТРА МАРКОВИЋ:

Па ево ја бих само одговор на нека питања. Прво питање било је од посланиак Неровића како се врши наплата пореза на плату, односно дословно је рекао да је сад тренутно шаренило код наплате пореза на плату. Видите, тачно је да је прошле године заиста било "шаренило", а то што је шаренило произашло је, уствари, што се наплата пореза на плату вршила и на царини, и у управи прихода, и по клубовима, по оној изреци, што пропусти Стари Радивоје, дочекује дијете Грујица. Врло је тешко доћи до тих људи и вјерујте, ми смо се стварно довијали на различите начине да на неки начин те људе створима обveznicima на плату. Нису они баш тако ни расположени да дају тај порез, различита су мишљења. Према томе, ми смо се на различите начине довијали и покушавали да колико је могуће више обухватимо људи, с једне стране. С друге стране, да што више пореза наплатимо. Показало се да се највећи ефекти и најбоља контрола уласка и изласка постиже на царини. Ми смо зато негдје пред Нову годину, односно божићне католичке празнике организовали да људи из Управе прихода иду на границу, региструју људе, врше наплату, све уз упутство и до краја прописану методологију. Што се тиче ове, а и прошле године - да вам кажем само да је књижење, наплата и исплата, као и сва остала евидентија око пореза на плату у странији валути компјутерирана је, врши се, dakle, компјутерска обрада података и тачно се зна ко су порески обveznici по општинама, колико је извршена наплата и за шта су утрошена средства. Dakle, формирана је база података.

Што се тиче ове године то је још комплетније. Извршен је разрез пореских обveznika, тако да ми у овој години досад имамо издатих рјешења по основу пореза на плату за 36.000 наших људи запослених у иностранству. То је, dakle, тај податак који је тачан, сигуран, а наравно, пошто сам чула да има већи број људи, ми ћемо на различите начине и преко МУП-а и преко Министарства иностраних послова и наших клубова, наравно и општина, покушати доћи до већег броја и видјети да ли је извршена потпуна обухватност тих проеских обveznika. Да скратим, dakle, тај систем је потпуно увезан, врши се компјутерска обрада података, издају се рјешења о разрезу пореза и то заиста иде потпуно уходаним механизмом, у складу са законом.

Што се тиче питања око осигуравајућег друштва "Бобар" и издавања рјешења за регистрацију тог друштва, ја молим посланика Неровића да сад овде не оптерећујемо Скупштину, да се изврши комплетан увид у документацију и рјешење које је дато Бобару. А ја овдје одговорно

тврдим, пошто је ипак изречена квалификација за овом говорнициом, да су то неке пријатељске везе, да сам ја господина Бобара једном видјела у мојој канцеларији и вратила сам га назад. Али можда само зато што је приватник, јер нисам се упуштала нити у његов цензус, нити у његове папире, јер ја не могу потписати рјешење о регистрацији осигуравајућег друштва Бобар. Није искључено да тај човјек - немојмо гледати сад што је приватник - не посједује квалитетну документацију. Али, заиста да сад овдје не полемишемо. Ја молим посланика да заједно извршимо увид, или он с ким хоће, комплетну документацију која се налази у Министарству финансија за осигуравајуће друштво Бобар. Ја заиста молим да се долази са правим, релевантним чињеницама и показатељима и да се тек тад тврди да неко има овакву или онакву дозволу.

Што се тиче банке Ексим или Еским, не знам како се зове да вам право кажем - немам везе са том банком никакве везе нема, баш стварно никакве.

То би био списак питања које сам ја успјела регистровати.
Хвала.

ВЕЛИБОР ОСТОЈИЋ:

Господине предсједниче, господо посланици, иако је питање избјеглица овдје покренуто неколико пута, ја хоћу да укажем да је то изузетно сложен проблем који се мора поставити као приоритет. Желим да обавијестим посланике да прво расчистимо једну ствар. То није министарство, ја уствари водим комисију за планирање и координисање рада оних институција које воде послове у вези са смјештајем и збрињавањем избјеглог становништва. Те послове сам преuzeо крајем јануара прошле године, а већ је скоро 2/3 оног становништва које је покренуто иначе, било се негдје смјестило поприлично несрећено, неорганизовано. Прихватни центри су у надлежности Комисаријата за избјеглице и хуманитарну помоћ. Влада је Комисаријату сугерисала где да оснује прихватне центре. Ми смо предложили Соколац, Лопаре и Приједор. Били смо прво предложил Кључ, па смо то кориговали на Приједор из више разлога. И колико ја знам, тај посао ће тећи и мислим да је само неки неспоразум са Лопарама. Ја ћу још једном видјети са господином Владушићем да овога прољећа тај посао завршимо. А видјели сте да се на Сокоцу заиста тај прихватни центар проширује и прави. Али, у вези сда овим проблемом желим да кажем следеће: и као Комисија покушали смо да овај посао узбијимо и да му нађемо мјеру. Међутим, први дио посла је урађен. Направљен је документ који се зове Пројекција демографске политике Републике Српске. Ми се тим проблемом морамо прво позабавити да бисмо успоставили географски континуитет српског становништва на простору РС.

И ту су четири простора који су изузетно осјетљиви и на којима треба радити. Први је Стара Херцеговина, на подручју СРБиње, Вишеград, Рогатица. Други је Бирач - на простору Власеница, Братунац, Зворник. Трећи је Посавина, и то у два правца - уз Саву и рубовима Требаве, Влашића итд. Четврти је санско-унско подручје, и пети је врбаско подручје. Санско-унско подручје: Крупа, Нови, Приједор и Кључ, Сански Мост до Кључа, а врбаско на линији Купрес-Србобран_Јајце. Нама недостаје становништво. Друго, Влада је покушала и настојала да среди управу и да добије потпуну координацију општина у вези са овим послом. Господин Брђанин вам је указао на оно шта су општине самовољно радиле. И сада ћемо и резолуцијом, али мислим без једне одлуке и наредбе општинама вјероватно нећемо успјети да тај посао завршимо. Али ако се сада то централизује, онда вјероватно можемо наставити да то ријешимо. Међутим, лимит је финансијско-материјална средства. Демографску политику Влада је дефинисала, и у области стратегије , и у области политике, и у области размјештаја и у области средстава. Али, ја сам покушао у Влади да предложим да се добију кредити и дају општинама ради стварања услова расељавања. Знате да то нисмо у овом тренутку у могућности. Друго, покушали смо Брђанин, Владушић и ја преко Србије и ту смо нека средства уочи саме зиме добили, грађевински материјал, јер без те помоћи не иде. И трећи сегмент - хоћу да уштедим вријеме, иначе ово је тема која се заиста може отворити и да се о њој дugo расправља, а то је нешто шта је на терену. Ја се чувам да изнесем ружне појаве и ружне ствари које чине изbjеглице и које чине помјерено и покретнуто српско становништво, јер нећу да причам тако о свом народу. Али, многи појединци и групе направиле су бизнис од свог изbjеглиштва. И тачно је то да има изbjегличких група које шећу као номади од града, од општине до општине, узурпирају простор, разносе га, тргују њиме и иду даље. Друго, ми заиста имамо шансу да постанемо грађанска држава. Неће нико на село. Комисија нема инструмената да нареди и проведе да рурално становништво иде на село, на имања, у Посавну која је празна, а да бисмо градско становништво смјестили у град. Добро је рекао господин Мићић - окупација градова, стихијна, спонтана, јер од три врсте миграција ми имамо најтежу. Имамо политичку која се може спријечити средствима и развојем тог подручја; има економска, ако не развијаш неко подручје онда народ сели, и има присилна, насиљна изазвана ратом, јер се становништво стихијно, неконтролисано креће. И нас је то погодило. И сада, кад смо покренули акцију враћање стручног кадра из Југославије, неће нико у Братунац, неће нико у Котор Варош, хоће само у Бијељину и у Бањалуку. Али у Бијељину и Бањалуку хоће још једна категорија становништва: становништво које је непродуктивно, које

не ради, које је социјална категорија - пензионери, инвалиди, старе породице. И то не може без помоћи државе. Зато ја указујем, прво, да овај посао мора да води орган, односно министарство. Влада је донијела одлуку да се формира министарство за миграције и исељеништво, али треба процијенити тренутак кад је политички добро, да не буде опортунно да се такво министарство направи. Друго, правна држава мора да се добро овдје ангажује. Ми не можемо политичким средствима сада извући неградско, неурбano становништво и смјестити га на празна посавска села. И треће, држава овдје мора пронаћи средства да се санирају објекти, да се створе услови. Ово што сада Републички штаб на челу са Брђанином полушава да направи.

И у вези са закључком око програма и смјештаја изbjеглог становништва. Једа посао је направљен. Комисија је направила први дио програма, који је демографска политика, стратегија и политика насељавања. Сада треба Републички штаб да заврши други дио - урбано-стамбени и комунални, да га тако назовем, технички. То је изузетно курпан и пипљив посао који је тражио више времена и ми просто нисмо стигли да у ова два мјесеца овај посао до краја завршимо, и зато је овај закључак остао нереализован. И ја молим разумијевање, вјероватно ће за наредну скупштину доћи. Али, указујем да је проблем расељеног српског становништва приоритетно питање које мора да прати финансијско-, атеријална подршка, добро организована првна држава, да бисмо помогли општинама да тим инструментима извучемо рурарно становништво из градова и распоредимо га тамо где треба да га распоредимо. Ми знамо где то треба и колико треба, колико је празних села у долини Дрине од СРбија до Вишеграда, и колико је празних села од Брчког до Брома, преко Шамца или од Брчког преко Модриче до Дервенте, или на јужним обронцима тог посавског платоа. Али не можемо, немоћни смо, јер немамо средства. МИ смо успјели једно 60.000 људи да населимо док се није десила још једна негативна појава. Књевићи су бил очувани када је завршена операција на њима. Али је онда настало тај шопинг сусједних села и појединача из града. И данас тамо нема гдје мачка да се завуче, а камо ли д се неко насељи. Зато молим у вези са овим да ове три ствари Скупштина постави, и касније над чујете резолуцију, да то буде приоритет у послу. Хвала.

02152388

- 35 -

Др МИЛОРАД КУЗМАНОВИЋ:

Господине предсједниче, даме и господо, господа посланици,
Извештај Министарства здравља, рада и социјалне заштите,
било је упућено једно питање и једна примједба. Питање је двојно, нешто је одговарао господин Ковачевић. Питање је било да ли неко може љекаре да обавеже радном обавезом да не иду из мјеста у мјесто, из општине у општину, или у другу државу. Господо, сви љекари у Републици Српској су под радном обавезом. и нико њима не може да спријечи или да забрани да иду из општине у општину или да шетају. Значи, не може им се то забранити, а они су сви под радном обавезом.

Даље, (Предсједавајући; нако не може над су под радном обавезом, баш би требало бити обрнуто)

Видите, он је под радном обавезом и он може да шета, омогућено му је, питање је сада ко ће га примити.

Предсједавајући: Није у томе било питање, него да га ми можемо дектретом пребацити из општине у општину, то је било питање.

Кузмановић: Тај декрет се може донијети.

Предсједавајући: Е то је, значи жели се да се он може пребацити из Сарајева у Невесиње, Купрес итд.

КУЗМАНОВИЋ:

Даље је била примједба да нема у извјештају да се наплаћују услуге и партиципација нашем становништву. То не може ни бити у извјештају зато што министрство то није прописало. То је одбрамбени механизам здравствених установа које се на тај начин саме боре да одрже најнижи ниво здравствене заштите. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Реплику има господин Керовић. Ја бих молио да се више не јављамо за дискусију.

Др ДРАГОМИР КЕРОВИЋ:

Ја бих ипак да се неке ствари појасне са госпођом министром. Прво, око наплате пореза на плату. Не знам зашто нам је требало, ако смо имали тада општински орган управе друштвених прихода, зашто то није рдила као институција. Ако је радила царина, она је само дио дих обвезника који су долазили, чак доносили и хуманитарну помоћ, опорезовала.

док остале није. Општине су биле дужне, на терену се то далено боље могло устројити, да се успостави евиденција и компјутерски систем, јер се најбоље на терену зна ко је у иностранству ко није. И не може нико да каже да је то било тешко, да они нису вољни да тај порез плаћају. Па људи моји, дешавао ми се случај да родитељ треба сину јединцу да дигне споменик и фали му 300 марака, а неко ће за 1200 марака да спашава главу. Нема тих паре ко може да плати нечију главу. Зато треба да се устроји јединствен систем и републички орган друштвених при хода да то одради. Ту нема шта да се више говори, треба да се изграде и одређени инструменти за оне ко неће да испуни те обавезе.

Друга ствар, кад је у питању ДД Бобар. Ја не желим, госпођо министар, да ја идем ни у какву комисију, нисам ни стручан нити ме интересује, али кад су у питању паре, сви смо свјесни да бар о парама довољно знамо. Тражим да то финансијска полиција утврди када је ДД Бобар почeo да ради са таквим пословима, када је уплатио оснивачки улог или тај цензус, колико је тај цензус износио и да то институционално ријешимо. Нека то финансијска полиција ријеши. Не кажем ја да сте Ви то потписали, дали сагласност, али неко из ваше службе јесте. Значи, немате увид у котиролу ваше службе. Неко мора да одговара за то.

Што се тиче Ексим банке, кад сам и то питање поставио, неко мора дазна чија је та банка. Ако таква финансијска институција постоји, и такве институције сигурно нарушавају монетарни систем, подривају економску моћ ове земље - неко мора да сноси одговорност. Ја поново постављам то питање финансијској полицији, ако може не само да Ексим банка, него све приватне финансијске институције, штедно-кредитне задруге, банке, испита њихово пословање и да се овој скупштини предочи. Јер, ноторна је чињеница да су такви људи подривали економски систем и моћ земље.

СЛОБОДАНКА ХРВАЂАНИН:

Ја мислим да има лутања око овога, ово је потпуно јасно. По задњој мобилизацији сви доктори имају радну обавезу и не могу, нако је помоћник министра рекао, шетати из града у град, јер то се сматра дезертерством исто као што је дезертерство напустити прву борбену линију. Следећа ствар, санитетски батаљон Првог крајишног корпуса и Републике Српске имају већ извршену мобилизацију неких дефицитарних кадрова као што су хирурзи, анестезиолози и других струка, као што су епидемиолози, да сад овдје не набрајам, који су у сталној приправности.

Тако, господо, не треба доносити никакав декрет. Из санитетског батаљона пуковник Роквић сваког момента мени као оралном хирургу може да изда рјешење да ја идем да радим у Невесиње. Ја ако се томе супротставима ја сам дезертер. Мислим да је то крајње ријешено и не треба о томе дискутоват, мобилизација је то ријешила.

БРАЂАНИН РАДОСЛАВ:

Господине предсједниче, ја ћу врло кратко. Мени је колега Савкић поставио питање у паузи око смјештаја избјеглица и стварања услова. И једна мала надопуна колеге Остојића. Све шт је рекао је тако, с тим да су сви технички услови створени, односно извршена је процјена ратне штете, формиране су комисије, урађена уредба о насељавању, али ја ћу вам рећи цифре од којих мало глава заболи. У почетку је било до волно 10 милиона марака да се оспособи за 80.000 покренутих срба, стамбени простори помоћу постојећег фонда који је постојао рушењем објеката који се морају срушити и поправити други. Сад је та цифра десет пута већа због тога што је већ навео колега Остојић. Коњевић Поље се могло 50% насељити, а сада не може овако ни 0%. Па само да кажем следеће: нама тренутно треба 20.000 стамбених јединица да би задовољили 90% прохтјеве покренутог српског становништва, барем 90%, јер се не може никад задовољити 100%. То је, уз помоћ постојећих материјала од срушених кућа које су комисије дале, треба нам 200 милиона марака. Ово није разлог што сам изашао, консултовао сам се са економистима. Једини извор је, ако на следећој скуштини, пошто сам добио сагласност бораца, једини могући извор је евентуални пролазак Закона о стамбеним односма, јер и једног другог извора нема. Ми смо били у Србији, нама ће СРбија дати грађевински материјал, само под једним условом - да смјестимо избјеглице које су у Србији, да њих вратимо назад, и строго ће вршити контролу над реализацијем таквог грађевинског материјала, и то оно становништво које они хоће да врате. А наше расељено становништво и наши борци не могу то да ураде. Зашто је птoreбна централизација - због тога што стварно морамо, послана су сва упутства, методологија прорачуна штета, извршити конзервацију објеката барем оних који су остали. Да се не би ту развијале приче, знамо ми све шта је отишло и штошта, али није добро ни овдје износити то, испашћемо као народ---- Примјера ради, ја сам рекао Брод треба 5 милиона цријепа и случајно Дервента треба 5 милиона цријепа. Интересантно је да у резерви нема ни једног комада цријепа. Чак п оном закону о нестанку и постојању материје ту је нешто нејасно. Ја кажем, да је и у подрумима нашли би га, али нема

тога једноставно. Због тога је ово одговор колеги Савкићи и оно су приоритети што је господин Остојић рекао, с тим да ми настављамо, договор је са Високим комесаријатом у Србији, да настављамо рад на добијању грађевинског материјала. А рад, и то смо ријешили. Преко Министарства одбране формирају се радне бригаде, Грађевинско-домицилно предузеће се задужује да даде алат са својим стручњацима, и то раде као радна обавеза, с тим да се режијски трошкови домицилном грађевинском предузећу морају покрити основни режијски и манипулативни. Радни водови се прве, већ је то урађено у неколико општина, и ти радни водови су вођени стручном руком. Сва регулатива постоји, све методологије, све је прорачунато и тачно се зна колика је штета. Јесте да смо ми страним амбасадама дали штету онакву каква одговара нама, срећа за нас да је нешто мања, међутим, нећемо ми ни од кога добити те паре. Једино се може преко Србије. И над се евентуално заврши рат преко страних кредитата. Толико. Хвала.

ПАНТЕЛИЈА МИЛОВАНОВИЋ:

Господине предсједнице, господо посланици. Ово што ћу ја рећи звучи као закаснило. Зашто ја то сада чиним, зато оно што ћу сада рећи било би по природи ствари потребно да је то рекао неко од мојић колега ко је правник, јер је то пратна материја, ја сам лаик у тој области, али једно ме сазнање тјера да поставим питање, односно изнијећу једну констатацију, па ако је тако нека се оцијени да ли тако може бити. Област је правосуђа. По мом мишљењу сукоб је надлежности. Министар правосуђа у исто вријеме је председник Вишег суда, да ли може бити надлежан сам себи. Исто тако, тако је било до јануара мјесеца, да ли је сада. Ви дозволите да ја кажем, али било би боље да није оно што не може бити. Предсједник основног суда у исто вријеме је потпредсједник Владе задужен за област правосуђа. Имамо један циклус , да ли то може бити тако. Предсједник вишег суда по природи ствари надлежна је предсједнику Основног суда, тај предсједник основног суда као потпредсједник Владе задужен за област правосуђа у исто време је надлежан министру правосуђа, је ли то сукоб надлежности и зашто је то тако. Пошто чујем примједбу док ово говорим да то није тако, знам да је до јануара мјесеца тако било, није смјело тако бити, а драго ми је ако није тако и молим да се ово не схвата провокативно и Боже сачувај ствара међу нама нешто што не ствара добро. Хвала.

МИНИСТАРСТВО БОРАЦА:

Господине предсједниче, господо посланици. Ова скупштина донијела је Закон војних инвалида и породица палих бораца и заштити цивилних жртава рата. Према овим законима општински органи управе надлежни су да донесу првостепена рјешења и дутврде права војних инвалида породица палих бораца и цивилних жртава рата. Међутим, ту су се појавили велики проблеми тако да су општински органи у огромном броју органа постали неефикасни, тако да ни до данас нису донешена рјешења и нису утврђена права за ове гатенорије грађана. Све извјештаје које министарство тражи добијамо 10-15% или са великим закањењем. Тражи на Комесеријат и неке друге институције податке неке рањене дјеце, дјеце палих бораца без оба родитеља и једног родитеља итд. Све те податке ми добијамо веома мало. Зато би ја замолио све посланике, а ви сте сви из општина, да и ви утичете на општинске структуре, односно на општинске органе, да се кадровски оспособе, а онда да се решавају проблеми ових породица и војних инвалида у складу како стоји у закону, а тиме ће олакшати посао и министарству и одужити се овим лицима која завреднују сваку пажњу.

Министар Đobo Реселт:

Господине предсједниче, поштовани посланици. Мени је заиста непријатна оваква констатација, јер посланик могао је самном, разговарати никаквих проблема нема. Што се тиче чмене истог дана када сам изабран овдје, именован за министра правосуђа ја сам изашао из своје канцеларије и отишао у другу канцеларију за оно вријеме које боравим у Бањалуци. Моје је мјесто на Палама, а када сам у Бањалуци у Бањалуци. Истог дана је именован Бране Носић и ако треба поступак за бирање предсједника суда за вршиоца дужности предсједника суда. Тај је отишао у пензију сада је Балабан Ненад, предсједник Вишег суда у Бањалуци и долазио је два пута у Градишку на контролу Основног суда, а у Основном суду Бањалука је Смиљана Жунић. Ја сам сада припремио у поступку је постављање предсједника и једнога и другога суда, али постоје вршиоци дужности и једног и другог. Према томе министар правосуђа у канцеларију није ушао предсједника Вишег суда и клоним се тога да ми неко не би приговорио овако како се приговара, ја вас молим, то вам је истина и то господин Срђо зна, јер је долазио код мене. То ја себи као правник ни Вито Поповић као правник не би дозволили и мислим да о тим стварима требамо прибавити праву информацију и правилно обавјестити посланике.

Господин НЕЋИЋ:

Господине предсједниче, даме и господо. Морао сам да изађем у вези изbjеглица, ово што је рекао г. Остојић и г. Брђанин да кажем да није све тачно. На жалост са овим послом се слабе линије одбране, то је врло важно што треба напоменути и што треба да реагује првенствено Влада, ради се о следећем, да се становништво сели са граничног подручја. Ова комисија, односно не знам који је то тим, упорно настоји да насељава мјеста која нису насељена, мислим да је то још рано. Изузимајући само једну врсту изbjеглица, а то је оне изbjеглице којима су куће запаљене. По мени постоје стријекте изbjеглице и по мени погрешно су примјењени критерији за све врсте. Значи једна врста изbjеглица јесу праве изbjеглице, којима су куће срушене у налету непријатељске офанзиве и они се требају смјестити. Друга врста изbjеглица јесте они који излазе из Тузле Сарајева сасвим слободно, да ли плате или слободно, којима се посвећује много већа пажња него овој првој врсти и трећа врста која слободно иде из слободних градова у слободне градове и којима се такође придаје виша пажња него овој првој. Према томе предлог је да се изврши диференцијација, јер упрао због тог анастаје хаос. Да се на неки начин врши контрола, да се насељавају изbjеглице које немају више изbjеглице које немају куће. Значи слободно грађани са граничних подручја одлазе, имају куће имају све, али одлазе и вјероватно рачунајући да је крај рата траже себи уточиште у бољим кућама итд. То је велики проблем.

Слично томе, поменуо би само у вези Министарства здравља, ту је Нуzmanoviћ, што је такође нејасно ис твара забуну. Појам српски љекари у Сарајеву, направљена је једна кампања медиска у вези тих људи, по мени то су мусимански љекари, а можда су по националности Срби. Придаје се толики значај тим људима који нису служили нама, а овим љекарима којих има без посла који траже посао, који су више дали за српски народ, такође ово министарство у вези изbjеглица даје много и сада када то све скупимо, чињеница да се јавља незадовољство, јављају се неспоразуми и ту у томе смјеру треба нешто да се учини.

Господин ЈОВАНОВИЋ:

Након толико јучерашње дискусије питao би зашто се и појави толики број приватних банака. Господо, пракса је у 1993. години била оваква.

Министарствно надлежно изда решење о оснивању банке приватне на основу тога рјешења вјероватно истим шаблоном иде се у Народну банку узимају се средства из примарне емисије новца и онда се регулише депозит. То су чињенице.

Хтио сам само да појасним око Бобара конкретним показима, да попуним свог колегу Неровића.

Осигуравајуће друштво Бобар по изјави "Гласа српског" његовог директора који је уједно био директор Аутосемберије 16.4. 1993. године имало 18 хиљада осигураника. Решење о оснивању осигуравајућег друштва, потписано од стране министра финансија 28.01.2993. године, са потписом министра финансија.

Друго рјешење 8.02. уплаћен је депозит од 900 милиона динара, а 11.02. одмах је враћено Еским банци као поврат позајмице значи само два дана. Коначна уплата депозита по закону и отворен жиро-рачун извршено је 2.07.1993. године, а коначно решење је издато 25.06.1993. године, а решење суда 29.06.1993. године. Према тома само на овом примјеру можемо видјети како је ко радио, а како је ко радио видимо докле смо стигли заједно сви.

ВЕЛИБОР ОСТОЈИЋ:

Ја би замолио г. Неђића да се овако договоримо, очито да ја и Брђанин нисмо рекли све, односно да смо дали непотпуну информацију штедећи вријеме, а не да нисмо рекли тачно, јер очито је да мислим исто у вези са изbjеглицама. Изbjеглице су таква тема да Скупштина може направити тематску расправу око тога, јер се одмах отворе сва друга питања у вези са државом. Код проблема становништва открива се како функционише држава, осим становништва из Љесковице и Бистрице и то тек када је изгувљено то подручје Комисија и Влада није пресељавала ни једно рубно подручје него је напротив спречавала. Сећатесе састанка у Шековићима када смо решавали она рубна села према Кладњу, а када смо отворили то питање онда је питање и војске и саобраћаја, струје, снабдијевања, путева итд. значи једно комплексно питање.

Господин РИСТО ЈУГОВОИЋ:

Господине предсједниче, можда не знам да ли смо расправу завршили, можда требало је што шта до kraja довести. Ја се осећам због две ствари. Прво моје је име помињано и око Бобара, а друго и ви сте ме у једном случајном разговору овако рекли као неку примједбу на мене између осталог и тог Бобара.

Тачно је одприлике ово, ја не знам као и многи грађани ове Републике има свако свој став око приватизације и око приватних и друштвених кућа и односа о томе и мислим да је то право сваког грађанина.

Што се тиче Бобара ја желим да се од тога оградим у цјелости и да вама због те примједбе на мене одговорим. Бобар је затваран једном као Аутосемберија Нови Сад по одлуци Владе 262 од 2.10. онда захваљујући неким играма је измигло ио из те одлуке да није Аутосемберија Н.Сад него Домицилна Бијељина захваљујући интервенцији некога у суду. После смо га затворили други пут као Аутосемберија Бијељина зато што није било законског упоришта да те послове ради то је урадио Виши суд у Бијељини, по трећи га пут тај исти суд формира као Бобара и то захваљујући Министарству финансија које је 28. потписало одлуку о формирању Бобара, да би се након пет дана ретроактивно испуњавали услови око цензуса и осталих елемената. То је игра која је ужасна са аспекта сазнања какав је однос друштва према друштвеним дијелу привреде. Када су претње према мени и породици достигле такав степен, ја сам се повукао из тог посла, трипут сам га затворио и четврти пут је отворен поново, на начин које се ја нијам упустио, али знам истине ради да Петра није потписала то рјешење него неко из њеног министарства. Ја сам тако обавјештен од својих сарадника. То су више игре које су мимо нашу вољу и на несрећу мимо наших сазнања, а овај податак да је 16.4. докада није правно ваљано ни постоја да је имао 16 хиља да осигураника је још нешто што је против нас.

На дневном реду је Народна банка, чиним свој дуг према колегама које, као стручњак за тај посао да погрешно не учиним, ме-ни је пар пута приговорено да сам се хтио оградити од тог посла зато што сам тражио да се не расправља о Народној банци. Ја вам могу ре-ћи да сам то урадио из следећих разлога Народна банка РС треба ла је да буде уоквирена законским прописима, Законом о народној банци. Послови о којима је ријеч раде се на основу одлуке о кредитно монетарне политици за одређену годину, о додатној одлуци о циљевима те политике и на крају о јединственом пројекту или уредби или одлуци о контроли банака, то у овом извјештају нема. Није јасна та законски предуслови који су требали да постоје за постојање Народне банке. Ја квалификован човјек за то не могу се упуштати у оцјену у ово по-јединачно набацаних чињеница. Ако је све постојало, а ових сегмената којих има не ради се о доброј ствари. Зашто сам за другу ствар рекао да се то одложи, ако се утврди да је контролу Народне банке по ранијим прописима РС требала да врши Народна банка, онда то треба да се каже постоји ли то у закону. Контролу пословног банкарства по ранијим законским прописима не знам да ли су дограђени вршила су Народна банка надлежна за то подручје. Пласмане које је из примарне емисије, ја не знам ко је утврђивао квоте и које су селективне намјене биле дозвољене, све је то требало имати унапријед да се онда

оцењује тај поступак. Што се тиче кориштења примарне емисије, има једна метода која је позната у банкарству, мора се поћи од корисника примарне емисије, дакле или из средине, а то је пословно банкарство. Пословно банкарство треба да кредитира одређене програме па и из примарних и селективних намјена, тада када они корисник кредита докаже све оно што чини и бонитет и праву намјеру и стварну потребу за тим средствима. Пословно банкарство на бази тих података даје кредите и ресонтује их код Народне банке. Сваки остали пут који је ишао није нормалан. Према томе нисам се јуче хтио оградити ни најмање да имам неке везе са Народном банком и да их поготово штитим у неком систему, нити они имају икакве везе са осигурањем у којем сам ја и што се тиче контроле, ако је ова претходна контрола натукнула потребу да се контрола настави. Ја сам само хтио да се контрола овави нападно са свим релевантним елементима и да о томе расправља на једној следећој сједници. Ево толико.

Господин ВЛАДУШИЋ ЉУБИША:

Господо предсједници, поштовани народни посланици, хвала што сте ми дали ријеч, ја први пут говорим пред овим уваженим домом. Као што знате Комесеријат се бави са два питања врлозначајна у овој Републици то су хумнитарна помоћ и избјеглице, нормално у својој надлежности. Ја само желим допуну, у том смислу желим да кажем да смо са хуманитарном помоћи направили један страшан квалитет на макро плану и овим дана одлуке и уредбе које су донесене надам се ћа увести дисциплину и ред на секундарном плану дистрибуци. Из тога излази да је много лакше контролисати робе и увести контролу него што је то са људима. Избјеглице, ја желим само да кажем за онај дио за који смо надлежни око прихвата избјеглица. Комесеријат не преузима овавезу само приликом њиховог изласка. Ми мислимо на грађане српске националности док су још на хрватској и мусиманској територији, користимо све могуће модусе преко УНХЦ-ра, Добротвора па понекад и преко сродних организација Каритаса итд. Приликом њиховог изласка ми желимо да амортизујемо проблем у Републици који је већ евидентан око избјеглица које су у Републици. Ви као што знате њих има преко 400 хиљада. Ових дана се прави ревизија, ово што су неки посланици истакли, ми ћemo убрзо знати тачан број избјеглица и по категоријама увести одређене бенефиције које ће услиједити, али да би решили њихов проблем који је врло велики и озбиљан у Републици ми покушавамо да амортизујемо два проблема.

Први излазак избјеглица са територије под мусиманско-хрватском контролом. Други повратак избјеглица из Србије, Југославије, односно из свијета у том смислу је и ова комисија коју води г. Остојић и овај штаб и коју води г. Брђанин, сигурно имају обиљан, деликатан

посао, а и ми у Комесеријату који морамо преко прихватних центара да то амортизујемо. Ово што је на Влади дата сугестија Комесеријату, ми смо је допунили.

Само да кажем да не буде забуна. Поред западног дијела где смо одредили прихватне центре у Јајцу и Љубовији они су у источном дијелу одређени поред Сокоца и Братунца одређени су у Лопарима и Невесињу. На тај начин уз консултације на највећем нивоу у Републици, пандам будућој градњи прихватног центра у Горађду градиће се прихватни центар у Невесињу и Лопарима, за разлику од ових који су већ у градњи у Сребреници и Братунцу. Међутим, никако то није рјешење за смјештај изbjеглица него само један од елемената за амортизацију увећања проблема, тако исто није ни хуманитарна помоћ рјешење дугорочно у овој Републици, зато и по том питању покушавамо ових дана. ја сам и синоћ имао састанак са УНХЦ-ра и проф. Кољевић јутрос, око прољетне сјетве и сјемена. Врло је важно запослiti изbjеглице и да имају радну обавезу и да на тај начин буду продуктивни дио нашег становништва.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја би замолио да ми приђемо усвајању ових наших појединих сегмената.

Да предложим како ћемо завршити ову тачку 5. Имамо извјештај Владе о спровођењу закључака усвојених на 34. сједници Народне скупштине. То је био општи став да би требало оне ставове и закључке који нису завршени да се за наредну Скупштину дају извјештаји и да се заврше сви они који се до тог датума могу завршити. Везано за један закључак који је Уставна комисија звршила, то је закључак З. да вас подсјетим. Народна скупштина задужује уставну комисију да предложи прописе којима ће се омогућити попуна Скупштине до 120 посланика, неко је то прописано Уставом Републике. Став је наше Уставне комисије, а повод је за ово било оне општине које немају своје посланике које су желеле да се изврши доизбор да би већина општина имале своје посланике из бившег вијећа општина. Ми предлажемо следеће, има двије алтернативе и ово би био предлог за наше одлучивање.

Да се не врше допунски избори, односно попуна Народне скупштине него да би се превазишао проблем представљања општина које немају посланике у Народној скупштини РС, предлажемо да Мандатно-имунитетска комисија предложи списак општина из којих би редовно позивали предсједнике општина на засједање НС РС. Позвани предсједници би имали право расправе без права одлучивања. Тешка је процетуда, па предлажем ово и молим вас да овај закључак усвојите и да онда усвојимо овај комплетан став везано за ова два извјештаја.

Професор МИТАР МИЉАНОВИЋ:

Господине предсједниче, у име Мандатско-имунитетске комисије само да упитам, ја се слажем са предлогом. Да ли посланици које је овај високи дом задужио за одређене општине остају им и даље та задужења. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ви би аутоматски предложили да се укине та одлука, јер није функционисала имали смо проблема у пракси итд.

Ја вас молим да се прво изјаснимо о овом ставу везано за испуњење одлука са 34. сједнице НС.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо усвојили овај предлог Уставне комисије, ово је уствари, ово није из уставне материје ово је само превазилажење овога проблема.

Предлажем да онај закључак који је предложен у току дискусије, да извјештај о Влади, о спровођењу закључана усвојених на 34. сједници НС вратимо за наредну Скупштину да се припреми и да се информише тачно појединачно о испуњењу неиспуњених закључака. То морамо јер не можемо извјештај усвојити пошто нису сви занључци испуњени.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо овај закључак једногласно усвојили.

Извјештај Министарства одбране о извршењу закључака са 34. сједнице НС, министар је предложио, а то је везано за реорганизацију војске да то за наредну Скупштину припреми. Значи предлажемо да и овај извјештај вратимо до наредног засједања, да се припреми и да се информишемо о појединостима, јер је напоменуо министар да је Врховна команда дала неке нове смјернице око реорганизације војске.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили овај закључак и ево потпредсједник ми сугерише и нови закон је о народној одбрани у процедури.

Информација о примарној емисији наше Комисије, она је то дала, молим вас да се изјаснимо.

Само ја да напоменем, има извјештај финансијске полиције и неки други. Они могу бити и на наредном засједању. Сада је био само комисијски записник и дискусија која се водила овдје. Она је подлога

за све активности, ја мислим да ни гувернер ни нико нема разлога да се сва испитивања до краја проведу, јер је овдје изнесено и оваквих и онаквих констатација и мислим да је добро што су неки поновили оно што су рекли прије пар дана, па нека се чује. Ја сам лично задовољан некву смо дискусију водили, нисмо ишли ван оквира комисијског налаза.

Но је да се ова информација усвоји.

Пошто г. гувернер жељи да дискутује онда ћемо оставити ову информацију последњу.

Извјештај о раду министарства и републичких управних организација за 1993. годину.

Прво извјештај о раду Министарства народне одбране. Ја ви оставио ово да буде допуњено за наредну сједницу, јер смо рекли да ће бити допуњено.

Извјештај Министарства унутрашњих послова.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили овај извјештај Министарства унутрашњих послова.

Министарство правосуђа и управе, извјештај.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржаних?

Констатујем да смо са једним гласом суздржаним усвојили извјештај Министарства правосуђа.

Извјештај Министарства иностраних послова. Декларацију смо, односно платформу смо усвојили.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили извјештај Министарства иностраних послова.

Извјештај о раду Министарства финансија.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Ми овдје немамо кворум, да утврдимо кворум дигните руке, морамо поновити гласање ако немамо кворума.

/Полемика с мјеста/.

Ја молим да дигнете руку да се утврди кворум. Имамо 55 посланика од 77 који су активни, који представљају кворум. Ја молим посланике док завршимо ову тачку да се јави ко излази јер смо кнап с кворумом и не би било смисла да пропадне цијели рад.

Морамо поновити гласање у вези ове цјелонупне тачке јер нисам видо да немамо кворума, да не би било примједби прећићемо на гласање о цијелом овом.

Господин **ЈОВО МИЈАТОВИЋ**:

Господине предсједниче, даме и господо. Ми смо ову скупштину почели заједничким састанком Клуба посланика и Главног одбора. На главном одбору је била једногласна одлука да мандатар треба да врати мандат предсједнику Каракићу, прије овога гласања нама треба разјаснити шта значи ово гласање, је ли ово повјерење министрима и Влади или није, ако значи то да се то објасни.

Друго, прије тога ја желим да изађе предсједник Владе и да каже какав је његов однос према ономе што смо закључили на заједничком састанку. Има потпис 25 посланика који желе да се гласа о повјерењу Владе да би знали да се опредјелимо око тога и договоримо.

ПРЕДСЈЕДАВЈАУЋИ:

Ја сам дужан да дам објашњење. Сви су извјештаји били пред вами подијељени. Ја сам тачно по процедуре водећи рачуна, потш се ради о осјетљивој материји рекао да имате могућности да се да уводно излагање ако имате потребе, послије дискусија, ако имате питања сваки министар предсједник и потпредсједник ће дати одговор. Намјерно сам нагласио на која су министарства биле примједбе и похвале. Да поновим.

Министарство народне одбране била је примједба и г. министар је изашао дао одговор. Министарство бораца је била похвала. Ја кажем једна похвала, није било никакве примједбе, не значи да је то тако. МУП била је похвала није било примједби, само сам вас провоцирао да кажем како сте дискутовали. За Народну банку било је примједби и ту је био гувернер који је могао да даде одговор, ми ћемо сачекати гласање и чућемо његов одговор у оквиру извјештаја Комисије која је овдје изнијела свој извјештај. Министарство здравља је била примједба и изашао је, у одсуству г. Џалинића изашао је г. Кузмановић и објаснио. Сада када гласате о овим извјештајима не значи да гласате о повјерењу Владе него оцјењујете рад министарстава, а ако прихватите извјештај у коме је речено да је рађено добро, онда сте оцијенили тај извјештај добро. Не би било логике да дајете повјерење, онда нема логике да кажете онда тај посао министар није добро урадио итд.

Зато сам ја рекао да ове извјештаје гдје је сам министар рекао да сачекамо за идућу сједницу, то је Министарство народне одбране јер мора да припреми извјештај о реворганизацији војске, рекао сам да одгодимо нешто гдје сам министар жели да то на идућој сједници буде, јер он сматра да треба дати одговор на једно врло важно питање о задужењу 34. сједнице. Што се тиче занључака 34. сједнице, предлог је био да не усвајамо никакав извјештај, иако то није по Пословнику, јер многи нису извршили обавезе, него да дамо Влади да за наредну сједницу припреми шта су били дужни да изврше и због чега то нису урадили. Приједба стоји да то нису урадили, а то смо на почетку евидентирали, а за Уставну комисију сам вас молио да превазиђемо један затак који је Уставна комисија имала, то је дозбор посланика, образложење је дато и ви нисте имали никакве примједбе и ми смо се одлучили коју од алтернатива да вам предложимо, да не извршимо изборе него да предсједнике позивамо који ће дискутовати, износити проблеме, а неће имати право гласа, ово је цио резиме наше дискусије.

Је не желим, ја желим само да пожурим да нам не би кворум отишао, а ми можемо о свакој ствари дебело продискутијемо, али немојте да се понављамо оно већ што смо чули. Водите рачуна да се води рачуна о Пословнику и ономе свему што иза тога слиједи.

Чуо је Јово шта је сврха гласања. Ја би замолио, ако мисли предсједник Владе да да одговор на ово што је г. Јово рекао.

Ја сам мало комотан у Пословнику када је нека дискусија која не обавезује, а када је овдје стриктно се држим пословника да неко не би приговора дао јер не би било коректно пошто се онда цијепа длана на девет.

Предсједник Владе ВЛАДИМИР ЛУКИЋ:

Господине предсједниче, господине предсједниче Републике, господо посланици и гости. Ја сам био одлучио да повучем данас потез који би сигурно многе задовољио, али чини ми се да неби задовољио нешто друго. Упозорили су ме чланови Владе да не би било поштено да ја одем одавде а да неке ствари не расчистимо. Оно што је речено за грешке Владе, ја мислим да је оно храна за мало маче, да би се покрило нешто друго, то не значи да Влада не треба да одговара за све оно што је направила и мора одговарати и ја на челу те Владе.

Према томе г. Јово Мијатовићу, ти си управо био експонент напада и прљања ове Владе и лично мене. Господине Мијатовићу у мојој породити, а то ми је аманет од оца и родбине који су у свим српским ратовима учествовали, у рату све може, али немој се богатити.

Друго, ова Влада је заиста, највећи њен дио врло поштено, врло храбро и по мом мишљењу и значајнији дио веома добро радила. То могу тврдити, то могу доказати, зашто један дио Владе није радио довољно, није показао резултате које је требало, мислим да је то за једну мирнију и нормалнију анализу итд. Према томе ја заиста сам данас одустао од тога, што желим да ова влада мора да ове ипотеке које су стављене њој на леђа, мора због себе, због вас и због РС. Хвала вам.

Господин БРАНКО СИМИЋ:

Господине предсједниче, господо посланици. Господине предсједниче Владе ја сам очекивао ову вашу одлуку, ја бар нисам изненађен, јер ви ни до сада нисте поштивали политичке одлуке СДС на жалост чији сте и ви члан. Господине предсједниче, оно инсистирање на поштењу, на истини, конкретно ви први не поштујете. Блатили сте многе људе без аргумента, па се касније доказало да су то честити и поштени људи. Ви сте г. предсједниче увели метод blaćeња без аргумента који на жалост постаје стил.

Подсјетићу вас на министра унутрашњих послова, ви сте највиши његов тужиоц били, посетићу вас на Мандића и др. где службено доказано да су ти невини људи. Знате ви и око моје личности доборо, али нападат посланика у српском парламенту господине Владе немате на то право. Одузимам вам право као српски посланик, ово је наш дом господине предсједниче Владе, ово је политички храм српског народа и ми смо овдје његови припадници и његови представници, ако имате аргумент да се не смије богатити, Мијатовић, индиректно сте оптужили народног посланика, морате аргументовати ту општузбу.

Ја вам постављам питање, ја у вас немам повјерење. Господине предсједниче у име Херцеговачких посланика одузимам вам право да преговарате са противничком страном око Херцеговине. Зар можете заступати интерес моје Херцеговине, где ће обраћивати Попово поље Хрвати, где Срби, ако ви као неодговоран човјек, аргументовано овдје тврдим дајете 3,5 miliona maraka negiraјући одлуку Народне скупштине да се потребе нафте за РС увозе преко државног предузећа, дајете приватнику 3,5 miliona maraka, а доказано је да тај приватник нема ни ћумез у Бањалуци. То је крајња неодговорност господине предсједниче Владе, да не кажем неизбильност. Нико нема на вас не води кампању, по ком основу, ви сте и члан СДС, бар формално г. предсједниче, још вам једном указујем на тешке политичке ипликације. Ако желимо унијети у овај парламент кризу сутраћемо сазвати Главни одбор СДС, оградити се службено, све сам изгубио још ми је остала глава, али од ових нечасних ствари, немојте ме убеђивати да су сумње. Ви градите строгу правну државу, са формалним правима, овдје је

02152403

неко напоменуо питање Херцеговине, нема овдје господо сумњи. Ми смо се опредијелили за РС и остајемо у њој, али господо за правичну РС, а не за државу у којој неки добијају кутлачом са државног казана, а моја Херцеговина добија на кафену кашику. Неможе то тако господо ић. Не можете ви г. предсједниче Владе да будете предсједник докле ви оцјењујете да ћете бити, већ оцјењује политичка странка којој ви припадате. Ви сте дужни ту одлуку, те странке реализовати, али и молим вас да аргументовано износите парламенту тешку одлуку на Јову Мијатовића да се не смије богатити у овом рату, ви сте рекли да се не смије богатити у овом рату, уvezану са контенстом посланика Мијатовића, не смије се богатити.

Господине предсједниче зашто издавјате посланика Мијатовића, то је једногласном одлуком Главни одбор СДС донио закључак. Ја постављам и вама питање, сада причамо као људи, а не предсједник Владе и посланик. Српска Херцеговина грчевито се бори за свој биолошки опстанак, може се сумњати, али нека докаже истрага зашто Српска Херцеговина добива 4%, зашто господо Босанска Крајина добија 90% свих квота промарне емисије, јесули то интересни лоби. Јесули то надровски лоби. Немојте нас доводити у сумњу, ја сам присиљен као човјек то одговорно изјављујем пред српским парламентом, био сам богат Србин када сам упао у Српски национални покрет, данас ми доносе цигарете да пушим. Ја се морам од ових прљавština дистанцирати и ја се јавно дистанцирам. Хоћу бар образ чист, господине предсједниче Републике, осудите ме, мој је образ пречи и од моје државе.

Господин ВЈЕШТИЦА:

Господине предсједниче државе и скупштине и народни посланици. Господин стално овако уради, отеше изгалами се и напусти. Мислим да није то паметно радити. То је још било од М. Града ви добро знате. Од М. Града је почели ти неспоразуми и они су данас кулмунирали, ја не знам по којој тачки дневног реда је био и овај наступ и напад на личност предсједника Владе Републике Српске, јер ово је очито усмјерено према једном човјеку. Мислим да ви као предсједник Скупштине сте морали прекинути такав наступ и то недозволити, јер је то мимо Пословника, мимо дневног реда и очито је да је то сукоб личности људи који не могу један другог, то је очито још од М. Града. То се сада види да је персонална нетрпељивос упитању. То се не може скрити и то се види.

Ја предлажем да ви ову сједницу завршите у складу са Пословником НС РС. Господа која су имала задатак да они увијек држе у резервном цепу која јепо Уставу и треба да се искористи, нормално да се тражи по пропису изгласавање неповјерења Владе, то је стална могућност. Ви треба сада да завршите ову скупштину онако како сте кренули

Господа која су требала о току ова два дана да расправљају о извјештају требали су стварно на један коректан начин да примједбе које имају на извјештај, на сваког министра да узму предсебе попис послова сваког тог министарства да виде шта је ко био дужан да уради, да онда каже овај дио посла није урађен, овај није урађен итд. и да каже да ћа могућност сваком који је радио или није урадио, да каже ово сам могао јер сам могао, алијво нисам јер нисам могао зато и зато итд. То је један поступак који ми овдје између себе морамо поштовати, али очито је да извјештаји уопште нису потребни. Ова наша Влада, а ни будућа накви смо ми људи не треба уопште не треба ни да подносимо нико- ме извјештај ни да пише, ако је одмјерено, ако је коцка бачена ти извјештаји су ништа. То је форма једна. Зато ја стварномолим своје колеге и вас који имате примједби, ја немам примједби на Владу и немам примједбе ни за извјештај. Ви који имате требали сте се спримити да све по једном извјештају понаособ кажете шта чније уреду, зашто није уреду и да дате могућност све и једном овом човјеку овдје, министру да се може бранити, а не да ову Скупштину претворимо у салу у којој пресуђујемо без аргумента, без чињеница, на основу моћи која је неприхватљива, ми смо демократско друштво, демократска странка итд.

Ја као човјек сам доживо једном у животу тортуру већине над појединцем, размишљао сам на који начин друштво у којем треба и ја да се нађем, треба да створи механизам заштите појединце од већине, неко да му пружи заштиту. Јер ја сам након осам година добио сатис-факцију којом сам могао да опростите, да је запалим и бацим. Ја вас молим као своје колеге, као Скупштину српску, немојте тако да радимо. Хајмо сада поново аргументовао, када смо све ово површно радили, по орук систему, ајмо сада полако један по један ви који имате примједбе изађите господо ако сте пропитали те извјештаје и рецити шта то није у реду и шта није уреду. Хајмо то урадити, људски то да урадимо и нека онда иде Влада, а не овако да урадимо. Непоштено је, некоректно, ја немогу учествовати у таквом раду даље. Мене апсолутно неинтересује ништа у овој РС ово што се дешава, интересује ме да се криминал сузбије да се надлежни државни органи, све лопове у овој држави ухапсе, да се испитају куда су девизе ишли, куда је нафта, куда је 30 цистерни нестали преконоћи као да су невидљиве, то ме интересује, а то морају да раде надлежни државни органи и да сваког лопова укључујући и мене ако сам лопов, одузмете ми имунитет и страте ме у затвор, тако за све и једног, то мене интересује и ништа друг и да створимо РС. Ја нећу више да учествујем у разбијању јединства РС. Сукоб херцеговаца, сукоб крајишника. Сада ће крајишици скочити на једну страну, херцеговци на другу, ја у томе нећу учествовати никада.

/Полемика с мјеста/.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Мислим да је врло тешко овдје направити ред у овом парламенту. Ја сам тачно процедурално водио рачуна о томе да покушамо привести крају. Мијатовић је тражио од Владе Лукића да се изјасни и нема више дискусије по том основу. Има право поднијети оставку, вратити мандат ако хоће и завршена ствар. Процедура постоји законста и било каква друга, ја вас молим да ми радимо овдје по Пословнику и професионално. Није требала ни Мирославова ова друга дискусија зато што се расправљавају друге страсти.

Ово што је рекао г. Симић у тим смислу јесте био став Главног одбора, али господо драга сваког појединца члана СДС, али ја радим сада као да сам из СДА. Ја мору када буде гласао да се придржавам става своје Странке јер сам то обавезан, иако можда 100% се не слажем или обрнуто. Ја вас молим да пређемо по Пословнику.

Господин ЈОВО МИЈАТОВИЋ:

Молим вас, ја ћу још једном да посјетим све посланике и све присутне овдје у сали, ја сам доскоро био предсједник Извршног одбора СДС, ја сам члан Главног одбора СДС и ја сам посланик. Ја имам право да ставим примједбу на свачији рад, имунитет ми дозвољава да кажем и предсједнику Скупштине и Републике оно што мислим и да мислим да се тако ради, то имам право по свом имунитету и посвом убеђењу, не може ми то нико оспорити. Колики је степен комунизма у нама види се по томе, што кад год покушате да критикујете неку појаву и одма се појаве људи и кажу ударате на личност. Па то није тачно, предсједниче лијепо сам вас замолио да кажете каква је судбина оног занључка да вратите мандат, шта ту има што личи на лични напад на вас. Ви сте то иначе требали да урадите прије овог гласања да ми знамо на чему смо. Још једном ћу поновити одлука Главног одбора је била једногласна, ја сам за њу питао, тамо је изнешено низ аргумента да на терену немамо владање, да се на терену не осећа држава.

Друго, ово што сам синоћ чуо од Рајка Дукића и јутрос сам добио извјештај финансијске контроле и сада га и ја имам, ја сам рекао синоћ, мени ти извјештаји буде сумњу. Господо зар треба дозволити да оде неколико милиона марака па да се ми досјетимо да питамо како ћемо спријечити да се такве ствари недогађају. Нако ћемо то сутран народу објаснити, ја своју одговорност више зато нећу да носим, ако предсједник не врати мандат онда ћу ја као члан СДС да поднесем оставку на све функције у СДС изузев члана.

Господин ВЕЛИБОР ОСТОЈИЋ:

Господине предсједниче, господине предсједниче Републике, господо посланици и господо чланови Главног одбора и гости. Ја хоћу пред Народном скупштином да положим рачун и одговорност и то следећим редоследом:

Одговоран сам што је Влада без мог знања послала у иностранство девизна средства и размишљао сам о њима да сам их имао да градим Посавину да насељавам становништво, а Влада ме није питала као члана Владе да промијени одлуку НС и да тако располаже девизним средствима.

Одговоран сам као министар и члан Владе, што Влада од 12.5.1992. године до данас није реорганизовала војску како је то НС на свом засједању 12. маја 1992. године у Бањалуци.

Одговоран сам као члан Владе што је министарство 6 мјесеци радило без министра и што је ранији министар био неоправдано оптужен, за нечакне радње и на крају смо признали ту грешку али нисиму сносили одговорност они који су га били искључили из Владе.

Одговоран сам за тешку социјалну ситуацију, одговорно тврдим да је таква, према пензионерима који су гладни, према инвалидима, према сирочадима која не иду у школу, према породицама палих бораца, који су испод сваког људског достојанства. Према огромном броју становништва, према избеглицама, одговоран сам пред овим парламентом.

Одговоран сам што не знам како се располаже буџетом РС и као члан Владе.

Одговоран сам што Министарство за борце није до сада урадило посао са борцима.

Одговоран сам за све послове које је Влада радила и добро и лоше и одговоран сам пред Главним одбором СДС. Господо посланици одговоран сам пред Странком, зато што је у овом парламенту произведена криза, одговоран сам зато што је у Странци произведена криза, прво замрзавањем онда политичким радом оних који не треба да се баве политичким радом на терену. Одговоран сам зато што је НС високо интелигентулан, мисаон РС поцијепан, територијално, регионално и не знам још како. Одговоран сам пред својом странком што је у овом парламенту дошло до персоналних трвења. Одговоран сам зато што је Извршни одбор, затим Главни одбор, затим Клуб посланика СДС једногласно усвојио 22 закључка на тај начин господо посланици и чланови Главног одбора одговорни сте пред народом јер је народу саопштено шта је закључено неку веће. Оговорни сте и пред СДС, зат што вас је СДС и довела на власт. У неквом стању вам се налази држава на унутрашњем плану. Народ је задовољан филигранском, минуциозном, дипломатском борбом руководства РС, али је народ изузетно добар, изузетно трпељив и изузетно стрпљив и изузетно исказао свој огромни патриотизам идужи за СДС и трпећи све што је у овом тренутку на унутрашњем плану.

Следи 55.

Због свих ти одговорности г. предсједниче Републике, г. предсједниче Владе, господо посланици, подносим оставку на чланство у Влади Републике Српске да би испоштовао одлуку Главног одбора. Тако, господине Поповићу то нисам раније хтио да поднесем зато што сам хтио да сачекам да видим да ли ћемо имати страначку дисциплину, да ли имамо довољно политичке одговорности и дали имамо моралних норми у односу на оно што захтјевамо. Народу одговара СДС, не одговара појединац, народу одговара СДС за рад парламента, извршних органа, судских органа и појединаца. СДС је стављена на оптужничку кулпу, комунисти раде у ћелијама у илегали, друге странке су почеле јавно и иду на платформу свих наших грешака и иду на платформу да се изазове криза и у Странци и парламенту за све то СДС одговара. СДС ће положити рачуне народу и за рад овог парламента и његове владе. Ми смо господо пореметили ред потеза и хијерархију, ко коме одговара аи ко коме поставља задатке. СДС је програмом дала задатак парламенту, парламент својим одлукама и креирање правног и сваког другог система у овој држави налаже Влади, зато очекујем исто тако да се изјасне и чланови Владе РС чланови Главног и Извршног одбора и њени чланови у вези са оваквим ставом Главног одбора. Хвала вам.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Најбоље да ми направимо паузу, ако нећемо онда немамо ни Републике, ко год хоће да оде нека оде, ово је криза у парламенту, не мислим у парламенту него на овој сједници сада. Има свако право да каже да је овдје мад и млијеко. Мислио сам да је криза зато што смо сада пунинабоја и поцијепани.

Др КАРАЦИЋ:

Ја би замолио ако може да види да и остали посланици уђу. Господо ни у миру се не може овако управљати земљом. Ја вас молим да се присјетимо да ли нам је сваки дан стање у земљи све боље и боље, или бар стагнира или нам је стање све лошије и лошије. Ако је стање све лошије и лошије и ако је рапидно лоше и ако се еластичност народа исцрпљује и приближавамо се тачци над више грана не може да се савије и може да пукне, морамо предвидјети када ће да пукне, морамо искористити још ову флексибилност да нешто направимо да почнемо да враћамо стање у некакву нормалу. Господо затворена је сједница, ружно је што ћу рећи, јер се односи на пет шест људи који раде овај посао. Нема групе од пет шест људи на свијету у овом тренутку која има веће бриге, веће притиске, проблеме и веће товаре на глави, нема. Има много већих земаља али нема већих брига и притисака. Може Клинтон и Јељцин имати некве хоће бриге, али нема толики притисак од 99% земања од МЗ, од Ватикана од исламских земања итд.

Ми смо у ситуацији да управљамо земљом. Морамо то да радимо. Имамо два главна проблема, одбрану и функционисање државе. Влада и Војска. Ја немогу да схватим зашто се занемарује, оно што смо рекли да лако и једноставно вршимо промјене уходу, хонеашке промјене у извршној власти. Ми не можемо да вршимо промјене тако што ћемо смијенити једног министра, јер ћемо овдје развити дискусију, доћи ће парламент у кризу, доћи ће у питање да ли је тај министар добро лобирао међу половином посланика, међу другом половином није лобирао, дали је из Херцеговине, Романије, Семберије или из Крајине, да ли неки наш посланик ради у државној институцији и служби. Доћи ћемо у ситуацију да не можемо да управљамо. Није нам Хрватска ни Туђман никакав узор, али они господо мијењају уходу, једино јуће су одбацили Манулиса, а све друго премјештају где му треба. Немојмо узети Тужмана, узмимо Клинтона, зар он има проблема да мијења извршну власт. Ми имао огромне проблеме, морамо припремити војску да одбрани земљу. Морамо привреду узети у своје руке, овладати том привредом давати јој задатке максимално планирати и извлачiti из те привреде да би могла та војска и овај народ да се прехрани. Ми не знамо колико ће санкције бити, дugo вјероватно. Ми имамо банку, г. Лукић је међу ријетким људима који ужива потпуна моја симпатија, није никакав мој човјек, нити сам ја икада стављао у Владу свог човјека, другим ријечима предложио га је други члан Предсједништва и ја сам то одмах прихватио видио га три четири пута, одлично је радио у УНПРОФОР-у. Гоподину Лукићу ја нисам могао да допустим да се квалификације на Главном одбору у вези овога ствари која је у процесу, у коју се ми можемо да надамо да ће испasti најбоље. То је ствар која неможе да се повери Влади и не могу да се повере Влади лоповлуци. Може бити грешка и неопрезност итд. али основни разлог за кадровска разматрања мора бити како функционише Влада, шта имамо на терену, јели сваки дан све боље. Владама се у миру даје 100 дана у рату мора мање, 60 колико год. Имамо проблем са банкеом, велике су огромне приче, аргументоване, неаргументоване, потписани и непотписани налази, притисак на мене огроман.

Господин Пејић такође није мој човјек, али је наш кадар од највишег могућег повјерења. Када смо бирали министра финансија, ја сам питao дајте најбољега, ко је најбољи рекли су да је Ранко Пејић одличан, негодно био у претходном мандату. Има ли ко други, кажу има Момо Пејић, јесу ли браћа, нису, него рођаци. Је ли он најбољи, где је у Београду. Питајте га хоће ли доћи, дошао. Нисам га питao јели члан Странке, није ме то занимало јер онда смо ишли на потпуно јединство, послије тога је г. Пејић био потпредсједник Владе за привреду и финансије и морам да кажем да се касније показало када су се неке ствари промјенуле да г. Пејић умије да управља. Он је направио онај

Биро горе и у њега ставио мног овлашћења па су послије приписана Мандићу, једноставно био је он капа гувернеру, ја му честитам, човјек који имије и када му се дадне да нечим управља и да заврће уши то је права ствар.

Поред силних притисака и гласина по Београду око тога шта ради наша банка и шта раде наше финансије, није нам пало на памет да у то сумњамо, добио је још одговорније мјесто гувернера Народне банке. Сада већ морамо ићи у потпуно разјашњење и расчишћавање шта је Народна банка урадила за ову државу и не само са становишта Народне банке Југославије, са чијег становишта и интереса можда наћа Народна банка није правила никакав проблем. Можда Народна банка Југославије нема примједбу што је примарна емисија ишла за изградњу војних станова, али ова скупштина која одобрава пројекције Народне банке, мора имати на то примједбу. Не може се дати за изградњу војних станова у земљи у којој је било 10-тине хиљада празних станова, него се примарна емисија морала давати у нешто друго, морала се давати на одређене рокове под одређеним условима најбољим произвођачима који најприје дају робу и који ће то вратити у износу који је дат и номинован, а не који хиладу или два пута нићи.

Ми имамо два проблема, за восту ћемо се бринути даље г. Ковачевић и ја из својих надлежности, за владу морамо овдје завршити. За банку морaju све институције које могу да донесу сазнања и анализе о банци да то донесу, прије свега г. Пејић треба да нам каже колико имамо девизних резерви, колико имамо девизних резерви у земљи, колико у иностранству и у којим банкама, зашто смо тек касно сазнали да су наша средства смјештена у стране банке. Све то морамо да знамо, господо нека ми неко од мојих 10 најближих сарадника каже како сам имао и једну тајну. Најтајније замисли дијелимо међусобно, састајемо се и мозгамо да бисмо дошли до рјешења, а онда било који од нас испуњава тај никакав програм који смо урадили. Ми то морамо радити брзо, земља пропада. Немојмо се заваравати народ има у чарапама, неће ускоро имати ни у чарапама и шта ћемо онда да радимо, може насм се ускратити помоћ јер нећемо у Федерацију хуманитарна, могу се појачати санкције и чуда, држи ће од расула. Био је притисак из Главног одбора једногласан, није то Јово Мијатовић, једногласан. Предсједник владе је мислио да се то не треба да дешава у оквиру Странке и ја сам то прихватио прећутно, али сам онд апочео да идем на Владу да покушам да енцелирамо рад Владе. Министри појединачно су сјајни људи, али опет нешто не штима. Ја сам примјетио шта не штима, сједнице су дуге, неоперативне, није се рајло потпредсједницима и по одборима. Када смо формирали Владу, када смо компоновали Владу, ако смо се опредјелили за г. Лукића који је геометар, онда смо морали водити рачуна да мупотпредсједник буде др правних наука, да за правосуђе и управу не мора да води он рачуна, онда смо водили рачуна да му потпредсједник за привреду буде човјек

човјек који се разумије у бизнис, управљање у прављење новца. За друштвене дјелатности нисмо, рачунајући да ће предсједник Владе моћи да друштвене дјелатности. Молим вас, компонована је Влада тако, три четвртине времена није радила по одборима. Ја дођем на сједницу Владе и видим 80 тачака и видим дискусију разговоре, потпредсједник владе за правосуђе и управу први пут чује и види неку ствар која се дешава код његовог министра, он има своје министре чији рад координише и онда, то је било у Бањалуци, јели тако, потпредсједник за привреду први пут чује нешто из финансија неке стопе. Не може се тако радити, није проблем у лоповлукуну. Ја не вјерујем да у Влади има и један лопов. Можда није проблем у свим министрима, у великом броју министара није проблем. Проблем је оркестрирања, ја сам тај проблем запазио и зато смо ишли на Владу и имао сам право по Уставу да закazuјем владу, да стављам на дневни ред и да се то ради, то нисам радио долазио сам да покушам да се то акцелира.

Господин Буха је у Бањалуци предложио компромисну формулу да се то рјешава у оквиру Стране. Свака странка има право да своје органе реконструише, ако има већину у парламенту она нема потребе и да иде на смјењивање. Једног министра је драма смијенити, али када се врати мандат, сви су министри у ваздуху, онда се иде у реконструкцију Владе мирно и министар који није ушао у нову Владу није смијеван не носи етикету, то је траума за човјека који је смијенен, а за човјек који није ушао у нову Владу није траuma. Имали смо ту разлог зашто смо тако размишљали. Није Лукић, мислили смо у једном тренутку да се Лукићу поново да мандат да се изврши само реконструкција Владе и да се доведе до тога да потпредсједници буду овлаштени да својим министрима завршу ући и да свакојутро имају колегији и да се зна шта ће се радити тога дана и те недеље, по плану краткорочном и дугорочном, није ни то успјело, значи да се ми плашимо да се мијењамо на мјестима извршне власти. Плашимо се као да је у питању свилен гајтан. Г. Пејић је био министар па потпредсједник владе, па је изашао из те владе али је отишао на мејсто гувернера, као што је г. Ђерић отишао у Москву, а ако га је сада ова влада занемарила онда је крива Влада зашто га је занемарила. Ми смо занемарили министра Надаждина, који је персона, ја уопште не знам где је, али не смијемо да га занемаримо Влада мора да га ставља усвоје институције то је личност која се не смије изгубити. Није ништа урадио тај човјек, била је прича о том човјеку да узима неке паре, ја сам причу миц помиц свој и дошао до истине. Министар надаждин је легитимно радећи на рецепцима на иновацијама своје рецепте давао и узимао легитиман проценат од тога што се његова иновација примјењује. Молим вас лијепо то је његов научни рад, то је наводно радио док је радио на факултету. Није то радио из министарске фатеље, нити је то проистицало за вријеме његовог рада у Влади.

Ми смо једног изузетног човјека који је те ствари познавао нисмо га укључили у Владу на основу гласина које ја нисам могао да провјерим и када сам провјерио и видио да нису тачне, него је замјењена теза. Човјек који је измислио толико и толико рецепата за сточну храну има право, исто као што ја напишем књиху и добијем хонорар као што г. Поповић књигу прописа и добије хонорар не знам јели, али има право.

На сву срећу добили смо доброг министра привреде, али смо се огријешили од тог човјека. Ја не дам да се огријешимо од Ђерића, није Ђерић није смијењен зато што је радио против државе или што је крао, него Влада такав посао. Предсједник Владе ће бити грбавих леђа увијек и ко предлаже предсједника владе није му пријатељ, јер никада неће завршити мандат са више гуледа него што је имао прије мандата. Ово не вриједи, народ гледа у нас, посебно у нас десетак. Немамо начи-на да управљамо и да брзо управљамо.

Ја ћу сада да вам предложим, али прије тога хоћу да вас посјетим. Када смо правили странку, ишли на изборе, па формирали извршну власт, ја нисам био никадје. Нисам хтио да будем ни републички посланик, а могао сам и преко републичног да будем савезни посланик. Нисам хтио да уђем ни у владу, пипкао је Изветбеговић и мене и Кољевића шта бисмо ми жељели, послије избора пипкао мене шта би ја жељeo да ме ухљеби и стави корито и нешто лијепо и значајно добије. Све до рата нисам био уопште у извршној власти, а радио сам све до првих баринада до прије мјесец дана прије избијања рата на својој клиници, чак ни у странци нисам био професионалан.

Ја предлаžем да се вратимо на предлог Главног одбора о враћању мандата Странци, да ми дате два мјесеца да се та влада реконструјише и да за два мјесеца изађемо пред вас са реконструисаном Владом, да ми омогућите да у року од та два мјесеца по оној уставној да могу у овим околностима и могу да уводим у функцију неке људе као да су прошли пред скупштином уведемо неке замјенике министра и неке помоћнике, да их уведемо упосао, ако за та два мјесеца видимо да не ваљају да их не предложимо Скупштини. Да се наметне овој Влади у реконструкцији, да јој се наметне ритам који смо ми наметнули себи, а ја ћу вам рећи како. Понекад у Влади, врло често нема читаве Владе, врло често и када има послије три нема никога, а код нас у оној згради у Предсједништу, можда нас нема у 3 по поноћи или у 3 поподне нас сигурно има и до дванаест до један нас сигурно има. Можда не долазимо у шест долазимо у 10, али нас сигурно има 14 сати на радном мјесту. Да се тој Влади која настаје наметне ритам и да се за два мјесеца овдје дође са готовом владом и предложеним њеним предсједником, а

мандатар ћемо бити сви, прије свега ја, али не да останем предсједник Владе. Дуже од два мјесеца нећу да се бавим Владом, а онда Главни одбор, Надровсна комисија и Клуб посланика да избрусимо Владу, да је ставимо у ритам какав смо ми себи наметнули, да видимо који министар може да идержи. Можда има успаваних снага у тим људима, али они нису водђени до циља ритмом. Можда има људи који неће моћи да издрже тај ритам и сами ће рећи мени је ово превише. Све друго је борба, фатање за гушу и цијепање парламента. Ако сматрате да сам властољубљив и да хоћу да узмем и Владу, а није то и не би било први пут и врло је често пракса да у ратовима се објединjuју те функције, али ја нећу немам тог интереса и најсрћнији сам када неморам да идем на Владу или мислим о Влади. Првих седма мјесеци нисмо ишли на састанке ове Владе ни једампут. Поштено ћемо рећи, ако мислите да нетреба да се то уради него да идемо у кризу, кажимо тако, ако мислите да сам ја у праву, да ћемо ријешити ово и за два мјесеца знати како функционише ја ћу изаћи овдје и предати вам Владу трансформисану са истим мандатаром, или другим мандатаром за кога ћемо се током консултација опредјелити. То је мој предлог да се пекине ово у што смо кренули.

Наша браћа из других странака они се чудом чуде, они ће да формирају свој Клуб, они ће свуда да нас подржавају, све ће чинити да пројекат уримо, али неће овако да раде. Неколико њих ми је пришло и рекло, молим вас немојте нам замјерити, ми ћемо да формирамо свој клуб посланика, даби смо помогли скупштини. То је њихово легитимно право, ја сам рекао свака вам част што се нећете понашати као опозициони клуб, али ја сам видо на лицима тих људи разочарење. У СДС и њене органе и људе које је довела било у извршну или представничку власт, морамо се господо као добри домаћини смирити, сјести у седло. Све што кажемо, односно закључимо и дефинитивно мора бити и промишљено 100% сигурно и 100% тачно и морамо очувати јединство државе, а Влада као и сви други извршни органи треба да се омогући хонеашка замјена и размјена. Најланчи начин је сваки пут, погледајте на западу врло често остаје исти предсједник Влада, али се подноси оставка да не би министре брукали, подноси оставка врши размјена и поново остаје читава Влада. То је мој предлог.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Пауза петнаест минута, настављамо са радном у 13 часова.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Молим да зауземемо своја мјеста. Можемо ли неко привести ову тачку крају. Овај предлог г. Карапића ћемо оставити на крају да о њему продискутујемо јер је у оквиру извјештаја, а да идемо оним путем како смо малоприје пошли, а то је да ћемо информацију примарне емисије оставити на крају да г. Пејићу дамо могућност да да обраћање, а ове све извјештаје да се о њима изјаснимо, а онда на крају . Карапића, заправо прво информацију г. Пејиша, па онда предлог г. Карапића и да заокружимо ову тачку 5. са овим потачкама.

Ви сте малоприје чули онај предлог за Уставну комисију, молим вас била је иницијатива да се допуни број посланика, пошто неке општине нису имале своје посланике у парламенту. Комисија је дала иницијативу да се не врше допунски избори због тих разлога који су наведени, нема услова и да се предсједници општина гдје нема посланика, а то ће наша комисија дати нама на увид да ти предсједници општина долазе на нашу скупштину, да имају право учешћа као равноправни чланови а немају право одлучивања. Тиме смо превазишли основни проблем да проблеми из тих општина буду овдје присутни. Ово је предлог па вас молим да се о томе изјаснимо.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили овај предлог Уставне комисије.

Извјештај Владе о провођењу закључака усвојених на 34. сједници Народне скупштине. Предлог је да се врати за наредну скупштину и да се дају подробне информације за оне закључке који нису извршени и од носиоца који су били обавезни да изврше те закључке, образложење да ли су извршили, ако јесу када и да та информација буде доступна.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили овај закључак.

Извјештај Министарства одбране о извршењу закључака са 34. сједнице Народне скупштине. Односи се првенствено на реорганизацију војске, на предлог министра сада би требали одгодити за наредну сједницу да се допуни и да имамо цјеловит извјештај.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили и овај закључак.

Информацију о примарном извештају остављамо посљедњу.

Извјештај Министарства народне одбране. Договорили смо то да се одгodi за наредну сједницу.

Ко је за?

Ко је против?

Суздржан?

Констатујем да смо одложили изјашњавање за наредну сједницу.

Извјештај о раду Министарства унутрашњих послова, са исправкама.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо усвојили извјештај са једним суздржаним гласом.

Извјештај Министарства правосуђа и управе.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо усвојили извјештај правосуђа са једним гласом против и четири сударжана.

Извјештај Министарства иностраних послова.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили извјештај Министарства иностраних послова.

Извјештај о раду Министарства финансија.

Ко је за? 20 гласова.

Има ли неко против? 16

Суздржан? 8 гласова. Овај извјештај није усвојен.

Извјештај о раду Министарства саобраћаја и веза.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо усвојили извјештај Министарства саобраћаја и веза.

Извјештај о раду Министарства индустрије и енергетике.

Ко је за?

Ко је против? Четири против.

Суздржан?

Констатујем да је извјештај о раду Министарства индустрије и енергетике није усвојен.

Извјештај о раду Министарства за образовање, науку и културу.

Ко је за?

Ко је против?

Суздржан?

Констатујем да ~~је~~ извјештај Министарства о образовању, науке и културе није усвојен.

Господин ВЛАДИМИР ЛУНИЋ:

Ја заиста морам ставити примједбу. Министарство које је по мени радило добро, извјештај није прошао, са овим бројем посланика не може проћи ни један извјештај, ја молим да се гласање о извјештајима настави онда када буде онај нормални, барем 60 посланика. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја мислим да доста стоји примједба предсједника, али по процедуре ми морамо завршити посао. Мени је жао, чим квору има, ја молим када сваки посланик гласа да води рачуна да је кворум, ако се у њемуломи да ли је против или за да добро одвага заштаје.

Извјештај министарства о раду Министарства за урбанизам, стамбено комуналне послове и грађевинарство.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржаних?

Констатујем да смо извјештај Министарства за урбанизам, стамбено комуналне послове је усвојен.

Извјештај о раду Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Ко је за?

Ко је против?

Суздржаних?

Констатујем да је извјештај о раду Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде да.

Извјештај о раду Министарства здравља, рада и социјалне заштите.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржаних?

Констатујем да смо једногласно усвоили извјештај Министарства здравља, рада и социјалне заштите.

Извјештај о раду Министарства информација.

Ко је за?

Ко је против?

Суздржаних?

Констатујем да је извјештај о раду Министарства информа-
сања

/Утврђивање кворума/

Има нас 52, милим вас да сви гласате да би имали евидентију
ко гласа против ко за.

Извјештај Министарства информација.

Ко је за?

Ко је против?

Суздржан?

Констатујем да извјештај о раду Министарства информација
није прошло.

Извјештај о раду Министарства бораца и жртава рата.

Ко је за?

Ко је против?

Ко је суздржан?

Констатујем да извјештај Министарства бораца није усвојена
великим бројем гласова против.

Извјештај о раду Министарства вера.

Ко је за?

Ко је против?

Суздржан?

Констатујем да је извјештај Министарства вера усвојен.

Извјештај Министарства трговине и снабдијевања.

Ко је за?

Ко је против?

Суздржан?

Констатујем да није усвојен извјештај Министарства тргови-
не.

/Полемика смјеста/

Извјештај о раду Кабинета министра без портфоља.

Ко је за?

Ко је против?

Суздржан?

Констатујем да није усвојен извјештај Кабинета министра
без портфоља.

Извјештај о раду Комесеријата за избеглице.

Хо је за?

Хо је против?

Суздржаних?

Констатујем да нисмо усвојили извјештај Комесеријата за избеглице.

Извјештај Републичког завода за статистику.

Хо је за?

Хо је против?

Хо је суздржан?

Констатујем да нисмо усвојили извјештај Републичко завода за статистику.

Извјештај Републичког завода за запошљавање.

Хо је за?

Хо је против?

Хо је суздржан?

Констатујем да није усвојен извјештај о раду Републичког завода за запошљавање.

Извјештај о раду Републичког хидрометролошког завода.

Хо је за?

Хо је против?

Суздржан?

Констатујем да смо усвојили извјештај Републичког хидрометролошког завода.

Извјештај о раду Републичке геодетске имовинко-правне послове.

Хо је за?

Хо је против?

Суздржан?

Констатујем да је извјештај о раду Републичке управе за геодетске, имовинско-правне послове није усвојен.

Извјештај о раду Врховног суда РС.

Хо је за?

Хо је против?

Суздржан?

Констатујем да извјештај о раду Врховног суда РС

/Полемика с мјеста/

Молим Срђу којег ја поштујем да сједе, ја знам да се овдје о једном извјештају гласали којег нисте 100% прочитали, али нећу да улазим у процедуру. Нема нико право интервенције на крају, ишли смо све по процедуру зато што је осјетљива ова материја, ови извјештаји су зато да видимо као читамо извјештаје. Ја гарантујем да овдје има посланика који нису погледали извјештаје, гасалу по инерцији, ја видим како ви дижете руке.

Вјерујте да ми овдје анализирамо свој рад, једном је то речено да има овдје који би требали сами себе да пресаберу, зашто је гласао против неког извјештаја када тај није, ево рецимо за запошљавање, знали ико шта су људи радили, требало се рећи није довољно овдје информација.

/Полемика смјеста/

Извјештај о раду Републичког јавног тужилаштва.

Ко је за?

Ко је против?

Суздржан?

Извјештај о раду Републичког јавног тужилаштва није прошао.

Запажања Комисије за представке, предлоге и друштвени надзор, о провођењу закона РС од стране општинских органа власи управе. То је комисија г. Босиљчића.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржаних?

Констатујем да је усвојена запажања Комисије.

Остале је информација о примарној емидији да се о њој изјаснимо.

Извјештај о раду редовних судаова за 1993. години, допуна, значи није потребно да се изјашњавамо. Хвала.

Гувернер МОМО ПЕЈИЋ:

Господине предсједниче, господо посланици. Дозволите да што је могуће краће дам одговор на неке примједбе које су до сада дате, цијенећи да сте и ви доста исцрпљени са овим радом, а и мене је ово само сједење толико уморило да се заиста осећам уморним.

Видите када се тиче критике ја морам поћи од неких прошлих података, од историје. Од оснивања банке до 1. марта 1993. године РС је имала свој самостални монетарни систем, даље имала је платни промет. Ми нисмо никакве дознаке могле вршити нипрема Југославији, тада се то истакло као велики проблем, почевши од оне замјене новца грађана, плаћања неких репроматеријала. То је било оно вријеме када се могло у Југославији куповати онолико колико је ко остварио прихода продајмо робе на тим подручјима. Ви знате које су потешкоће тог платног промета и монетарног система биле. Ми то нисмо могли лако превазићи обзиром на укупнос тање у привреди и мимо кориштења капацитета. Ратно стање које је било и неким договорима напорним на највишем нивоу успело се да се успостави плати промет. Платни промет неможе функционисати без заједничког монетарног система, па када је успостав-

љен платни промет морао се успоставити монетарни систем, јер све диференције у плаћањима у робноговчаним токовима морају се затварати на монетарном нивоу. Да би тај монетарни систем функционисао, ово је врло важно, јер мислим да ће отпасти многе примједбе које су овдје дате итд.

Само да вам прочитам пар реченица, тај програм о јединственом регулисању монетарне политике на подручју СРЈ и РС и РСК. Ту је поприлично велики материјал, али ја ћу вам казати неколике ствари које ће остранити неке дилеме. У фази припреме циљева, задатака и израде пројекције монетарне политике за одређени период, Народна банка Југославије ће контактирати са Народном банком РС и Народном банком РСК, како би се усагласиле све полазне претпоставке на којима се припрема монетарна политика. Сарадња ће се остваривати на нивоу гувернера Народних банака уз обавезу да стручне службене народне банке Југославије остваре сарадњу са стручним службама поненутих народних банака. То је остављено на нивоу народних банака.

Друго што би вам добро било да прочитам, Народна банка РС, Народна банка РСК усагласиће све инструменте монетарног система. Ја ћу споменути само да се то односи пре свега на есконтну каматну стоп, зашто наглашавам есконтну каматну стоп, ради тога што је она морала бити јединствена, ударна полузаја јединственог удара система, дакле подручја којег покрива. Молим вас на бази те чињенице све чриче у записницима људи који су јуче износили те податке, које ја могу да цијеним, али не морају бити сви људи стручни за исту материју, погрешили су када кажу да је Народна банка Југославије водила каматну стопу испод нивоа кретања инфлације, да је на тај начин обезвредила новац, чак у записнику тамо стоји да је зато одговорна. Изнешени су подаци да је дала 100 хиљада марака враћао се са 800 марака кредит, то је стање на јединственом југословенском подручју и подручју које је оно обухватило СРК и српске републике. Нама је прошле године запрећено уколико би случајне те инструменте и монетарне оквире ми промјенили да сносимо велику одговорност. Ја сам се чак бојао да једна наша мала грешка не буде повод прекида платног промета јер смо ми у старту тог платног промета били велики добитици. Мени је јако жао што ова инспекција каоја је све то сагледавала, што није успјела да сагледа и дефекте са тог монетарног система, јер ако се већ упшта у монетарну политику, монетарна политика нису техничка питања уговори итд. мада ја мислим да је то све превазиђено и врло је опасно усуђивати се једноставно казати да је монетарна политика била овака или онака. Ја не знам да ли је потребно да вам цитирам, има овдје сам забиљежио.

У овом програму Југословенска Народна банка је искључиво овлаштена да доноси оквире, те оквире је одређивала нама. Ми смо се кретали 12 највише 15% и некако смо, преткрај године инфлација је била 65% дневно, у току недеље 3 пута су мијењани оквири, ми смо из Београда јављали колики су ти оквири повећали да би их истовремено пуштали да не би сутра имали 65% реалну мању вриједност. На бази тога што су ти оквири стално мијењани дискутанти и инспекцијски налаз каже да се није планирала монетарна политика, да се волунтаристички посматрало, да није било методологије, али видите да то није била ни наша надлежност. Ми смо се утршали у један систем и то срећом смо се утрпали и томе коме смо се утрпали и сарађивали добро, одговорно се понашали. Ми нисмо имали овлаштења да из тог система искачимо, ја мислим да смо из тог система искочили да би ви тек онда имали право на Народну банку да кажете све што неваља.

Следеће што се мора знати, монетарна политика не виси у зраку, монетарна политика је инструмент економске политике, пошто се ви посланици доста мене искритиковали, односно Народну банку, сада ја вама могу да поставим питање јесте ли ви уопште усвојили економску политику, било развојну било текућу, како можете поставити питање да требате разматрати монетарну политику када немате приступа економској политици. Нема монетарне политике без економске политике, јер монетарна политика цињеве економске политике реализује. Поставља се питање овлаштења Народне банке. Закон о народној банци Југославије предвиђа да Савјет коме је искључиво дата монетарна политика, ја вам могу образложити зашто је то дато, броји четири члана које именује гувернер, а три Скупштина. Народна банка у монетарној свери је самостална власт и зато одговара крвату. За што није одговарала прошле године што је била таква инфлација, фала Богу можемо о томе развити дискусију и нећемо имати закључак. То је један увод из кога ће те ви извући један закључак, да овај материјал који је Скупштински одбор правио, све примједбе које су дате, а односе се на слабост монетарног система ја сам их овдје подвукao, ја бих врло радо пред вама искритиковao, ако мислите ако треба, али заиста вријеме нам не дозвољава да то све, ја ћу дати један предлог ако ми га предсједник усвоји имаћемо прилике да о томе дискутујемо касније на једном ранијем састанку. Ово нису тако просте ствари, да се могу ићи сада дисквалификацијом, јер дисквалификација се може окренути и против онога ко то покушава да дá. Овдје се знау одговорности, врло добро се знају одговорности. Ја не би коментарисао, те нема пројекције нема овог и оног итд. сви томожете прочитати на 63. страни.

Друго, ово што се даје за 1992. годину, па ви сте посланици усвојили тај извјештај. Ми смо га дали у Бањалуци у 7 мјесецу, нисам ја крив што је он тек усвајан на 35.сједници Скупштине. Нада се тиче пословних банака, немојте под сваку цијену да то трпате да је то одговорност Народне банке, знасе релација пословне банке и Народне банке. Зна се и релација примарне емисије, о којој ћу ја нешто кратко покушати да кажем, одакле се прилази када се она контролише. Не долази се у Народну банку да се тамо контролише примарна емисија, узму се само подаци па се иде на терен, али успут да вам кажем да та примарна емисија никада није била, а дуго радим, никада није била баш чиста, ја не би хтио да потврдим да је то све уреду, али у глобалним процјенама и оцјенама, ја сам лично као гувернер Народне банке задовољан. Видјећемо и то ће се врло лако исконтролисати и могу врло лако бити и демантован, али доћићемо до неког закључка. Даље када се тиче пословних банака, инспекције и приступа пословним банакам, па молим вас пословна банка је исто као и предузетије само што послује са новцом. Банка мора имати свој кредитабилитет, свој профит, банка мора покрити ивиденте, банка не може бити социјална установа. Ја сам сада наиша кроз Зворник па ми директор банке каже мој потенцијал изности 100 динара, а добио захтјев да дама 10 хиљада динара за неку дјечу која иду у Грчку, врло је симболичан и потенцијал и бањалучке банке која се једино може назвати банком. Што нисте ушли у те проблеме, већ када хоћете да улазите о овим проблемима сам ја говорио на влади 100 пута, али то нема одјека, неможе бити од одјека када ви не разматрате привреду, уопште. Не може се за ЕКОМ БАНКУ која је основана сва срећа прије мог доласка једини је Вест банка формирана када сам ја тамо дошао то јемјешовита банка и немојте то под сваку цијену трпати те оснивач овај и онај, можете то све контролисати.

Не може се у извјештају казати да је дигла паре и дислоцирала те паре на неко друго подручје, па њено је подручје РС, па њено подручје треба да буде Југославија, па не можете ви рећи у предузећу да продаје робу у Крушевцу а не продаје у Македонији ако може. Једноставно губимо орјентире шта ко треба да ради. Вјерујте ми одговорно тврдим да ове банке какве имамо формирали со их из експозитура и филијала све то треба укинути. Треба двије банке формирати, ја сам покушао да дам један материјал, немам одјека људи, нема се ским разговарати нико о тим проблемима не мисли. Само се мисли како ће се потрошити, а када долазимо на примарне емисије, мало ћу касније изнијети податке, па ћу разувјерити и ове херцеговце да нисмо гријешили. Онда ви морате да зната да та банка мора да има свој кредитни потенцијал и да мора пратити примарну емисију, јер

та банка која даје примарну емисију даје средства њеном кредитном потенцијалу, мора носити одговорност за тај пласман. Нико није знао да ће се извитеоперити, изврнути наглавачке ова инфлација ства та кретања. Читаву годину банке се нису ни усуђивале да лошим комидендима дају и паре. Ево ја ћу вам навести још један пример што се тиче примарне емисије и њене расподјеле.

Ми нисмо могли да покријемо залихе дувана и вјерујте као бића ушли смо у неки ризик, ишли смо на терминску продају девиза, па смо то нашли покриће да дајемо динаре када се откупи дуван итд, враћају се девизе и то се добрим дијелом ради. Мени Требиње неће да прими такве паре прима Зворник, Брчко, Бијељина. Нису то мале паре, погледајте ове табеле, а Бањалука највеће паре, касније ћу то дати пдоатак. Према томе то су ствари које се морају знати и које се требају знати.

Ја не замјерим нашој инспекцији што је мени дошла у контроли, а замјерим људима који су постављени наједно мјесто и имају своје право по закону, преседан је свјетски да финансијска полиција долази у Народну банку да врши контролу, извршила је контролу онако како је извршила, ја ћу покушати доказати око те контроле све што ја могу, али пред вама оваквим форумом немогу, мислим сувише широк forum и различитих професија и занимања, али ћемо се суочити на једном ужем састанку уз могуће присуство, ја сам замолио и предсједника Карадића да буде обавезно, ја ћу га замолити и сада пред вама. Сви ћемо се прилагодити према њему и г. Крајишнику који колико ја знам и колико имам ове контакте он се добро разуми у ову материју и надам се да нам може бити коректор онде где смо погрешили.

Ове примедбе сада отишао би у ситуацију да вас малтретирам, али задржаћемо се само на неким глаобалним стварима, јер и вама је време измакло. Погледајте сада ову табелу коју сте добили ради примарне емисије, то су све табеле које сте ви добили у вези са оним програмом са менегарним системом. Ми смо слали Народној банци Југославији и то су преписане табеле и нека су наше то је добро, хоћу да вам каћем да ми нисмо ништа радили што вама у сваком моменту није било доступно. Када погледате колико је примарне емисије дато до 11.1993. године саберите ове неколике цифре, ради се о сјетви, о залихама пољопривредних производа и посебним намјенама 90% је нато ушло. Само да издвојим ове посебне намјене то је енергетика и дио намјенске производње и када би вам сада објаснио како смо ми давали паре за намјенску производњу како смо то удевереали са Народном банком Југославије да упаднемо и ми у платни промет, јер се они нису држали оних пропорција које су на Савјету договорене и нама давали и да упаднемо за електро привреду исчупали смо те паре вјерујте, те су паре да вам одмах кажем пласиране преко бањалучке банке и наравно када

сада човјек гледа табеле бањалучка банка 47%, тај се проценат свако 15 дана или сваки мјесец мијења. Исчупали смо паре за Електропривреду и комерцијалним записима, ја сам тада био у Београду, неких 15 милијарди, петнаест пута сам требао до сада поднијети извјештај гдје су те паре.

Господине предсједниче вама ћу лично, биће ми задовољство да вама пошаљем изводе куда су те паре отишле, а то је отишло највећим дијелом за Електропривреду. Било је на Клубу посланика да ја почажем рачун гдје је осам милијарди и двјесто, све ће те до динара имати да случајом нисмо били оваки по мом мишљењу мало и казарвери, видјећемо како смо формирали девизне резерве, ми данас не би имали ни оне стоје коју имамо не само у Крајини, уложило се и на другим мјестима и јако доста. Неке нам банке нису хтјеле да примају паре за Електропривреду јер нису очекивале да ће оволики инфлацијски јазбити. Сада када је оно електро привреде ријеч, бојим се да неидем далеко. Мени се у извјештају пише, каже није усаглашено, па и не треба да буде усаглашено, јер немате ставке у буџету и примарну емисију коју смо добили за Електропривреду речено је да иде као кредитни однос, а ово што смо добили на бази благајничких записа такође је кредитни однос, према томе у једном нормалном инвестиционом програму који је скројила Влада гдје је рекла 72 милиона долара да Народна банка може обезбиједити, наравно нисмо могли обезбиједити, проблем је дужи и шири и реализација се и ове године, али ће га неко други реализовати. Ми смо успјели те паре да дамо из та два извора, ја би пред вашим очима, да ја то нисам радо.

Ових 90%, то је што се тиче за електро привреду, ово је све остало за пољопривреду, ту је Сендић и врло добро је са нама сарађивао, врло добро нас је упућивао колико које подручје представља у пољопривреди са својим потребама и потенцијалом, ми смо сређили те табеле. Некида је и Влада донијела одлуку за пролетну сјетву и извршила расподјелу, ми смо то такође узели као обавезу, мада када би било једно нормално вријеме и када би била једна нормална банка, такође би се Народна банка требала другачије понашати, али оставимо то, времена су таква. Ми смо ради неостатка примарне емисије, затворили шећерану у Бијељини, то је стратешки производ и стратешка грешка што смо то дозволили, мислим да није касно и да око тога треба размислити. Такође сам на Влади, ево предсједник је ту колико счам пута на Влади говорио. Према томе, за тов стоке бањалучка банка покрива и Градишку, покрива гиганта то је Младен Стојановић који има 8,5 хиљада хектара обрадиве површине, то је гигант са становишта това стоке, пољопривредне производње, већи него што је пољопривредно добро Семберија који има око 6 хиљада.

Нада иде примарна емисија, примарна емисија мор да даје и да покрива тржишни вишак. Ја да сам се и тога принципа држао као што ми је налагала Народна банка, ја не би могао што шта кредитирати, да вам не говорим са аспекта способности банака, јер ја вам поново тврдим да ми немамо банака схватите то, ми ако немамо банака ми немамо привреде. Вама се чине оваке твебеле какве јесу нереалне. Ја нећу катази да ту нема и грешки, али г. Симићу ја сам лично ишао у Херцеговину, нисам могао наћи рјешење како да спасимо Билећанку, па сам ишао у Београд па на бази њених ~~б~~траживања из Ирака 4 милиона долара и ја сам то доле дао, то није била примарна емисија, јер нисам смио да дам. Ја се слажем да је то мали, ја нисам изашао овдје да је све ово под сваку цијену браним, дозвољавам грешило се и може бити грешака, али производња, приноси тржиште, залихе то је фактор који одлучује где иде примарна емисија. Фактор је следећа способнос банки, Бребињска банка, ја њеног директора високо цијеним зато што је добар професионалац, није се усудио да поднесе мног захтјеве јер не може да прати својим средствима. Ја нисам имао његовог захтјева за угљ за Термоелектрану Гацко, нemoјте да образлажем да ту нема залуга угља. Њихов је тамо треба ићи на окривку, без окривке и та ће термоелектрана стати, треба им ове године најмање 2 милиона долара 500 милиона за и 1,5 милион долара за ускладиштење отпадног материјала. Што се тиче ових података девизне штедње и исплата ми смо то урадили што је народна банка Југославије дозвољавала и што су пословне банке радиле у Београду и не би то требало да се доводи у питање.

Господине предсједниче ви сте малопре споменули ове станове и било би ми драго да нешто кажем и о томе. Удар је ове инспекције био, удар девизне резерве, написали сте да нисмо имали право куповати девизе из примарне емисије. Молим вас ако ви измислите извор г. Симићу ја ћу вам капу скинути, па то је Народна банка Југославије радила, камо среће да сам ја искористио пропорционално оно што је Народна банка Југославије радила, а и ово што сам радио требан овдје пред Скупштином да одговарам да сам примарну емисију користио за куповину девиза. Некида је драган рекао да је било шверца око девиза. Драгане ако ја теби будем доказивао шверц доле по Бијелини, биће то много озбиљнија ствар, али то нема додирних тачака са Народном банком, што ти треба да дискутујеш само ради дискусије. Твоја семберска банка је најмањ купила девиза, у твојој семберској банци се доле легу државне паре, ја ти могу казати да смо изгубили те дупле паре. Тврдим да могу доказати да смо изгубили 60 милиона долара.

Молим вас немојте ме доводити у ситуацију да се браним са оним са чиме се никада у животу нисам бранио. Када се тиче буџета, па буџет је ушао са својим билансом да му недостаје 75%, и сада гледајте инспекција атакује на буџет, ја видим неке закулисарне радње. Монтира се нешто гувернеру Народне банке, гувернер Народне банке, ево ја сам и предсједнику Крајишнику и Карадићу говорио неколико пута, па дај људи ослободите ви мене ја могу сваки други посао радити. Када је било говора како усмјеравати примарну емисију. Буџет је имао дефицит и није усклађивао сваког пута када је имао ребаланс, што по мом мишљењу није грешка и зашто на то сада јашити, примао паре није ускладио, јер њезин је закон усвојен о извршењу буџета. Ја лично мислим, Србија је дала 75% за буџет ви сте нашли 61%, ја мислим да је и код нас више, али то нису битне ствари уопште. Лани када је Народна банка вршила нека плаћања за рачун буџета, били сте свједоци да платни промет је путовао и по 40 дана, молим те Гојко сјећаш се ти тих података, ти си бранио да то није тако, али није битно да је то 40 дана и да је 5 дана. Ми у скраћицаљу промета вршили смо сигнације, што се тиче инструмената платног промета, ми смо најсиромашнија земља на свијету, мени се по том извјештају приписује, каже што је вршена сигнација. Вршили смо да побјегнемо од инфлације и да смањимо трошкове платног промета. Молим вас, 99%, или да је 90% имају подаци које је г. Симић да у информацији је дато за војску и то је дато у ВРЦ-у. ВРЦ је Војно рачунски центар, сва средства која су ишла буџету поново се њему враћала ми да би скратили тај пут на телефонски позив, ево Петре, ево предсједника, ево Владе, нисмо зачериали дај уговор, дај акцентни налог, ми смо отписали држави све те кредите које смо дали, јер изгубио се смисао за наплату. Па смо то давали и рачунали смо да ћемо на крају године усагласити. На ваше задовољство или нездовољство то је изузев неколико ставки, ми ћемо репрезентирати и њих све усаглашене. Вјероватно да нису усаглашени када је Карадић споменуо око ових станова, ја сам Симу запитао свог сарадника, је ли то усаглашено он је рекао изгледа да није. Молим вас Влада зна за 18 станова за пилоте, ја мислим да су купљена 2 или 3 стана и зато постоји налог г. Ђукина испред Главног штаба, следеће три ставке које нису усаглашене, а и то је ушло упрограм финансирања Владе и њених, пардон не Владе него Министарства за народну одбрану, ковачевић је ту он зна када је износио шта треба улагати он је ишао са тим становима, то су пилотски станови били, јер је требао уговор да се прекине итд. да би се помирило то стање то је дато, ако и ту не буде постигнут споразум, уложено је у некретнину и само се може добити то није изгубљена пара. По налогу ГШ три ставке суплаћене нису значајни износи преко Претиса, за муницију.

У односу на укупна средства која су асигнацијом дата видјећемо колико ће износити ја не вјерујем да то може износити и 3%, али сам добрим дијелом убеђен да ћемо то санирати на Влади, јер су све ствари са вама договаране, нema ствари која са вама није договорена. У данашње вријеме више вриједи ријеч нега уговор, јер ми у нашој државу уговор немамо са чим заштитити.

Следећа ствар око ових девиза, предсједниче Нарачићу ја сам, ми смо дали Скупштини и ви сте донијели текућу одлуку и сталне резерве извјештавали смо и Владу, колике су те резерве, да којим случајем нисмо те резерве Скупштина је обавјештена када је била 35. сједница, одлуку о формирању девизних резерви имам ја овдје у материјалу, да се захвалим Југовићу заиста је пар оно ријечи професионално рекао било ми је лично драгао.

Видите даље, ми смо формирали те девизне резерве гдје смо премостили увоз многих репроматеријала за предузећа кроз краткорочне девизне позајмице које су враћене. Ми немамо девизних резерви, морам г. Рајку Дукићу, ја цијеним то што је он јуче говорио, али ради његовог објашњења, ми немамо Рајко потраживања од пословних банака да смо откупили девизе да их нисмо предали. Ми немамо трезора, ми држимо код пословних банака девизе. Ми смо те девизе преносили у београд. Милим те Јело колико смо тих девиза из Београда што смо имали све смо то испразнили да би смо купили двадесет милиона динара, да би подмирили потребе банака, то су те девизне резерве и дали смо буџету 7,5 милиона и исплаћени су лични дохоци и ја мислим да су исплаћени ови посланични додаци. Дјелимично и пензије и не знам све. Ми имамо још један мјесец, ми имамо још један мејсек да пребродимо са овим резервама, како ће се наплаћивати фискус, колики је дефицит буџета, ја Петри нећу да замјерим, јер заиста њезин положај је врло тежак, не би ни ја био прецизнији од ње, али једна моја интуитивна процјена да ми можемо још једно два мјесеца се замајавати па ћемо Ja сам изложен критици како су девизне резерве куповане, девизне резерве су вама на располагању.

Молим вас, ја сам доживио тешку срамоту у Народној банци Југославији када је мени инспекција упутила писмо, да ми каже колико је штампано новца, па изгледа да људи не знају и немогу знати како се контролише готов новац, па прескоче читаву серију једну новчаница, па онда кажу нема тога новца. Па ми дају записник и оставе 5 дана приговора, а приговор не може бити мањи од 8 дана, ова материја тражи 15, не предаје се никоме записник док се не да мој приговор. Мој приговор мора ући у записник, да ли га ти уважио или неуважио. Мој приговор је на 30 страна, а ви сте инспекторе подијелили ваш материјал неким посланицима, јер сам видио из њихове дискусије да барататим подацима. Нисте уважили мој приговор и нисте то смјели урадити.

Нисте смјели урадити по својој професији. Ви можете мене волити или неволити, знам за ваше дискусије ту по сали, није то добро и зашто је дао.

Што се тиче нафте, предсједниче Радоване то је постало осјетљиво питање. Оба случаја за нафту која је јајету, инспекција опали, један правда један диже на срам стуба. Ваљда траже буввернера да објесе.

Молим вас само да направим само једну исправку, немојте да се око те нафте диже прашнина, ја мислим треба помоћи да се те ствари извукну, треба помоћи маркетингу да се покушају те паре вратити, невјерујем у увоз нафте. Због чега сам ја дошао у ситуацију да се пред вами правдам. Први турнус увоза нафте ја нисам дао да се да директно предузећу увознику, јер то предузеће није било ни регистровано. Ја сам се најудио, дошли су ми његови људи по новац, ја сам те људе истјеро из канцеларије, ево могу ми моји људи бити свједоци колико сам био нетактичан, није то за хвалу, морате један такав је вулганизам, једно сељаштво у понашају у пословима према банци, као институцији која се мора да поштује, а он ти дође са неким југом и хоће у гепенку да носи 2,5.милиона долара и да увози преко предузећа које није регистровано, па сам преиначио читаву ствар да иде на Републичке робне резерве и замолио Владу да промјени рјешење и Влада је промјенула, вјероватно сам спасио те људе који су требали тако да раде, а насамарио овог доброг момка из Републичких робних резерви Станића, који се опирао томе, али шта му ја могу.

Знате шта је, јанемам могућност да вама све износим, а јако би ми драго било када би имали прилике, али то вјероватно треба да буде тема на Скупштини да мало поразговарамо о неким стварима везаним за некакав програм економске политике коју ви морате разградити још ближе и да доведемо у положај и Народну банку и пословне банке, нарочито интересантно да се ви мало упознавате и са стањем пословних банака, јер то ће бити велика почница. Ја би вас предсједниче замолио за следеће.

Пошто постоји несоразум између народне банке улогледу налаза и инспекцијски служби, ја нећу стављати примједбе на овај посланички дио, замислите да ја тај налаз нисам добио и нисам имао прилику да вам одговорим на то, ја по први пут сам јуче ово добио и јуче прочитao.

Ја би вас замолио предсједниче следеће, да Савјет који смо били заказали одгођен је, да га закажемо када предсједник Каракић и ви г. Крајишник будете могли, да том састанку присуствују чланови Савјета којих је 4-5 испред вас посланика, прошли пута су ми сви били изузев Мијатовића, нимало се нису разликовали од нас осталих, а нарочито од директора пословних банака, јер њих обавезно зовем.

Дакле да будете вас двојица, ако мислите да требају ваши сарадници то је ваш проблем, да буде предсједник Владе са својим људима, да буду директори свих банака, да буде инспекција и да се нађемо да се на том мјесту понусурамо. Послије оваквих оптужби не може човјек, овакву моралну деградацију поднијети. Овдје је власт одиграла неколике ствари своје личне злоупотребе.

Прво, да изађе на скупштине многе ствари које су ствари извршних органа, да ми да овако кратак рок за одговор, да изађе на Одбор скупштински и да буде референт тамо. Он је странка у спору самом, он је директно ушао да тужи мене тамо. Ту има правника па нека изволе то протумачити. То су све ствари које један норалан човјек не може поднијети. Толико и хвали.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Само да ја предложим, оно што ја могу да предложим, оваој извјештај, заправо комисијски извјештај није дат гувернеру да се да његове сугестије, то је њега сигурно онемогућило да да овдје адекватан одговор, ми закључити не можемо ништа док сви учесници немају једнако право да учествују, ми сада морамо, то је мој предлог а ви како хоћете. Да сада овај извјештај одгодимо, да га вратимо. Извјештај мора проћи једну процедуру савјета и све остало. Нико не може бити окривљен, ја ћу се бар у томе трудити, као што сам и прије, било за некву ствар док се то не докаже и не потврди. На који начин зна се како је, процедура је морала провести ова, добро што смоми дискутовали о овом свему, имамо право још дискутовати никаквих проблема нема ја само не би нешто што би могло бити тендециозно да се закључак донесе погрешан, свако има право да каже. Ми можемо затворити сједницу отворити, полу затворити итд. Свако има право да каже и да не одговара за своју изречену ријеч, повлачи последице ако то јавно негде каже па има последице мимо овог парламента.

Предлајем ми морамо ставити извјештај финансијски на наредну сједницу. Она мора проћи овај Савјет. Ми желимо све да утврдимо последице, нико неће бити амnestиран, ако је он крив, да ли је то прекрајна или било каква пријава. Ми не можемо доносити пресуде на основу једне информације, непотпуне информације. То сам заступао од почетка до краја, чим постоји сумња ми можемо све да разјаснимо и најбоље то што је гувернер образложио, али вас молимо немојмо да о непотпуним извјештајим доносимо закључке.

Хоћете ли да вам предложим, ја немам ништа против да дискутујемо само да ограничимо дискусију, али вас молим да имате на уму ово што сам рекао.

Господин ДУКИЋ:

Господине Босиљчићу ти малоприје улазиш на врата и гласаш и питаш шта је било на дневном реду, а гласаш са врата. Није приватно негоматеријал који није под ембаргом званичне државне институције зове се финансијска полиција која је формирана рјешењем предсједника држава и по одлуци Скупштине.

Овај материјал није под ембаргом, а ја хоћу да ми је свајест чиста. Ви господо посланици гуслајте и даље и стварајте амбијент, ја мислим на неке не на све.

/Полемика смјеста/

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Но год може у овом парламенту да заврши боље ову тачку ја га молим да сада овог момента пређе овдје. Снајбољом намјером сам рекао да завршимо тачку, то је једино могуће, јер ја имам преглед јер пратим цијелу сједницу. Будете ли реплицирали, завршимо ову тачку са тиме да овај извјештај вратимо и у склопу свих ових извјештаја који ће бити у оптицају, скупа са Савјетом народном банком, да усвојим г. Пејића овај налаз и када све то сагледамо дискутоватићемо ако буде потребно ако не даћемо извјештај, али вас ја молим нemoј да сада под емоцијама наставимо дискусију. Хвала вам што нећете дискутовати ево само да Дукић заврши.

Господин ДУКИЋ:

Ја се извињавам малоприје на употребљеном изразу, вероватно сам био испровоциран Љубиним провоцирањем, али извињавам се њему, материјал је јаван од јавне институције, а то што га ти ниси читao то је твој проблем. Ја се слажем са овим што је предсједник рекао, уосталом немам ни право да се не слажем немам право ни да гласам, једноставно пошто су ова питања била на дневном реду Главног одбора, а ми смо ту и позвани, па ето нађемо се да некада нешто и кажемо.

Остаће одговорност на онима који су вероватно по закону одговорни, ја једино овдје мислим да је гувернер био искрен када је рекао да је задовољан радом у Народној банци. То је сигурно да јест. Цијело његово излагање, ако сте га пратили, а јесте надам се било је ипак обилажење као киша око Крагујевца.

У једномоменту каже не може се успоставити платни промет без јединственог монетарног система, што апсолутно не стоји, имамо платни промет са свијетом. Немамо јединствен монетарни систем, сада је ембарго, али био је платни промет. Можда је то лапсус који је изјавио, извини то није тако. Ја у својој изјави нисам довео у питање да ли је било морално да се откупљују девизе, јер су тако радили сви на југословенском тржишту, да ли је из примарне емисије откупљено, да ли је Србија дала, односно Југославија 90 милиона или 74, ни то нисам довео у питање, према томе ја нисам о томе говорио, ја сам говорио о једном механизму који је изграђен, ја оговорно тврдим да се врши преливање у приватне ћупове, у приватне фирме, да се појединци богате и мислим да је направљена цијела мрежа око тога, то је оно што је трагично и ја сам увјeren даље који буду вођени да ће показати, ја нисам ни чак рекао да је одговорност на гувернеру по том питању у цјелости и у једном дијелу да, него је на пословним банкама па вероватно и на фирмама и другим који су преко пословних банака то повлачили, јер молим вас не може се узети кредит из примарне емисије на текућу ликвидност, а истог дана се паре пребаце неком тамо за некакву кориштење и он одрађује, одрађује да би нпр. послије неколико времена 20 хиљада марака враћо марком, ја наводим примере има их, нека је то и фирма, ево да узмемо да је то Угљевин а није Угљевин, добио је кредит из примарне емисије за угаљ, то је била пракса раније, често се помиње С. Мост итд. Он покрио одређену количину угља, он је морао касније да правда адекватно тај угаљ са средствима колико он вреди на дан када се правдао, он је могао касније са тоном, 10 или 1000 тона угља да врати кредит који је узео за покриће 10 хиљада тона угља, је ли то и бogaћење у крајњем случају и предузећа, начин који није допустив. Узео сам ја примјер који не може служити за примјер, то је случај где је то адекватно искориштење.

Ја ћу вам само навести неколико случајева овдје. Напримјер финансирасе кредит од 15 укупно корисника кредита у 7 случајева то је фирма Финко Градишка. Рефинанисрани кредит да је се и примарне емисије једној истој фирмо. Ја могу да доведем у сумњу јер тамо се говори нема адекватне у оословној банци. Можда је та фирма и заслужила, можда и треба али из овога што стоји рађено је како не треба.

Следеће питање, рефинансирали кредит који се даје из примарне емисије Агропром банци одобрава се и то у значајном износу фирм која се зове АРОДЕ ТРЕДИНГ БЕОГРАД, није било могуће, то није ствар Народне банке, јер ја овдје прозивам пословно банкарство, није било могуће да се кредит примарне емисије који даје Народана банка пословно бнаци даје за извоз другом субјекту привредном који је на територији друге државе.

Ја прихватам мишљење говернера да банка не може бити само у свом атару, али нпр. интересантно ова фирма која се појављује Живинопродукт добија врло значајне кредите од примарне емисије и то у девет бранши од Вест банке Лакташи, ја могу да прихватим да је то искористила коректно, то су значајна средства негдје око 300 хиљада марака, а истовремено и ова Бијељинска банка, дакле то је један систем приватних банака који је прилично повезан та ЕКСЕМ БАНКА даје такође у шест ранши значајна средства истој тој фарми, ја сам узео калтантан примјер може их бити овдје колико још хоћете. Зашто ме све ово провоцира гоподо. Овај дом овдје донио је крајем 1992. године закон којима су сва предузећа преведена у државна предузећа, и диотничарска и друштвена итд. Чак су суспендоване и одлуке односно рјешена суда. Наш је Устав прекрштен тада. Забрањен промет ненкRETНИНАМА, а онда се једноставно ствара страховит повољан амбијент за приватно богаћење кроз приватне фирмe, банке итд. Ја немам ништа против тога, али ћете видјети једнога дана ко се гдје нашао. Огроман број сиротиње која је негдје на дну и један број тих који су за ово вријеме фантастично пројли, он може и да купује и да врши промет и да постаје дионичар, власник и сувласник итд. Ја не потежем питање само Народне банке него говорим шта нам се дешава. Следеће што постаје као један калтантан примјер овдје. Зна се добро, ја не постављам питање да ли су равномјерно пласирани средства Народне банке по регијама. Ја нисам никада био за регије, вјероватно је то неко и цијенио, али има пуно доказа који нас наводе на сумњу. Има нешто што је јако интересантно, ми смо прошле године кубурили са готовином сви. Дође да се дијели плата или плата војсци, онда 15 дана нема нигдје готовог динара. Погледајте табелу која је објављена 70% готовине дато је на кориштење Бањалучкој банци, од средстава повучених Народне банке, 1,5% Зворничкој банци 0,5% Фочанској банци, 1% Требињској банци итд. 1,5% соколачкој банци. Неко ко је то радио, није то вјероватно радио гувернер, неко има још тамо. Није се водило рачуна. Морало се знати да ће ово изазвати одређене мимозитете, да не кажем једно подручје према другом, то не би смјели. Ако се кредит из примарне емисије дају за све и сташта, а пуно је тога овдје, мимо тога зашто је то уобичајно да се даје, ја могу да прихватим ратно је стање па може уз договоре, прихватам господо не мора бити уговор, важи валда и ријеч, али се мора касније полрити, ја нема право да постављам питање да ли је сада отишло 30 40 милиона у државни буџет, или министарству или Народној банци, али ако између њих сада постоји спој шта је са 10 милиона марака које су давате мимо буџета и дан данас то није разрјештно поставља се питање зашто је то тако и ко је одговоран.

Да се вратимо на примарну емисију ја стицањем околности зnam случај Љубиња који је највећи произвођач дувана, нису користили кредити, овдје се каже неможе нема покрића, ко је то господо изузев образа и ријечи имао покрића у овом свему. На свачијој међи малте не виша сила, увен се могла ситуација промјенити набоље или нагоре, према томе ја то могу да прихватим, али неке ствари ме на то наводе. Ја нећу да потежем питање да смо и ми били заинтересовани за тамо неке примарне емисије и за неке врло важне објекте и производњу, није прошlo ниједо, ни најмање ми није криво.

Питање ових станова то ме није ни интересовало, питање девиза, ја потпуно могу да прихватим, ја имам дао. фирма Бонсит девизна средства вани, јер немогу уопште комуницирати, не могу живјети, не могу радити, али су под контролом, увијек може да се изврши контрола представа, али ме интересује нпр. да су та средства девизна изнешена вани, а нпр. руководство државе не зна зато, иако је Народна банка самостална институција мислим да такви потези се не би требали правити.

Значајна средства, ја нећу да улазим у то да ли су се могле откупљивати девизе тако како је то рађено. Каже радио се тако и у Југославији. Сада се показало до чега нас је та радња довела, али интересантно је да одређене банке, не све, значајан дио девизних средстава који су купили из примарне емисије нису на вријеме, или никако депоновали у трезор Народне банке: Замене је трезор Народне банке, не мислим само физички да мора бити у згради где је Народна банка, то је могло бити у било којој пословној банци по договору Народне банке и пословне банке, али да је под куључем Народне банке, што још увијек није или можда сада јесте, вјероватно се неке провјере Према томе, поред оних закључака које сам предлагао синоћ, ја мислим да овај предлог који је предложио и гувернер ово је вјероватно и нормалан пут и нека иде то тим путем нека се и даље воде расправе, али једна овако важна институција немоће остати остати без одређене пажње обога парламента и неможе се парламенту говорити да је неструктуран, некомпетентан да о томе расправља. Ако парламент данас овдје може да расправља од 24 извјештаја министарства и других органа, онда има право да расправља без обзира на квалификациону структуру ко је ша овдје, ја то не прихватам да се на тај начин људи у парламенту дијеле итд.

Још једампут се извињавам можда сам на почетку излетио.

Хвала вам.

02152433

Господин ВЈЕШТИЦА:

Очите је да ћемо морати наставити расправу не сада него на другој скупштини када се договоримо. Да бисмо у њој учествовали морамо бити сви равноправни, значи једнако и благовремено информисани. Ја предлажем и тражим да уз овај извјештај који смо добили од комисије добијемо одговор г. гувернера, да добијемо извјештај финансијске полиције и да добијемо ваш одговор, приговор на извјештај финансијске полиције, да бисмо се сви квалитетно, стручно и одговорно могли припремити за ту расправу и да бисмо у њој активно могли учествовати. Предлажем да посебно једно скупштинско засједање буде посвећено овој теми, а прије тога да добијемо све ово што сам предложио и претходно да ви, ја се извињавам г. гувернере како кажете да се покусурате тамо где треба да се покусурате, а мислим да ће крајње нусурање бити на овој скупштини. Хвала.

Господин НАРАЦИЋ:

Ја би хтио да се прикључим овом предлогу г. Пејића да се не дискутује и да се настави даљи рад. Подржавам ово што је рекао г. Вјештица, а не само у смислу одговора на постојеће документе него и у смислу онога што је господин Пејић рекао да се створи један форум стручних и одговорних људи да се та ствар настави.

Хтио би само да укажем на неколико ствари, господо гувернер Пејић је рекао можемо још два мјесеца и онда ћемо се наћи пред зитом, хоћемо ли са овом владом у тај зид или ћемо нову владу довести па ћемо у тај зид, па ћемо рећи, а ди нова влада си крива. Није сви смо криви, сви смо одговорни укључујући и г. Пејића који сједи на Влади и мора стално да каже шта мисли о нечemu и шта ваља и шта неваља. Дужност нам је да учествујемо у вођењу ове земље.

Хтио би неколико ствари да кажем шта мене руководи, можда нисам био потпун када сам рекао да је г. Пејић од највећег нашег повјерења. Према томе ја нисам добио никаде утисак да људи који су долазили и указивали да је у питању њихова лична ствар. Од одговорне финансијске личности у Југославији, чули смо да се раде чуда и да се паре преливају и да су појединци тешки по неколико десетина милиона марака, ако руководство стоји за њих и руководство је тешко по неколико десетина милиона марака, ако је то толики обим, онда господо морамо формирати тијела која морају то све да испитају. Уколико због неусавршености система нема готова тијела, онда ја себи на основу онога документа о дјеловању предсједника у ванредним ситуацијама морам формирати тијела која неће мени донијети налаз него вам, да ја могу пред вас да изађем и да кажем у свом ради, о својој бризи о држави, запазио сам то и то формирао сам стручну службу од владиних и других институција да вам то донесе. Морамо неколико ствари да

разјаснимо и ради г. Пејића и ради будуће владе. Зато није добро да се навијачки понашамо овдје и молим вас да г. Дукић као члан Главног одбора може господину љуби замјери, не смијемо се навијачки ни линчовски понашати. Морамо да разјаснимо неколико ствари, не неколико него огроман број ствари. Да само успут кажем да не може Главни штаб да назове и да каже где ће ићи примарна емисија, станови има требало је другачије ријешити. Ја сам се усагласио да се рјешавају станови са пилотима, а никако из примарне емисије, него сам замолио г. Касагића нисам ни писани налог ни наредбу него сам га замолио као сарадника да покуша и ви сте нешто нашли, 85 станови и 40 кућа то је начин.

Ако је тачно да је након што смо се ми са Србијом договорили да се укида наш новац и донијели одлуку и саопштили нашим органима да се не штампа више наш новац, штампано је послије тога, деноминованих милион новчаница од 500 милиона, а то је било пестомилијарди, шес нула је било итд. ако је финансијска инспекција нашла где су те паре и очекивала да нађе тих новчаница 8 хиљада у трезорима нашла је 140 и нешто хиљада комада у трезору, испада да је штампано више од милион, није смио ни тај милион да се штампа, испада да је штампано више од милион. Неможе се оправдати да је то замјењено за ситнину, јер ни ситнине није толико ту било. Ја то не смијем заташнати и казати пусти врагу, не може пусти врагу, неко мора да контролиће, Клинтона контролишу, Народну банку може да контролише према папирима са становишта Народна банка Југославије, али ако се нађе траг на терену да је нешто отишло у приватне џепове онда се иде по том трагу све до онога ко је то издао, односно ко је упутио та средства. Народна банка контролише пословну банку, ако је пословна банка од Народне банке мени дала за пилиће, а ја купио девизе и вратио то 1:1000 онда Народна банка мора да прогања ту пословну банку да види чиме је враћен тај кредит и немојте ми рећи господо, да је иза кога од вас, овдје има само један посланик са вишом стручном спремом, сви су са високом стручном спремом и није нама педаљ међу очима као волу, него је нешто уже, неможе нико изаћи и казати неразумијемо се, ја сам се трсећи се око привреде и Владе упутио и неке елементарне ствари знам, морамо и ради људи који су радили и ради људи који ће радити и ради државе разјаснити, шта је грешка, пропуст, шта је криминал. Морамо то изнијети.

Примјер је неки дан био, неки наш Србин горе који нам скупља овај порез има порез, кажу наш човјек је купио неку кућу 514 хиљада франака, долази финансијска полиција, извините господине знамо одакле вам ових 500, а одакле вам ових 14, посудио од Боре Босића, идемо код Боре да видимо одакле су њему, да видимо да ли су оне у систему да ли су опорезоване, па се посудио од овога онога и допоследњега. Ако се на терену дешавало то што се тврди да се дешавало, онда се мора ићи

по том трагу да се тачно утврди одакле паре за приватне банке, Немогу ја господо сједети равнодућно ако се каже да су приватне банке створене са депозитима од милион ипо и са не знам некаквим пословним капиталом, мора се видјети како је до тога дошло. Нема онога ко није подлежан провјери и то не само по тој линији него и по овој линији. Предлажем и слажем се са овим да се данас на овоме заврши, да се формира један стручан формум, јер ми због несавршености нашег система којег градимо не треба да пропуштамо да возови пролазе, да све то испитамо, ја морам да кажем не што је рекао г. Пејић у пролазу, нешто су други рекли да су девизе изнесене у говорини и положене на рачуне то ова Скупштина бар данас да јој се каже, изнијели смо и положили смо на те и те рачуне користићемо у те и те сврхе, толико и толико, да се не каже ни мање ни више него што је изнесено, јер ако се појави да је изнесено више, а има разних индикација, онда је то за нас катастрофа. Зато се потпуно слажем да данас о томе прекине о томе, да се чува достојанство сваког човјека поготово г. Пејића који се налазио на најодговорнијим функцијама као човјек од највећег нашег повјерења и изузетно стручан и сигурно то смо осјетили, а и од усташа када смо се раздвојили да је помогао српске крајеве максимално својом вјештином и стручношћу упућујући финансије из оне заједничке владе према српским крајевима итд. У то име и у име његове дјеце мора се све разјаснити јели било криминала и јели се политика водила или није, нисмо ништа урадили господар стално смо нешто упадали у платни промет. Милошевић то зна за пола сата, јер то се тамо појави на терминалу и зна се за пола сата и када год дођем, он се смије, каже је да дадо-смо вам црно иза нокта а ви помало богами и сами узимате, одједном 30. октобра на 1. новембар ја дошао код њега, он каже, па вала сте сада претјерали, у једној ноћи је 300 милиона оних динара, што значи сада то су огромне паре у маркама, шта сада радимо, ја се надам да ћеш сада да хапсиш, ушли сте нам толико да ја немогу да опстанем од ових старосједилаца у Србији, тамо су формирали удружење старосједи-лаца у Србији које је против дошљака, а камо ли нас преко Дрине и партију ће тамо основати и гњаве ме човјече, сваки дан ме гњаве да ми дадосмо све и још нас покрали, надам се да ћеш сада хпсити. Ја дам рекао, предсједниче уколико то буде криминал, ја ћу хапсити, нисам хапсио, јер ми је објашњено да ми радимо неко ради Југославија. Остао сам црна образа пред Милошевићем, али немојте не може се то поднијети, мора да се види ко је то и зашто урадио и све то мора на том стручном форуму, не знам да ли тај форму ће моћи формално да гласа, него мора изнијети овдје срам мишљења на том форуму пошто неможе до јединственог мишљења, чак предлажем да и чланови Савјета Народне банке ако им се мишљење разликује да изађу са тим мишљењем, а посебно ја имам право у формирању својих органа који ми помажу преко Савјета итд.

- 83-a -

као што је сам г. Пејић рекао да се ојачам када одемо на тај састанак и г. Крајишник и да узмемо стручњаке који ће стручно ту ствар да сагледају и има, нема нема. Да ли је вођена погрешна политика, да ли су направљене омашне и да ли је било криминала, ја зато молим г. Пејића да нам каже о новцу који је депонован у страним земљама и колико и у којим земљама и колико.

Господин МОМО ПЕЈИЋ:

Господине предсједничве ми смо тај извјештај послали Влади и тачно смо извјештају том навели колики износ средстава се налази у иностраној банци, та инострана банка је у Бечу, то је коресподент Бањалучке банке и ми смо у оквиру рачуна Бањалучке банке отворили наш подрачун, тај наш подрачун може да функционише. Ми можемо са тог рачуна отварати акредитиве, имајте у виду да ни један литар бензина у Републику Српску није ушао што није новац ношен у цепу, ми да би то превазишли ми смо отворили, у сваком моменту диспонирамо са тим средствима, без инаквих проблема отварамо акредитив, уканаћујемо та средства. Ми смо припремили још један износ средстава да изнесемо рачунајући боље да држимо тамо, да расту камате, евентуално ако буду нека плаћања да плаћамо са рачуна. Ми смо изнијели јер сам ја видо да се уздаласало некако стање, а тај новац који смо били припремили дјелимично је био депонован у Југобанци и зато се он и задржао, мислим да је Дукић јучеси изнијо, каже у Бањалучкој банци паре итд. Те смо паре из Југобанке узвели, све је у једној земљи. Нисмо могли Радоване нигдје на другом мјесту отворити, то је рачун да се каже инкогнит рачун, камате су, орочавамо један дио средстава на два три мјесеца да би била већа камата, јер највећа је штета да ми те паре леже по трезору, Народна банка када није било блокаде Југославије, минимална средства ликвидности је имала у свом трезору све се налази на рачунима иностраних банака, ја сам једноставно рачунао и пошо сам, то је било и на Савјету, то уосталом и Народна банка Југославије има исто те рачуне, она има на Кипру. То је разлог био што смо ми урадили. Када је ова нафта требала да се увезе ова задња, што имамо овако мало неких спорнихпитања, ви сте били био је и Крајишник, ја сам хтио да дам једно решење како и одакле да платимо, али некако се закувало овако или овако и ја сам једноставно одустао, зна добро Владо да сам му правио рачунице око тих средстава, ово је било на Скупштини, био је састанак био је Владо, Каракић и Крајишник, неко је још био, мислим да је Петра.

/Полемика/

Када се тиче нафте, ја сам говорио дајте да формирамо једно приватно предузеће, да угурамо тамо пет људи да сви заједно са њима радимо и да то гурамо.

(ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Могу ли дамо да питам Пејића о ком договору је било око ових 10 ипо милиона).

Када смо дали оно за "НОРД НЕМИК", Влада је донијела одлуку ја сам упутио Писмо Скупштини да Скупштина донесе одлуку, јер сам сматрао да је то њена надлежност, ја имам фотокопију тог писма овдје. Умјесто да скупштина доноси одлуку, мени је онако соло моје писмо изнешено пред вас овдје посланике, ја нисам био и наравно расплела се прича о девизама, о раду Народне банке итд. Ја сам на бази одлуке владе дали те девизе оно имамо те податке и касније сам санирао то Момо одлуком вашом од 10,5 милиона.

(ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Је ли била расправа о НОРДНЕНИКУ овдје на скупштини.)

Није али је скупштина упозната, да прочитам писмо
"Племника смјеста"

ЈЕЛА РАДИШИЋ: :

Молим вас могу ли ја да дам објешњење око овога. Девизном пројекцијом коју је скупштина усвојила 30.12. Усвојени су принципи формирања, располагања и кориштења девизних резерви, том пројекцијом је предвиђено, извор формирања, начин кориштења, емисија, средства из којих сви могу девизе набављати.

(ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ: Када је та пројекција усвојена, које године.

Крајем године, 1993. године, овдје на скупштини 33. сједници је усвојена пројекција и увојени су сви ови критерији по којима је Народна банка радила.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Нешто није у реду, неможе бити 33. пошто је била крајем године била 38. сједница.

- 83 - b -

Госпођа ЈЕЛА РАДИШИЋ:

Годишњи извјештај народне банке за 1992. годину. Извјештај о монетарној политици за 6 мјесеци 1993. године и пројекција. Усвојена без дискусије. Почетком деветог мјесеца на Савјету Народне банке, је на примједбе Скупштине по овом писму, које је упућено вама за кориштење девизних резерви, где тражено од Народне банке и Владе да поднесе извјештај о девизним резервама да истовремено образложи и питање кориштења за набавку нафте, урађен је извјештај за 8 мјесеци, извјештај је послан Скупштини уз писмо у 10 мјесецу. Замољен је предсједник да тај извјештај стави заједно са пројекцијом на дневни ред, да ли је тај извјештај стављен на дневни ред Скупштине ми немамо информацију.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Нисте то у праву, извините. Материјал који је дошао он је стављен и нemoјте ви сада мени да нисам хтио ставити на дневни ред материјал. Немојте тако говорити. Речите колико је средстава, свак материјал који је дошао био је овдје пред народом. Немојте ви сада говорити замолили сте мене и нисам хтио ставити на дневни ред. Треба испasti сада да неко овдје није хтио ставити неки извјештај или одобрење. Крајем мјесеца сте ви ту пројекцију усвоили, а цијеле двије године радили. Ми смо верификовали ваш рад за дviјe године, није то уреду, и то смо верификовали. Ви сте то урадили на основу овлаштења Савјета, а скупштина није била упозната, треба и то рећи. Немојте ми сада говорити нешто што је сасвим искривљено.

ГОСПОДИН ПЕЈИЋ:

Момо ја се извињавам, молим вас нема никаквих тајни нити се ту могу, јер је то подрачун Бањалучке банке. Момо 8.113.593,51 долар, (осаммилионастотринаестхиљадапестодеведесеттри кома педесет један долар). Централ ВЕГЗЕЛ БАНК Веч, има још ових 290 хиљада долара код БАЛАГА Беч.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Значи то је Беч дviјe банке, Момо можемо ли овако, сада је ово довољно информација да ми сада ово усвојимо ово што је рекао г. Вјештица. Извињавам се ево Симић Драго.

Господин СИМИЋ ДРАГО:

Ја ћу бити конструктиван и кратак. Приједлог који су изнисили господа Предсједник парламента и г. Предсједник државе је и за нас из финансијске полиције прихватљив и ми немамо ништа против. Ми смо спремни и данас и сваки пута да дамо извјештај који смо урадили по налогу Предсједника државе.

Ја сам изашао само да вас до краја обавијестим, извјештај који смо ми урадили, односно група од 6 инспектора квалификованих за тај посао, којих је више од половине својевремено радило у разоткривању авера "АГРОКОМЕРЦ" и "ЕАЛ'МОСТАР" је на 84 стране, ми смо га нашем налогодавцу предали и у поступку дозволили и предали и контролисано Народној банци са остављеним роком да она уложи приговор. Такође смо захтијевали, да тако кажем газде буџета, по закону извршења буџета и по Закону буџета РС, пошто је и то контролисано. Министар за финансије је одговорно и овлаштено лице и нико други нема право да се појављује са захтјевом код Народне банке за задужење буџета и Владе РС из примарне емисије, добили смо и то изјашњење до Министарства за финансије, добили смо приговор од Народне банке који је на 30 и неколико стране ми смо то обрадили, имамо одговоре и ја желим само да вас обавијестим о следећем.

Министарство за финансије је стало иза свега 40% асигнација остало није ни третирало из овог нашег налаза, према томе преко 60% асигнација, значи оних средстава које Народна банка пустила трећим лицима, а позива се да има захтјев за то од Министарства за финансије није покривено. То је податак за размишљање. У вези са свим овим односима финансијска бесполиција апонашала коректно и професионално ми нисмо странка у спору са Народном банком, са њом могу у спору да буду други, пословне банке итд. ми нисмо никоме дијелили никакве наше јалазе, ми смо једино у поступку консултација, то зна г. предсједник Скупштине, г. Лери и Комисији за привреду и финансије где смо били позвани на састанак дали онолико примјерака колико има чланова то је чиними се 9 и то може г. Леро да потврди. Толико хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја би замолио да ми усвојимо један закључак. Предлажем да се извјештај Комисије за привреду и финансије врати Комисији да допунис вој извјештај узимајући у обзир и приговор Народне банке. Комисија је обавезна да заузме свој став о спорним питањима уз претходно привављање приговора Народне банке по извјештају који је она спримила. Допунски извјештај комисија ће Скупштина разматрати на наредном засједању заједно са извјештајем финансијске полиције, приговором Народне банке, приговором Министарства финансија и имали још кога.

Гувернер ће сазвати Савјет и да у међувремену то завршимо. Ја мислим да је потпуно на мјесту да буде једна скупштина са можда двије три тачке, него само ова тачка дневног реда, да размотrimо то детаљно. Проблем је, ако желимо да материјал дистрибуирамо сваком проланику то је технички велики проблем, зато предлажем да можда извјештајевамо ове све по комисијама или да комисије припреме да сваки посланик то може да прочита. То би требало два дана да се чита. Или да неко, односно предсједник комисије и да информише све комисије које имамо и да са таквим материјалом дођемо овдје. Двјесто страница сваком посланику, то је велики трошак и велики технички проблем, ја молим да уважите да ипак један ограничен број ових извјештаја узмемо и још тај извјештај не би се смио, иако је комисији дато он се мора повући, мислим да је то уреду, јер је то највећа државна тајна и то се мора чувати под ембарром, зато мора се нумерисати и не може ни један ни приговор ни било шта ићи мимо овлаштених лица која су обавезна то вратити, да радимо као што нам налаже наш закон. Предлажем, да један број извјештаја припремимо да позовемо дан прије или два засједања и да само радимо о овом извјештају и можда о пар тачака које буду актуелне.

Има ли ко други предлог? Нема.

Но је за?

Но је против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили овај извјештај који сам доста ложе изнио, али се надам да ће бити формулисан.

Само да се још у вези ове тачке изјаснимо по једном предлогу то је предлог г. Карапића, али молим правнике, има овдје и стручне службе да се то ипак мора формулисати сходно нашем закону и Уставу. ја сам разумио, ако могу да преведем да мени буде сада јасно.

Било би, да би скупштина требала донијети одлуку на основу нечије иницијативе, да се власти, можда привремено уједини у једној личности, како могу да кажем, да се два мјесеца предсједник државе скупа са предсједником владе и осталим министрима покуша реконструисати владу и понудити овом парламенту. Процедура мора бити следећа, политичка одлука може ово бити, али мора процедурално бити или да предсједник Владе поднесе оставку или да се 20 потписа да па да се онда расправља о повјерењу и онда на основу тога може се тако нешто радити. Ово је политичка одлука што каже г. Карапић, значи он предлаже да нову политичку одлуку донесемо, а мора процедура бити испоставана, то је да врати мандат. Ја молим само оне који имају предлог, ко је добро разумио да то покушамо формулисати.

Господин МИЧИЋ ДРАГАН:

Господине предсједниче, гопсодо посланици. Ја предлажем да се ми изјаснимо о реализацији закључака заједно донешених на заједничкој сједници Главног одбора и Клуба посланика РС. Ми смо ту добили задужења односно заједнички смо их прихватили да одрадимо и тамо све оно што се односи на Скупштину ја мислим да ми треба да зауземо став и да се опредјелимо према тим закључцима. Тамо смо увојили неких двадесетак закључака и тамо се неки обавезујући да та скуштина уради.

Оај предлог г. предсједника је дошао накнадно и ми морамо ићи по приоритету или да онај одбацимо да уважимо овај, или да се изјаснимо по оном. Ја нећу датримаске од чланова Главног одбора како ми дезавуишемо Главни одбор самим тим што сједимо не неке двије столице. Посебно ми није јасно гопсодо ми се обђе убијамо од заклетви у СДС као да смо саткани од СДС, али нас одлуке главног кворума тога СДС не обавезују, него имамо своје приватно мишљење и расположење када ћемо и каоно да радимо. Хвала.

Господин КАРАЦИЋ:

Ја мислим да је ус вему ономе што је Главни одбор закључивао у последњих 7-8 мјесеци садржана и ова могућност која је у формалном погледу компромис, у формалном погледу компромис и на основу устава имам право да закazuјем владу и да водим владу и да стављам дневни ред и да се решава, тај период узмимо два мјесеца, формална је влада у оставци, јер је предсједник Владе вратио мандат, та се влада ради, ако буде за мјесец дана ја ћу. Сада г. Лукић треба да се изјасни о томе да ли и он прихвата, он треба да прихвати овај предлог као и Скупштина, јер је то компромисни предлог за трансформацију Владе, а не за рушење Владе. Проблем је у томе што се ја јако бојим дисkontинуитета, али се јако боим и континуитета, бојим се онога зида којег је поменуо г. Пејић. Овако наставити неможемо. Нидати и правити дисkontинуитет такође неможемо, даље морамо наћи треће рјешење, а овао ја мислим г. Мићићу мислим да уклапа, уграђен је став Главног одбора, тако да не би било добро сада да посланици откажу Главном одбору итд.

Предсједавајући:

Ми можемо заузети политички став. То је да се врати мандат, то не мора облигаторно за Владу, облигација је оно 20 потписа и остало. Ако хоћете ви г. Мићићу да се такав предлог формулише формулишите, г. Каракић је покушао направити компромис или ко хоће од вас, то ће бити политички став. Има закључци који су облигаторни, ово ће бити политички став који можемо назвати декларацијом, резолуцијом итд.

То је само политички став, јер то је процедура провођења, замјене, смјене или не знам чега то има процедуру. Процедура је оставна итд. Ја вас молим ко хоће да формулише. Само један закључак, формулатија.

/

ГОСПОДА ХРВАЋАНИН:

Када смо у септембру у Бањалуци одржавали Главни одбор и Клуб посланика, тада је закључено да предсједник Државе г. Карадић за 30 дана предложи новог мандатара. Сада се мени намеће г. предсједничке једва дилема, апсолутно подржавам ваш став. Ми персонално на Главном одбору нисмо никоме рекли ни да ваља ни да неваља. Ми смо рекли да овако даље не може да иде. Нећемо да дођемо до овог зида за два мјесеца, ми смо већ стварно у неком зиду. Интересује ме да ли ће стварно за 60 дана доћи до реконструкције Владе и новог мандатара, да не буде исте ово што се десило и мјесецима таворило. Изгувили смо више од пола године и идемо све горе и горе. Ја вама вјерујем г. предсједничке, ја да вам не вјерујем не би била са вама у овој странци. Молим вас што данас заузмемо да то буде за 60 дана.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Да вам ја дам одговор, неће бити за 60 дана ако не буде процедура поштована. Није могло досада што није пуна процедура могла да се поштује. Оставка Владе, мислим формулација је била политичка, ја сам разумио, Главног одбора, што разумије испоштовање процедуре која је у нашем Пословнику. Само дозволите, ово је све што ми дискутујемо о политичком ставу Скупштине и појединачног посланика, ако желимо да то конкретизујемо за 60-70-100 даназмора бити став или оставка Владе или смјена Владе што у Пословнику стоји. Зато вас молим, треба да помогнемо, знам ја шта ми желимо.

ГОСПОДИН ОСТОЈИЋ

Господине предсједничке, неку вече смо на заједничкој сједници, донијели једногласно 22 закључка, ја ћу само да прочитам два закључка од тих 22. Закључак број 2. Враћање мандата је политичко питање и значи моралну и политичку одговорност странци, те се задужује предсједник Владе да врати мандат, а предсједник Републике и предсједник Сједнице да у року од 30 дана предложи реконструкцију Владе да би се извршна власт учинила ефикаснијом и функционалнијом, а странка на терену имала могућност за политички рад.

2. Закључак број 19. ако се не испоштује став Главног одбора о враћању мандата предсједника Владе обавезују се посланици да проведу предвиђену пословничку процедуру ради провођења одлуке Главног одбора у вези са реконструкцијом или промјеном владе.

Господине предсједниче Републике и предсједнике СДС. у име Извршног одбора и у име Главног одбора које су једногласне тражим од вас да се проведу одлуке Главног одбора. Посјећам ово све што сам прочитao неку веће је снимљено дословице од ријечи до ријечи са зарезом овако како овдје пише ја ћу предложити ванредну сједницу и Извршног и Главног одбора.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ми смо испоштовали оно што је Главни одбор донио, али вас ја молим да стриктно по Пословнику радимо. Предсједник Владе је изашао и дао до знања да неће поднијети оставку, односно не враћа мандат, ја то поштујем.

Господин ВЛАДИМИР ЛУКИЋ:

Па ваљда неко не мисли овде да је предсједнику Владе стражностало до предсједниковања и до власти. Али предсједнику Владе јестало до нечег другог. Нејпримјерено је ни у једној партији ни у једној држави ни у једној држави ни у једној земљи. О предсједнику Владе се дискутује три дана и да трећи дан при крају буде позван и дође на сједницу и први пут чује мишљење и о себи и о Влади. Ова влада треба и био би ред, да неке хипотене до наредне сједнице скине са себе.

Господине предсједниче Републике, слободно радите ја вам нећу препрека бити, без обзира шта ћу казати у писменој форми. Према томе сјећате се добро када сам вам рекао. Господине предсједниче над год бутете хтјели да ја одем одавле то ћемо уз каву завршити. Неће требати никакве дискусије. Меније јако жао, што сам поменуо име неких људи, ви знате да то није мој обичал, али нађите ми сједницу владе, да појединци на свакој сједници о почетка нису увјек стављали Владу на тапет. Још по нечemu сам познат, ја никада нисам разарао односе, то је досада био мој имиџ да сам градио односе, с друге стране ја никада нисам mrзио људе нити имам комплекс да ме људи mrзе.

Према томе г. предсједниче, договорићемо се радите слободно, али молим вас дајте овој Влади још толико повјерења што мора да скине са себе. Нико од мене није чуно нигдје на јавном скупу на неком, да сам ја изакога рекао да је лопов, али сте сигурно чули, ако је неко био на неким функцијама иза њега су се дешавале неке ствари да је сносио и да сигурно мора сносити одговорност као што ћемо и ми сутра када одемо са ових функција, сигурно за нешто бити похваљени, али вјероватно за нешто сносити одређену одговорност.

02152444

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Господо драга на овоме се завршава. Што се тиче мене ја могу слободно завршити ову тачку. Уз пуно поштовање предсједника Владе предсједника Републике и потпредсједника, ми у овом моменту можемо радити само по Пословнику, нема никаквог документа, ја се слажем потпуно то је, да мени нико не приговори. Ви што сте дали исто сам испоштовао.

Господин КАРАЦИЋ:

Немогу ја да радим на реконструкцији владе ако она није формално у оставци, могу ја да користим Уставно право, али да сваки дан узастопице заказујем владу, то није ред, ја хоћу да Влада ради по оновом ритму, да буде у оставци да ради по новом ритму, у 8 ће бити колеги читаве владе до пола девет и радиће се преткрај радног времена ће се наћи министри заједно са потпредсједницима и предсједником да кажу шта је урађено, где је запело итд. овдје се ради о потпуно новомконцепту, ја немогу да реконструиши ваду уколико она још формално влада, онда је то смјена министра, ако није влада у сотовци онда је то смјена министра и то је бруна за тог човјека, ја вас молим свуда у свијету у име реконструкције владе се враћа мандат или подноси оставка, не што је неко лопов него да би се реконструисала или ћемо то урадити или нећемо. Ако неће бити то, влада неможе бити реконструкцији ако није у оставци.

Господин ЈВОО МИЈАТОВИЋ:

Господине предсједниче даме и господо, ово не траје мјесец, ово траје чули смо од септембра прошле године од тата се то питање незавршава, потшо сте чули г. предсједниче став Главног обора и Клуба, да се врати мандат, а предсједник владе је рекао да га треба вратити. Ја вас молим да ви то овдје пред нама кажете да треба да се врати, ако није тако ја имам овдје 20 потписа посланика и да то онда то и формално урадимо, да затражимо да се гласа о поверењу.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Предсједник Каџић је два пута узимао ријеч и ја мислим да је то довољно, ви господо ако желите то да дате ви можете с тиме да се треба образложити оставка владе, не може само 20 потписа, то када дате ја прослиједим предсједнику Владе, он ће имати право најмање 10 а највише 20 дана да да своје мишљење и онда ми о тој оставци расправљамо и то је процедуре.

02152445

Не би хито никакво политичко изјашњавање облигаторно је за сваког посланика своје странке то је уреду ако хоће да поштује. Ово што је рекао предсједник Владе, не значи да ћемо ми заузети овакав став да се смијени Влада. У том року Влада се мора да очитује да да своје извјештаје да образложи и ми о том образложение и тој иницијативи расправљамо на наредној скупштини. Данас ми никакву одлуку не можемо доносити да кажемо ко је за Владу ко је против итд. Зато ја молим ви то можете дати, али је предсједник владе има 10 дана не може прије, гледаћемо да то буде 15 да имамо могућност да се све примјени.

Ја разумијем предсједника Владе, хоће предсједник Владе да му се наведу аргументи и хоће да му се да тачно образложение и на основу свега овога што се дискутује, мало је незгодно што се поклапају двије активности, ови извјештаји што су данас били и ово што ће образложити предсједник Владе. Не значи да ћемо ми то верификовати ово је процедура, Предсједник Каракић је хтио политички компромис. Ми морамо водити рачуна о политици, да се направи једна политички компромис који ће правници усмјерити по процедуре то може бити оставка итд. Имамо ми начина да дискутујемо и да нас о доме пословнички, али ми неможемо никакву ако немамо јединство, само ако имамо потпуно јединствен став да по Пословнику направимо, ја не би хтио никакве ванредне мјере да примјењујем, да што прије предсједник Владе оде или да задржимо Владу једноставно Пословник постоји, док год држимо Пословник дотле имамо Устав и државу.

Господо имате могућност па шта хоћете, у сваком случају се може дискутовати у неком наредном периоду. Ја ћу то образложение дати предсједнику Владе он ће заузети став од онога дана када добије, мора бити најмање 10-15 дана итд.

Ја мислим да ми ову тачку можемо да окончамо. Немојте ми замјерити. Морам да приговорим да наше комисије не раде добро, не раде довољно и неке не раде никако. Једина комисија која је професионална то је Љубе Босиљчића и која је једва прошла са његовим гласом. Ја морам то рећи. Ја сам више наврата комисије сазивао, није то моје него предсједника комисија да би иницирао рад. Савјет народне банке, наши чланови тамо сигурно ево ту је Ерцег Никола и Борковић није овдје, сигурно да сносе одговорност ако буде пропушта у раду Народне банке, било то вама драго или не. Ви сте једина контрола наша, овом парламенту.

Ми морамо господо имати више критике на свој рад. Ово види-листе око извјештају извјештаје моноги посланици нису прочитани. По приједлогу посланика шањемо материјале по 10-15 дана прије, нико их не чита.

Ја вас молим, ево ту је г. Благојевић, ја сам консултова своја два потпредсједника, ми можемо да закажемо сваког мјесеца скупштину, да дамо материјале и да онда ако ја немогу потпредсједник држи сједницу никаквих проблема нема. Једноставнос у жељели да буду присутни предсједник Републике и потпредсједници и остали, да многе ствари разјаснимо, ја вас молим ако имате тај предлог одмах иза паузе изјаснићемо се и ријешен проблем. Замолио би да не идемо у крајност око заједничких састанака да буду чести, ми смо жељели свако петнаест дана Главни одбор и Клуб посланика, него да се треба трудити да буде што више таکвих састанака, а водећи рачуна и о средствима и техници тога, а плашим се да ћемо тај састанак претворити у главни умјесто парламента, али је нужно да имамо врло честе консултације са Главним одбором, јер очito је да треба политичко усаглашавање ставова. Мислим да није праведно што сте одбили неке извјештаје, само на основу неких симпатија, није тачно да сте у току, неке извјештаје сам ја добро прочитао, осим једног извјештаја не знам који је то био, киван сам био на борце, ту није министар ради тога што министар поднио оставку а послије је повукао, а толико имамо проблема са борцима, нема састанака у коме се борци од споменика до не знам чега, ја то отворено кажем остало сам гласао све за иако за многе нисам био, зато што нисам имао могућности да овдје дискутујем, у врло се незгодном положају налазим, јер немогу да изађем и кажем и сто пута морам да заборавим што сам мислио рећи, јер сам у таквој улози. Ово сматрам да треба у нашој главу, нисмо донијели праву оцјену по одређеним министарствима, вјерујте што сам видо како ко гласа, ово нека бује дисфакција појединим министрима који су дали доста доприноса, а ми смо по инерцији гласали, ово је примједба била у реду, али сам ја процедуру поштовао, као да сам у оном парламенту БиХ рекао није то у реду, али сам тако морао.

Господо сада је пауза до 6 сати, да вечерас завршимо.
Молим посланике да нико не оде кући.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Молим да дизањем руке утврдимо кворум. Има нас 42 има мо кворум. Симић се јавио осећа се лоше.

/Прозивка посланика/

Нека буде ово затворена сједница.

Господо мене упозоравају да у вези тачке 5. ми смо је закључили.

ГОСПОДИН КОЉЕВИЋ:

Господине предсједниче, поштована Скупштина. Ја сам говорио нешто о овом проблему на самом почетку, па би хтио нешто да кажем и на жирају.

Ја би поновио оно што сам рекао на почетку, мени се чинило да је ово толико осјетљив историјски тренутак за наш народ када нам практично свако ради о глави, да ми немамо право на то да својим непријатељима дајемо додатне аргументе. Додатни аргументи су раздор међу нама, у првом реду они то траже и када тог раздора нема, ми сваки дан очевици смо тога како би било по регијама, било по различитим структурама у власти, покушавају да нађу ону пуконтину у коју ће се убацити нас раставити једне од других и на тај начин постићи своје циљеве. Ја бих у том смислу замолио и предсједника Владе и предсједника Републике да не останемо на ономе што је предсједник јако правно, легално и процедурално закључио да се може пустити упроцедуру захтев од 20 посланика и да се размотри питање Владе, мислим да ће од тога бити велика политичка жтета, не да мислим него да сам најдубље уверен и мислим да бисмо требали наћи компромис и прихватити овај компромисни предлог који је предложио и предсједник Републике. Није по извјештају и по односу по извјештајима рада Влада ово тренутак за оставку нити би оставка била најбоља могућа ствар. За нас би била могућа најбоља ствар јединство Главног одбора, испуњавање захтева Главног одбора у име реконструкције, заједничке реконструкције Владе коју би обавили предсједник Републике и Владе, мислим да је то оно оптимално решење ако мислимо на своје јединство и на своје глобалне циљеве, зато се ја обраћам њима двојици јер мислим пре свега да је на њима то, а у првом реду предсједнику Владе.

Предсједник Владе:

Господо посланици у циљу сачувања јединства овог дома и читавог нашег народа, а у смислу онога што сам рекао прије паузе предсједнику Републике, када сам му рекао да слободно може радити, ја сам прије сат и по предсједнику Републике, мој мандат предсједника Владе ставио на располагање у циљу реконструкције Владе и мира у нашој кући. Хвала. (Аплауз.)

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Сви сте ви задовољни осим мене, пошто ја морам имати црно на бијело, па молим правнике, мора процедура, ријеч је најважнија, али

Господин КАРАЦИЋ:

Ја мислим да је ово уреду, мислим да би до овога дошло много раније јер г. Лукић никада није ту ствар оспоравао у циљу не само реконструкције него је изражавао увијек спремност да се стави на мјесто које треба народу итд. Мали је проблем избио чим су се појавиле неке тешкоће које су могле било коју криминалну радњу у Вади, а таквих индиција немамо.

За сада има индикација да је повучен ризикантан потез, а немамо индикација да је неко хтио извукти корист из тога, а поготово не предсједник Владе. Ја вас молим да се договоримо да током два мјесеца у којима је Влада у оставци желим да током та два мјесеца заједно са г. Лукићем и другим министрима који су пуно урадили да сами процјен свој ради и да се изврши конструнција Владе, а да за то вријеме ми морамо појачати темпо рада Владе, врло вјероватно понешто управљати декретима, собзиром да ћемо за два мјесеца што каже г. Пејић ударити у зид и молим да се о томе изјасните. Ја то могу и по основу уставног овлашћења, али ја више воли да то буде овдје са вама усаглашено.

/полемика с мјеста/

Мислим да смо пуно заоштрили, тачно је то да је господин Лукић то давно рекао уз каву, а данас је то рекао уз сок, ја не желим дуже од два мјесеца.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја би молио Мирка Мијатовића је ли ту ко је члан Законодавно правне комисије, мислим да би требало рјешење око поступка. Предсједник Владе да врати мандат, то се подразумијева да је дао оставку и да се врши реконструкција, то је процедура мора бити као оставка.

Господин ВЈЕШТИЦА:

Господине предсједниче, ви сте мене фктички прозвали, ја ћу да дам своје мишљење. Ја то сматрам оставком предсједника Владе у складу са Уставом.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Политичка је одлука овдје да предсједник Владе да би сачувавао јединство у парламенту прихватио препоруку или закључак Странке да врати мандат предсједнику Републике који ће скупа са њим наравити нову Владу. Ово је политичка одлука са којом смо се ми усагласили и то је добро.

Што се тиче процедуре, мене то интересује, мора бити акт који моментално он даје оставку, враћа мандат. Та оставка мора сада да се предочи парламенту на идућој сједници по којој ми морамо водити расправу и послије тога.

Господин ЧАНЧАР:

Господине предсједниче, ставово политичке странке, је враћање мандата пандам оставци. Формално правно, међутим ми имамо искуство са првом Владом која је дала оставку, г. предсједник Владе и чланови Владе могу дискутовати, међутим нема одлучивања ни гласања о повјерењу и неповјерењу, сматра се аутоматски да је дато и иде се поново предсједник Републике у складу са уставним овлаштењима поставља

мандатора и он га задужује да састави владу о којој ће мо ми гласати. Излаже се програм рада итд. Ја као просјечан правник и посланик могу молио би да се формално правно убрза тај поступак, да се задовољи процедура, јесто снимљено у стенограму, ми вјерујемо на ријеч и то мора бити на папиру као историјски документ итд. Хвала.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја се извињавам, ако је тако како винажете онда смо завршили посао. Ја знам да је прошли пут овако било, Ђерић је поднио оставку, да смо ми сачекали другу Скупштину, да је дао извјештај, да смо разматрали цијелу процедуру и на крају цијеле расправе, треба вријеме за наредну скупштину, ја вјерујем Петку Чанчару.

Само да посјетим члан 183. Када оставку поднесе предсједник Владе, предсједник скупштине одмах доставља предлагачу за избор кандидата за предсједника владе и посланицима.

Скупштина констатује на првој сједници да је предсједник владе, члан владе, односно други републички функционер поднио оставку. Скупштина на првој сједници констатује да је влада, предсједник владе, члан владе, односно други републички функционер поднио оставку, имају право да повуку оставку све до констатовања оставке, а имамо ли сада право да констатујемо оставку. Онда морам имати писмени акт до краја и ја ћу констатовати да је оставка дата. Прошли сте ми пут приговарали значи до краја ове сједнице могу да добијем онда ћемо констатовати и ријешен проблем.

Захтјев за смјештај канадског батаљона у Рајловцу и Неђарићима. Ми смо о томе дискутовали, али ја имам један предлог, било је овдје више и иницијатива да скупа са овом тачком усвојимо једно саопштење и упутимо УН везано за долазак труских војника и да се позовемо на ону нашу одлуку да не дозвољавамо да дође на нашу територију војници страних земаља и да инсистирамо да не могу доћи на територију муслиманско-хрватску оних земаља које су показале пристрасност у току рјешавања босанско-херцеговачке кризе и снаге окупаторских земаља које су кроз историју биле на овим подручјима.

Друго овако смо се договорили, иако неки имате против. Ја желим да дам само задатак па да они то напишу па да усвојимо до краја ове сједнице, па би замолио министра да напише. Овако је написао Велибор остојић што смо ми на оном заједничком састанку донијели као неки став.

У вези са захтјевом УН да се у касарну у Неђарићима и Рајловцу смјести француски батаљон Народна скупштина републике Српске доноси следеће ставове, и то:

1. И дање остаје на снази одлука Народне скупштине РС о забрани смјештања снага УН на локалитетима који се налазе у дубини територије РС.

2. Овлашћује се преговарачка делегација РС да може доносити одлуку на основу процјене о смјештају снага УН на линијама разграничења на подручју Сарајева.

Ако сте за ово да гласате за овај став, онда ћу замолити ако се будете сложити о овом ставу везано за турске војнике и друге снаге окупаторских земања.

Молим да усвојите ову одлуку.

/Дискусија с мјеста/

Хо је за?

Господин ВОЈО МАКСИМОВИЋ:

Господо предсједници, ово је врло деликатно за доношење било какве одлуке, ја лично немогу да гласам уз сво уважавање преговарача у Сарајеву. Ја веома респектујем предсједника Крајишника и сигурно да је он емотивно везан и чак емотивније везан од мене. Али касарне о којима је ријеч су на нашој територији и у дубини наше територије и то није у дубини разграничења. Дати њима у Рајловцу то је окупација једног од почетка рата српског простора. Неђарићи су нешто другчији, ја би где је могуће да буде линија а не никако Рајловцац, јер то је неко ново проширивање на просторе које ми држимо.

Друго ја сам чуо за доласак ових турака, па пошто смо ми наравно као посланици има нас неколико одавде морамо да бринемо ода-вде по задацима које нам функција одређује. Ја сам огорчен том брзином којом су турци дошли, турци су већ дошли, како сам ја информисан, или г. Гверо вјероватно боље зна, говори се да су они ту на вратима. Ја би ово условљавао, ако мисле французи да се ту уселе, онда подусловом да турци никако не дођу на просторе Сарајева, ја не вјерујем да ће они никакостати док не дођу у Сарајево, ја би ово условио. Заправо ја би дао сва овлаштења нашој преговарачкој делегацији, предсједник Крајишник је веома вјешт за вођење ових разговора са турцима и потурицама, ми њих заправо сувише хвалимо и дајемо им велики значај, они су заправо потурице, по навици им говоримо да су турци. Ја би дао сва овлаштења предсједнику Крајишнику и да он увијек има на уму један тим нарочито посланика из Сарајева који би му требали на неки начин да буду при руци, ја би ово условио. Нека на преговорима да то соловима.

Друго, ми смо некида чули када је била сједница Главног одбора да су Французи потисли Русе са тог фамозног моста Братство-дјинство и на обје стране су Французи. Руси су мало парадирали по Грбавици и вратили се тамо према Лукавици. Ни сада они у Лукавици ништа не значе само неке двије три самоутке, ту Руса нема да они демонстрирају било какву војничку снагу, они се не виде. Онда смо били при неком занључку да би требало помјерити Французе са неште стране. Ја би предложио да исто то тражимо, да дмо овлаштења, да се види, лично ја не би никада у Рајловач, али предсједник Краишник је много више везан за Рајловач па сам може да одлучи, да се услови са ова два и помјерање француског батаљона на ону страну и истовремено забрану доласка турака на ове просторе према нама. Нека иду доле негдје са Хрватима у Витез и доле где су им кризне тачке. То је неко моје мишљење.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ.

Ја морам да кажем нешто што нисам рекао на почетку, јер сам желио да санирамо ово стање. Мимо договора је комадант корпуса Сарајевско-романиског, лоцирао 150 француза у Рајловцу, ја сам против да се стави и у Рајловцу и у Неђарићима, у Неђарићима инекако пошто је то на првој линији, ниске су зраде а они су снебодера. Жељели смо ако будемо у ситуацији да то морамо санирати и да се не брукамо ви за ви тих 150 војника, они хоће 800, да имамо могућност да се договоримо, ако имамо неку другу ситуацију где би нам одговарало. Ово је цијела истина, нисам мислио да то сакријем, него нисам желио да сада правимо некакве конфортације, ту је г. Гверо и предвидио али није у току. Зато ја молим да оцијенимо шта би било добро. Не можемо сада пустити да дође 150 војника и сада рећи побриши хајде даље. Суштина је цијела та, није добро где год дођу французи нису нама наклоњени. Они су сигурно пристрасни и треба их изbjегавали и треба покушати да дођу Руси и то би било добро, сви око Сарајева желе да дођу Руси, а они неће да лоцирају код нас Русе него на муслиманске територије и нама нуде французе. Нема овдје пуковника Толимира, где год дођу, он је једном рекао да је то тиха окупација ими се тога требамо добро чувати, ја вас молим како хоћете одлучите, шта је суштина проблема.

ГОСПОДИН КАРАЦИЋ:

Ово је све тачно што је Војо рекао ми морамо бити врло опрезни. Прављење зелених линија, што значи стајање између страна у синобу неће увијек значити дословно да су између страна, јер је то кршевито или је немогуће итд. Бише на нашој или њиховој страни.

Ово што долазе Турци, може имати другачији значај. Вјерујте тако је, да орости, отац саво и ове dame и Скупштина, тако је то курвање, а курвање коначно има и у Јеванђељу. Када се Редман у Женеви појавио са Силајчићем, ми смо знали да он хоће нешто ружно да му уради и он се појавио пред новинарима и хоће нешто безобразно да му уради. Чим га грли намјере су му још даље. Према томе није то увијек да ће, видите кад разматрамо ово, ово је врло неуобичајно да су они турцима одобрили, могу бити три ствари. Једна ствар да то нема значаја него да се само попусти исламским земљама, други значај да хоће овдје велики рат и трећи значај да је Турска продала муслимане па хоће да их упакује добро, ја сам то запазио када нас неко пуно хвали ја знам да ће на следећем састанку пробати да нас добро пређе и то је било са Редманом чим се у Женеви почeo појављивати, ми смо видјели да ће муслумани настрадати Америка ће на њих неки притисак извршити. Значи ми туморамо заиста бити опрезни, али можда ако размотrimo да ли међународна заједница хоће Балнански рат или неће. Јели могуће да ће велики рат или заиста хоће муслимане да прода Хрватима, односно да их с њима закључа у државу, а да би се та ствар боље упаковала онда се узме мало и турског паковања. Мислим да не треба сасвим свезати руке што се тиче дубине, окупаторских војсака итд. Потпуно се слажем да Скупштина и даље задржи забрану, али у овој зони да нам се евентуално мало попусти. Ја знам како се то генералу Галићу десило то. Ми смо рекли да он сњима преговора која би им била повољнија док ми не донесемо одлуку да они то плаћају итд. Вјероватно ми нисмо били јасни генералу Галићу, он је иначе врло дисциплинован комадант, а можда су га и преварили, врло често дођу, то зна пуковник Толимир и г. Гверо дођу икаку ми смо се ово договорили са Каракићем и онда мене зову официри са терена јесте ли се договорили, нема говора да смо се договорили, потпуно бомбашки неможете вјеровати. Зато вас молим немојте нам потпуно свезати руке да можемо маневрисати.

Који год је УНПРОФОР на Грбавици то је у нашу корист, ставити га уз линију па нека је макар и на нашој страни.

Господин МИЉАНОВИЋ:

Господине предсједниче, ви сте много пута рекли, а ми смо иза вас поновили и написали уновинама које излазе у Српском Сарајеву да је Сарајево бити или не бити РС, због тога што је Сарајево бити или небити РС ја би желио да у будућим преговорима останемо при вашем приједлогу да ако ипак дођу турци, били као војници, било као логистика, за мене је то све исто, онда то морамо условити тиме да дођу трупе СРЈ, јер ми у њих једино можемо имати повјерења.

Друго, ја предлажемд а би се очувао српски карактер Сарајева у који карактер ја апсолутно вјерујем, да у будућим преговорима апсолутно инсистирамо на отварању пролаза Пале-Илиџа преко Сарајевског аеродрома, апсолутно на томе да инсистирамо и то без инаквих условљавања, то је наша земља и тај пролаз за нас није био ни затворен. За очување српског карактера Сарајева знам да су већ подузети кораци и сам сам био укључен у то, морамо убрзано радити на стварању предпоставки да одређене институције РС дођу у Српско Сарајево, Илиџу и почну доље дјеловати.

Господин КОВАЧ ТОМО:

Господине предсједниче Скупштине, господине предсјеничке Републике, поштовани посланици. Ми смо ових дана морам да вас извијестим успјели добити једну битку. И то баз битку са УНПРОФОР-ом и муслиманима. Наша преговарачка мисија је успјела да направи такав добар договор да смо ми на терену то могли да искористимо и да се придржавамо неких принципа, односно да остваримо сву државност РС на подручју Сарајева, односно на конкретном спорном мосту, односно на бившем мосту Братства-јединства. Ми смо успјели само из једног разлога, што УНПРОФОР и муслиманска страна нису имали оквира за било какво маневрисање и манипулатију да им поставимо гранични прелаз са свим натписима који сте сви видјели и да им натурирамо нашу пограничну полицију и да им дамо до знања и спроведемо режим границе по свим међународним нормама као што то у свијету важи. Ја би само једну ствар предложио.

Не би се бојао УНПРОФОР-а под једним условом да ако ми будемо јаку уовим преговорима, с друге стране ако ми органи који треба да извршавамо те одређене послове на терену, ако будемо дорасли тим задацима. Ја из наших сазнања и свег осталог предложио једино, знам да је то неминовност да се те снаге УНПРОФОР-а смјесте на нашој територији, али би предложио да убацимо само један мали моменат који се на терену испољава, мислимда ту и пуковник Толимир добро то зна. Да УНПРОФОР гдје се год смјешта он тражи око себе, у својој зони и прилазу зонама да врши неке послове које врши као мисија на линијама разграничења и уопште жели да спроводи неку врсту своје власти. Да стоји у том једном да он само може бити смјештен на нашој територији или без права било какве вршења мисије оно тог објекта гдје буде смјештен. Он може да буде гост у нашем окружењу и да само у оном објекту колико га дамо спроводи свој ред и дисциплину, а све остало оно тог објекта да нема никакво право да подузима никакве мјере мисије изузев на линијама и зонама разграничења гдје се то договоримо и гдје су линије одређене као што је то случај у Сарајеву.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ др МИЛНОВИЋ:

Ја мислим да око овог нема дилема, ми само треба да дамо овлаштење нашој делегацији да ово направи, а она ће сигурно водити овоме рачуна када буде правила договор између РС и снага УНПРОФОР-а. Ако нема нико да ми донесемо, ја сам сматрао да ми треба да кажемо овако, да се овлашћује наша делегација упражоворима да може донијети одлуку на основу процјене о смјештају снага УН на линији разграничења на подручју града Сарајева, а да остаје и даље на сази одлука Народне скупштине РС о забрани смјештања снага УН на локалитетима који се налазе у дубини територије РС.

Мислим да нашој делегацији не треба да пишемо да она треба да у уговору направи повољне све ситуације које треба.

Господин ТРИФКО РАДИЋ:

Ја се драги пријатељи веома радујем и слажем с тим да наша преговарачка екипа узме на себе да то ради и молио би када буду то договарали између осталог њихово слободно вријеме не смије да буде вршење по Вогошћи, Илијашу и Рајловцу, да то буде искључиво у оквиру касарне. Ви знајете колико је наш народ алергичан на њих, они долазе тамо и већ ходају по кафанама, па би ту препоруку дао.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Молим вас ко је да се донесе оваква одлука.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да је и ова одлука прошла.

Прелазимо на 7. тачку дневног реда.

Резолуција о збрињавању и интегрисању исељених лица.

Господин ВЕЛИБОР ОСТОЈИЋ:

Како што смо се неку вече договорили требало је да направимо резолуцију група у саставу. Радослав Брђанин, Милан Тешић и ја, да је усвоји Народна скупштина како би државни органи овај проблем почели приоритетно рјешавати. Ми смо направили овај текст који гласи овако.

Свјесни тежине ситуације и моралне одговорности према свом народу Народна скупштина РС доноси, Резолуцију о збрињавању и планском размештају пребеглог српског становништва и то:

1. Сви извршни и државни органи РС дужни су да проводе план о функционалном размештају пребеглог српског становништва на територији РС који су донели Министарство за урбанизам и Комисија за смештај становништва.

02152455

2. Надлежна министарства обавезна су да реализујући на- ведени план стварају услове за стамбено збрињавање пребеглог српског становништва, те повратак избеглог српског становништва из СРЈ.

3. Све општине у РС које су донеле одлуке супротне зако- нима и плану у вези са овим пирањем дужне су да одмах укину те одлу- ке и приступе реализацији плана Владе о размештању српског становни- штва и стварању услова за плански смештај српског становништва акоје је остало без имовине, завичаја и посла.

4. Све општине у РС обавезне су да хитно израде и влади доставе општински план о могућностима смештаја ратом угроженог стан- овништва у складу са планом о збрињавању и размештању пребеглог срп- ског становништва.

5. Задужује се Влада РС да изврши ревизију свих општинских одлука и аката у вези са напуштењим и незаштићеним стамбеним послов- ним просторима и осталим ненкетнинама, те отклоне све врсте самовоље и узурпације у располагању том имовином.

6. Обавезује се Влада РС да доследно проводи план размеш- тања пребеглог српског становништава, како би се извршило размештање према квалификационим и социјлним критеријима и условима у којима је то становништво раније живело, што подразумева смештај и запошљава- ње, тако да урбано становништво, добије нове животне услове у градо- вима, са сличном индустријом и инфраструктуром а рурално у сеоска подручја гографски и климатски слична ранијем.

7. Надлежна министарства Владе РС дужна су да у разме- штању српског пребеглог становништва у највећој мери сачу- вавају ранију компактност српског становништва.

8. Обавезују се сви политички извршни и државни органи и институције да омогуће пребеглом српском становништву да се у новој средини што прије њихов живот хуманизује економски стабилизује и да се то становништво и радно и политички интегрише у нову среди- ну. Народна скупштина.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Има ли примједби.

Господин ВОЈО МАКСИМОВИЋ:

Мени се допада садржај ове резолуције изузев једног дета- ља, прије него кажем који је то детаљ. Резолуција је акт који је декларативног карактера, који много не обавезује. Ја не знам да ли је баш требала да се изабере резолуција или нека друга форма, али ако је већ резолуција онда се у њој не може тражити укидање ранијих општинских одлука, него ја би ту предложио да се са овом резолуцијом у складу одлуке раније одлуке општинских скупштина. Да се не помиње појам укидања тих одлука, јер ћемо се бројати да смо донијели

02152456

ТРЕЋИ ДИО:

срамотне одлуке, јер забрана примања појединог становништва у појединим општинама, забрана је срамотна одлука. Тако да је боље да то не иде у јавност, само да се каже да се усклади, да се раније одлуке везане за избеглице ускладе са овом резолуцијом.

Господин БЛАГОЈЕВИЋ:

Господине предсједниче, ја се слажем са овим текстом резолуције и разумијем добро прогнана лица, јеђутим има једна категорија становника која није ништа мањем положају. То су домицилни становници у оним општинама у којим је рат заиста прошао жестокao, тако да су им куће попаљене, имања уништена и они нису ништа у повољнијем положају у односу на избеглице, сада су у тежем положају ако би сада све то једном комисијом прегледали и ми би видјели да много има домицилних становника који су из разноразних разлога остали у много тежем положају остали него избеглице. О томе није вођено рачуна до сада.

Господин МИЉАНОВИЋ:

Господине предсједниче, браћо посланици, даме и господо. Мени се свиђа резолуција и текст, ја би само преопрчио да уђе и једна реченица да се препоручи општинама и свима осталим субјектима да у рјешавању овог питања се стриктно придржавају Закона о избеглицама.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

То постоји, али иако не постоји ја мислим да се подразумијева да се поштује, да се никадје не пише то, то се подразумијева. То је обавеза грађана свих.

Господин МИЛОВАНОВИЋ ПАНТЕЛИЈА:

Ја би само упозорио на једну ствар која је по мом мишљењу веома битна. Зато што сам и сам имао доста прилике на желост, да се и у тај посао укључим.

Једно је папир одлука, декларација, а друго оно што се у стварном животу догађа. Ја би овдје пледирао на детаљнији приступ томе да не би било, да будем конкретан. Нод нас у Лијевчу пољу где имамо празна простор одакле су муслимани одселили, нису побијени, није урађено оно што, нисмо ми народ геноцидан као што су наши пријатељи, ако се добије куша и до 10 дунума земље, то је услов и могућност да се живи, да се скине са хуманитарних, човјеку треба омогућити да сам себи привредђује и да то буде у најмање чини ми се да је тако и речено, да то буде у складу са оним сушловима у којима је некада

живио. Зашто би то требало тако. Ноначно у разграничењу међудржавном, колико ја знам власништво је непрекосневена ствар, без обзира да ли је ријеч о непријатрљу ове државе или не, мораће се и то замјењивати, да онда добије у складу што је имао тамо, а они који су одавде отишли нека иду на оно мјесто где је српски човјек морао отићи или побјећи. То би било ближе, јер морамо мислити и на оно што ће доћи послије овог првог корака.

Постоје компактна села која су пребјегла, то је нарочито у почетку рата, па њих би требало из чисто психолошких разлога насељити у мјесто где би они били, то су и кумови и рођаци итд. Хвала.

Господин ЛУКИЋ:

Када је у питању хомогено пресељавање извјеглица то смо успјевали у почетку рата. Чини ми се да ово овдје треба мало мекше ставити јер све ћемо теже у наредном период моћи да пресељавамо читава села, па би ту требали бит мекши.

Мене посјетиче на једну нашу урдбу, међутим многе ствари из овога већ стоје у уредби, не знам да ли је овдје мјесто. Ми сигурно значајније нешто са својим срећвима нећемо моћи направити када су у питању изbjеглице и људи без крова над главом. Ми ћемо морати покренути читав један механизам скупљања хуманитарне помоћи у цементу, стаклу, санитаријама итд. Јер објективно ми немамо тих пар, о којима је министар Брђанин доста говорио, па је очito и та форма оствари. Хвала лијепо.

Господин ДРАГАН МИЧИЋ:

Господо ја желим да скренем пажњу на један проблем који би упоредо са овим требао да се рјешава. Ми имамо 16 или 17 дислоцираних општина. Неке се могуће и на својим територијама, али нису у централним мјестима, а имамо сигурно 10 на туђим територијама. Сада говоримо о доношењу одлуке једне општине, шта значи када општина Бијељина донесе неку одлуку, а општина Тузла која је исто у Бијељини донесе другу одлуку, за кога та одлука важи. Ми морамо исто тако задужити, размислiti и упоредо са овим правити план могу ли те општине да иду на своју територију или да буду као оно што смо одрадили прилично добро, да буду мјесне заједнице најближи општине. Речимо они прескоче три општине и дођу у Бијељину и тако су могли у Београд отићи или у Бањалуку и тд. Ми морамо то рјешавати, то је проблем живота, не можемо бježati. Значи треба да се каже где ће ко да буде и неможе фiktivno да буде општина, а нема ни територију. У том граду има становника више него што је та општина што има своје сједиште.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Пошто се нико није јавио, стављам Предлог резолуције на гласање.

Ко је за?

Ко је против?

Има ли уздржаних?

Констатујем да смо тачко 7. завршили, Скупштина је усвоила једногласно.

Господин МОМЧИЛО КРАЈИШНИК:

Ја би замолио да ипак констатујем ово што је проф. Лукић дао данас као оставку. Да прочитам.

Предсједнику Народне скупштине РС.

И у писменој форми потврђујем оно што сам изјавио пред посланицима НС РС на сједници од 25.03.1994. године, тј. да сам данас предсједнику РС др Радовану Каракићу ставио на располагање мој мандат предсједника Владе.

Поред осталог ово сам учинио у циљу очувања јединства не само нашег парламента већ и шире, а у сврху реконструкције Владе. Пале, 25.03.1994. године, проф. др Владимир Лукић.

Ја сам дужан да констатујем ово што смо данас, што је проф. Лукић навео. Констатује се да је са данашњим даном предсједник Владе проф. Лукић Владимир, чином стављања мандата на располагање предсједнику Републике др Радовану Каракићу процедурано дао оставку на функцију предсједника Владе РС. Констатује се такође да је престала потреба, провођења процедуре о гласању о повјерењу Владе РС коју су иницирали 25 посланика, пошто су предлагачи ову иницијативу такође повукли. Моја је дужност да то констатујем и тиме смо то у записник навели.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Прелазимо на 8. тачку дневног реда. То је захтјев одређених мјесних заједница општине Пелагићево да се припоје општини Модрича.

Ако сте материјал добили онда да се изјаснимо.

Ко је за?

Има ли неко против?

Уздржаних?

Констатујем да смо једногласно усвојили да се мјесне заједнице општине Пелагићево припоје општини Модрича.

Прелазимо на 9.тачку дневног реда која је дефакто 36. тачка дневног реда у материјалима којег сте добили. Предлог одлуке о стављању ван снаге одлуке о платним разредима у државним органима, привреди и друштвеним дјелатностима у РС.

Ви знате да је Влада ту одлуку донијела, била оглашена у "Сл.гласнику РС" и ставља се ван снаге, обзиром да је донесена нова одлука о начину плаћања.

Но је за?

Има ли неко против?

Уздржаних?

Констатујем да је НС једногласно усвојила Одлуку о стављању ван снаге одлуке о платним разредима у државним органима, привреди и друштвеним дјелатностима у РС.

10. тачка дневног реда. Предлог одлуке о праву посланика на посланички додатак.

Предлог одлуке сте добили у материјалу.

Господин ДРАГАН МИЧИЋ:

Господо ово је прилика да мало сами себе преиспитамо и видима шта радимо и како радимо. Ја сам против оваке одлуке, и против плаћања посланика који нераде. Енергично захтијевам или ћу се раздружити од нерадника који нераде. Највећи порок је нерад, неможе један посланик да добија 18 динара, а други 118 динара, за исти посао. Господо председници општина, извршних одбора, великих предузећа, примали су плату за јануар и фебруар од 60 до 70 динара, посланик који не ради прими 100 или 93, јели то стимулација за рад. Ово је за јануар и фебруар, сада су примили по 200 и нешто динара. Јели ви хоћете да стимулишемо нерад, онда ни ја нећу да будем директор предузећа и пиште ме на списак и да не ради.

/коментар с мјеста/

То је највећа антиреклама коју може да дозволи да члан Главног одбора или посланик буде незапослен, у својој држави своје странке на власти он не ради, када ће га и ко запослити сутра када сиђемо са власти и када му изађе мандат. Питам се да ли можемо то да дозволимо, онда онај ко неради треба да прима неки додатак, а не да прима плату већу од највеће. Ја не желим да сарађујем са нерадницима. Не желим ни у парламенту са њима да сједим. Питам се зашто не раде. Зар ми толико имамо попуњене све проблеме да не можемо посланике запослити да нешто раде. Друго је што њих 30 прима плату од Републике, па се додворавају не знам зашто, да примају од институција где раде, али се питам зашто неки не раде ништа и нису запослени никадје. Предлажемд а се паушал увећа 50%, а да се сви посланици и чланови Главног одбора морају запослити.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Пошто ово није на дневном реду.
/Полемика смјеста/

Господин ЈОВО МИЈАТОВИЋ:

За разлику од колега Мићића, ја мислим да је ова одлука заиста уреду и не би се сложио са његовом дискусијом, ја лично не примам посланичку плату, а не мојте мислiti да се за њу и залажем. Г. Мићићу не би се сложио са вама, ми смо донијели одлуке раније онда би морали све раније одлуке које смо донијели да их поништимо, итенција ове скупштине је била да ми сви посланици будемо професионално посланици и да ви не будете директор него посланик. Више има присталица овдје који сматрају да посланик ништа не би требао друго радити него бити посланик. Мислим да је коначно стручна службе или већ ко је предлагао овај посланички паушал да га је правилно одредио, јер паушал и плата немају ништа заједничко, једно је лични доходак а друго паушал. МИ смо ишли једном у ту крајност да је паушал био прије превелик у односу на плату, јер паушал је предвиђен као нешто додатно издавање за обављање посланичке. Ја мислим да је одлука добра.

Господин РИСТО ЈУГОВИЋ:

Ја не знам нема образложење зашто је дошло до промјене овога односа паушала на коефицијент 1, који је раније био 2,10 чиними се. Ја мислим да нема никаквог смисла, ево пет дана овдје сједимо сваки посланик је подерао по једне панталоне, ако неишта има право компезације трошка и није исто имати два задатка, бити посланик и имати задатак други и бити само посланик, једноставно може провести у Херцег Новом. Па предлажем да се посланички додатак адекватно процјенити према жртвовању сваког посланика. Мислим да је то онај проценат 2 који је раније био треба и да остане.

/Полемика смјеста/

Господин СРЂА СРДИЋ:

Ми о судбини посланика расправљамо има двије три године. Прво се постављало питање, да ли ће посланик имати уопште посланички додатак или неће, па се послије дошло до тога да постоје професионални посланици и они којима је драго да буду директори. Зато се ви господо не одрекнете дужности директора па небудете професионални посланици. Ја вам могу да кажем, ево и колеге Тимарца да сваки дан у општини долазимо у 8 сати а идемо кући у 4 или 5, али недобијем за то ни пола динара. Овдје сам добио плату за два мејсеца, када смо питали шта је са децембарском, појела маца, а питам ја директоре

посланике, је ли вашу плату појела маца. Јесте, па онда смо квита. Ако ћемо бити посланици, будимо посланици, а ако ћемо бити директори будимо директори. Нема ја ништа против, како год изгласате ја ћу прихватити, само ја видим да је ђаво дошао по своје.

Господин КРАЈИШНИК:

Колико се ја сећам био је у исто вријеме усвојен и функционерски додатак г. Марковић, шта је са функционерским додатком, јели остаје на снази.

Госпођа ПЕТРА МАРКОВИЋ:

Ја би вас упознала да Министарство финансија је само суобрађивач ових аката, дакле одлуке о, значи обрађивач је Министарство за рад, здравље и социјалну заштиту, тако да је нисам у току, само сам у току ове тачке ~~сеје~~ стављања ван снаге^{Садје} платним разредима, јер је то била одлука Владе, односно Министарства финансија.

Господин КРАЈИШНИК:

Ја предлажем да ову тачку скинемо са дневног реда, пошто не знамо шта је са функционерским додатком, па ћемо на идућој сједници то.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Пошто је тачка дневног реда скинута
/Дискусија смјеста/.

Но је зато да ову тачку скинемо са дневног реда?

Има ли неко против?

Има ли уздржаних?

Прелазимо на 11. тачку дневног реда. Предлог одлуке о усвајању ребаланса буџета РС за 1993. годину.

Има ли потребе образложение Владе.

Госпођа МАРКОВИЋ ПЕТРА:

Ја не би по овој одлуци, ја би само хтјела да вас упознам са једном одлуком која је у склопу ове тачке дневног реда, а то је одлука о задужењу у иностранству.

Постоји реална могућност да држава РС добије иностранни кредит у износу од 50 милиона њемачких марака, то би био први кредит из иностранства који би се задужила наша држава и дозволите ми да прочитам ову одлуку као строго повјерљив материјал.

Ја би молила новинаре ако су

ГОСПОДИН НИКОЛА ХЕРЦЕГ:

Ја само око овога ребаланса буџета да приупитам двије ствари, ово је мало са закашњењем не знам зашто у марта ребаланс из 1993. године, вјероватно да се покрије оно што је потрошено и да се формирају извори за потрошено.

Мене је ли ово покриће за већ утрошени износ по предложеној структури потрошње у којој је новчаној јединици ово изражава, односно хоћели оно што већ није повучено у смислу потрошње у новој новчаној јединици у којој новчаној јединици је овај ребаланс изражен и да ли се сачувала буџетска резерва, односно да ли се сачувала њена компонента. Шта је са буџетском резервом је ли је појела инфлација или се Министарство за финансије на неки начин снашло да то сачува.

Господин МИТАР МИЉАНОВИЋ:

Господине предсједничве, браћо посланици даме и господо. Ја морам рећи да са становишта познавања међунаодних односа морамо овај кредит оцijенити као врло позитиван чин, ја то хоћу да кажем и осећем људску и моралну обавезу да то кажем, поготову ако су ове претпоставке да је то повољан и на дужи рок рачне.

Међутим ја морам да поставим једно питање у вези са овим ребалансом. Ја сам видио да је тамо у оном ребалансу произилази да ми посланици више коштамо него војска, па не знам у којим је оно динарима и цифрама, само у оном папиру који сам ја добио то тако произилази, па молим објашњење.

Госпођа ПЕТРА МАРКОВИЋ:

Видите ви знате када смо усвајали ребаланс буџета за 1993. годину да сам ја нагласила да ћемо ми највјероватније до рона предаје завршног рачуна буџета имати макар још један ребаланс. О чему се ради, ми смо иначе по закону је тако продужили буџетску годину за јануар мјесец 1994. године. Сви трошкови који су настали у јануару мјесецу, односу децембру па пренесени у децембар покривени су као трошкови из 1993. године. Ово што колега Херцег пита, то је покриће оног што је већ потрошено.

У којим новчаним јединицама се исказује, у старим новчаним јединицама, видите да су то огромне цифре, али ја не знам ко би ми могао помоћи колико је то марака и то је врло минималан износ или нофих динара да 1:12 милиона па ето то је то. То је покриће оног што је већ потрошено.

Шта је са резервом, видите зна се по закону како се формира буџетска резерва, стопа на одређени износ и ми ту нисмо могли подузети нешто значајније да сачувамо реалну вриједност, једино смо могли претворити то у неку чвршћу новчану јединицу, а зато заиста нисмо имали законског овлаштења, према томе законска резерва се истопила исто као и приход и расходи и то је тако. Друге законске могућности нисмо имали.

Што се тиче ставке за НС, односно за посланике, ово је ребаланс за овај период од последњег усвајања буџета до данас и вјероватно се десило да је у том периоду утрошено доста, а нема ни говора да је у укупној маси утрошених средстава за 1993. годину скупштина коштала као војска. Значи ово је последњи трошак за 1993. годину који се билансира у буџет, односно у извршење буџета за 1993. годину.

Господин РИСТО ЈУГОВИЋ:

Ја сам само хтио питати министарку је ли са овим завршени рачун за 1993. годину билансиран, је ли затворен.

Господин КРАЈИШНИК:

МИ би морали имати на уму следеће када усвајамо овај нацрт. Ја предлажем да ми ово сад вратимо. Да кажем зашто, зато што је овдје помјешано и крушке и јабуке, због инфлације и због свега осталог и нема се преглед, ово би требало ако морамо овако усвојити, али морало би ово сада превести све у неке нове динаре што значи некакав израз конвертибилни у маркама.

Предлажем да ми ово прво претворимо и овај новак какав је усвајан, заправо ова која ставка она мора значити колико је нових динара, односно марака.

Друго, мислим да овдје требате ставити и аналитички шта су овдје били трошкови сви, јер ово не значи ништа, када већ ово, да ми сада ребалан санкционишемо оно све што је било, нигдје ово није отишло него у напу Републику па предлажем сада да ово буде враћено да се ипак изкаже у новим динарима, односно умарнама и да буде аналитички у прилогу стављено шта је све потрошено. На овај начин ми санкционишемо фактички све што је потрошено и извјештај коначан. Не би било добро овако да усвајамо, ја мислим да пола не разумију шта ми усвајамо.

Госпођа МАРКОВИЋ:

Заиста нема проблема да ми поред ових цифара прерачунамо и нове динаре, а што се завршни рачун предаје у старим динарима, то је прошла година па смо ми то и исказалу у новим динарима.

- 9 -

Ја би молила пошто је нама рок предаје завршног рачуна буџета и са продужецима већ прошао, ако је могуће да се ово усвоји, а ми ћемо ако Скупштина потраје још у току засједања израчунати колико је то у новим динарима, а нисмо могли исказати у новим динарима из овог разлога, јер се завршни рачун за прошлу годину предаје у старим динарима, заиста је тако.

Господин КРАЈИШНИК:

Када ово усвајамо ово не значи ништа, ово је фактички завршни рачун, али морало би се знати. Ово је ребаланс на основу потреба којих је Влада доносила и ништа то није спорно, али јамислим да нема овдје посалника који гласа о једној ставци, ово овдје не значи ништа, ово је требало прије тога направити ставку па се о њој изјаснити, нисмо због хитноће времена и због настале ситуације, а ако је потребно да рок задовољимо, онда можемо усвојити али да то буде за идућу сједницу, да се прерачуна аналитички да знамо шта значи која странка.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ко је зато да се усвоји ребаланс буџета за 1993. годину?

Има ли неко против?

Има ли уздржаних?

Констатујем да је Скупштина већином гласова усвојила ребаланс буџета.

Стављам предлог одлуке о задужењу Републике за зајам нако је изнијела г. Петра Марковић министар за финансије.

Ко је зато да донесемо одлуку о задужењу Републике према одлуци каква је?

Има ли неко против?

Има ли уздржаних?

Констатујем да је Скупштина једногласно донијела одлуку о задужењу Републике Српске за зајам од пријатељских земања.

Прелазимо на 12. тачку дневног реда. Предлог одлуке о борју судија и судија поротника у редовним судовима. Материјал сте добили. Има ли потребе да се даје уводно излагање? Нема. Да ли се неко јавља за ријеч? Нико.

Стављам приједлог одлуке о броју судија и судија поротника у редовним судовима на гласање.

Ко је за?

Има ли неко уздржан?

Ко је против?

Констатујем да је скупштина овај предлог једногласно усвојила

Прелазим на 13 тачку дневног реда предлог одлуке о борју замјеника Републичког јавног правобранциоца. Материјал сте добили. Има ли потребе да се да уводно излагање.

Ко је за?

Има ли неко против?

Има ли уздржаних?

Констатујем да је Скупштина једногласно донијела одлуку о броју замјеника републичког јавног правобранциоца.

Прелазимо на 14. тачку дневног реда. Предлог одлуке о приступању, изради просторног плана РС.

Предлог одлуке сте добили у материјалима? Нема. Јели се неко јавља за ријеч? Нико.

Стављам предлог одлуке о приступању и изради просторног плана РС на гласање.

Ко је за?

Има линено против?

Има ли уздржаних?

Констатујем да је Народна скупштина већино, са једним гласом донијела одлуку о приступању и изради просторног плана РС.

Прелазимо на 15. тачку дневног реда Орјентациони програм рана Народне скупштине РС за 1994. годину.

Материјал сте добили. Стављам предлог програма рада Народног скупштине за 1994. године на гласање.

Ко је за?

Има ли неко против?

Има ли уздржаних?

Констатујем да је Скупштина једногласно усвојила и овај програм Народне скупштине РС за 1994. годину.

16. тачка дневног реда План производње за 1994. годину, реализација плана јесење сјетве за 1993. годину. Материјал сте добили. Да ли се неко јавља за ријеч? Нико.

Стављам Предлог плана производње за 1994. године и реализацију плана сјетве за 1993. годину на гласање,

Ко је за?

Има ли неко против?

Има ли уздржаних?

Констатујем да је Скупштина једногласно усвојила план производње за 1994. годину.

Прелазимо на 17. тачку дневног реда. Предлог да се одлука Владе о катастарским приходима на замењиште објављена у "Сл.гланику РС" број 3 стави ван снаге. Има ли потребе да се дискутује? Нема

Ко је зато да се одлука о катастарском приходу земљишта за 1993. годину стави ван снаге?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да је Скупштина једногласно донијела одлуку.

18. тачка дневног реда. Требало би да именујемо одбор за означавање значајних догађаја, датума и личности у 1994. години из историје српског народа.

Господин ВОЈО КУПРЕШАНИН:

Господо прошли пут сам рекао да се сада навршава 80 година од атентата, на Фердинанта у Сарајеву, а 100 година од рођења Гаврила Принципа, мислим да је то један од најзначајнијиг датума у историји спрског народа и да ми српски посланици, овај парламент и ова скупштина тај датум не би смјели заборавити. Пошто је Гаврило Принцип рођен у Грахову, овдје је посланик из Грахова, ја лично мислим да се та манифестација треба да одржи у Грахову на начин како ми то моћемо и какве су нам могућности.

Међути хоћу да кажем овој скупштини да сам добио један допис из Београда од једне фирме која се звое АРТ ИНТЕРНАЦИОНАЛ, то је удружење гуламаца који производе филмове итд. Они су заинтересовани да нам направе једну драму од једног сата, коју би ми емитовали 28. новембра. То је драма која нас посећа на вријеме које се тада догађало, историјски догађај који асоцира на ово вријеме, готово нема никакве разлике. Мене интересује да ли скупштина хоће да стоји иза тог пројекта или да нас Влада подржи финансијски и да се договоримо, ја не знам колико је то, они ће да пошаљу предрачун.

Такође предлажем одбору да одбору су: господин мр Момчило Крајишић, предсједник НС, Душко ~~Душко~~ Зељковић, предсједник Скупштине општине Грахово, Слободан Бијелић, Љубомир Зуковић, као министар за просвету и културу, валдика Хризостом, генерал Гверо и господин Ђаковић предсједник општине Дрвар.

На Скупштини је нека одреди где ће бити централна манифестација, нека то буде сада мало расправа на ту тему, где да буде та централна манифестација везана за 80 година атентата. Тада су Срби ушли на велика врата у европску и светску историју. Ако то заборавимо онда је бесmisлена и та борба.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ мр МОМЧИЛО КРАЈИШНИК:

Мошта сте то предвидјели, ми формирало одбор за обиљежавање значајних датума и личности у 1994. години, значи у историји српског народа, биће и Дучић и не знам који. Ја предлажем да формирало одбор који ће обиљежити 1994. годину и предложити програм који ће Скупштина усвојити и на основу тога проводити све оно што буде у том програму сувојено, Дучић, Гаврило итд.

Мора се допунити одбор.

Никола Херцег је поменуо да је мјесто Гаврила Принципа, мјесто рођења у Гламочу, па да се води рачуна.

Господин МАКСИМОВИЋ:

Ја се слажем са предсједником да се именује један шири одбор за обиљежавање јубилеја неколико личности из наше историје. Ја веома респектујем предлог г. Воја Купрешанина, за обиљежавање 100-годишњице Гаврила Принципа и 80-годишњице атентата. Има једну напумену. Именован је одбор за обиљежавање Видовдана гдје се укључује на неки начин и ова прослава везана за Принципа. Господи Купрешанин је члан тог одбора и он је ову идеју већ изнио на том нашем одбору. Одбор је знатно шири и на челу је господин г. Гверо. ја се слажем да главна манифестација везана за Принципа буде у мјесту његовог рођења у Грахову, али сигурно не би ваљало ако на некин начин не би било укључено и Сарајево, место догађаја о чему је овдје ријеч.

Пошто ћемо на Видовдан имати пуно манифестација ја бих ипак савјетовао г. Душку Зељковићу који је наш посланик, без обзира што није предсједник општине, можда да се она млао помјери да не буде на Видовдан, јер убрзо пада мјесец рођења је јули Гаврила Принципа, њему је фалило мало дана па да буде осуђен на смрт, па да се не би све то гомилало, па да то уради овај одбор о коме је ријеч, јер ће бити тада велика војна свечаност предвиђена је у Билећи, ако се нешто друго не уради, затим велика духована академија на Романији, 3.јула и неке спортске манифестације везано за Видовдан.

Ово је 100 годишњица рођења Момчила Анастасијевића, 70 годишњица смрти Алексе Шантића, 90 годишњица Јована Јовановића Змаја и да вам набрајам још низ личности српске историје. Што се тиче Дучића, нека ми опрости г. Митар Миљановић, већ је та једном обављена. Наиме Дучићева година рођења је несигурно утврђена да ли је рођен 1871. 72. или 74. Митар хоће да је Дучић млађи и Дучић је вољио да је млађи својевремено, јер је увијек био мамак и остао. Обиљежено је његова стогодишњица, те да тако не испадамо ни наивни ни неупућени. Мислим да ће бити довољно да Дучићеве вечери поезије које почињу 7.априла истовремено да обиљеже ту назови је, што ће се и у радити.

Ја сам зато да се именује један одбор који би направио, нека буде г. Купрешанин на челу тога одбора, један шири одбор који би био задужен за обиљежавање више ових годишњица, али да се собзиром на значај да Гаврилу Принципу. Толико.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Молим вас чули сте сте предлог за чланове одбора и предчажем да још буде и Војо Максимовић и Митар Миљановић и госпођа Биљана Плавшић и проф. Драгомир Мирјанић ректор Универзитета у Бањалуци.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржани?

Констатујем да је једногласно изабран одбор за означавање значајних датума.

Прелазимо на 19. тачу дневног реда, то је Предлог закона о изменама и допунама закона о доприносима. Материјал сте добили. Има ли потребе да се да уводно образложење. Нема. Ја би молио да касније када буде донесен и ова одлука коју смо сада скинули да се овај закон о доприносима усагласи стим, обзиром на доприносе из пољопривредне дјелатности за земљораднике. Јер је сата да стопа 56%, па или ће требати мијењати стопу или мијењати катастарски приход.

Господин ДРАГАН ЂУРИЋ:

Само узгред да кажем ништа немам против за обиљежавање ових датума итд. мада у принципу остало нам од комуниста године могу да буду сушне, кишне, родне и неродне, али јубиларне су главном историске, а око ових ствари које живот значи ми често прелазимо.

Ја вјероватно нећу убиједити Скупштину али ћу у то да кажем, против сам повећања стопе иако сам прочитao ово и знам разлоге који су водили Владу да предложи нове стопе. Математички је нелогично, али вјерујте да углавном ако су мањи проценту, када су у питању порези и доприноси у принципу ће држава више убрати средстава. Иначе сви доприноси порези на плату су негдје од прилике прелазе 200%. неку плату која је, примјера ради узмимо само 25 колика је била у јануару минимална доприноса треба дати 52 динара и нешто и то нема логике. Морамо једном да сватимо, а у влади сједе економисти који ово сигурно боље познају од мене. То је једна од кочница и неповећања личних доходака и сналажења предузећа преко разних давања на које не плаћају порез. Боље би било да имамо 70% а да су плате 100 динара онда би прикупила 70, него што су плате 25, а држава добије 52.

У члану 14. најже на доходак 56%, ово што је потпредсједник Милановић рекао, ја не знам, не разумијем некога ко је овао припремао да ли је он размишљао да рецимо да је остала одлука, и томе руководило да она одлука привремена, ја сам сматрао да је треба скинути. То је само за ово пензиско-инвалидско, и ово значи 81% на катастарски приход само ова два доприноса. Значи да би просечно пољопривредно домаћинство требало негдје близу хиљаду марака да плати те доприносе. Мора се водити рачуна, ја знам да је здравство у незгодној позицији итд. Једноставно и привреда, а и пољопривреда је сецрпљена и ми смо при крају. Ја знам да је држава у кризи и здравство и школство итд. међутим са повећавањем процента господо не иде се напријед. Ја вјерујем да би се више добилокада би се смањио проценат, мислим да су enormни то проценти, 56% то су проценти.

/Полемика смјеста/

Имам предлог да се смање стопе, а да се инспекцијски надлежни органи стриктно проведу закон, постојеће стопе када би ми провели ова би држава имала паре, не да ми повећавамос топе, а ефикасност прикупљања је никаква.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Ја мислим да од неких стопа морамо поћи, ја мислим стопе које је Влада предложила да су простудирани разлози због којих су донешени и дати суу образложение позади овог Закона.

Што се тиче земљорадника, онога момента када се буду одредиле стопе онеће бити усаглашене, сада када нема одређене стопе има начина на који се може одређивати та минимална цијена рада.

Господин НИКАОЛА ХЕРЦЕГ:

Ја се са колегом Ђурићем слажем, међутим молио би у исто вријеме да премостимо ову ситуацију у којој јесмо и да схватимо да је то тако, али да је ово што се предлаже једно од решења, зато што се мало дуже радио и комисијски и сам у изналажењу неких параметара који предодређују некакву егзистенцијалну сигуроност једног врло битног сегмента нашег друштва, без обзира шта се нама десило производили или не здравство мора бити. Чај је у обрнутој сразмјери са привредним активностима. Једноставно је то бранша који се мора на неки начин финансирати и који је када би му пустили незасит, али је он заиста пао на врло ниске грани и мора се ителијечити.

Када би била финансијска дисциплина комплетна или бар примјерена тренутку у којем живимо ја вјерујем да бисмо ми врло ригорозно цијенили висину стопа. Ја са исто тако сагла да висину стопа изазива имонизете оних који су у обавези и иритира га једноставно он онда резонује шта је ово и све се рјешава кроз повећање стопа, обзиром да је ниска привредна активност а потребе за здравство изузетне и неизбјежне чини ми се да би ми морали ипак овдје нешто урадити и евентуално прихватити ове стопе, јер нека просјечна рачуница говори, да би доовођење на егзистенцијонални минимум уз стопу која је била претходна уз стопу 7% требала бити основица 400 марака плата, то ми нећемо достићи ко зна када. Сада знамо да ће се она негдје вртити око 20-30-40 па евентуално ако буде неких привредних активности она може ићи некаквим трендом раста у позитивном смислу, али дабисмо ми сагледали сву могућу пореску фискалну политику поготово из разлоша што смо изразили страховито много сумње према монетарној политици, а монетарна политика неваља и не може бити козистентна само у оном тренутку ако је држава испустила фискус из руку. Ја предлажем да за следеће засједање направимо тематску конференцију односно тематско засједање фискалне политике и да претресемо све могуће и оне који су у фискусу и са становишта потрошака и са становишта извора, да претресемо основице, да претресемо стопе. Да направимо рекапитулацију фискуса, јер се овдје појединачно појављују интересенти у смислу потрошње сегментарно и појединачно, а ми не знамо никада шта се то дешава са друштвеним производом или са основицом као цјелином у цјелини, јер ми сада расправљамо о доприносима други пут о таксама, трећи пут о акцизама и не знам о овоим и оним стварима, зато предлажем да стварно не смије прећи следећи мјесец, април не би смио проћи да не направимо тематску конференцију и да се опредјелимо да изнивелишемо нашу пореску политику, јер је то основица за многе ствари, ретер за многе ствари. Ја не знам како је овај буџет направљен у 1994. години тамо видим неке елементе који се једноставно не могу испунити. Прочитао сам тамо о економској политици за 1994. годину Влада је преузела обавезе, којих је 100% свесна да их не може испунити али је то по некој енерцији ставила тамо да ће бити ниво социјалног забрињавања овакав и онакав, али нема говора да ће то бити.

Здравство као сегмент не може више преживљавати евентуално мало смањило тензије које ће се моћи прежвљавати. Да им кажемо да са условом увођења ове стопе морају правити одступање од оних које су увели партиципације, да то премостимо овог тренутка а да Ђурић и ја се задужимо да унутар два мјесеца направимо једну рекапитулацију у понашању и да извјестимо Скупштину.

Дакле ја се потпуно слажем са резоном Ђурића али у овом прелазном периоду нешто урадити морамо.

Али би молио да предсједник Скупштине о фискалној политици као о врло битном сегменту да мало пораэговарамо, да мало направимо своју филозофију о томе, да нешто препишемо, нешто изградимо сами и да покушамо то уводити у ред.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Можда би било добро да усвојимо овај предлог г. Херцега, да ли би добро било ако ћемо то организовати у неких 15-20 дана да ипак ово сада, ја знам шта ви желите, да доприноси што прије буду усвојени, нећемо ми много учинити ако ми за 15-20 дана мијењамо доприносе, нећемо имати паре са доприносима, немојте бринути.

/Полемика с мјеста/.

Господине предсједниче, даме и господо, господо посланици. Ако усвојимо вечерас ове измене и допуне закон ао доприносима. Немојте мислiti да здравство добија нешто посебно. Тамо пишт 65% задовољења здравствених потреба није ни толико, то је још и мање, када се ово радио ми смо знали овдје које су категорије можда и изузете, то је минимум изузетих категорија које ћемо покрити са добити, ако добијемо од онога што добијемо. Немојте да вам сада говорим ко ће бити изузет од тога. Ми смо мислили да ћемо ипак нешто успјети урадити. Ако ове измене овог закона вечерас не прођу, за вас су велике, г. Ђурић је рекао своје мишљење, међутим у дијелу се не слажем, дтребало би да прође па да на ништа немамо ни ми ништа, морате схватити да смо из прошлог друштва наследили три ствари, капацитете, нешто опреме, па и кадра. Наследили смо ис тари обичај да мислим да нам је здравствена заштита бесплатна, не можемо то зато што у РС немамо ни једну фармацевтску индустријску кућу, увозимо и газу, завој, шприцу и све. Према томе схватитте да ће здравство са овим нешто добити, а не колико треба здравству.

Господин ЈОЛДИЋ:

Молим вас у оно срећније време, уодносу на ЛД када су доприноси износили негдје 74%, тада су доприноси за здравство 16% сада су доприноси за здравство 8%, ја се слажемд а је то у овом моменту изгледа висока цифра, али да ли знаете да за регистрацију возила ко има приватно возило г. посланици даћете обадве ове плате које сте примили, а од тога је 90% за путеве, какви су вам путеви. Не може, здравство је јадно пало на нулу. Неможе само од хуманитарне

помоћи да живи најскупљи лек је ондака га нема из ове хуманитарне помоћи што стиче лекова то се да, тиме ће се смањити и потреба за партиципацију итд. Наши су људи научили на бесплатно школство и здравство и њему је кад тај динар даје за то је оволики. Одако је овај Аврамовићев динар и од како су људи примили неке платице, већ се осети са тих 8% неко побољшање у здравству, са ових 16% нека буде нешто боље и биће боље. Ви не можете да схватите како изгледа у великим здравственим установама, у једној Дервенти је то много лаже када тамо наши људи на привременом раду донесу 100 хиљада марака и оставе у неком медицинском центру и болници итд. а они сви шаљу пацијенте у веће здравствене установе. Болнице нема са чим да хране боленике а не да лече.

Госпођа МАРКОВИЋ:

Ако могу само пар напомена, ја се слажем са послаником Ђурићем и колегом Херцегом, ако гледамо акумулативност наше привреде и наше државе, сигурно је да нећемо закон усвојити. Ви сте видјели у овом материјалу да је предвиђен друштвени производ за 94. годину 634 милиона динара и јасно вам је шта то значи, значи да смо до зида и можда мало мимо зид. Ми смо око овог закона дуго расправљали и на Влади и био је на Скупштини па је враћен па смо рекли да израчунамо ефекте, поредили смо стопе и оптерећења са Србијом па смо ту негдје можда смо мало нешто већи у укупности стопа, али су зато наше основице далеко ниже од основице у Србији, дакле гледајућу укупно оптерећење ту смо негдје. Ја се слажем да ми организујемо и тематску коференцију и Скупштине и економиста и тд. Ја предлажем без обзира на све ово на то како јесте да се усвоји овај закон и да пробамо колико толико поправити материјални положај здравства, можда у структурну осталог опретећења да видимо где би могли направити помак назад, здравство је изузетно угрожено и то нас је опредјелило да тај корак направимо, заиста се не заносимо да је то прави потез. Хвала.

Господин др ВЛАДО ЛУКИЋ:

Ове су стопе биле предвиђене нешто више, ми смо их три пута враћали упоређивали са Србијом и цијенили колико смо ми то успијевали и морам рећи све су оне велике, зато што су наше основице мале и поред тога ми заиста стојима на становишту да би те стопе требало прихватити таке, и могу вам казати да није укупна стопа опорезивања ЛД 200 него нешто око 150.

Господин КРАЈИШНИК:

Могу ли нешто да предложим, ако мисли предлагач да ће ово бити рјешење да ми ово усвојимо. Ја мислим да овдје има доста фелера, али да гласмо да не би расправу водили ово може само бити дискутабилно.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ др Милановић:

Стављам Предлог закона о измјенама и допунама Закона о доприносима на гласање.

Но је за?

Но је против?

Суздржан?

Констатујем да је већином гласова усвојен и овај закон.

Господин БУХА:

Господине предсједниче, уважени посланици учествујући синоћ у једној емисији постављено ми је питање у вези са овим зеленим свјетлу СБ турском контингенту у Босну. Ред је да ова Скупштина заузме став и одлучили смо што се о томе тиче да став ове скупштине буде писмо г. Бутросу Галију које му шаље предсједник наше скупштине.

Нашој јавности и на овај начин ће бити доступан наш став а важније је да се писмо адресира баш на ову истаницу:

Његова енселенција Бутрос Бутрос-Гали, УН Љујорк.

На 39. седници Народне скупштине посланици су обавештени о одлуци Савета безбедности да се да "зелено светло" за упућивање контингента турских војника на просторе бивше Босне и Херцеговине. Слободан сам да обавестим Вашу енселенцију да је ова скупштина пре годину дана донела одлуку да на територију Републике Српске не може доћи страна војска без одобрења Скупштине. Упућивањем војног контингента Републике Турске на просторе бивше Босне и Херцеговине био би направљен преседан преко кога Савет безбедности не би смио прећи, а камоли га сам починити. Јер, Турска није задржала неопходну неутралност током двогодишњег грађанског рата у бившој Босни и Херцеговини, него се отворено ставила на мусиманску страну. Осим тога, ради се о земљи чија вишевековна окупаторска владавина на овим просторима још увек интензивно живи у историјском сећању српског народа. Посланици сматрају да је та одлука морално и људски недопустива, а по мировни процес би била апсолутно контрапродуктивна. Скупштина Републике Српске обавезала ме је да Вас упозорим на погубне последице таквог чина.

П.С. Молим Вас да ово писмо циркулишете као званичан документ Савета безбедности.

Примите изразе мого дубоког уважавања, у потпису предсједник Народне скупштине.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Можемо ли овако саопштење послати? Може.

Но је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Констатујем да смо једногласно усвојили и молим да се ово дистрибуира и подијелимо новинарима.

Прелазимо на 20 тачку дневног реда и задљу. То су избори именовања и разрешња.

Молим г. Голијанина предсједника Кадровске комисије да поднесе извјештај.

Господин ГОЛИЈАНИН:

Господо предсједавајући, даме и господо. Комисија је одржала сједницу на којој је разматрала предлоге приспјеле комисији. Неки су били достављени без података па смо то накнадно прибавили. Комисија је одлучила да Скупштина предложи избор предсједника и судија Уставног суда.

За предсједника Уставног суда на предлог предсједника Републике предлаже се проф. др Гашо Мијановић.

За судије Уставног суда предлажемо:

1. Слободан Ковач дипломирани правник Сарајево,
2. др Богдан Лозо, проф. Правног факултета, Сарајево
3. др Дубравка Алагић, проф. Правног факултета из Бањалуке,
4. др Рајко Кузмановић, проф. Правног факултета из Бањалуке,
5. др Милош Блажић, проф. Економског факултета из Сарајева,

Комисија предлаже такође да се Млађен Цицовић изабере за замјеника министра трговине и снабдијевања, да се Дражко Поповић имenuje за директора Републичке јавен управе прихода, да се за замјеника Републичког јавног правобраниоца имenuje Скакић Рајко из Добоја и Зоран Басак и Љубије Приједор.

Да се за судију Основног суда на Илиџи изабере Номљеновић Будимир, да судије поротнике за Виши суд у Бањалуци изаберу Ристивоје Ђековић из Бањалуке, Живко Човичковић из Бањалуке, Радинка Симовић из Бањалуке, Павле Гојковић Б.Л, Раде Џајић, Б.Л. Живојин Цвијановић, Прњавор, Миља Балабан, Градишна, Звјездана Ђурић, Челинац, Недељко Деспот, С.Мост. Борко Врховац, Приједор, Анђелко Дејановић, Приједор,

Миле Мандић, Јајце, Стево Трумић, Србац, Петко Петровић, Котор Варош
Божо Канјуд, Н.Варош.

Да се за судије поротнике за Виши суд у Бијељини изаберу:

Зоран Вуловић, Бијељина, Јефто Василић, Бијељина, Славиша
Вујић, БИјељина, Миладин Вуковић, Бијељина, Алекса Дакић, Бијељина,
Божидар Ђурковић, БИјељина, Петар Јовић, Бијељина, Мијо Натић, Бије-
љина, Синиша Крстић, Бијељина, Јован Лукић, Бијељина, Милош Милошевић
Бијељина, Јелена Млађеновић, Бијељина, Михајло Перић, Бијељина, Јелица
Радичић, Бијељина, Слободан Секулић, БИјељина, Мико Шубарич, БИјељина,
Радмила Јовић, Бијељина, Цвијетин Нешковић, БИјељина, Рајко Рашевић,
Бијељина, Десанка Радић, Бијељина, Милорад Зимињић, Брчко, Новак Но-
ваковић, Брчко, Душан Јовановић, Брчко, Ђорђе Антић, Брчко, Љубо
Симић, Брчко, Алекса Лазаревић, Лопаре, Славко Лукић, Лопаре, Риско
Дајић, Лопаре, Ђоко Јовичић, Лопаре.

За чланове Управног одбора лутрије РС именују се.

Вељко Судар директор Лутрије, Горан Шаула, стручни сарадник
у Лутрију у Бањалуци, Радивој Дувњак секретар Извршног одбора СДС,
Милош Савић секретар НС и Здравко Маринковић секретар Министарства
финансила.

Комисија је у два наврата засједала из разлошта што за
све кандидате нису доставили биографске податке и сагласност СДС,
молимо да се у будуће доставља потребна документација, у противном
неће се предлози разматрати. Толико и хвала.

/Племника смјеста/.

Господин ГАВРИЋ:

Ја се извињавам, мени се чини да у овом суду који је заје-
днички за општине Бијељину и Угљевик, нема нико за поротника из Угле-
вика, а ја знам да смо слали предлоги, јер бијељинаца има више, па
се бојим, нису/те ви добро праведни.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Молим вас да бисмо могли ову тачну да приведемо до краја,
ми морамо да гласамо појединачно.

Но је зато да се за предсједника Уставног суда РС, предло-
жи проф. др Гашо Мијановић?

Има ли неко против?

Суздржан?

Прво да утврдимо кворум, имам примједбу да нема кворум.

Ја молим да се зовну посланици.

Господин ДРАГАН МИЧИЋ:

Чини ми се да је нелогично постављати сада минут до дванес помоћнике министра када је Влада у реконструкцији и што да сутра не буде човјек изабран.

Господин ВЈЕШТИЦА:

Ми смо два дана чекали ова комисија, мишљење Надровске комисије СДС. СДС паралелно са расправљањем о Влади имала је сједницу Надровске комисије и овако је одлучила ми смо само прихватили предлог СДС, због тога Драгане да вам ја кажем зашто смо ми тако одлучили.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Имам предлог да се само именује Уставни суд. Државе не може бити без Уставног суда, а да ово мало у некој другој атмосфери урадимо. Може ли тако? Може.

Но је за предсједника Уставног суда именује проф. Гашо Мијановић?

Има ли против?

Суздржан?

Констатујем да је скупштина једногласно за предсједника Уставног суда РС именовала проф. Гашу Мијановића.

Но је за судије уставног суда именују.

Слободан Ковач, дипл. правник из Сарајева,

Др Богдан Лозо, проф. Правног факултета из Сарајева,

Др Дубравка Алагић, проф. Правног факултета из Сарајева,

Др Рајко Нузијановић, проф. Правног факултета из Бањалуке

др Милош Блажић, проф. Економског факултета из Сарајева,
има их пет још треба два именоват значи нема кандидата.

Но је за?

Има ли неко против?

Уздржаних?

Констатујем да су једногласно за судије Уставног суда изабрани горе наведени.

/Полемика с мјеста/.

/Неки предлози са мјеста који нису снимљени/

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ:

Овдје је предлог да се Млађен Цицовић изабере за замјеника министра трговине и снабдијевања, да се Драшко Поповић именује за директора Републичке управе јавних прихода. Ако се слажете да то изaberemo да дамо на гласање.

Да се Млађен Цицовић изабере за замјеника министра за трговину и снабдијевање.

Ко је за?

Има ли ко против?

Суздржаних?

Да се Драшко Поповић именује за директора Републичке управе јавних прихода.

Ко је за?

Има ли неко против?

Суздржан?

Није ни ово прошло, ова двојица нису прошли.

Покупали смо на предлог посланика и није прошло, нека остане за идућу сједницу.

Господо са овом тачком дневног реда завршавамо данашње засједање, с тиме да вас замолимо и ми ћемо покушати да што прије организујемо наредно засједање на коме би ми организовали расправу о овим тачкама које су вама достављене уз данашњи дневни ред. Вјероватно још за тачну, а то је расправа о финансијској полицији и везано за примарну емисију.

Немојте да путујете вечерас него спавајте, дан је за путовање а ноћ за спавање.

Хвала и живјели.

СВЕДЧИВА
ГЛАВА СТАВА ОДЛУКЕ ОДЛУКА

ВЈЕРАН ОРИГИНАЛ

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

М. Адамчић